

Gemeente Dronten
Versie: 2.4

Besluitvorming
Raad: 29 juni 2017

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
Jaarstukken 2016	5
Controleverklaring	6
2 Aanbiedingsnota	7
Financiële beschouwing	9
3 Jaarverslag	13
Programma 0 Algemeen Bestuur	14
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	25
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	32
Programma 3 Economische Zaken	40
Programma 4 Onderwijs	48
Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn	54
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	64
Programma 7 Volksgezondheid	90
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	98
Programma 9 Algemeen	107
Algemene dekkingsmiddelen	111
Paragrafen	116
4 Jaarrekening	170
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	170
Balans per 31 december 2016 (voor bestemming van het resultaat)	174
Toelichting op de balans	176
Overzicht van baten en lasten in de rekening	204
WNT-verantwoording 2016 Gemeente Dronten	209
Single Information Single Audit (SISA)	211
Bijlage Financiële positie/ structureel evenwicht	214

1 Inleiding

Deze jaarstukken 2016 zijn opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt. Onderstaand lichten we toe hoe u deze rekening kunt lezen.

Jaarstukken 2016

De jaarstukken bestaan uit de volgende delen:

1. Aanbiedingsnota;
2. Jaarverslag, bestaande uit:
 - Programmaverantwoording;
 - Paragrafen;
3. Jaarrekening, bestaande uit:
 - Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
 - Balans per 31 december 2016;
 - Toelichting op de balans;
 - Het overzicht van baten en lasten in de rekening, met de recapitulatie per programma en rekeningsaldi 2016;
 - Toelichting op het overzicht van baten en lasten;
 - WNT-verantwoording 2016;
 - Single Information Single Audit (SiSa).

Hieronder zoomen we nader in op deze onderdelen.

Aanbiedingsnota

In de aanbiedingsnota gaan wij in op de algemene ontwikkelingen die zich in het jaar 2016 hebben voorgedaan. Daarnaast wordt in de aanbiedingsnota een financiële beschouwing gegeven op hoofdlijnen van de oorzaken die hebben geleid tot het jaarrekeningresultaat over 2016.

Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt per programma aangegeven wat het programma inhoudt, wat u (de raad) en wij (college) wilden bereiken, welke acties zijn ondernomen en wat het financiële resultaat is per programma met de daarbij behorende analyse. Daarnaast wordt ingegaan op de algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorziene uitgaven.

Paragrafen

In afzonderlijke paragrafen wordt verslag gedaan van de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten, alsmede lokale heffingen. We hanteren de minimaal vereiste 7 paragrafen met daarbij nog de paragrafen subsidies en informatisering.

Getalnotatie

Met ingang van de Kadernota 2017 is de getalnotatie omgedraaid. Ten opzichte van vorig jaar zijn de Jaarstukken 2016 daarom op de "nieuwe manier" opgezet. In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- een positief saldo (overschot) is plus;
- een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief neergezet.

Controleverklaring

Op het moment van het verzenden van deze jaarrekening naar de raad, zijn de controlewerkzaamheden door onze accountant Ernst & Young nog gaande, daarom ontvangt u hierbij een jaarrekening zonder controleverklaring.

In het definitieve boekwerk zal de getekende controleverklaring worden opgenomen.

2 Aanbiedingsnota

Met genoeg bieden wij u de jaarstukken van de gemeente Dronten aan, van 2016. Ter kennisname aan belangstellenden. Ter vaststelling aan de gemeenteraad. College en raad hebben vele besluiten genomen waardoor werk in gang kon worden gezet en ambities worden waargemaakt. Ambities in lijn met ons collegeprogramma en op weg naar het realiseren van onze toekomstvisie, 'De Kracht van Dronten'. Onze medewerkers hebben hier met passie en professionaliteit uitvoering aan gegeven.

Vitale samenleving

De Dronter Koers is de benaming van de werkwijze in het sociaal domein van de gemeente Dronten. Hierin werken vijf wijknetwerken van gidsen en andere professionals in het sociaal domein met elkaar samen. De transitie van het Sociaal Domein heeft in 2016 verder vorm gekregen, zoals de Dronter Koers ambieerde. De bijdrage die we als gemeente Dronten aan deze samenwerking bieden is in 2016 verder ontwikkeld en uitgebreid.

In onze ambities spreken we van een vitale samenleving waar gemeente en samenleving samen aan bijdragen. Een mooi voorbeeld hiervan is het besluit van de raad met betrekking tot de zwembaden. In vervolg op de visie op de drie gemeentelijke zwembaden is besloten een kleine nieuwbouw-variant van zwembad Overboord te onderzoeken. In een klankbordgroep zijn gebruikers vertegenwoordigd om tot een breed gedragen concept te komen. De buitenzwembaden in Biddinghuizen en Swifterbant blijven open. Zowel 'Dorpsbelangen Biddinghuizen' als 'Dorpsbelangen Swifterbant' zijn nauw betrokken om hier invulling aan te geven.

Een vitale samenleving is in Dronten dichtbij, maar voor velen ver weg. De onveilige situatie in onder andere Syrië en Irak heeft geleid tot een grote stroom van vluchtelingen naar ons land. De gemeente Dronten heeft haar verantwoordelijkheid genomen door onze medewerking er aan te verlenen dat in het AZC Dronten 300 extra asielzoekers kunnen worden opgevangen.

Duurzame ruimte

De inzet om Dronten te positioneren als een gemeente die ruimte biedt aan nieuwe woonmilieus en de zelfbewuste woonconsument, werpt zijn vruchten af. Nu de economie en woningmarkt aantrekt is Dronten er klaar voor, aan deze marktvraag te voldoen. Het aantal inwoners groeit. We zien zowel in de nieuwbouw als bestaande markt een stijging van het aantal verkopen. In eerste instantie vooral in het starterssegment maar geleidelijk aan ook in het midden- en dure segment. Door de aantrekkende woningmarkt zijn de vooruitzichten van onze bouwgrond-exploitaties verbeterd.

Wonen in Dronten, is wonen in een duurzame gemeente. Een gemeente die inzet op duurzame vormen van energie, zoals wind- en zonne-energie. Een gemeente die meer energie opwekt dan verbruikt en waar dankzij het duurzaamheidsbeleid zonnepanelen voor de inwoners bereikbaar zijn. Een beleid dat eraan bijdraagt dat de woonomgeving door inwoners, bedrijven en gemeente duurzaamheidsmaatregelen konden worden gerealiseerd.

Moderne dienstverlening

Bij moderne gemeenten past een moderne dienstverlening. Een goede toegankelijkheid voor inwoners en ondernemers. Het doorontwikkelen van de digitale dienstverlening is daar onlosmakelijk mee verbonden. In 2016 zijn de Wmo-dossiers en de dossiers vanuit de Participatiewet (P-wet) gedigitaliseerd en via ons 'zaak-systeem' ontsloten voor de bevoegde medewerkers. Het is zaak dat de archieven voor hen efficiënt toegankelijk zijn en in het belang van de inwoners dat deze veilig zijn ontsloten. Het efficiënt ontsluiten van de milieudossiers is gecontinueerd en er is een verkenning gestart op hoe dit ook met bouwdoossiers kan plaatsvinden.

In deze jaarrekening zijn de vele inspanningen in cijfers en prestaties weergegeven.

College van B&W
9 mei 2017

Financiële beschouwing

De jaarrekening 2016 sluit met een negatief resultaat van € 3.522.670. Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er op de grondexploitatie vanwege een recente aanscherping van nieuwe wet- en regelgeving op De Poort van Dronten een voorziening is getroffen. De verwachting is dat de voorziening de komende jaren weer vrij kan vallen, afhankelijk van het aantal m2 te verkopen grond op 'De Poort'.

Gelet op de robuuste vermogenspositie van de gemeente Dronten kan het negatieve resultaat eenvoudig binnen de gemeentelijke reserves worden opgevangen.

Het rekeningresultaat van 2016 is opgebouwd uit het resultaat voor de Algemene dienst betreffende € 898.908 (negatief) en het resultaat Grondexploitatie van € 2.623.762 (negatief).

Bij de Slotrapportage 2016 werd rekening gehouden met een nadelig resultaat van € 3.837.986 (negatief) inclusief incidentele lasten voor de Algemene dienst. Als we kijken naar het resultaat van de Algemene dienst dan is dit 2,9 miljoen positiever dan geraamd.

Recapitulatie per programma en rekeningsaldi

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:						
0	Algemeen Bestuur	-6.564	-6.787	-6.736	-6.723	13
1	Openbare orde en veiligheid	-3.158	-3.230	-3.227	-3.185	42
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-9.938	-10.660	-10.907	-8.059	2.848
3	Economische Zaken	-1.174	-1.009	-1.589	-1.543	46
4	Onderwijs	-5.781	-6.002	-6.184	-5.829	355
5	Cultuur en recreatie	-15.557	-15.118	-15.694	-15.464	230
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	-40.856	-40.164	-42.936	-40.632	2.304
7	Volksgezondheid	-8.733	-8.547	-10.640	-8.805	1.835
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-5.071	-6.721	-5.732	-11.674	-5.942
9	Algemeen	-784	-1.367	-3.536	-3.279	257
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	-679	-529	-529	-419	110
AD	Uitgaven Onvoorzien	-	-142	-47	-	47
Subtotaal lasten		-98.295	-100.276	-107.757	-105.612	2.145
Baten:						
0	Algemeen Bestuur	884	809	797	913	116
1	Openbare orde en veiligheid	151	111	126	138	12
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	3.409	3.030	3.277	1.302	-1.975
3	Economische Zaken	261	146	130	147	17
4	Onderwijs	960	855	957	1.028	71
5	Cultuur en recreatie	2.785	2.443	2.443	2.527	84
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	10.172	10.054	10.062	10.159	97
7	Volksgezondheid	7.884	7.546	9.658	7.740	-1.918
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	4.781	4.147	3.335	7.157	3.822
9	Algemeen	513	1.244	1.294	-26	-1.320
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	70.611	69.508	70.918	71.235	317
AD	Uitgaven Onvoorzien	-	-	-	-	-
Subtotaal baten		102.411	99.893	102.997	102.320	-677
Saldo: Algemeen Bestuur		-5.680	-5.978	-5.939	-5.810	129
Saldo: Openbare orde en veiligheid		-3.006	-3.119	-3.101	-3.048	53
Saldo: Verkeer, vervoer en waterstaat		-6.529	-7.630	-7.630	-6.757	873
Saldo: Economische Zaken		-913	-863	-1.459	-1.396	63
Saldo: Onderwijs		-4.821	-5.147	-5.226	-4.801	425
Saldo: Cultuur en recreatie		-12.772	-12.674	-13.251	-12.937	314
Saldo: Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk		-30.684	-30.110	-32.874	-30.473	2.401
Saldo: Volksgezondheid		-849	-1.001	-982	-1.065	-83
Saldo: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		-290	-2.574	-2.397	-4.517	-2.120
Saldo: Algemeen		-270	-123	-2.242	-3.305	-1.063
Saldo: Algemene Dekkingsmiddelen		69.932	68.978	70.389	70.817	428
Saldo: Uitgaven Onvoorzien		-	-142	-47	-	47
Resultaat voor bestemming reserves		4.118	-383	-4.759	-3.292	1.467
Toevoegingen reserves		-13.323	-2.579	-46.447	-47.743	-1.296
Onttrekkingen reserves		18.570	3.741	47.367	47.512	145
Resultaat na bestemming reserves		9.365	779	-3.838	-3.522	316

Recapitulatie per programma en rekeningsaldi aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Dronten, in zijn openbare vergadering van 29 juni 2017.

Voorzitter,

Griffier,

Resultaat voor en na bestemming reserves

Het resultaat wordt beïnvloed door de mutaties in reserves. Het resultaat vóór reserves, in 2016 afgerond € 3,3 miljoen (negatief), is het feitelijke saldo dat ten laste komt van het eigen vermogen van de gemeente.

Omschrijving (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Resultaat voor bestemming	4.118	-383	-4.759	-3.292	1.467
Toevoegingen reserves	-13.323	-2.579	-46.447	-47.743	-1.296
Onttrekkingen reserves	18.570	3.741	47.367	47.512	145
Resultaat na bestemming reserves	9.365	779	-3.838	-3.522	316

Onderverdeling Resultaat na bestemming reserves	2015	2016
Resultaat Algemene dienst	7.018	-899
Resultaat Grondexploitatie	2.346	-2.624
Totaal Resultaat na bestemming reserves	9.365	-3.523

Toelichting financiële afwijkingen per programma

In het jaarverslag verklaren we per programma de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016 (op productniveau). De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Budgetoverhevelingen

Bij het vaststellen van de programmabegroting autoriseert uw raad het college voor het doen van uitgaven om de voorgenomen plannen en activiteiten te realiseren. Het kan voorkomen dat betreffende budgetten in het betreffende jaar niet (geheel) worden ingezet. Er kunnen zich daarbij situaties voordoen waarbij het redelijk is om deze budgetten over te hevelen naar het nieuwe boekjaar. Bij de Voortgangsrapportage 2016 en de Slotrapportage 2016 zijn reeds een aantal budgetoverhevelingen verwerkt.

Bij de Jaarstukken 2016 worden budgetoverhevelingen voorgesteld met een totale omvang van € 777.238. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief saldo op voor de jaarrekening.

Afwijkingen per programma

In het onderstaande totaaloverzicht is het verschil ten opzichte van de begroting per programma aangegeven. Daarbij is aangegeven welke bedragen voor budgetoverheveling per programma zijn opgenomen. Het restant is wat er ten opzichte van de verwachte resultaten nog zal worden verklaard. Uit dit beeld blijkt dat het grootste deel van het resultaat te verklaren is door de afwijkingen uit programma 2, 6, 8 en 9.

Programma	Verschil tov de begroting	Budgetoverheveling	restant
Programma 0 Algemeen bestuur	129.313	-36.601	165.914
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	53.452	0	53.452
Programma 2 Verkeer, vervoer en veiligheid	872.598	23.970	848.628
Programma 3 Economische zaken	62.761	82.050	-19.289
Programma 4 Onderwijs	425.361	24.713	400.648
Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn	313.409	0	313.409
Programma 6 Soc. voorzieningen en maatschappelijk werk	2.401.064	718.106	1.682.958

Programma 7 Volksgezondheid	-82.328	-35.000	-47.328
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-2.120.970	0	-2.120.970
Programma 9 Algemeen	-1.063.020	0	-1.063.020
Algemene dekkingsmiddelen	427.915	0	427.915
Uitgaven onvoorzien	46.778	0	46.778
Totaal	1.466.333	777.238	689.095

Voorstel dekking resultaat

Het rekeningresultaat 2016 is **€ 3.522.670 (negatief)**. Het voorstel voor dekking van dit nadelige resultaat is:

- Voorgesteld wordt om hiervoor € 877.162 te onttrekken aan de Algemene reserve grondexploitatie;
- Het restant rekeningresultaat 2016 van € 2.645.508 te onttrekken aan de Algemene reserve;
- Voor budgetoverhevelingen wordt voorgesteld om € 777.238 aan financiële middelen over te hevelen van 2016 naar 2017. De meerjarenbegroting 2017 wordt hierop bij de Voortgangsrapportage 2017 aangepast.

Ontwikkeling reservepositie

Onze reserve- ofwel vermogenspositie bestaat uit de Algemene reserves en de Bestemmingsreserves van de gemeente. Eind 2015 is het totale vermogen € 79,3 miljoen. Het rekeningresultaat 2016 alleen op basis van inkomsten en uitgaven is € 3,3 miljoen (negatief). Het totale vermogen eind 2016 komt daarmee uit op € 76,0 miljoen (afgerond).

Samengevat is dit als volgt aan te geven:

(x 1.000)

Algemene reserve		52.930
Bestemmingsreserves		26.335
Totaal eigen vermogen 31 dec. 2015		79.265
	Toevoegingen	47.743
	Onttrekkingen	-47.512
	Resultaat 2016	-3.523
Totaal eigen vermogen 31 dec. 2016		75.972

Toename EV vanaf eind 2015
-3.292

<u>Waarvan:</u>		
Algemene reserve		51.406
Bestemmingsreserves		24.566

3 Jaarverslag

In de programmaverantwoording van dit jaarverslag geven we aan wat binnen onze beleidsprogramma's is gerealiseerd. Het gaat om:

- Programma 0 Algemeen bestuur;
- Programma 1 Openbare orde en veiligheid;
- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat;
- Programma 3 Economische zaken;
- Programma 4 Onderwijs;
- Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn;
- Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk;
- Programma 7 Volksgezondheid;
- Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting;
- Programma 9 Algemeen;
- Algemene dekkingsmiddelen.

De opbouw per programma is als volgt:

- Algemene omschrijving van het betreffende programma;
- Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's;
- Wat wilden we bereiken? In dit gedeelte worden eerst de doelen uit het collegeprogramma 2014-2018 benoemd en vervolgens de doelen uit de kadernota 2016 en programmabegroting 2016.
- Beleidsindicatoren van het betreffende programma;
- Wat hebben we hiervoor gedaan? In dit gedeelte wordt per product de uitvoering van de ambities toegelicht;
- Wat heeft dit gekost? In dit gedeelte wordt per product de afwijking tussen begroting na wijziging 2016 en werkelijkheid verklaard. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van de toelichting hierbij is € 25.000 en hoger. Verder wordt in dit gedeelte de mutaties van de reserves toegelicht en de budgetoverhevelingen 2016.

Daarnaast worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de paragrafen. Dit is meer gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen en de investeringen in wegen, riolering etc.

Programma 0 Algemeen Bestuur

Algemene omschrijving

Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Financiële verordening 2016
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2003
- Toekomstvisie De kracht van Dronten 2014
- Programmaplan Dienstverlening 2015-2018
- Kwaliteitshandvest Dienstverlening
- Archiefverordening 2011
- Inspraakverordening 2007
- Referendumverordening 2013
- Verordening rechtspositie raadsleden en wethouders 2015
- Verordening ambtelijke bijstand raad en raadsleden 2003
- Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen 2014
- Verordening gemeentelijke rekenkamer 2010
- Verordening rechtspositie gemeentelijke rekenkamer 2013
- Verordening op het onderzoekrecht van de raad 2006
- Verordening bestuurlijke integriteit voor bestuurders 2012
- Verordening regelende de instelling en toekenning van een gemeentelijke erepenning 1974
- Verordening duurzaamheidslening 2013
- Verordening commissie bezwaarschriften 2016
- Verordening reglement van orde raad 2013
- Verordening vergoeding leden stembureaus 2004
- Verordening werkgeverscommissie griffier 2011

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Programma Dienstverlening

Toekomstbeeld 2018

Inwoners, bedrijven en instellingen geven blijvend een hoge waardering aan de dienstverlening van de gemeente Dronten. Onze dienstverlening is beschikbaar langs alle kanalen, maar verloopt bij voorkeur en vooral langs de digitale weg. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

Dronten in Debat

Toekomstbeeld 2018

College en raad debatteren regelmatig met inwoners, bedrijven en instellingen over een belangrijk thema.

Asielzoekerscentrum Dronten

Toekomstbeeld 2018

De oorlogen in onder andere Syrië en Irak hebben een direct gevolg voor ons als land. De onveilige situatie in die landen heeft geleid tot een grote stroom van vluchtelingen. De gemeente Dronten heeft hierin haar verantwoordelijkheid genomen en medewerking verleend aan het tijdelijk opvangen van maximaal 300 extra asielzoekers binnen het AZC te Dronten.

Duurzaam Dronten

Toekomstbeeld 2018

In onze vastgestelde visienota 'Duurzaam Dronten' (2012) staan de twee kernwoorden 'samenwerking' en 'voorbeeldfunctie' centraal. Dronten is een duurzame gemeente, die

blijft inzetten op duurzame vormen van energie, zoals wind- en zonne-energie. Dit doen we in samenwerking met verschillende overheden binnen Flevoland. De gemeente heeft een faciliterende rol en werkt ook veel samen met inwoners, instellingen en bedrijven om duurzaamheid in de gemeente te vergroten. Mede op basis van het klimaat beleidsplan zijn door de gemeentelijke organisatie in de woonomgeving door inwoners en door bedrijven in Dronten duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd. De gemeentelijke organisatie heeft een voorbeeldrol op het gebied van duurzaamheid. We werken aan budgettaire neutraliteit in relatie tot duurzaamheid. We gebruiken de Nuon reserve als 'revolving fund' in relatie tot duurzaamheidsprojecten die zichzelf terugverdienen. Tot slot hebben we de SLOK-middelen¹ apart gezet voor duurzaamheid. 1. SLOK staat voor Stimuleringsregeling Lokale Klimaatinitiatieven.

Dronten promotie

Toekomstbeeld 2018

Dronten wil zich met behulp van promotie van het gebied binnen de gemeentegrenzen (citymarketing en gebiedspromotie) een onderscheidende positie verwerven ten aanzien van de thema's Agro & Food en Recreatie (Sport). Met als resultaat een versterking van identiteit en imago. Dit levert een bijdrage aan een versterking van de economie, recreatie en toerisme en werkgelegenheid binnen de gemeentegrenzen (Dronterland). De juiste inzet van promotiemiddelen straalt ook af op andere beleidsterreinen. Het op de kaart zetten van Dronten heeft een positief effect voor inwoners en bedrijven, omdat de economie en werkgelegenheid hierdoor gestimuleerd worden. Bij deze promotie leggen wij ook een relatie met sport. Het mogelijk maken van nationale evenementen in Dronten draagt bij aan de landelijke bekendheid van onze gemeente.

Positionering Dronten in de (bestuurlijke) omgeving

Toekomstbeeld 2018

Doen is het nieuwe denken, dat geldt zeker ook voor samenwerking. En samenwerken moet in deze tijd. Dronten werkt samen met gemeenten en het waterschap in Flevoland bijvoorbeeld op het terrein van politie, rampenbestrijding en crisisbeheersing, sociaal domein, water, volksgezondheid. Meer inhoudelijke vormen van samenwerking worden gevonden binnen de regio Zwolle of binnen de coöperatie De Gastvrije Randmeren. De inhoud staat altijd voorop. Dronten gaat de komende jaren extra investeren op de samenwerking met betrekking tot Agrofood. Ook vanuit de VNG Flevoland blijft Dronten een belangrijke rol spelen.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Dienstverlening

De gemeente Dronten gaat de dienstverlening aan de Drontense samenleving de komende jaren verder verbeteren. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar dat nodig is. Programmatisch vormgegeven en uit te voeren, zoals omschreven in het Programmaplan verbetering Dienstverlening 2015-2018, in mei 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Belangrijke speerpunten binnen het Programmaplan voor de periode 2015-2018 zijn de realisatie van het gemeentelijk KCC, waarbinnen 80% van de (aan-)vragen van onze inwoners en bedrijven direct worden afgehandeld. Daarnaast gaat de gehele organisatie volledig zaakgericht werken, waarmee over alle dienstverleningskanalen (balie, telefonie, email, post, digitaal loket) zicht en voortgangsbewaking komt op alle klantvragen. Daarmee kunnen onze inwoners en bedrijven via hun persoonlijke internetpagina continue zicht houden op de bij de gemeente lopende zaken. Ook wordt een nieuwe website, vormgegeven naar de logica van de klantvragen, ingericht voor onze inwoners, bedrijven en medewerkers. Een website die ook voor mensen met een beperking en minder digi-vaardige mensen geschikt is. Een dienstverlening die oplossingsgericht, persoonlijk, klantvriendelijk, deskundig en waar mogelijk digitaal beschikbaar is.

Verhoging bijdrage samenwerking Regio Zwolle

We pakken binnen de Regio Zwolle als overheid (19 gemeenten en 4 provincies) een belangrijke rol als verbinder en aanjager en werken op basis van vrijwilligheid en in

verschillende samenstellingen samen. Kennis van en over elkaar tussen ondernemers is nog te vaak beperkt aanwezig. Ons gezamenlijk doel is een effectieve verbinding te slaan tussen lokale ondernemers, onderwijs, onderzoeksorganisaties en overheden. Regio Zwolle wil de ontwikkelde innovatie-infrastructuur en de aansturing (governance) voor de lange termijn bestendigen. Samen investeren in uitvoering, versterking en waar nodig inhoudelijke aanscherping van het regionaal sociaal en economisch beleid.

Voor ondernemers betekent dit geen gratis of vrijblijvende deelname. Financiering van intermediairs zoals Kennispoort moet ook door ondernemers gedragen worden, de huidige bijdrage van 10 procent wordt minimaal verdubbeld naar 20 procent. Dit kan ook door innovatieve aanpak, zoals crowdfunding voor ondernemers of het sturen van factuur op basis van waardebepaling achteraf na een succesvol project.

Voor de continuïteit van de innovatiestructuur met regionale loketten en open innovatiecentra pleit de Economic Board Regio Zwolle voor het langjarig financieel ondersteunen door overheden. Voor de deelnemende gemeenten betekent dit een structurele bijdrage van 1 euro per inwoner.

Cofinanciering in het kader van Leader etc.

Voor de nieuwe LEADER-periode, die loopt van 2014-2020, stellen we cofinanciering beschikbaar. We schatten in dat hiervoor een bedrag van € 450.000 afdoende is.

Aangezien aan het einde van 2015 (volgens de huidige planning) daadwerkelijk gestart kan worden met het indienen van aanvragen voor de nieuwe periode wordt dit bedrag verdeeld over de jaren 2016 tot en met 2018. LEADER-aanvragen moeten passen binnen de thema's Sociale innovatie, Stad-land relatie of Agro-toeristische infrastructuur.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016 *Regionale samenwerking*

Het college wil zowel in Flevoland als met de regio Zwolle als met gemeenten op de Veluwe op verschillende terreinen gericht blijven samenwerken. Binnen het sociaal domein zijn bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de vormgeving van een Flevolands meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Dronten participeert actief in de regio Zwolle vooral op economisch gebied met een accent op agro en food. Met de gemeenten Zwolle, Kampen en Dalfsen wordt bekeken of deelname aan het Shared Service Centrum Zwolle voor bedrijfsvoeringstaken te realiseren is. De raad heeft in 2014 inzicht gekregen, via een rekenkameronderzoek, in de circa 25 samenwerkingsverbanden waar Dronten in participeert. Met de raad zal nog gesproken worden over mogelijke suggesties op het niveau van strategie/betekenis, politieke sturing, controle en informatievoorziening.

Integriteitsbeleid

Integriteit blijft binnen onze organisatie een aandachtspunt. Dat is op de volgende wijze geborgd:

- Nieuwe medewerkers inclusief tijdelijke krachten die langer dan drie maanden in dienst komen, worden beëdigd door de gemeentesecretaris, na een inleidend gesprek met hen over integriteit, loyaliteit en de Drontense integriteitsregels;
- Op intranet is een aparte pagina ingericht met informatie over integriteit;
- In de financieel-administratieve processen waar geld aan te pas is altijd minimaal het "vier ogen principe" ingebouwd. Zodoende kan in beginsel niemand op ogenschijnlijk bevoegde wijze door solistisch handelen geld in verkeerde handen brengen. De betalingsproces wordt in 2e helft 2015 verder uitgewerkt inclusief controles. Deze controles worden vanaf 2016 opgenomen in het interne controleplan;
- In afdelingsoverleggen wordt jaarlijks aandacht besteed aan een integriteitsonderwerp. In voorkomend geval wordt een actuele integriteitskwestie in betreffende afdeling en soms ook daarbuiten besproken aan de hand van het beleids- en denkkader dat is ingevoerd voor de morele oordeelsvorming.

Duurzaamheid

Wat is de invloed van Dronten op de wereld van morgen? Met deze vraag houdt het programma Duurzaam Dronten zich bezig. Het klimaat verandert en de bewustwording

van onze keuzes op dit klimaat staan centraal bij de afwegingen die we maken. Het beleid Duurzaam Dronten 2011-2016 geeft hiervoor de kaders.

Het programma Duurzaamheid is hiervoor onderverdeeld in 5 speerpunten: Energie besparen, Energie opwekken, Fairtrade/Participatie, Mobiliteit/Vervoer en Samenwerking.

Met deze speerpunten zet het programma Duurzaamheid zich in om energie onafhankelijk te worden, CO2 uitstoot te beperken en gezonde en eerlijke productie/producten te promoten.

De wijze waarop is per speerpunt verschillend maar worden gekenmerkt door bewust gebruik te maken van onze voorbeeldfunctie als gemeente en samenwerking met andere partijen. De instrumenten welke hiervoor ingezet zijn betreffen het duurzaamheidsfonds, het Fairtrade label, de Millenniumcampagne van de VNG, de COS duurzaamheidsmeter en de Trias Energetica.

Het huidige beleid Duurzaam Dronten heeft een looptijd tot en met 2016. Ook na 2016 blijven we werken aan verduurzaming van de gemeente.

In het voorjaar 2016 zal hiervoor een voorstel Klimaatbeleid tot 2040 aan de raad worden voorgelegd. Het klimaatbeleid zal een belangrijke pijler vormen voor het beleidsplan Duurzaam Dronten 2016-2020 welke in 2016 aan de raad wordt voorgelegd. In dit beleidsplan zijn de ambities uit het collegeprogramma door de programmaorganisatie in projecten uitgewerkt welke benodigd zijn om de lange termijn klimaatdoelstellingen te bereiken.

Voor het programma Duurzaam Dronten is eenmalig budget vrijgemaakt (€100.000) waarvan het restant (circa €40.000) meegenomen zal worden naar 2016. Bij de behandeling van het nieuwe beleidsplan Duurzaam Dronten zal inzicht gegeven worden in de benodigde middelen. In de kadernota voor 2017 zullen de middelen worden aangevraagd ter uitvoering van het beleidsplan Duurzaam Dronten.

Verbetertraject interne controle

In 2015 werkt het college aan het verbetertraject voor de interne controle en geeft uitvoering aan de door de raad ingediende motie naar aanleiding van de niet afgedragen WAO-WIA-premies. Naast de personeels- en salarisadministratie worden ook verbeteringen doorgevoerd in het budgetbeheer en de verplichtingenadministratie. De verbeterde processen worden zo spoedig mogelijk ingevoerd. Ook in 2016 en volgende jaren ziet ons college nauwlettend toe op uitvoering en borging van de processen (zie ook paragraaf Bedrijfsvoering) en de verbinding met de klankboordgroep uit de raad.

Extra programmakosten dienstverlening versus tijdelijke legesverhoging.

Het onderzoek naar de vraag of we tijdelijke extra programmakosten van dienstverlening kunnen doorberekenen naar een tijdelijke legesverhoging heeft er niet toe geleid dat wij in die richting nu een dekkingsvoorstel doen. De dekking van genoemde kosten blijft dus uit de reserves die in het raadsbesluit over het Programma Verbetering Dienstverlening 2015-2018 zijn opgenomen.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Rapportcijfer Klant Tevredenheids Onderzoek (KTO) dienstverlening balie	7,9	7,5 - 8	8,2
Rapportcijfer KTO dienstverlening telefoon	7,8	7,5 - 8	7,6
Rapportcijfer KTO Digitaal loket	7,5	7,5 - 8	7,9
Gemiddelde wachttijd burger aan balie (min.)	< 10	< 10	< 10
Forensische geneeskunde door GGD (ongeval/ lijkschouw/ euthanasie)	22,0	nvt	33,0
Aantal onderzoeken artikel 213a (basis was 2 onderzoeken) (ombuiging 2012)	0,0	1,0	1,0

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

002Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders

Programma Verbetering Dienstverlening 2015-2018

De gemeente blijft werken aan een goede dienstverlening. De (strategische) doelen zijn geformuleerd in het Programma Verbetering Dienstverlening. Onze dienstverlening toetsen we continu aan de mate waarin deze oplossingsgericht, efficiënt, betrouwbaar, klantvriendelijk, digitaal, deskundig en menselijk is. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.

In 2016 is een aantal goede stappen gezet om deze doelen te realiseren en de dienstverlening te verbeteren.

Nieuwe website

In juni is de nieuwe website gelanceerd. De website is volledig gebaseerd op ons zaakstelsel Mozard. Met deze nieuwe site hebben we een slag gemaakt van een informatieve naar een dienstverlenende website. De website beschikt over een moderne zoekmachine die klanten snel naar de gevraagde informatie leidt. Hierdoor hebben zij direct toegang tot de juiste informatie.

Ook stelt de nieuwe website klanten beter in staat om verschillende zaken met de gemeente digitaal te regelen.

Sociale media

Sociale media is een belangrijk medium. Wij hebben daarom een sociale media monitoring tool geïmplementeerd. Deze tool zorgt voor een éénduidig overzicht en inzicht in nieuws vanuit verschillende social media en helpt ons om te weten én direct te reageren op wat er op sociale media leeft over onze gemeente.

Sinds september zijn wij ook bereikbaar via WhatsApp. Het inzetten van dit medium draagt bij aan het op de juiste en snellere wijze informeren van onze klanten. Evaluatie van dienstverlening via dit kanaal vindt plaats in het eerste kwartaal 2017.

Uitrol zaakgericht werken

In 2016 is met het zaakstelsel Mozard zaakgericht werken verder uitgerold in de organisatie. Gezien de vele activiteiten is er per 1 januari 2017 (structureel) een tweede functioneel beheerder Midoffice in dienst getreden, om het zaakgericht werken verder uit te rollen en te beheren. Dit project zaakgericht werken zal ook in 2017 actief bijdragen aan de verbetering van de dienstverlening en informatievoorziening.

Het zaakstelsel biedt daarnaast ook de functionaliteit van klantcontactstelsel ten behoeve van ons Klant Contact Centrum (KCC). Hiermee kunnen medewerkers van het KCC klanten eenduidige, kwalitatief betere en nog betrouwbaardere informatie verstrekken.

Werken op afspraak bij publiekszaken

Vanaf 1 september 2016 werken we aan de balie van publiekszaken volledig op afspraak. Er zijn nauwelijks wachttijden, klanten spreken altijd de ambtenaar die zich heeft voorbereid op het gesprek met de klant. Daarnaast heeft de ambtenaar de kennis om de vraag van de klant te kunnen beantwoorden. Wij zijn een dienstverlenende organisatie, waarbij de kwaliteit van de dienstverlening hoog in het vaandel staat. Vanzelfsprekend bieden we dan ook zo veel als mogelijk maatwerk en ondersteuning aan verzoeken van inwoners.

Project meetinformatie (klanttevredenheidsonderzoek)

In april van dit jaar is het Project 'Meetinformatie Dienstverlening' gestart. Doel van dit project is het duurzaam meten van de dienstverlening aan de hand van vastgestelde objectieve en subjectieve effectindicatoren. De meetresultaten bieden inzicht in de status van de kwaliteit van onze dienstverlening. Tegelijkertijd stelt het de organisatie in staat gerichte verbeteracties uit te voeren.

Promotie Dronten

Dronten wil zich met behulp van promotie van het gebied binnen de gemeentegrenzen (citymarketing en gebiedspromotie) een onderscheidende positie verwerven ten aanzien van de thema's Agro & Food en Recreatie (Sport). Met als resultaat een versterking van identiteit en imago. Dit levert een bijdrage aan een versterking van de economie, recreatie en toerisme en werkgelegenheid binnen de gemeentegrenzen (Dronterland). De juiste inzet van promotiemiddelen straalt ook af op andere beleidsterreinen. Het op de

kaart zetten van Dronten heeft een positief effect voor inwoners en bedrijven, omdat de economie en werkgelegenheid hierdoor gestimuleerd worden. Bij deze promotie leggen wij ook een relatie met sport. Het mogelijk maken van nationale evenementen in Dronten draagt bij aan de landelijke bekendheid van onze gemeente.

Cofinanciering in het kader van Leader etc.

De eerste aanvragen (5 in totaal) vanuit met name recreatieondernemers zijn in behandeling genomen. De lokale actiegroep (LAG), waarin ook de gemeente deelneemt, heeft alle voorbereidingen getroffen om de aanvragen op een goede manier door te leiden naar de subsidieverstrekker. Om de aanvragers te ondersteunen zijn pitches georganiseerd waarin aanvragers hun idee kunnen presenteren. Een aantal LAGleden geeft dan advies hoe de aanvraag aan te scherpen om in aanmerking te komen voor leader. Soms wordt ook geadviseerd geen aanvraag in te dienen.

Programma Duurzaam Dronten

De duurzaamheidslening is succesvol. Het verhoogde budget welke door de raad aanvullend ter beschikking is gesteld is in 2016 grotendeels gebruikt.

Het klimaatbeleidsplan zou in 2016 aan de raad voorgelegd worden maar is nog niet gereed. Dit is in voorbereiding en wordt in het tweede kwartaal van 2017 aangeboden voor behandeling. Dit sluit aan op de proceslijn van de provinciale omgevingsvisie waarin energie 1 van de 4 speerpunten is.

De pilot duurzaam vervoer CO2 besparing is actief besproken in de jaargesprekken en het gebruik van het OV (NS- Business cards), elektrische auto's en -fietsen is gestegen. In 2016 heeft het college planologische medewerking gegeven voor het onderzoeken van de mogelijkheden van twee pilots in wind- en zonne-energie projecten, in en tegen de bebouwde kom aan. Voor bio vergisting is vergunning verleend voor het verdubbelen van groengas.

Het Fairtrade label is door de gemeente behouden en de Christiaan Hugens school heeft het Fairtrade label mogen ontvangen. Bij de bebouwde kom is het Fairtrade label op de welkomstborden weergegeven.

Voor het bedrijventerrein de Poort van Dronten is in samenwerking met de DE-on een onderzoek uitgevoerd met Royal Haskoning/DHV. In dit onderzoek zijn de mogelijkheden op economische, ruimtelijk en juridisch gebied in kaart gebracht voor een verplaatsbare zonneweide. Deze resultaten zijn positief in 2017 zal de businesscase doorgerekend worden.

De aanbesteding voor zonnepanelen op de Reest is gegund en zal in 2017 gerealiseerd worden. De aangevraagde SDE+ is verleend.

Bij de ontwikkeling van het nieuwe zwembad wordt ingezet op duurzame ontwikkeling.

Project digitalisering archieven

De gemeente Dronten heeft de afgelopen jaren diverse archieven gedigitaliseerd. Het digitaliseren is onlosmakelijk verbonden met het efficiënt toegankelijk en veilig ontsluiten van de betreffende archieven.

In 2016:

- Zijn de P-wet- en Wmo-dossiers gedigitaliseerd en via ons zaaksysteem ontsloten voor de betreffende werknemers;
- Is het toegankelijk ontsluiten van de milieudossiers gecontinueerd;
- Is gestart met de verkenning of de digitalisering van de bouwdoSSIERS (van voor 2010) gedigitaliseerd moeten worden en op welke wijze de toegankelijke ontsluiting van de bouwdoSSIERS moet plaatsvinden.

Project bezuinigingen 2015-2018 'taakstelling omdenken'

Op de taakstelling van € 150.000 is in 2016 € 80.000 gerealiseerd door het laten vervallen van een accountmanager. Het onderzoek sportbedrijf is afgerond met een notitie aan de raad waarin het college heeft aangegeven op dit moment geen voordeel te zien in een sportbedrijf. Voor het onderwerp promotie Dronten (voorheen citymarketing) is in 2016 onderzocht of dit kan worden ondergebracht in een stichting ter promotie van

Dronten. Dit onderzoek heeft geleid tot een aantal aanvullende vraagstukken, die ertoe leiden dat nadere verdieping wenselijk is. De activiteiten worden derhalve op dit moment nog vanuit de gemeentelijke organisatie geregistreerd. Hiervoor wordt een deel van het frictiebudget ingezet.

Bedrijfsrestaurant

Medio 2014 is door uw raad besloten dat er vanaf april 2016 € 75.000 en de jaren erna jaarlijks € 100.000 wordt bezuinigd op de catering. Bij de besluitvorming is bepaald dat alleen de automaten-service overeind blijft en dat eventuele lunches van extern worden betrokken.

Omdat de consequenties van deze maatregel (te) fors zijn, heeft het college besloten de bezuinigingen te realiseren maar het budget structureel op te hogen met € 50.000 per jaar. Deze extra middelen zijn afkomstig van het structurele overschot op de administratiekosten als gevolg van onder andere de digitalisering en daarmee samenhangend de sluiting van de centrale repro en de gunstige aanbesteding multi-functionals en printers. Hiermee kan een eigen (versoberde) catering en ook de afsluitende netwerkborrel na afloop van de bestuursvergaderingen in stand blijven. Naast de versobering van het assortiment zijn de meest voelbare bezuinigingen het schrappen van de koffievoorzieningen bij vergaderingen en de collegelunch.

Het college heeft tevens besloten via een aanbesteding aan IMpact mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt (van IMpact zelf en uit 'de kaartenbak') in te zetten in de eigen organisatie. Een voordeel hierbij is dat met het detacheren van deze mensen bij de gemeente, het risico-tekort van IMpact vermindert.

Na een halfjaar werken is de conclusie dat de overgang naar IMpact geslaagd is.

Nieuwjaarsontmoeting

Afgelopen jaar is gekozen voor een gedeeltelijk vernieuwde opzet van de jaarlijkse Nieuwjaarsontmoeting van de gemeente Dronten. Zo heeft De Meerpaal Academie de organisatie van het programma op zich genomen met als doel een zo breed mogelijk publiek aan te spreken. Burgemeester, wethouders, directieleden en managers hebben hun externe relaties actief uitgenodigd voor de Nieuwjaarsontmoeting. Doel van deze vernieuwingen is om een gevarieerder en jonger publiek te trekken en de Nieuwjaarsontmoeting als een instrument van relatiebeheer in te zetten.

Verbetertraject interne controle

Voor het uitvoeren van de tweedelijns interne controles is per 1 juli 2016 een coördinator IC in dienst getreden. In het 2e halfjaar 2016 is de verdere borging van IC op de processen facturering, personeel en grondexploitatie opgepakt. Met de belastingdienst zijn in 2016 de voorbereidingen getroffen om te komen tot een convenant Horizontaal Toezicht. Dit convenant is in januari 2017 met de belastingdienst gesloten.

003 Burgerzaken

Verkiezingen/Referendum

Het referendum vond plaats in Nederland op 6 april 2016. Het Nederlands referendum betrof de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne.

In 2016 zijn er nieuwe verkiezingsborden besteld met een modernere uitstraling. De borden worden geplaatst op drukbezochte plaatsen in de drie kernen binnen de gemeente. Hierdoor kan de kiezer letterlijk even stilstaan bij de komende verkiezingen. De borden worden bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 voor het eerst gebruikt.

Reglement burgerlijke stand

In 2016 hebben we het mogelijk gemaakt dat bruidsparen overal in de gemeente Dronten kunnen trouwen. Hiervoor is het reglement Burgerlijke Stand aangepast met daarin een aantal kaders waaraan huwelijkslocaties moeten voldoen.

Zelfevaluatie Basisregistratie Personen(BRP)

We zijn wederom geslaagd voor de zelfevaluatie BRP, waarmee is aangetoond dat de kwaliteit van de BRP op orde is en blijft.

005 Bestuurlijke samenwerking

Regionale samenwerking

Dronten gaat nu niet verder in samenwerking met Shared Service Center ONS

De colleges van gemeente Dalfsen en Dronten hebben de samenwerkingsmogelijkheden met het SSC Zwolle (inmiddels omgedoopt tot Shared Service Centrum ONS [OmriNgd door Service]) verkend. Samen hebben zij de conclusie getrokken dat zij onder de gegeven omstandigheden in de opgemaakte business case onvoldoende aanknopingspunten zien om op dit moment toe te treden tot de bedrijfsvoeringssamenwerking in het SSC ONS.

Daarom volgt er geen voorstel aan de raad voor een go or no go besluit inzake toetreding tot dit samenwerkingsverband op het gebied van Personeel- en salarisadministratie, Inkoop en ICT.

IBT

Het afgelopen jaar is een start gemaakt met IBT. Vanuit de verschillende onderdelen waarop IBT van toepassing is, zijn verslagen aangedragen voor verdere behandeling in de raad. Dit najaar is de werking van de bestuursovereenkomst geëvalueerd. De insteek van de evaluatie is om te kijken hoe we als provincie en gemeenten het functioneren van het IBT kunnen verbeteren.

De gemeente geeft op constructieve wijze invulling aan de zes toezichtdomeinen: huisvesting statushouders, Wabo (bouwen en wonen), ruimtelijke ordening, monumenten en archeologie, financiën en archief. Vanaf de jaarrekening 2016 wordt de IBT rapportage geïntegreerd. Door middel van een aparte paragraaf wordt diepgaander op het IBT ingegaan.

Verhoging bijdrage samenwerking regio Zwolle

De regio is tijdens Koningsdag goed over het voetlicht gebracht. Voor uitgebreide actuele ontwikkelingsinformatie zie de website www.regiozwolle.info.

Het innovatiecluster Agro & Food richt zich op innovatie in de Agro en Food business. Het cluster begeleidt ondernemers met innovatieve ideeën van idee tot realisatie. Circulaire economie speelt hierbij een belangrijke rol.

Op basis van het opgestelde visiedocument 2016-2020 wordt uitvoering gegeven aan de acties. Ook is in 2016 het uitvoeringsplan 2016-2017 opgeleverd. Dit werkplan is opgesteld in samenspraak met de regionale partners.

Het jaar 2015 en het eerste half jaar van 2016 heeft laten zien dat het cluster A&F voorziet in een grote behoefte van ondernemers in de regio Zwolle. Het cluster heeft zich in 2016 verder doorontwikkeld als het loket voor innovatie, start-ups en nieuwe business in de Agro en Food business. Naast het actief benaderen van bedrijven, dienen bedrijven zich aan voor aansluiting met het cluster.

006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)

Rekenkamerfunctie

De gemeente Dronten geeft invulling aan de rekenkamerfunctie d.m.v. een rekenkamer. De keuze voor een rekenkamer ligt in de wens te komen tot een onafhankelijk functionerend instituut.

De rekenkamer voert onderzoeken uit. Daarbij richt ze zich de uitoefening van haar taken op:

- rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan wet- en regelgeving?
- doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Het doel van de onderzoeken is inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente en waar mogelijk het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst. De rekenkamer richt zich op het lerende effect en het vergroten van de transparantie van het bestuur. In 2016 liep de termijn van de rekenkamer af. Begin 2017 wordt een start gemaakt met de benoeming van een nieuwe rekenkamer.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 129.313**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Lasten:					
001	-1.514	-1.624	-1.717	-1.638	79
002	-2.632	-2.879	-2.540	-2.648	-108
003	-1.835	-1.728	-1.822	-1.771	51
004	-307	-226	-326	-336	-10
005	-72	-127	-127	-113	14
006	-204	-203	-203	-216	-13
Subtotaal lasten	-6.564	-6.787	-6.735	-6.722	13
Baten:					
001	53	51	83	83	-
002	160	149	5	57	52
003	9	-	-	10	10
004	662	609	709	763	54
005	-	-	-	-	-
006	-	-	-	-	-
Subtotaal baten	884	809	797	913	116
Exploitatieresultaat	-5.680	-5.978	-5.939	-5.810	129
Toevoegingen reserve	-187	-18	-67	-67	-
Onttrekkingen reserve	2.546	591	100	20	-80
Resultaat na mutaties reserve	-3.321	-5.405	-5.905	-5.857	48

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Bestuursorganen

001 Bestuursorganen **Verschil lasten: € 79.024**

Bedrag	Toelichting
€ 28.000	De lagere raadslasten zijn veroorzaakt door minder fractievergoedingen € 24.000 en opleidingen € 4.000.
€ 62.400	De lagere collegelasten worden veroorzaakt door een terugbetaling van een overschot APPA van een voormalig wethouder. Het teruggestorte bedrag door Loyalis is € 81.700. De nadelen op deze post worden veroorzaakt door de onttrekking aan de voorziening wachtgeld wethouders (begroot € 51.000), terwijl de werkelijke kosten € 19.300 hoger zijn.
-€ 11.400	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders

002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders **Verschil lasten: € -107.691**

Bedrag	Toelichting
- € 20.000	Het nadeel van de kantine wordt veroorzaakt door het feit dat in 2016 niet de gehele € 50.000 vanuit 'Administratiekosten' is overgeboekt, maar slechts € 25.000 vanwege de ingangsdatum van 1 juli 2016.
€ 16.000	Voor het programma Duurzaam Dronten is éénmalig € 100.000 door u beschikbaar gesteld. Dit programma werkt meerjarig aan het verduurzamen van Dronten. Hierdoor is er sprake van een werkbudget welke een looptijd heeft over meerdere jaren. Het voorstel is om het restantbedrag van € 16.000 over te hevelen van 2016 naar 2017. Concreet is in 2016 de opdracht verleend aan de Aeres Hogeschool om het Klimaatbeleidsplan op te stellen. Dit klimaatbeleidsplan zal in het tweede kwartaal 2017 aan u ter vaststelling worden aangeboden. Het over te hevelen bedrag is voor deze opdracht bestemd.
- € 52.841	Het nadeel voor project digitaal archiveren is ontstaan door een te ruime overheveling van het resterende bedrag op dit budget. Wij stellen u voor deze overheveling deels ongedaan te maken voor een bedrag van € 52.841.
- € 33.000	Een deel van de overschrijding citymarketing heeft te maken met de eind 2016 doorgevoerde wijzigingen in de BBV-regels, waardoor pas eind 2016 bleek dat voor dat jaar € 14.000 minder budget beschikbaar was voor promotie Dronten. Het andere deel wordt veroorzaakt door de productie en uitgave van een bewaarmagazine die in plaats van de jaarlijkse streekgids is geproduceerd en die rond de jaarwisseling is uitgegeven. Deze is ten laste van 2016 is gevallen.
- € 12.000	Door de prolongatie van de aansprakelijkheidsverzekering gemeente is er € 12.000 meer uitgegeven dan begroot.
- € 6.000	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders

Verschil baten: € 52.219

Bedrag	Toelichting
€ 47.400	Er is een vaststellingsovereenkomst gesloten met een partij waar de gemeente een juridisch geschil mee had, waardoor dit voordeel is ontstaan.
€ 9.800	Kantine-omzet.
€ 5.000-	De bijdrage voor de audit vervalt, doordat deze niet in 2016 heeft plaatsgevonden.

Burgerzaken

003 Burgerzaken

Verschil lasten: € 50.813

Bedrag	Toelichting
- € 8.000	Bij de Slotrapportage zijn € 20.000 inhuurkosten afgeraamd. Daarna is voor de implementatie van Mozard in het KCC extra personeel ingehuurd, zodat de KCC-medewerkers hun handen vrij hadden om Mozard beter onder de knie te krijgen (interne opleiding).
€ 59.000	Door de tegemoetkoming in de kosten voor het referendum van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, kan de Rijksbijdrage bijna in zijn geheel worden teruggegeven aan de algemene middelen, omdat structureel één verkiezing per jaar in de begroting is verwerkt.

Baten secretarieleges burgerzaken

004 Baten secretarieleges burgerzaken

Verschil baten: € 53.694

Bedrag	Toelichting
€ 53.694	Meer producten (reisdocumenten, rijbewijzen, uittreksels, etc.) zijn afgenomen dan begroot.

Mutaties reserves

Mutaties reserves Programma 0 (per saldo):

€ -80.406

Dit nadeel betreft een lagere onttrekking aan drie bestemmingsreserves.

Bedrag	Toelichting
- € 72.000	Het werkbudget voor Programma Dienstverlening was toereikend en is deels overgeheveld naar 2017, waardoor de begrote onttrekking aan de bestemmingsreserves Verbetering Dienstverlening en Bedrijfsvoering naar 2017 doorschuift.
- € 8.000	De onttrekking aan de bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten is lager door het vertraagde Klimaatbeleidsplan (2017: zie eerdere tekst).

Budgetoverhevelingen 2016

De overhevelingen die we bij deze jaarrekening voorstellen (positief bedrag) of herzien (negatief bedrag) zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief rekeningsaldo op voor de jaarrekening 2016. De voorgestelde budgetten worden overgeheveld naar 2017.

Omschrijving	Bedrag 2016	Wethouder	Afdeling/ programma
Programma 0			
- Budgetoverheveling Programma Duurzaam Dronten	16.240	Van Amerongen	Directie
- Budgetoverheveling Project digitaal archiveren	-52.841	Van Amerongen	IM
Totaal Programma 0	-36.601		

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen(beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampenbestrijding.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Rampenbestrijdingsplannen (11)
- Regionaal crisisplan 2014
- Regionaal beleidsplan 2015-2018
- Regionaal risicoprofiel 2014
- Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019
- APV 2016
- Beheersverordening attractiepark en evenemententerrein Spijkweg 2013
- Brandbeveiligingsverordening 1997
- Verordening op de heffing en invordering van brandweerrechten 2009
- Verordening brandveiligheid en hulpverlening 1997
- Verordening inzake speelautomatenhallen 1988

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Algemene veiligheid en aanpak georganiseerde criminaliteit

Toekomstbeeld 2018

Dronten werkt in samenwerking met hulpverleningsdiensten, andere overheden en de samenleving aan behoud en bevordering van een veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en instellingen. Deze collegeperiode wordt de aanpak van georganiseerde criminaliteit voortgezet, zonder de zogenaamde kleine criminaliteit te veronachtzamen. Samenwerking met inwoners wordt steeds belangrijker en versterking van de relevante netwerken krijgt prioriteit. Twintig procent van de inwoners van de gemeente Dronten is lid van Burgernet en werkt op deze manier samen met de gemeente aan het vergroten van de leefbaarheid in de eigen omgeving.

Samenwerking met andere gemeenten en partners op taakveld veiligheid

Toekomstbeeld 2018

In de oranje kolom (gemeenten) werken we in de regio Flevoland samen met de regio Gooi- en Vechtstreek aan de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Er wordt gewerkt op basis van een gezamenlijk organisatieplan bevolkingszorg (met als onderdelen: communicatie, acute bevolkingszorg, herstellzorg en informatie & ondersteuning). De samenwerking wordt ondersteund door een gemeenschappelijk bureau bevolkingszorg, dat nauw samenwerkt met de coördinerend gemeentesecretarissen in beide regio's. In personele bezetting (bereikbaarheid en beschikbaarheid voor operationele omstandigheden) wordt waar mogelijk gezamenlijk voorzien door instelling van (regionale) piketdiensten. Dat geldt ook voor opleidingen. Mogelijk wordt samenwerking in de oranje kolom nog verder opgeschaald t/m veiligheidsregio Utrecht.

Voldoen aan de VTH-eisen en de verantwoordelijkheid toetsing voor constructies e.d. onderbrengen bij de aanvrager

Toekomstbeeld 2018

Dronten voldoet aan de nieuwe rijkskwaliteitseisen voor VTH (vergunningen, toezicht en handhaving) d.m.v. samenwerking. Dat kan door samenwerking binnen OFGV of via een netwerksamenwerking. De gemeente behoudt haar eigen verantwoordelijkheid voor het beleid en de uitvoering daarvan. Daarnaast is het in 2018 duidelijk of de verantwoordelijkheid voor het toetsen van constructies e.d. bij de aanvrager, bijvoorbeeld een aannemer en zijn verzekeraar, ontwikkelaar of particulier, kan worden neergelegd.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

Om signalen te herkennen dat er sprake kan zijn van mensenhandel worden er trainingen en cursussen verzorgd voor sleutelpersonen van de afdelingen VHV, SZ en PZ. Daarnaast zal er een themadag worden georganiseerd rondom het thema georganiseerde criminaliteit en Bevordering integriteits beoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob). Ook wordt momenteel bekeken hoe Dronten kan aansluiten bij het Damoclesbeleid teneinde een betere grond te hebben om drugspanden te sluiten. Om de raad goed te informeren zullen er informatieavonden voor de raadsleden (raadscommissie) worden georganiseerd.

De gemeente Dronten wil zich aansluiten bij het digitaal Opkopersregister. Het Digitaal Opkopersregister (DOR) is een hulpmiddel voor gemeenten en wijkteams om de handel van uit diefstal verkregen goederen via legale opkopers aan banden te leggen in het Inkoop-register en verkoopregister tweedehands goederen.

Samenwerking veiligheid

Om veiligheid zoveel mogelijk integraal te benaderen neemt de gemeente Dronten deel aan integrale samenwerkingsverbanden zoals het Jeugd Interventie team (JIT) en het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Daarnaast zijn initiatieven zoals Burgernet, Waaks! en de integrale aanpak woninginbraken in gang gezet. De gemeente Dronten draagt jaarlijks bij aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en Bureau Regionale Veiligheid Strategie (inclusief Burgernet beheer). Er worden thema avonden georganiseerd om inwoners van de gemeente te informeren over maatregelen tegen woninginbraken en over het project Waaks!

Radicalisering

Ten behoeve van ondersteuning van ouders van radicaliserende kinderen worden indien nodig coachingstrajecten ingekocht. Een aantal interne en externe sleutelfiguren heeft in 2015 de driedaagse training Multicultureel Vakmanschap en Radicalisering gevolgd. Het is raadzaam deze cursus in 2016 door een tweede groep te laten volgen. Als onderdeel van de lokale aanpak radicalisering en extremisme wordt gedacht aan het inkopen van o.a. de Training Diamant voor (moslim) jongeren (om kritisch denken te bevorderen, om te gaan met interculturele conflicten en vaardigheden voor sociale participatie), de Inbox, een reizende interactieve expositie die vooroordelen blootlegt door ervaringen van uitsluiting op te roepen en bespreekbaar te maken, of via peereducatie (kwesties van identiteit en religie bespreekbaar maken met inzet van leeftijdsgenoten) aan te kaarten.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Veiligheidsvraagstukken

De aanpak met betrekking tot woninginbraken wordt onverminderd voortgezet. In 2014 zijn drie adviseurs van Bouw- en Woningtoezicht tot preventie adviseurs voor het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) opgeleid. Slachtoffers van woninginbraken worden per 2015 in de gelegenheid gesteld een beroep te doen op een gratis PKVW advies.

De inzet van inwoners bij de lokale veiligheid is cruciaal. Burgernet wordt dan ook structureel gepromoot en in het vierde kwartaal van 2014 is gestart met het project Waaks! waarbij een beroep wordt gedaan op de ogen en oren van hondenbezitters. De volgende stap is het vergroten van de doelgroep van het project Waaks! naar wandelaars en joggers. Het Jeugd Interventieteam blijft inzetten op een groepsgerichte, preventieve en waar nodig repressieve aanpak van jongerenoverlast. De werkgroep Keurmerk Veilig Ondernemen Suydersee zet stevig in op een nóg veiliger winkelcentrum en het behalen van de derde ster (eind 2015).

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Aantal voorlichtingsbijeenkomsten (intern) (Veiligheidsregio)	2	1	2
Aantal inzetten OVD Bevolkingszorg (OVD Bz) (Veiligheidsregio)	5	2	5

Totaal aantal Prio 1 branden (bron VRF)	143	-	128
Totaal aantal Prio 1 gebouwbranden (bron VRF)	19	-	24
Aantal oefeningen rampenbestrijding	2	2	2
Aantal woninginbraken	121	120	121
Aantal vernielingen	195	238	170
Aantal geweldsdelicten	117	137	155
Aantal evenementen en meldingen	242	330	156
Aantal BIBOB adviezen	-	1	1
Aantal RIEC adviezen	1	2	2
Aantal hinderlijke of overlastgevendende jeugdgroepen	-	-	-
Aantal Burgernetberichten (tijdkritisch)	14	5	12
Aantal Burgernetberichten niet tijd kritisch (preventief)	-	2	-
Aantal Burgernetdeelnemers	4.616	4.500	5.098
Uitkomsten Veiligheidsmonitor/cijfer leefbaarheid	7,5	7,5	7,5
Uitkomsten Veiligheidsmonitor/ cijfer veiligheid	7,5	7,5	7,5

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

120 Brandweer en rampenbestrijding

Officier van Dienst bevolkingszorg

In 2016 zijn er twee nieuwe Officieren van Dienst bevolkingszorg (OVD-bz) bij de gemeente aangesteld. De Officier van Dienst bevolkingszorg (OVD-bz) is de eerste persoon van de gemeente die bij een calamiteit of crisis wordt gealarmeerd. De OVD-bz is in 2016 eenmaal gealarmeerd voor een ernstig verkeersongeval (GRIP 1/ ongeval Oldebroekerweg te Biddinghuizen) en vier keer geïnformeerd voor een middelbrand. Voorts is de OVD-bz betrokken geweest bij de problematiek van de vogelgriep aan de Alikruikweg te Biddinghuizen en is de OVD-bz tweemaal betrokken geweest bij een incident met benzine in het riool.

Gemeentelijk Beleidsteam

De jaarlijkse bestuurlijke oefening voor het Gemeentelijk Beleidsteam is in juni 2016 gehouden. Thema van dit jaar is "zijn we ervan en zo ja, wat betekent dat". Ingezoomd is met name op de rol van het Gemeentelijk Beleidsteam. Voorts is er een onaangekondigde systeem oefening gehouden door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. Met de systeem oefening wordt o.a. getest of de verschillende crisisstaven op tijd zijn opkomen. De oefening (groot verkeersongeval nabij de Ketelbrug) is gestart in de gemeente Noordoostpolder. Vanwege de uitstralingseffecten naar onze gemeente is Dronten ook bij de oefening betrokken. Doordat er meerdere gemeenten bij hetzelfde ongeval betrokken waren, is er uiteindelijk opgeschaald naar GRIP 4. Bij GRIP 4 komt er een Regionaal Beleidsteam bijeen in Lelystad. Onze gemeente is daarin vertegenwoordigd door de burgemeester.

Evenementen

Voor de begeleiding van de grote evenementen is in 2016 een piketregeling vastgesteld. Hierdoor kan tijdens deze evenementen worden teruggevallen op de bereikbaarheid en beschikbaarheid van medewerkers met een crisisfunctie. De piketregeling heeft betrekking op Lowlands, Defqon, Meerpaaldagen en de Opwekking. De evenementen zijn goed verlopen waardoor er geen gebruik van de piketregeling is gemaakt.

Vakgroep Acute Bevolkingszorg

Regionaal is Dronten vertegenwoordigd in de vakgroep Acute Bevolkingszorg. Op 1 december 2016 is er een themabijeenkomst georganiseerd voor alle functionarissen die een rol hebben bij Acute Bevolkingszorg (opvang en verzorging) in de Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Tijdens deze bijeenkomst is met name stil gestaan bij het gasincident op Urk en de gevolgen daarvan voor de gemeentelijke organisatie.

Wet Tijdelijk Huisverbod

De Wet Tijdelijk Huisverbod geeft de burgemeester de bevoegdheid een (vermoedelijke) pleger van huiselijk geweld tijdelijk (minimaal 10 en maximaal 28 dagen) een verbod op te leggen om zijn of haar woning te betreden. In deze periode mag ook geen contact met de partner en/ of kinderen worden opgenomen en wordt een hulpverleningsplan opgesteld. Tevens wordt gestart met (vrijwillige) hulpverlening. Deze maatregel is bedoeld om in een noodsituatie een afkoelingsperiode in te lassen en zo verdere escalatie te voorkomen. Daarnaast is deze periode bedoeld om de hulpverlening in gang te zetten. In 2016 is 8 keer de procedure om een huisverbod opgestart. In 6 gevallen heeft dit geleid tot een daadwerkelijk huisverbod.

Brandweer Flevoland in relatie tot Lelystad Airport

Op 29 juni 2016 is de intentie uitgesproken dat Brandweer Flevoland gaat samenwerken met Lelystad Airport. Deze samenwerking biedt zowel Brandweer Flevoland als Lelystad Airport de kans efficiënt mensen en middelen in te zetten en zich voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen. Omdat de brandweer nog altijd in een fase van afspraken en onderhandeling zit, kan zij nog geen financiële consequenties noemen. Begin 2017 ontvangt u hierover een nader raadsvoorstel.

140 Openbare orde en veiligheid

Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

In 2016 hebben enkele sleutelpersonen van de afdeling VHV en PZ een studiebijeenkomst bijgewoond over het thema Mensenhandel. Het opleidingsplan op het gebied van mensenhandel voor sleutelpersonen van de afdelingen PZ, SZ en MO wordt in 2017 verder geïmplementeerd. Het Damoclesbeleid (met het Damoclesbeleid kande burgemeester uitvoering geven aan de bevoegdheid die artikel 13b van de Opiumwet biedt) is vastgesteld en is in december 2016 geëvalueerd. In 2016 hebben twee collega's van VHV een studiemiddag bijgewoond hoe bestuursrecht kan worden ingezet als hennep in huurwoningen wordt aangetroffen. De beleidsregels Bibob zijn geactualiseerd en met de vastgoedbranche uitgebreid. De betrokken medewerkers van de afdeling REO gaan in het voorjaar 2017 een basiscursus Bibob volgen. De sleutelpersoon op dit gebied van de afdeling CD gaat in dezelfde periode een (financiële) verdiepingscursus volgen. Tegelijkertijd krijgen eerdergenoemde collega's een introductie op het thema Bibob om hun bewustwording te vergroten. In mei 2016 heeft de DNU driehoek (Dronten, Noordoostpolder, Urk) met de invoering van DOR(Digitaal Opkopers Register) ingestemd. De benodigde wijziging van de Apv is doorgevoerd. Daarnaast is het DOR aangewezen als gewaarmerkt en doorlopend register. In november 2016 is gestart met het leveren van input voor het ondermijningsbeeld d.m.v. een groepssessie waaraan collega's van verschillende afdelingen en de politie aan mee gewerkt hebben. Voorafgaand is er een bijeenkomst geweest waarin uitleg is gegeven over het thema georganiseerde criminaliteit waarbij ook aandacht is geschonken aan mogelijke signalen op dit gebied. Er volgen daarnaast nog enkele individuele interviews. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum is verantwoordelijk voor het opstellen van het ondermijningsbeeld dat naar verwachting eind januari 2017 gereed is. De uitkomsten van het ondermijningsbeeld worden in het eerste kwartaal van 2017 met de gemeenteraad in een besloten setting gedeeld. Deze avond wordt de gemeenteraad tevens geïnformeerd over de huidige stand van zaken rondom het thema georganiseerde criminaliteit.

Samenwerking veiligheid

De VO-scholen tezamen met de leerplichtambtenaar schuiven structureel een aantal keer per jaar bij het Jeugd Interventieteam (JIT) aan. Voor Swifterbant en Biddinghuizen wordt onderzocht in hoeverre behoefte is aan een (gezamenlijk) KVO-W (winkelgebied). Samen met het CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid) wordt bekeken in hoeverre vorm kan worden gegeven aan een KVB (Keurmerk Veilige Buitengebieden) voor het agrarisch gebied binnen de gemeente. In de strijd tegen de woninginbraken is in de zomerperiode een strandballenactie voor Burgernet georganiseerd. Ook wordt op

reguliere basis op de gemeentepagina aandacht besteed aan het voorkomen van inbraken. In de prestatieafspraken met OFW is opgenomen dat OFW actief aandacht zal besteden aan Burgernet en Waaks. Ook over het PKVW zijn met OFW afspraken gemaakt. Met de politie is een plan van aanpak opgesteld voor de inzet van Mobeyes. Met de moskeeën in Dronten wordt nauw samengewerkt. Een mooi resultaat is de samenwerking met de Turkse moskee op het gebied van de training Diamant die in november jl. van start is gegaan. Op het gebied van het herkennen van mogelijke signalen van radicalisering zijn diverse een- en tweedaagse trainingen georganiseerd. Hieraan hebben zowel interne collega's als collega's van de politie, Meerpaal, het COA, MDF, Reclassering, Almere College, Ichthus College, het Perron, OFW, Vitree, GGD Flevoland, Impact, Vluchtelingenwerk Midden-Nederland, Kinderopvang Dronten deelgenomen.

Radicalisering

In 2016 heeft de integrale aanpak van radicaliserende (moslim)jongeren verder vorm gekregen. Vertegenwoordigers van scholen, jongerenwerk, politie, het AZC en gemeente hebben vooral geïnvesteerd in kennisvergroting en signaalherkenning.

Op het gebied van het herkennen van mogelijke signalen van radicalisering zijn diverse een- en tweedaagse trainingen georganiseerd. Hieraan hebben zowel interne collega's als collega's van de politie, Meerpaal, het COA, MDF, Reclassering, Almere College, Ichthus College, het Perron, OFW, Vitree, GGD Flevoland, Impact, Vluchtelingenwerk Midden-Nederland, Kinderopvang Dronten deelgenomen. Coachingstrajecten zijn op dit moment niet aan de orde.

PKVW

De aanpak van woninginbraken blijft een constant aandachtspunt. Slachtoffers van woninginbraken kunnen sinds 2015 een gratis Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW)-advies aanvragen. In de prestatieafspraken 2017 met OFW is afgesproken dat bij nieuwbouw zowel de woningen voldoet aan de eisen van het PKVW. Hiervoor wordt het certificaat aangevraagd. Voor bestaande wijken en buurten wordt ingezet op een combinatie van veilige woningen in een veilige woonomgeving. Het gericht toepassen van het PKVW wordt dan onderdeel van een bredere aanpak.

Actualisatie APV

In 2016 heeft er een grote actualisatie van de APV plaatsgevonden. Bij de actualisatie zijn zowel de organisatie als ook de inwoners van de gemeente Dronten betrokken. Voor de inwoners zijn hiervoor een tweetal inwonersavonden georganiseerd. De avonden en de resultaten ervan zijn positief te noemen. De aangedragen wijzigingen en wensen tijdens deze avonden hebben samen met die vanuit de organisatie erin geresulteerd dat de APV is geactualiseerd. Hiermee voldoet de APV weer aan de eisen van deze tijd.

Buurtpreventie

De inzet van inwoners bij de lokale veiligheid is cruciaal. Naast de inzet van Burgernet en Waaks! zijn er in verschillende buurten in de gemeente Dronten initiatieven tot het opstarten van WhatsApp-groepen ontstaan. Door in een WhatsApp-groep informatie te delen over verdachte situaties kan de politie goed geïnformeerd worden en wordt de pakkans vergroot. De gemeente ondersteunt haar inwoners bij het opstarten van een WhatsApp-groep.

Toezicht & Handhaving DHW

Voor het toezicht op de Drank- en Horecawet (DHW) zijn in 2016 in totaal 60 controles uitgevoerd bij zowel commerciële als de para commerciële horeca inrichtingen. De toezichtstaak was daarbij gericht op de naleving van de Drank- en Horecawet, APV en de DHW-vergunningen. De handhavings- en sanctiestrategie is gebaseerd op het "Handhavingsbeleid Drank- en Horecawet Dronten" dat in 2014 in gezamenlijkheid met de gemeenten Noordoostpolder, Urk en Dronten is vastgesteld. Daarbij heeft de planning plaatsgevonden op basis van de geactualiseerde DHW-vergunningenbestand. Naast de

leeftijdsgrenscontroles en basiscontroles zijn er enkele evenementen gecontroleerd en zijn handhavingverzoeken afgehandeld. De toezichttaken zijn in regionale samenwerking met andere gemeenten en de politie uitgevoerd en zijn gecombineerd met het vergroten van de bewustwording door middel van voorlichtende taken door de toezichthouders/Boa's aan de horecaondernemers en para commerciële inrichtingen. Deze inzet heeft bijgedragen tot een verbetering van het naleefgedrag en vergroting van de bewustwording van de negatieve effecten van alcoholgebruik bij jongeren.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 53.452**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:					
120	-1.917	-1.929	-1.942	-1.934	8
140	-1.241	-1.301	-1.285	-1.252	33
Subtotaal lasten	-3.158	-3.230	-3.227	-3.186	41
Baten:					
120	112	86	86	94	8
140	39	25	40	44	4
Subtotaal baten	151	111	126	138	12
Exploitatieresultaat	-3.006	-3.119	-3.101	-3.048	53
Toevoegingen reserve	-	-	-	-	-
Onttrekkingen reserve	170	221	41	41	-
Resultaat na mutaties reserve	-2.836	-2.898	-3.060	-3.007	53

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Brandweer en rampenbestrijding

120 Brandweer en rampenbestrijding **Vershil lasten: € 8.131**

Bedrag	Toelichting
- € 73.000	Het nadeel als gevolg van de terugname van onderhouds- en schoonmaakkosten brandweergebouwen wordt veroorzaakt door een eindafrekening gas uit 2015 ter hoogte van € 10.600. Daarnaast is op basis van het overdrachtsdossier de vergoeding volgens huurovereenkomst niet toereikend. Dit geeft gesaldeerd een tekort van circa € 20.000. Tot slot de niet begrote kosten voor groot onderhoud van € 38.000, waar een onttrekking uit de voorziening groot onderhoud tegenover staat.
€ 44.000	De lagere kosten van rampenbestrijding zijn veroorzaakt door: a. centrale boekingen piketkosten van eigen personeel voor OVD en risicovolle evenementen (€ 10.000,-); b. het niet benutten van het opleidingsbudget, omdat dit centraal via de Veiligheidsregio is georganiseerd (€ 15.000,-); c. het aanhouden van het besluit om een Informatie- en Adviescentrum in te richten (€ 15.000,-); d. het contract met het Rode Kruis dat door de Veiligheidsregio Flevoland / Bevolkingszorg wordt overgenomen (€ 4.000).
€ 37.000	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

120 Brandweer en rampenbestrijding

Verschil baten: € 8.018

Bedrag	Toelichting
€ 38.000	Een onttrekking uit de voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen voor het groot onderhoud aan de brandweerkazernes.
€ 8.000	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
-€ 37.000	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de lasten eenzelfde voordeel laten zien t.o.v. de begroting.

Openbare orde en veiligheid

140 Openbare orde en veiligheid

Verschil lasten: € 33.659

Bedrag	Toelichting
€ 27.000	Het Digitaal Opkopers Register (DOR) wordt in 2017 verder geïmplementeerd. Hierdoor zijn de begrote kosten (€17.600) nog niet gebruikt. Voor het overige zijn de promotiekosten voor Burgernet lager uitgevallen dan begroot en is een kleiner beroep op de post onvoorzien gedaan.
€ 7.000	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidsbestrijding. Daarnaast het opstellen/ vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Beleids- en beheerplan wegen 2016
- Beleids- en beheerplan bruggen 2016
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017
- Gemeentelijk verkeer- en vervoerplan, 2003-2013, update 2017
- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2012-2017
- Parkeervisie Centrum Dronten 2009

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Passage Dronten

Toekomstbeeld 2018

Eind 2016 is de passage gerealiseerd tussen de rotonde met de Biddingringweg en de rotonde met het bedrijventerrein De Poort van Dronten. In 2016 wordt conform de planning gestart met de aanleg. Dit past binnen het convenant dat de gemeente Dronten in 2013 met de provincie is aangegaan om de financiering en planning van de N307 (N23)/Overijsselseweg, ofwel passage Dronten, te organiseren.

Bypass Kampen/Roggebot

Toekomstbeeld 2018

In 2018 is er een tijdelijke infrastructurele oplossing gekomen voor de Roggebot, een van de grootste verkeersknelpunten van Flevoland. We zijn vanaf 2018 met onze partners aan het bouwen aan de eerste fase van Roggebot, namelijk het kruisende verkeer op een andere wijze stroomlijnen. Daarnaast wordt de doorstroming op de Hanzeweg beter gegarandeerd. Openstelling zal naar verwachting in 2019 het geval zijn.

Aantal verkeersborden wordt met 25% verminderd

Toekomstbeeld 2018

In 2018 is het streven van het college om het aantal verkeersborden met 25% verminderd te hebben. Dit vanuit de optiek dat er op dit moment te veel informatie aan weggebruikers wordt gepresenteerd.

Veilige en goed onderhouden fiets- en voetpaden

Toekomstbeeld 2018

In 2018 hebben we veilige en goed onderhouden fiets- en voetpaden gecreëerd om het fietsverkeer te stimuleren, verbindingen te verbeteren en tegelijkertijd het recreatieve karakter van Dronten te versterken. Te denken valt hierbij aan het fietspad langs de Zuid en in de Oostrand ter ontsluiting van recreatieve parken en evenementen. Maar ook de recreatieve fietsverbinding naar Swifterbant maakt hier onderdeel van uit, evenals de ATB-route in het Roggebotsebos: Een initiatief van de gemeente Dronten, dat wordt ondersteund door Staatsbosbeheer. De modelaanpak 'Veilig Fietsen' is leidend.

Belasting wegen buitengebied (bermverstevinging)

Toekomstbeeld 2018

De wegen in het buitengebied worden steeds meer en intensiever belast door de wijzigingen in functies van de agrarische bedrijven. Dit leidt tot meer en zwaarder transport. Hier zijn de buitenwegen niet op ingericht. Daarom zijn de bermverstevingingen

in 2018 verder uitgebreid, waarbij is geanticipeerd op de actuele knel- en aandachtspunten in het buitengebied.

Openbaar vervoer richting de dorpen en het AZC

Toekomstbeeld 2018

De gemeente Dronten streeft naar een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer binnen en tussen de dorpen van de gemeente Dronten. Hierin verschillen gemeente en provincie niet qua beeld. De uitvoering en de wijze van bediening zullen we goed blijven volgen en ons inspannen voor de belangen van onze inwoners in deze dorpen. Ondanks het feit dat het budget voor het Openbaar Vervoer, hetgeen onder de verantwoordelijkheid van de provincie valt, onder druk staat, hebben we ons ingespannen het OV-vervoer langs het AZC tussen Dronten en Kampen in stand te houden. Inwoners van het AZC hebben veelal geen andere mobiliteitsmogelijkheid dan het openbaar vervoer. Daarnaast is het AZC groeiende. Het college wil zich tevens inspannen voor een goede OV-structuur in de Oostrand. Dit vanuit het recreatieve belang. In 2016 zal het nieuwe OV-concept van de provincie moeten functioneren.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Onderzoeksbudget verkenning recreatieve verbinding Swifterbant

In 2016 zal het onderzoek naar mogelijke recreatieve & utilitaire verbindingsmogelijkheden tussen Dronten en Swifterbant worden onderzocht. De doelstelling is om in het 3e kwartaal van 2016 de resultaten qua mogelijke tracés, kosten, beperkingen, aandachtspunten etc te presenteren aan de gemeenteraad zodat vervolgens besluitvorming kan plaatsvinden.

Fietspad de Zuid

Het college gaat voor kwalitatief hoogwaardige, goed onderhouden, veilige maar ook een voor de hand liggende fietsinfrastructuur. De fietspaden aan De Zuid voldoen hier niet aan zo ook past het gedrag van veel fietsers niet bij de verouderde inrichting. Bijna wekelijks is wel een bewoner die van dit foute gedrag melding maakt. Om deze belangrijke verbinding hoogwaardig (beton ipv tegels), veilig (voldoende breed + evt 2 richtingen) en naar deze tijd in te richten, is het van belang De Zuid herin te richten met al dan niet fietspaden in 2 richtingen aan 1 of 2-zijden, vergelijkbaar met de structuur in Dronten West. De Zuid als zeer belangrijke fietsrelatie is dan weer toekomstbestendig en is gehoor gegeven aan de veelvuldig gemelde klachten over fout fietsgedrag. Daarnaast wordt door het college gewerkt aan een aantal andere oplossingen voor fietsknelpunten, zoals deze in de commissie van februari 2015 (Educalaan) zijn aangedragen. De daarvoor benodigde middelen zijn in deze programmabegroting niet meegenomen.

Onderzoek realisatie van een logistiek terrein ten behoeve van evenementen

Met Leisure World zijn afspraken gemaakt om te komen tot een inrichting van een voorziening op hun terrein aan de Rivierendreef. Daarmee is een aanzienlijk goedkopere oplossing gevonden voor deze problematiek. Hiervoor is een eenmalige bedrag van € 10.000 nodig voor het aanpassen van de nutsvoorzieningen. In de Kadernota 2016 hadden wij de raming nog op pm staan. Nieuwe inzichten maken het noodzakelijk om nu bij deze programmabegroting 2016 een eenmalige raming op te nemen van € 10.000. Dit kan gedekt worden door een onttrekking uit de algemene reserve vrij aanwendbaar.

Parkeren Hondsdraf versus bereikbaarheid hulpdiensten (co-financiering BDU 50 %)

De parkeersituatie in de Hondsdraf en omgeving Hondsdraf is niet ideaal. De bereikbaarheid voor hulpdiensten is niet gewaarborgd. Dit vraagt om een aanpassing in de openbare ruimte om parkeren op andere locaties vorm te geven. Deze problemen zijn aangedragen door zowel de bewoners alsmede door de hulpdiensten. In goed overleg met de bewoners en de hulpdiensten zal gezocht worden naar een nieuwe, goed functionerende situatie. De dekking vanuit de Algemene Reserve Vrij Aanwendbaar maakt samen met de BDU (50% cofinanciering) dat er een investeringsbudget van € 50.000 beschikbaar komt.

Aanpassing onkruidbestrijding in verband met aanscherping wettelijke vereisten

Aangaande de onkruidbestrijding op straatverharding is de besluitvorming op rijksniveau nu zodanig dat gemeenten vanaf begin 2016 geen chemische middelen meer mogen gebruiken op straatverharding om het onkruid te bestrijden. Alternatieven zijn borstelen, branden, hete lucht, stomen of heet water. Gebruik van deze methoden vraagt om een andere wijze van onkruidbestrijding. Op dit moment wordt er gekeken naar deze alternatieven en welke methode(s) voor de gemeente Dronten geschikt zouden zijn. Er is hierin nog geen expliciete keuze gemaakt. Deze mechanische en thermische bestrijdingsmethoden zijn bij een gelijkblijvend beeldkwaliteitsniveau van de straatverharding echter wel veel duurder dan de chemische bestrijdingsmethode. Een eerste rapportage hierover wijst uit dat de kosten per jaar drie tot vier keer hoger uitkomen dan voorheen. Een tweede rapportage hierover wordt half september 2015 aangeleverd. In de Kadernota hadden wij de raming nog op pm staan. Nieuwe inzichten maken het noodzakelijk om nu bij deze programmabegroting 2016 een structurele raming op te nemen van € 165.000 per jaar.

Verstevinging wegbermen

De wegen in het buitengebied worden steeds meer en intensiever belast door de wijzigingen in functies van de agrarische bedrijven. Dit leidt tot meer en zwaarder transport. Hier zijn de buitenwegen niet op ingericht. Doelstelling van het college is dat de bermverstevingen in 2018 verder zijn uitgebreid, waarbij is geanticipeerd op de actuele knel- en aandachtspunten in het buitengebied in afstemming met LTO. Op dit moment is er jaarlijks € 67.400 beschikbaar voor het bestaande plan voor bermverstevingen. Met deze impuls van gemiddeld € 118.000 extra wordt verwacht dat na 2018 de grootste problemen zijn opgelost.

Op basis van inspecties en schouwen komt de volgende prioritering naar voren. Vanaf 2016 staan de volgende wegen (voorlopig) geprioriteerd:

- 2016: deel van de Mosselweg en mogelijk nog de Bosweg, afhankelijk van uitvoeringsplanning in 2015 en ontwikkeling Jehova's Getuigen;
- 2017: delen van de Elandweg en Zeebiesweg;
- 2018: delen van de Alikruikweg, Ansjovisweg en Visvijverweg.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Herinrichting De Noord (Energieweg – brug De Zate)

In 2016 wordt De Noord tussen de Energieweg en de brug over De Zate heringericht conform structuurvisie Hanzekwartier zo ook wordt ingespeeld op veranderingen in het gebied gelet op fiets-voetgangersstromen als gevolg van de komst van station Dronten en de bouw van de school Het Perron. Ook wordt het Ottoplein en omgeving heringericht en gereed gemaakt tot een bouwrijpe kavel. Naar verwachting wordt in 2015 voor dit project een herstructureringsubsidie door de provincie toegewezen.

Actualiseren gemeentelijk verkeers en vervoersplan (GVVP)

Het huidige GVVP is verouderd en gedateerd. In 2015 wordt een begin gemaakt met de actualisatie zo ook bestaat de wens specifiek aandacht te laten uitgaan naar de fiets in het GVVP. In 2016 zal een aangepast plan worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Aanpassing Roggebot

In 2018 wordt naar verwachting gestart met de vervanging van de huidige rotonde voor de brug vervangen door een ongelijkvloerse kruising met op- en afritten. Dit zal de 1e fase van het project zijn, met nog een lage brug. Ook aan de zijde van Overijssel vinden gelijktijdig aanpassingen plaats. Deze oplossing loopt vooruit op de verplaatsing van de sluis en houdt rekening met de nog te realiseren nieuwe oeververbinding zodat de files bij knooppunt Roggebot, een belangrijke in- uitvalsweg voor Flevoland, uiteindelijk tot het verleden behoren. De 2e fase is dat op den duur de lage brug wordt vervangen door een 7 meter hoge brug.

Passage Dronten N-23

De uitvoering van voorbereiding van de aanleg van de N23 heeft vertraging opgelopen. De vertraging is het gevolg van budgetproblemen aan de zijde van de provincie. Dit zal er toe leiden dat in 2016 gewerkt wordt aan het bestek en de verdere voorbereiding en dat de oplevering in 2018 gaat plaatsvinden.

Aanpassing Bosweg

In 2016 zal de aanpassing van de Bosweg worden gerealiseerd. De voorbereiding van deze plannen in afstemming met aanwonenden en inwoners van Swifterbant heeft in samenspraak met Dorpsbelangen in 2015 plaatsgevonden.

Parkeren

De voorbereiding van de locatie Steenberg is gestart in 2015. Naar verwachting zal een heringerichte locatie Steenberg in het 2e kwartaal van 2016 worden opgeleverd. De kosten worden gedekt uit beheergelden en middelen vanuit de parkeervisie. Het parkeren bij de Helling / De Noord gaat niet in 2016 worden uitgevoerd omdat hier nog bouwontwikkelingen plaatsvinden. Wel zullen de voorbereidingen voor het ontwerp en de uitvoering in 2016 worden gestart. In 2016 worden de voorbereidingen voor herinrichting De Noord/De Helling getroffen waarna tot realisatie kan worden overgaan als de bouwontwikkelingen in het Heuvelpark zijn afgerond.

Fietsparkeren station Dronten

Na een lang voorbereidingstraject met Prorail wordt in 2015 door Prorail begonnen met de aanleg van nieuwe fietsenstalling voor ruim 400 fietsen. De huidige fietsenstalling bleek kort na de in gebruik name van de Hanzelijn al veel te klein. De stalling zal in 2016 gereed en het tekort aan stallingsplaatsen is daarmee naar verwachting opgelost.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Totaal verwacht te beheren areaal wegverharding per m ²	3.330.000	3.362.500	3.700.000
Onderhoudsniveau wegen in CROW norm	CROW-laag	CROW-laag	Wettelijke norm
Niveau straatverlichting	Wettelijke norm	Wettelijke norm	Wettelijke norm
Gladheidsbestrijding: aantal gehonoreerde schadeclaims door burgers en bedrijven, streefcijfer 0	-	-	-
Gladheidsbestrijding: aantal meldingen van burgers en bedrijven, streefcijfer maximaal 100	3	100	3

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

210Wegen, straten en pleinen

Onderzoeksbudget verkenning recreatieve verbinding Swifterbant

Het onderzoek heeft in 2016 plaatsgevonden. De verkenning is afgerond. In kwartaal 1 van 2017 wordt dit voorstel gepresenteerd aan de gemeenteraad, waarbij tevens een advies wordt voorbereid voor het vervolgtraject richting eventuele realisatie.

Fietspad De Zuid

In 2016 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de problematiek van het fietsverkeer langs de Zuid. Omdat ook in de kadernota 2017 is afgesproken ook de Walvisstraat te reconstrueren, is gekozen voor een integratie van beide projecten om te komen tot een integraal ontwerp. Eind 2016 is gestart meteen integrale planontwikkeling voor De Zuid, Walvisstraat en omgeving Open Hof. Dit voorstel komt in kwartaal 1 van 2017 richting college en gemeenteraad en is opgenomen in uitvoeringsprogramma Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP), welke in eerste kwartaal 2017 wordt vastgesteld. Op basis van dit voorstel kunnen keuzes gemaakt worden aangaande budget en planning, waaronder de fietsproblematiek aan De Zuid.

Onderzoek realisatie van een logistiek terrein ten behoeve van evenementen

Het onderzoek is gedaan. Aanvankelijk wat de gedachte om e.e.a. bij Kwintus Nova in te richten, als alternatief voor de locatie Hanzekwartier. In afstemming met de kermisexploitanten is besloten om geen separate locatie nader te ontwikkelen. De

kermisexploitanten hebben bij nader inzien besloten niet meer te overnachten in Dronten. Daarmee vervalt de noodzaak tot het hebben van een specifieke locatie.

Aanpassing onkruidbestrijding in verband met aanscherping wettelijke vereisten

Er heeft een Europese openbare aanbesteding plaatsgevonden voor niet-chemische onkruidbeheersing op de verhardingen en vanaf juni 2016 is de aannemer in de gemeente Dronten aan de slag gegaan. De aannemer heeft bij de bestrijding van het onkruid gebruik gemaakt van de hete lucht methode. De resultaten hiervan zijn tot nu toe goed.

Verstevinging wegbermen

In het beheerplan wegen 2016-2021, die in maart 2016 is vastgesteld door de raad, is een programma opgenomen voor uitvoering van verstevinging van de wegbermen en het verlengen van passeerstroken in het buitengebied van de gemeente. De jaarschijf 2016 is conform planning uitgevoerd (Mosselweg).

Uitvoering groot onderhoud en rehabilitatie van wegen

In 2016 zijn de onderstaande (grotere) projecten qua onderhoud en rehabilitatie wegen/verharding uitgevoerd, te weten:

- Wijk De Werf herstraten, aanleg parkeerplaatsen en groen onderhoud;
- Herstraten en uitbreiding parkeerplaats De Morinel;
- Herstraten diverse wegen, zoals Hunzingo, Het Erf, De Mark, De Ketting, Bremerbergdijk en Roggebotweg;
- Reconstructie kruising De Oost/Fazantendreef;
- Asfalteren Fazantendreef (tussen de Kruidendreef en de Langstraat);
- Asfalteren en bermversteving Mosselweg;
- Conform programma, welke is vastgesteld met het beheerplan 2016-2021, zijn de volgende rehabilitaties uitgevoerd: Fietspad Fazantendreef tussen de Langstraat en De Boeg, fietspad langs de Lage Vaart, fietspad Ansjovisweg en de wegen Zeeasterweg, Sprengerlaan en Ellerweg.

Passage Dronten

In 2016 heeft de aanbesteding passage Dronten plaatsgevonden. De aanleg start begin 2017 en de weg wordt eind 2017 naar verwachting (volgens planning provincie Flevoland) opgeleverd. Door de gemeenteraad is in 2016 bij de begrotingsbehandeling € 50.000 extra beschikbaar gesteld ten behoeve van de voorbereidingskosten.

Roggebot / N307

In Kampen ondertekende minister Schultz van Haegen op 14 december 2016 met de gedeputeerden Boerman (Overijssel), Ladders (Flevoland) en heemraad Nieuwenhuis van waterschap Zuiderzeeland de bestuursovereenkomst fase 2 van het project IJsseldelta. Een aantal tijdelijke maatregelen is door dit akkoord niet meer nodig, zoals het aanbrengen van kokers in de dijk bij de Roggebotkering voor extra waterdoorvoer en verbeteringen aan de sluis bij Roggebot. Omdat bij de uitvoering van fase 2 de Roggebotsluis wordt verwijderd, komt op deze plek een nieuwe zeven meter hoge brug in de N307. Deze brug hoeft minder vaak open, waardoor de doorstroming van het autoverkeer tussen Overijssel en Flevoland verbetert. In het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta wordt nu gewerkt aan de aanleg van het Reevediep, een hoogwatergeul tussen de IJssel en het Drontermeer. Het baggeren van de IJssel (zomerbedverlaging) is al klaar. In de tweede fase gaat het om het verwijderen van de Roggebotsluis, het versterken van de Drontermeerdijk en de bescherming van het recreatiegebied Roggebot tegen hoog water. Daarnaast wordt in de toekomstige Reevedam direct een schutsluis aangelegd (in plaats van eerst een keersluis) en wordt de waterinlaat in de IJsseldijk aangepast.

Bosweg aanpassingen

In 2016 zijn de aanpassingen aan de Bosweg (o.a verbreding + vrijliggend voetpad) opgeleverd in verband met de uitbreiding van het gebouw van de Jehovah's.

GVVP

In 2016 is gestart met opstellen van Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) met bijbehorend uitvoeringsprogramma. Vaststelling vindt plaats in het 1e kwartaal 2017.

Stationsomgeving

In 2016 is uitbreiding fietsenstalling aan oostkant van het NS-station gerealiseerd. Tevens is het NS-station voorzien van 8 OV-fietsen (voor- en natransport op treingebruik). Tevens zijn de blindengeleidestroken vervangen, omdat de bestaande belijning afbrokkelde.

212 Openbaar vervoer

Stadsdienst lijn 21 en 22

In 2016 heeft de provincie besloten de pilot stadsdienst 21 en 22 om te zetten naar een definitieve status.

214 Parkeren

Parkeren Hondsdraf versus bereikbaarheid hulpdiensten (co-financiering BDU 50%)

Eind 2016 heeft overleg plaatsgevonden met bewoners, hulpdiensten en Dorpsbelangen Swifterbant aangaande parkeer en bereikbaarheidsproblematiek Hondsdraf. Op het moment worden de oplossingsrichtingen nader onderzocht, wat resulteert in aanpassingen welke in het 1e kwartaal 2017 worden uitgevoerd.

Steenbergen (naar parkeren)

In 2016 is parkeerterrein Steenbergen definitief ingericht. Begin 2017 wordt gestart met de bouw van laatste appartementencomplex Heuvelpark, waarna project De Noord-De Helling kan worden afgemaakt en de projecten in de parkeervisie Dronten volledig zijn afgerond.

Fietsenbeleid

In 2016 is de fietsenstalling aan de Oostkant van het station opgeleverd. Hierdoor is er voldoende capaciteit aan stallingruimte, zodat op verkeerd gestalde fietsen kan worden gehandhaafd. Hiermee wordt gestreefd naar een aantrekkelijk Koning Willem Alexanderplein, het visitekaartje van de gemeente; vrij van geparkeerde fietsen. De eerste ervaringen met de handhaving zoals vormgegeven in het beleid zijn positief. In eerste instantie zijn publiekfreundelijke actie gehouden om mensen te wijzen op juiste stalling, waarna is overgegaan op handhaven volgens het beleid.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 872.598.**

Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Lasten:					
210	-9.600	-10.412	-10.150	-7.310	2.840
214	-109	-42	-530	-543	-13
215	-	-	-	-	-
240	-229	-206	-228	-207	21
Subtotaal lasten	-9.938	-10.660	-10.908	-8.060	2.848
Baten:					
210	3.379	3.019	3.267	1.278	-1.989
214	8	2	2	-	-2
215	22	8	8	24	16
240	-	-	-	-	-

Subtotaal baten	3.409	3.029	3.277	1.302	-1.975
Exploitatieresultaat	-6.529	-7.630	-7.630	-6.757	873
Toevoegingen reserve	-79	-71	-555	-555	-
Onttrekkingen reserve	985	666	392	542	150
Resultaat na mutaties reserve	-5.624	-7.035	-7.792	-6.769	1.023

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Wegen, straten en pleinen

210 Wegen, straten en pleinen

Verschil lasten: € 2.840.083

Bedrag	Toelichting
- € 50.368	Wegen Bermbeheer-groen: Het bermversterkingsprogramma is volledig uitgevoerd en is € 33.800 goedkoper uitgevallen dan geraamd door de combinatie met groot-onderhoud van de wegen (werk met werk maken). Aan tractie en gereedschappen is echter € 75.500 meer toegerekend. Overige zaken hebben € 8.300 meer gekost.
€ 90.710	Wegen binnen bebouwde kom: Deels bestaat dit uit het project De Hondsdraf (€ 24.000) die niet meer uitgevoerd kon worden in 2016 en dus begrotingstechnisch doorgeschoven moet worden naar 2017. De schades zijn € 61.000 hoger dan de raming. De kapitaallasten zijn € 42.000 lager dan geraamd en de toerekening van Tractie en Gereedschappen is € 59.000 lager (zie ook hogere toerekening bij "Bermbeheer-groen"). Verder is sprake van vrijval van de in de begroting opgenomen stelposten zoals rehabilitatie wegen en autonome groei voor € 95.000. Tegenover de vrijval van de stelpost autonome groei staan overschrijdingen in de uitvoering van € 68.000.
€ 238.060	Openbare verlichting: Het voordeel van € 238.000 op de openbare verlichting bestaat uit de volgende onderdelen: Het project reconstructie De Noord, tussen de Energieweg en Het Gangboord wordt uitgevoerd in 2017. De beheerbijdrage vanuit de openbare verlichting (€ 100.000) wordt hierdoor ook een jaar doorgeschoven. Daarnaast is een rekening van € 32.000 voor de lampaanpassingen in het winkelcentrum die afgerekend wordt in 2017 die gepland was voor 2016. Bovenstaande voordelen vloeien terug in de voorziening en worden weer opgevoerd in 2017. Door de vervanging van de bestaande armaturen voor LED-armaturen is er minder regulier onderhoud nodig (€ 43.000) (minder uitval van oudere armaturen en minder lampvervanging). In 2017 en verder is al rekening gehouden met een lager reguliere onderhoudskosten. De kosten van schades zijn lager uitgevallen (€ 18.000) doordat er in 2016 nog gebruik gemaakt kon worden van een voorraad masten. Deze voorraad is in 2017 bijna op. De kosten van elektriciteit zijn lager uitgevallen (€ 18.000) dan geraamd. De verrekening vindt steeds meer plaats op basis van slimme meters en daarmee op daadwerkelijk verbruik. In 2017 zullen alle slimme meters geplaatst zijn waardoor begroot kan worden op daadwerkelijk verbruik. Het restant van het bedrag heeft te maken met de vrijval van de, in de begroting opgenomen, stelposten.
€ 2.577.069	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant worden de onttrekkingen aan de voorzieningen Wegen, Bebording en Openbare verlichting onder de lasten verantwoord. Per saldo is het

	effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.
- € 15.388	Optelling van diverse overschrijdingen binnen Wegen, straten en pleinen.

210 Wegen, straten en pleinen

Verschil baten: € -1.988.674

Bedrag	Toelichting
€ 38.284	Bruggen en Kunstwerken: Hogere onttrekking uit de voorziening onderhoud bruggen. Bij de voortgangsrapportage 2016 is ingeschat dat de bijdrage aan Ral- en Pierland (€ 21.500) in 2017 betaald zou worden. Daardoor is er budget af geraamd in 2016 en bij geraamd in 2017. De rekening is uiteindelijk toch betaald in 2016. Dit bedrag wordt daarom nu in 2016 uit de voorziening gedekt en niet in 2017. Verder zijn de geraamde onderhoudslasten overschreden waardoor er € 16.800 meer aan de voorziening is onttrokken dan geraamd.
- € 150.000	Wegen Bermbeheer-groen: De begrote onttrekking aan de bestemmingsreserve N23 is bij de baten geraamd. De werkelijke onttrekking is verantwoord bij mutaties reserves.
- € 2.577.069	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant worden de onttrekkingen aan de voorzieningen Wegen, Bebording en Openbare verlichting onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de lasten eenzelfde voordeel laten zien t.o.v. de begroting.
€ 700.111	Uit een nadere analyse is gebleken dat het saldo van de Voorziening Wegen t.o.v. de langjarige verplichtingen te hoog is. Omdat de voorziening eenzelfde omvang dient te hebben als de onderliggende verplichtingen, valt dit bedrag op aandringen van de accountant vrij. Dit heeft geen effect op de uitvoerbaarheid van het lopende Beheerplan Wegen 2016 - 2020 omdat de aanwezige middelen in de voorziening nu weer volledig aansluiten bij de opgenomen verplichtingen.

Mutaties reserves

Mutaties reserves Programma 2 (per saldo):

€ 150.000

Bedrag	Toelichting
€ 150.000	Vanuit de bestemmingsreserve N23 is aan de provincie Flevoland een bijdrage verleend aan de projectorganisatie voor Passage Dronten. Zie ook de toelichting bij baten 210 Wegen, straten en pleinen.

Budgetoverhevelingen 2016

De overhevelingen die we bij deze jaarrekening voorstellen (positief bedrag) of herzien (negatief bedrag) zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief rekeningsaldo op voor de jaarrekening 2016. De voorgestelde budgetten worden overgeheveld naar 2017.

Omschrijving	Bedrag 2016	Wethouder	Afdeling/ programma
Programma 2			
- Budgetoverheveling Parkeren Hondsdraf	23.970	N. Verlaan	RRB
Totaal Programma 2	23.970		

Programma 3 Economische Zaken

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Nota detailhandel 2002, update 2006
- Structuurvisie Dronten 2030 (2012)
- Kantorenvise 2004
- Nota grondbeleid 2016
- Standplaatsenbeleid/ herziening 2013
- Bestemmingsplan Buitengebied, 2007
- Koersen op karakter, 2010-2015
- Beleidsnota toerisme en recreatie, 2008
- Strategische visie Oostkant Dronten, 2010
- Ruimtelijk economisch ontwikkelingskader en uitvoeringsprogramma initiatieven Oostkant Dronten, 2012-2018
- Van Eiland naar WIJLand, gebiedsvisie Drieslag – Wisentweg 2012-2025
- Algemene verordening ondergrondse infrastructuur 2015
- Marktgeldverordening 2016
- Marktreglement 2013
- Marktverordening 2013
- Winkeltijdenverordening 2014

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Economie

Toekomstbeeld 2018

Economie is een krachtige pijler in de Dronter samenleving. De groeiende werkgelegenheid, goede winkelvoorzieningen, aantrekkelijke recreatiemogelijkheden en toonaangevend agrarische sector, met alle facetten van groen onderwijs, zijn bepalend voor de gezonde, lokale economie. Het karakter van een gemeente met overwegend midden- en klein bedrijf, kwalitatief goed en onderscheidend onderwijs, recreatie en toerisme en invloedrijke (biologische) landbouw dragen bij aan de (inter)nationale aantrekkingskracht van deze gemeente. Het besef dat de samenleving in Dronten profiteert van een gezonde, lokale economie inspireert ons tot daadkracht. Wij zijn daadkrachtig in het scheppen van voorwaarden voor een concurrerend vestigingsklimaat waarbinnen het goed ondernemen is in Dronten.

Regio Zwolle

Toekomstbeeld 2018

In de Regio Zwolle, een bestuurlijke samenwerking van 19 gemeenten (Overheid) met de overige O's te weten Ondernemers, Onderwijs en Onderzoek, is Dronten de plek waar de kansen voor Agrofood voor de regio worden benut mede dankzij het bestuurlijk trekkerschap vanuit Dronten. CAH Vilentum biedt daarbij met haar onderwijs, maar vooral ook door de onderzoeksfaciliteiten, de basis. Onze ambitie om over tien jaar de meest innovatieve regio in Nederland te zijn op het gebied van Agrofood is in 2018 al grotendeels verwezenlijkt.

Oostkant/Recreatie en toerisme

Toekomstbeeld 2018

Oostkant Dronten staat als onderdeel van het gebied Randmeren op de toeristische kaart van Nederland. In die zone bevinden zich vele publiekstrekkingen zoals Lowlands, FlevOnIce, Walibi en Dorhout Mees. Beweging en activiteit worden wezenlijke pijlers om

toeristen te trekken, naast de natuurrijkdom en cultuur. Kwaliteit en samenwerking staan voorop bij de verdere ontwikkeling van het gebied. Integraliteit is tevens van belang om ook te komen tot kruisverbanden tussen bijvoorbeeld de agrarische sector en de Oostkant en de verbinding met het water en het achterland. In 2018 hebben we een aantal scenario's geschetst, waarin het beheer en de daarmee samenhangende kosten van stranden en voorlanden worden omschreven. Dit gaat om zowel het dagelijks als het groot onderhoud. We zijn goed in staat in te spelen op ontwikkelingen vanuit ondernemers rond de stranden en voorlanden en weten wat dit betekent voor onze eigen inzet en dat van de aanwezige ondernemers.

Sociaal Economische Agenda (SEA)

Toekomstbeeld 2018

De Sociaal Economische Agenda (SEA) is een maatschappelijk waardevolle, gekoesterde samenwerking van ondernemers, onderwijs en overheid op lokaal niveau die een solide basis biedt. Niet praten, maar doen. Mede met behulp van deze agenda is ook maatschappelijk verantwoord ondernemen breed verankerd en zijn ondernemingen betrokken bij sociale uitdagingen. Dronten streeft ernaar haar gunstige vestigingsklimaat positief uit te dragen.

Agrarische sector

Toekomstbeeld 2018

Dronten wordt gezien als belangrijk agrarisch centrum van Nederland. Met name vanwege de agrarische topondernemers maar ook door de campus Wijland (met onder meer de Warmonderhof, PTC+ en CAH Vilentum) en de daar gehuisveste onderwijs- en onderzoeksinstituten. Dronten loopt daarbij voorop bij duurzame ontwikkelingen in de sector. Het gaat om twee innovatieve bewegingen: aan de ene kant de grootschalige markt gedreven agrarische sector, naast de kleinschalige biologisch geïnspireerde sector. Voor beiden biedt Dronten ruimte. Naast het economisch belang van deze sector draagt ze bij aan het typische cultuurlandschap van de gemeente. Deze combinatie alsmede het feit dat Dronten het grootste aantal biologische landbouwbedrijven heeft van Nederland is als unieke karakteristiek breder bekend en gewaardeerd.

Actieplan Centrum

Toekomstbeeld 2018

Met de stichting stadscentrum Dronten, De Meerpaal en de grote vastgoedeigenaren wordt het stadscentrum levendig en vitaal gehouden. In samenwerking met deze partijen is Plein De Rede in 2018 vernieuwd en fungeert het als het kloppend evenementenhart van Dronten. Daarnaast zijn De Noord, de Helling en de Walvisstraat vernieuwd en heeft de parkeerplaats Steenberg een facelift gehad. Tot slot is de verkeerskundige situatie rondom de Open Hof aangepast.

Wijland

Toekomstbeeld 2018

In 2018 is de campus Wijland bij de Christelijke Agrarische Hogeschool (CAH) Vilentum volledig ingericht en herkenbaar. De twee landgoederen Drieslag en Wisent zijn met elkaar verbonden. Bij elke toegang tot het gebied is zichtbaar dat er een uniek gebied wordt betreden. Het gebied is door gebruikers en recreanten goed vindbaar en bekend.

Winkelcentra

Toekomstbeeld 2018

Alle winkelcentra zijn toekomstbestendig. Het college wil ervoor zorgen dat belemmeringen voor nieuwe initiatieven snel worden opgelost.

Vliegveld

Toekomstbeeld 2018

Wanneer in 2018 een start is gemaakt met de daadwerkelijke uitbreiding van het vliegveld heeft de gemeente in de aanloop naar de uitbreiding met de Dronter

ondernemers de kansen en mogelijkheden voor Dronten verkend. Daarnaast blijven we ons voor de inwoners van de gemeente inzetten om de overlast te beperken.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Ontwikkeling Oostkant

De Oostkant is volop in ontwikkeling de afgelopen jaren. Naast de vele al lopende projecten worden ook de initiatieven voor bijvoorbeeld uitbreiding van bestaande ondernemingen evenals initiatieven voor nieuw vestiging in 2016 verder gefaciliteerd. Daarnaast wordt er samen met ondernemers nagedacht en gewerkt aan nieuwe knooppunten in de Oostkant waarbij duurzame verbindingen en samenwerkingsverbanden kunnen ontstaan die tot meerwaarde en een economische impuls kunnen leiden. In nauwe samenwerking met Gastvrije Randmeren wordt er gewerkt aan actielijnen voor de verdere ontwikkeling en promotie van het gebied. Het programma nieuwe natuur van de provincie Flevoland wordt met ondersteuning van hen in een proces concreter gemaakt en onderzocht op haalbaarheid. De diverse gebiedspartijen en eigenaren worden hierbij betrokken.

In 2015 is het evenement 'Flevo FunFields', georganiseerd door diverse ondernemers in de Oostkant. In 2016 wordt hier een vervolg aan gegeven en wordt de organisatie en aanpak verder geprofessionaliseerd.

Voor de pleisterplaatsen is in 2015 een start gemaakt met het uitwerken van een programma van eisen om de diverse locaties in een herkenbare stijl in te richten. Een toerist/recreant kan hier als doel naar toe bewegen zoals een uitkijkpunt, uitrusten of informatie vinden. De gedachte is dat deze pleisterplaatsen zich zowel aan het water (de watersporter uitnodigen om op het land te komen kijken) als in het landschap bevinden. Met de realisatie van dergelijke pleisterplaatsen gaat een aanzienlijk bedrag gemoeid. Uitgaande van een aantal pleisterplaatsen en minimaal één toeristisch overstappunt worden de kosten geschat op € 225.000,-. Daarnaast ligt er een ontwerp van een Belvédèretoren (uitkijktoren), hiervoor ligt een concept raming van € 750.000 exclusief voorbereidingskosten. Wij zijn van mening dat de kosten hiervan niet alleen door de gemeente Dronten gedragen moeten worden. Cofinanciering vinden wij dan ook een voorwaarde. In 2016 willen we vanuit de bestaande budgetten € 75.000 beschikbaar stellen voor de pleisterplaatsen en een toeristische overstapplaats waarbij gezocht wordt naar andere bijdragen van bijvoorbeeld ondernemers om te komen tot realisatie.

Actieplan centrum

Met het Actieplan Centrum zijn we gezamenlijk en integraal aan de slag om de vitaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum van Dronten te verbeteren. Belangrijke leidraad voor de aanpak is de publicatie van Platform 31 "Winkelgebied van de toekomst, bouwstenen voor de publiek private samenwerking".

Wie zijn dan "wij"? Dit zijn de ondernemers in het centrum van Dronten, de Meerpaal, de grote vastgoedeigenaren en de gemeente.

Voor het programma Actieplan Centrum worden /zijn in 2015 belangrijke stappen gezet, In 2016 zal voor het centrum de reclamebelasting worden ingevoerd ten behoeve van het ondernemersfonds. De stichting is in oprichting. Momenteel wordt door de ondernemers hard gewerkt om het bestuur te formeren met werkgroepen en aan het activiteitenplan voor 2016. De realisatie van Public WIFI is aanstaande, de locatie Steenbergens wordt in 2016 definitief ingericht als parkeerterrein aan de centrumring. Planvorming voor de Walvisstraat, de Helling en De Noord (tussen de Helling en de Oeverwal) wordt ook opgepakt. Er is ook herziening van het bestemmingsplan Centrum in voorbereiding. Wij verwachten het ontwerp-bestemmingsplan in 2016 ter vaststelling aan te bieden. Daarnaast loopt nog het besluitvormingstraject van de aanpassing van het plein De Rede.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Sociaal Economische Agenda (SEA)

De Sociaal Economische Agenda is een succesvol programma waar ondernemers (verenigingen) en het onderwijs hun steentje aan bijdragen aan de 6 bij u bekende sociaal economische thema's. Ook in 2016 zetten we het programma samen met onze

partners voort. Voor 2016 zijn vooralsnog geen aanvullende middelen vanuit de gemeente nodig. Er is in 2015 cofinanciering aangevraagd bij de provincie voor het opknappen van de bedrijventerreinen in Swifterbant en Dronten. De middelen die ons beschikbaar worden gesteld uit cofinanciering kunnen worden ingezet voor het programma in 2016. Indien nodig kan er aanspraak gemaakt worden op de NUON gelden.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Ontwikkeling van het aantal banen (basis 14.870 in 2010 en 14.910 in 2010) Groeiprognoze + 0,6 % (gem. 2008-2012)	15.213	15.300	15.582
Werkgelegenheidsgraad (provinciaal doel 75% in 2015) Dronten 61% in 2010 en 61% in 2011	Geen gegevens	63%	nog niet bekend
Aantal starters/ oprichtingen	Stabiel, lichte toename, geen cijfers	340	nog niet bekend
Aantal bedrijfsopheffingen	Daling faillissementen, geen cijfers	240	nog niet bekend
Plaats op de Landelijke en Flevolandse ranglijst MKB vriendelijkste gemeente	voorjaar 2016	Eerste 20 landelijk en top 3 Flevoland	plaats 5
Verkoop bedrijventerreinen gemeentebreed	0	2,0 ha	0,9 ha
Verkoop bloot eigendom erfpachtgronden bedrijventerrein	0,2 ha		0,0 ha
Aantal recreatiebedrijven in Dronten	± 55		55

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

310Handel en ambacht

Ontwikkeling Flevo Funfields

Het gebied Flevo Funfields aan de oostkant van Dronten is in 2016 beter op de kaart gezet. Kwaliteit en samenwerking zijn begrippen die voorop staan bij de (verdere) ontwikkeling van dit gebied. Samen met de provincie is het Gebiedsprogramma 'Gebiedsagenda Dronten' opgesteld. Hierin is Flevo Funfields als speerpuntgebied benoemd voor integrale gebiedsontwikkeling. Ook is in het kader van het provinciaal programma Nieuwe Natuur een projectvoorstel voor dit gebied ingediend. Geinventariseerd is welke mogelijkheden er zijn om grondmobiliteit op gang te brengen. Dit alles ter versterking van de agrarische- en de recreatieve structuur en realisatie van nieuwe natuur. Begin 2017 wordt hiervoor een gezamenlijk actieplan opgesteld. In 2016 is voor de tweede maal het gratis event Flevo Funfields georganiseerd. De Bremerbaai werd in het voorjaar opgeleverd en in gebruik genomen. Vele recreanten hebben dit nieuwe strand tijdens zomerse dagen en het Bremerbaaifestival ontdekt. Hiermee is een verbinding tot stand gekomen tussen water en het achterliggend land. De Coöperatie Gastvrije Randmeren, welke tot doel heeft gebiedsontwikkeling, gebiedspositionering, beheer en onderhoud en (recreatie)ontwikkeling is hierbij nauw betrokken geweest. Met verschillende partners, zowel ondernemers als overheden, wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een kabelbaan te realiseren als verbinding tussen het nieuwe en het oude land. Om de beleefbaarheid van het gebied te vergroten wordt onderzocht welke plaatsen het best geschikt zijn als pleisterplaats of als toeristisch overstappunt. In de gebiedsagenda, welke eind 2016 tot stand is gekomen tussen de provincie en de gemeente, staan o.a. onderwerpen als de kabelbaan en de pleisterplaatsen opgenomen. In 2017 wordt hier een actieplan voor opgesteld. Denkbaar is dat er een combinatie van een landschapskunstwerk/iconische pleisterplaats ontstaat. Tot slot is in 2016 de

marketing rondom het fietsknooppunten netwerk in samenwerking met partners tot stand gekomen.

Programma Actieplan centrum

In 2016 is nadat de raad de kaders had vastgesteld in januari, de planvorming voor de aanpassing van het Meerpaalplein afgerond. Kort na de jaarwisseling 2016/2017 start de uitvoering. Het totale resterende budget van 2015 en 2016 voor het Actieplan Centrum is gereserveerd voor het Meerpaalplein. De realisatie van public Wifi voor het centrum van Dronten is daarmee in 2016 niet tot stand gekomen. In de loop van 2016 is het ondernemersfonds voor het centrum goed op gang gekomen. De stichting Does ontvangt de bijdrage van alle ondernemers in het centrum via de reclamebelasting die de gemeente int en weer doorsluist naar de stichting. De grootste vastgoedeigenaar betaald ook een jaarlijkse bijdrage aan de stichting en heeft een zetel in het bestuur van de stichting. Voor de professionaliseringsslag is bij de stichting DOES een part-time centrummanager aangetrokken.

De planvorming voor de aanpassingen aan De Helling en De Noord (tussen de Helling en de Oeverwal) zijn in 2016 nog niet opgepakt mede in verband met de vertraging van de bouw van de laatste appartementengebouwen in het gebied. De facelift van parkeerterrein Steenberg is in 2016 opgeleverd.

Het voorontwerp bestemmingsplan Centrum is in 2016 in procedure genomen met het vooroverleg en de ter visie legging voor inspraak. De vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad is voorzien in 2017.

Vliegveld Lelystad Airport

De doorgroei tot tweede luchthaven van het land wordt gefaseerd uitgevoerd. In de gebiedsagenda die wij in 2016 met de provincie Flevoland hebben opgesteld is het dit project verankerd. Samen met de provincie willen we ons inzetten om de kansen die de luchthaven voor Dronten biedt te benoemen en te stimuleren. Het gaat om de werkgelegenheid die de luchthaven ter plaatse en in de omliggende omgeving teweeg kan brengen. Wij zullen deelnemen aan de Luchthaventafel. In het reguliere overleg met het bedrijfsleven besteden we ook aandacht voor de kansen die het vliegveld voor lokale ondernemers kan bieden.

Ontwikkeling overslaghaven Lelystad - Flevokust

Voor Lelystad staat een buitendijkse, multimodale containerterminal en overslaghaven met een "nat" binnendijks bedrijventerrein in de planning. De eerste aanzet is inmiddels gegeven.

In de Gebiedsagenda die we met de provincie Flevoland hebben opgesteld is dit project bewust opgenomen omdat het kansen biedt voor Drontense bedrijven. Flevokust biedt als agro-hub nieuwe kansen voor de grote agrarische sector in de regio en dus ook in Dronten.

Regio Zwolle

De regio Zwolle doet het economisch gezien goed. Uit de monitor over 2016 blijkt dat de regio bovengemiddeld blijft presteren. Inmiddels is ook de gemeente Elburg tot de Regio toegetreden, het aantal deelnemende gemeenten bedraagt nu 20. Op het gebied van Agro&Food dragen we nadrukkelijk bestuurlijk en ambtelijk ons steentje bij. Ook de Aeres Hogeschool participeert actief in deze regionale samenwerking.

In 2016 zijn er verschillende bijeenkomsten geweest, onder meer op het gebied van Agro&Food. De samenwerking is verder verstevigd en er is meer inhoud aan de verschillende thema's gegeven.

Sociaal Economische Agenda (SEA)

In 2016 is samen met onze partners hard gewerkt aan een update van de Sociaal Economische Visie. Het proces past bij de manier waarop we samen met ondernemers, onderwijs en kennisinstellingen willen werken. De visie zal in het voorjaar van 2017 aan de raad worden voorgelegd.

In de economische visie gaat het er om dat de kansen die de samenleving biedt benut worden voor een concurrerend en onderscheidend vestigingsklimaat met meer werkgelegenheid, diverse en veilige bedrijventerreinen en een op samenwerking gerichte overheid. Als speerpunten zijn de verdere ontwikkeling van Agrofood en Vrijtijdseconomie benoemd.

In 2016 is het Ondernemerspunt in de Meerpaal van start gegaan. In het ondernemerspunt werken ondernemers, overheid en onderwijs samen ten dienste van de Dronter ondernemer. Met een compleet aanbod aan kennis van (oud-) ondernemers en specialisten, een ontmoetingsplek voor ondernemers en een te starten onderzoeks- en stagebureau ondersteunt het ondernemerspunt Dronten de ondernemer bij het vergroten van het zakelijke succes.

Vanuit de SEA groep Aansluiting Onderwijs Arbeidsmarkt zoekt een drietal onderwijsinstellingen gezamenlijk naar een modus om uitvoering te geven aan de in het voorjaar gesloten intentieovereenkomst. De overige onderwijsinstellingen willen aangehaakt blijven en volgen de ontwikkelingen op de voet. De verwachting is dat hier in 2017 meer duidelijkheid over komt. De revitalisering van het bedrijventerrein Spelwijk in Swifterbant is uitgevoerd en opgeleverd. Bij dit project is samengewerkt met de ondernemers van de SEA groep Bedrijventerreinen en de ondernemers van Spelwijk. Het gewenste vliegwieleffect is merkbaar aan de acties (renoveren, opknappen en verduurzamen) van de ondernemers op hun eigen terreinen en aan de gebouwen. Het ontmoeten, leren en inspireren van ondernemers, onderwijs en overheid heeft ook in 2016 veelvuldig plaatsgevonden. Hiervoor zijn de Buren ontmoeten Buren, Ondernemersacademie avonden en inspiratiesessies goede voorbeelden. Tijdens deze momenten merken we dat de onderlinge afstand tussen de partners kleiner wordt en het netwerk sterker en groter wordt. Binnen de SEA kerngroep Dynamiek in de Landbouw zijn nieuwe ideeën ontstaan zoals de Biohub Dronten waar nagedacht wordt over het vermarkten van restwaarde uit de agrarische sector en de profilering van Dronten als agrarische gemeente met het meeste biologische bedrijven. Uiteraard is er ook volop aandacht voor de profilering van de gangbare landbouw. We verwijzen hierbij naar hetgeen is opgenomen over de Agrarische Sector

Ten aanzien van de arbeidsparticipatie merken we op dat de samenwerking plaatsvindt in De Werkplek. Bij het structurele overleg met de Ondernemersvereniging is het een regelmatig bespreek/ afstemmings-vraagstuk. De SEA-groep Wervingskracht is - in afwachting van een definitieve vormgeving van de adviesgroep promotie Dronten - niet actief.

Agrarische sector

Voor de (inter)nationale agro en food sector is de gemeente Dronten een daadkrachtige en kansrijke regio vanwege de dynamiek die de omgeving uitstraalt. Ondernemers, onderwijs en onderzoek werken goed samen aan innovaties en stimuleren elkaar daarin. De marketing van de Landbouw in zijn algemeenheid en het bedrijventerrein De Poort van Dronten specifiek is in 2016 vastgelegd in de notitie "Agro-Food fields, de innovatiepolder van Europa". In het plan zijn mondiale trends vertaald naar regionale kansen met daarin specifiek de kansen voor Dronten. Voor de uitvoering is samenwerking gezocht met strategische partners en ambassadeurs van het innovatiecluster Agri en Food van de Regio Zwolle, de Aeres Hogeschool en het bedrijfsleven.

Wijland

In de Gebiedsagenda die wij samen met de provincie Flevoland hebben opgesteld is ook het Wijland als programma opgenomen.

Onze gezamenlijke opgave is om het kennislandschap de inspirerende en uitdagende leeromgeving te laten zijn. De kern van de opgave is het versterken van de samenhang in het gebied en het leggen van nieuwe verbindingen binnen het gebied en de omgeving. Door de samenhang in en tussen de onderwijslocaties aan de drieslag en de Wisentweg te versterken en deze gebieden beter met elkaar te verbinden krijgt het gebied als kennislandschap profiel en identiteit.

Begin 2017 zal er een concreet actieplan opgesteld worden. We zien hier ook een heel nadrukkelijke koppeling met de Floriade die in 2022 in Flevoland gehouden wordt. Het kenniscentrum rond de Hogeschool biedt goeie mogelijkheden om aan te haken op de Floriade-ontwikkeling.

Winkelcentra

In de Sociaal Economische Visie geven wij aan dat levendige dorpscentra van belang zijn voor de lokale economie, maar ook voor een duurzame leefomgeving voor de inwoners. Als ambitie hebben we opgenomen dat we samen met de ondernemers een plan van aanpak opstellen voor toekomstbestendige winkelcentra.

MKB-monitor

Eind 2016 is het rapport uitgekomen van de MKB-vriendelijkste gemeente. Hier staan voor Dronten aanbevelingen in om nog beter tegemoet te komen aan de wensen van het bedrijfsleven. We gaan hier een actieagenda voor opstellen dat samen met het bedrijfsleven inhoud zal krijgen. Er liggen raakvlakken met de ontwikkeling van onze organisatie en het Programma Dienstverlening.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 62.761**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Lasten:					
310	-1.110	-958	-1.531	-1.483	48
311	-	-	-	-	-
340	-64	-52	-58	-60	-2
Subtotaal lasten	-1.174	-1.010	-1.589	-1.543	46
Baten:					
310	157	58	32	53	21
311	27	28	28	24	-4
340	77	61	71	70	-1
Subtotaal baten	261	147	131	147	16
Exploitatieresultaat	-913	-863	-1.459	-1.396	63
Toevoegingen reserve	-16	-17	-426	-426	-
Onttrekkingen reserve	213	10	426	426	-
Resultaat na mutaties reserve	-717	-870	-1.459	-1.396	63

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Handel en ambacht

310 Handel en ambacht

Verschil lasten: € 47.836

Bedrag	Toelichting
€ 11.000	Economische ontwikkeling SEA: Dit budget is onderdeel van de Sociaal Economische Agenda. In 2016 is gewerkt aan de herziening van de sociaal economische visie en wordt voorgesteld om dit budget over te hevelen naar 2017 zodat uitvoering gegeven kan worden aan de groeiende ambities op SEA-terrein.
€ 56.170	Economische ontwikkeling Oostkant: Om in 2017 uitvoering te kunnen geven aan de gebiedsontwikkeling Flevo Funfields wordt voorgesteld het restant over te hevelen naar 2017.
€ 23.050	Economische ontwikkeling Actieplan Centrum Dronten: In 2017 wordt de herinrichting van het Meerpaalplein afgerond. Er wordt voorgesteld

	om het restant van het benodigd budget over te hevelen naar 2017.
€- 28.000	Economische ontwikkeling Wijland: In het kader van de Slotrapportage 2016 is op basis van de toen bekende uitgaven-prognose een verwacht restantbudget van € 54.000 overgeheveld naar 2017. Dit blijkt nu € 28.000 teveel te zijn geweest. Dit bedrag dient derhalve herzien te worden.
€- 12.100	Acquisitie en promotie: De overschrijding wordt veroorzaakt door incidentele opstartkosten die samenhangen met het openen en opstarten van het ondernemerspunt.
€ 2.284	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

310 Handel en ambacht

Verschil baten: € 21.127

Bedrag	Toelichting
€ 20.000	Economische ontwikkeling Oostkant: Om in 2017 uitvoering te kunnen geven aan de gebiedsontwikkeling Flevo Funfields wordt voorgesteld de ontvangen provinciale bijdrage over te hevelen naar 2017.
€ 1.127	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Budgetoverhevelingen 2016

De overhevelingen die we bij deze jaarrekening voorstellen (positief bedrag) of herzien (negatief bedrag) zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief rekeningsaldo op voor de jaarrekening 2016. De voorgestelde budgetten worden overgeheveld naar 2017.

Omschrijving	Bedrag 2016	Wethouder	Afdeling/ programma
Programma 3			
- Budgetoverheveling Economische ontwikkeling SEA	11.000	D.M. Vis	REO
- Budgetoverheveling Economische ontwikkeling Oostkant	76.000	D.M. Vis	REO
- Budgetoverheveling Economische ontwikkeling Actieplan centrum - Herinrichting Meerpaalplein	23.050	D.M. Vis	REO
- Budgetoverheveling Economische ontwikkeling Wijland	-28.000	N. Verlaan	REO
Totaal Programma 3	82.050		

Programma 4 Onderwijs

Algemene omschrijving

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. Samen met het onderwijs organiseren we dan ook een passend onderwijsaanbod voor Dronten in een adequate huisvesting.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Verordening leerlingenvervoer 2015
- Beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018
- Jeugdnota Opgroeien en Opbloeien in Dronten 2013-2017
- Diverse notities CJG (zie ook prog.7)
- Overlegverordening onderwijsbeleid 2003
- Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen 2011

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Onderwijs

Toekomstbeeld 2018

Goed onderwijs draagt bij aan een vitale draagkrachtige samenleving. Toekomstige participerende en creatief meedenkende inwoners hebben in Dronten allemaal goed onderwijs kunnen volgen. Waarbij een ieder zijn talenten van jongs af aan tot zijn recht kan laten komen (passend onderwijs), doorlopende leerlijnen, onder meer op het gebied van agrarisch onderwijs, gerealiseerd zijn en vroegtijdig schoolverlaten uitzondering is. Het onderwijs wordt aangeboden in kwalitatief goede onderwijsaccommodaties, waar het onderwijs zelf voor verantwoordelijk is.

Leerlingenvervoer

Toekomstbeeld 2018

"Openbaar vervoer waar het kan, aangepast vervoer waar het moet" is het motto van het leerlingen vervoer. De ontwikkeling van eigen kracht en zelfredzaamheid van kinderen staat voorop. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de schoolgang van kinderen. Als ouders het vervoer naar en van school niet kunnen organiseren, kan de gemeente ouders onder bepaalde voorwaarden (financieel) ondersteunen. We streven ernaar de uitvoering en organisatie van het leerlingenvervoer in 2018 onder gebracht te hebben bij een derde partij.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Leerlingenvervoer

De belangrijkste doelstelling van het beleid op het terrein van leerlingenvervoer in de gemeente Dronten is het bevorderen van de zelfredzaamheid van de leerlingen. Daarbij wordt een redelijkerwijs van de ouders te verwachten inspanning gevraagd. Dit beleid geven we handen en voeten door onder meer het project "MEE op weg", waarbij leerlingen met behulp van een OV-maatje de overstap maken van het aangepast leerlingenvervoer naar het openbaar vervoer. Naast "MEE op Weg" wordt vanaf het schooljaar 2015-2016 de app. OV-coach ingezet. Aan 10 leerlingen wordt een iPod beschikbaar gesteld waarop de app. is geïnstalleerd. Deze app. is vanzelfsprekend ook te gebruiken door leerlingen die al in het bezit zijn van een iPod, tablet of smartPhone. De app. is een geschikt hulpmiddel voor leerlingen om de overstap te kunnen maken naar het openbaar vervoer.

Verder zijn er maatregelen getroffen die de kosten van het leerlingenvervoer meer beheersbaar moeten maken, zoals:

- Samenwerking met buurgemeenten door inschakeling Ommer Vervoer Bureau;
- Efficiëntere inrichting van het administratieve werkproces;

- Vanaf het schooljaar 2015-2016 wordt gewerkt met een digitaal aanvraagformulier;
- Opstellen van nieuwe beleidsregels die aanscherping van het beleid mogelijk maken;
- Goede communicatie met ouders en scholen, waarbij ouders en scholen wordt gewezen op de eigen verantwoordelijkheid.

Ondanks deze maatregelen blijven de besparingen tot nu toe achter bij de verwachtingen. Het leerlingenvervoer blijft qua financiën een openeindregeling, waardoor het moeilijk is de voorgenomen bezuinigingen ook daadwerkelijk te realiseren.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016 Praktijkonderwijs

In 2016 zal het centrum voor beroepsonderwijs "Het Perron" in het Hanzekwartier officieel worden geopend. Samen met Almere College en Ichthus College zal binnen het kader van het vastgestelde accommodatiebeleid gekeken worden naar de huidige achterblijvende bebouwing en de toekomst van het praktijkonderwijs. In 2016 wordt er gestart met een onderzoek op welke wijze we kinderen thuis nabij onderwijs kunnen aanbieden. Dit onderzoek wordt samen met het onderwijsveld en het samenwerkingsverband uitgevoerd. Voor elk talent een onderwijsplek in Dronten, ook voor die kinderen die nu nog dagelijks vervoerd worden naar een onderwijsplek buiten Dronten. Na vaststelling van een gezamenlijke visie van de schoolbestuurders van het primair onderwijs en de gemeente worden in 2016 verder uitwerking gegeven aan een plan van aanpak om te komen tot adequate huisvesting de komende jaren.

Onze succesvolle aanpak voor vroegtijdig schoolverlaten wordt in 2016 voortgezet en versterkt, waarbij steeds meer samengewerkt wordt met de MBO scholen en leerplicht collega's in Zwolle.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Aantal basisscholen (incl SBO)	20	20	20
Aantal leerlingen basisonderwijs	3.914	3.909	3.656
- Aantal leerlingen openbaar basisonderwijs	1.156	1.216	1.049
- Aantal leerlingen katholiek basisonderwijs	884	863	908
- Aantal leerlingen PC basisonderwijs	1.648	1.705	1.576
- Aantal leerlingen gereformeerd basisonderwijs	131	130	123
Aantal leerlingen VO Almere College	1.326	1.326	1.488
- waarvan aantal leerlingen PRO	73	90	90
- waarvan AZC leerlingen	207	120	150
Aantal leerlingen VO Ichthus College	1.181	1.180	1.107
Aantal kindplaatsen voor- en vroegschoolse educatie	70	70	70
Aantal deelnemers leerlingenvervoer; aangepast vervoer	247	250	211
Aantal deelnemers leerlingenvervoer; eigen vervoer	83	130	62
Aantal deelnemers leerlingenvervoer; openbaar vervoer	85	80	97
Aantal leerlingen dat overstap maakt van aangepast naar openbaar vervoer	14	10	11
Aantal jongeren benaderd door RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters)	248	140	193
Aantal voortijdig schoolverlaters	55	45	nog onbekend

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)

In 2016 is door de schoolbesturen van het primair onderwijs en gemeente gewerkt aan de implementatie van het centrum plan. De scholen hebben samen, onder begeleiding van HEMM, de mogelijkheid van een wijschool voor basisonderwijs in het centrum in beeld gebracht. In 2017 zal dit in goed overleg met de schoolbesturen verder worden vormgegeven.

De ervaringen vanuit de lopende actualisatie van afspraken met het primair onderwijs rond de huisvesting van het Educatief Centrum in Biddinghuizen en het Beursplein in Dronten West zullen hierbij worden betrokken.

441 Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting

Met ingang van het schooljaar 2016/2017 is het Perron in gebruik genomen. Met de nieuwbouw van het Perron heeft het voortgezet onderwijs gedeeltelijk nieuwe huisvesting gekregen.

Reeds bij het vormgeven van de plannen voor het Perron is vastgesteld dat na het in gebruik nemen van dit nieuwe schoolgebouw, er een herstructurering van de gebouwen en het terrein van het Almere College nodig is. Hiervoor was in 2010 een bedrag van € 800.000 gereserveerd om het hoofdgebouw aan te passen.

In 2016 is hiervoor in goed overleg met de school een huisvestingsplan opgesteld waarbij het mogelijk is de onderwijsfuncties onder te brengen in het hoofdgebouw, met uitzondering van het praktijkonderwijs. Voor de benodigde extra aanpassingen heeft de gemeente een bedrag beschikbaar gesteld van € 280.000.

Dit geld is in de voortgangsrapportage 2016 onttrokken aan de bestemmingsreserve van het accommodatiebeleid.

In de loop van 2017 zal dit plan door de school worden uitgevoerd en zal de gemeente het oude brugklasgebouw en de semi-permanente lokalen verwijderen.

480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

Leerlingenvervoer

We zien in 2016 een daling in het aantal deelnemers voor het aangepast vervoer en een stijging van het aantal leerlingen dat per openbaar vervoer reist naar school.

Het succesvolle project MEE op Weg, waarbij leerlingen de overstap maken van het aangepast naar het openbaar vervoer, is in het jaar 2016 voor het laatst door MEE IJsseloevers uitgevoerd. Voor wat betreft de borging van de uitgangspunten van MEE op Weg zijn er afspraken gemaakt met de Meerpaal. Vanaf 2017 zullen er OV-maatjes via de het Matchpoint Vrijwilligers van de Meerpaal worden geworven.

In 2016 is aan 8 leerlingen een Ipod en de app OV-coach beschikbaar gesteld. Deze 8 leerlingen hebben met succes de overstap van het aangepast vervoer naar het openbaar vervoer gemaakt.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen is bij de voorjaarsrapportage voor 2016 een bedrag van € 80.000 (incidenteel) bijgeraamd. Als redenen voor de overschrijding kan het volgende worden genoemd:

- Lagere calculatie van de begroting 2016 t.o.v. 2015;
- Extra OV vergoeding voor openbaar vervoer ivm gewijzigde schooltijden en daardoor langere reistijden;
- De kostenstijging binnen het openbaar vervoer;
- Inzet extra begeleiding bij gebruik OV.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 425.361.**

Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Lasten:					
420	-185	-179	-179	-179	-
421	-2.018	-1.961	-1.937	-1.954	-17
431	-69	-90	-90	-72	18
441	-1.055	-1.414	-1.414	-1.264	150
480	-2.407	-2.238	-2.392	-2.293	99
482	-47	-120	-173	-66	107
Subtotaal lasten	-5.781	-6.002	-6.185	-5.828	357
Baten:					
420	-	-	-	-	-
421	135	76	126	140	14
431	-	-	-	-	-
441	-	-	-	-	-
480	754	640	640	797	157
482	71	138	190	92	-98
Subtotaal baten	960	854	956	1.029	73
Exploitatieresultaat	-4.821	-5.147	-5.226	-4.801	425
Toevoegingen reserve	-175	-223	-208	-208	-
Onttrekkingen reserve	50	10	10	6	-4
Resultaat na mutaties reserve	-4.945	-5.361	-5.424	-5.003	421

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)

421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder) **Verschil lasten: € -17.336**

Bedrag	Toelichting
- € 49.150	Openbaar basisonderwijs: Het nadelig saldo wordt veroorzaakt door de gemeentelijke belastingen (WOZ) voor alle onderwijs denominaties. Enerzijds wordt de stijging van de WOZ niet aangepast in de lopende begroting, anderzijds is dit jaar een achterstand verwerkt uit 2015 voor het openbaar primair onderwijs.
€ 14.050	Vereniging voor RK onderwijs: Het voordeel wordt veroorzaakt door minder uitgaven voor inhuur gymlessen. Via een technische wijziging zijn de uren gym anders toegerekend aan alle scholen.
€ 3.698	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ 14.000	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder) **Verschil baten: € 13.418**

Bedrag	Toelichting
€ 19.525	Openbaar basisonderwijs: Een hogere verrekening van het buitenonderhoud zorgt voor een positief resultaat.
€ 15.070	Vereniging voor RK onderwijs: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
- € 7.110	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
-€ 14.000	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke

	gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de lasten eenzelfde voordeel laten zien t.o.v. de begroting
--	--

Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting

441 Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting **Verschil lasten: € 149.730**

Bedrag	Toelichting
€ 39.610	Almere college: Een lagere doorbelasting van de huisvestingskosten heeft een positief effect. Dit wordt veroorzaakt door lagere kapitaallasten omdat Het Perron in de loop van 2016 is opgeleverd. (€ 60.450). Daarnaast is er een negatief verschil in lasten gemeentelijke belastingen (OZB) doordat het Almere College Perron nu is toegevoegd en deze wijzigingen niet in de lopende begroting worden verwerkt (€16.700-).
€ 108.810	Ichthus College: Het voordeel op dit product is het gevolg van lagere kapitaallasten (€ 126.000). Dit heeft twee oorzaken. Enerzijds wordt er geen gebruik gemaakt van het krediet voor nieuwbouw passend onderwijs. Bij de Voortgangsrapportage 2017 wordt hier nader over geadviseerd. Anderzijds is de locatie Het Perron in de loop van 2016 opgeleverd waardoor er niet over het hele jaar kapitaallasten worden berekend. De lasten voor OZB en verzekeringen vallen € 12.200 hoger uit doordat het Ichthus-deel van Het Perron is toegevoegd.
€ 1.310	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs

480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs **Verschil lasten: € 98.265**

Bedrag	Toelichting
€ 80.795	Leerlingenvervoer: We hebben minder uitgegeven aan leerlingenvervoer doordat in tweede helft van 2016 minder ritten zijn uitgevoerd en door het vervallen van 'lange' (dure) ritten.
€ 13.433	Leerplichtwet: Er ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting doordat niet alle doorverdeelde personele lasten betrokken kunnen worden in de verantwoording van de RMC-gelden (€ 31.903). De lasten voor inhuur en opleiding vallen hoger uit (€ 18.000).
€ 4.037	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs **Verschil baten: € 156.393**

Bedrag	Toelichting
€ 49.138	Voor- en vroegschoolse educatie: Het voordeel op dit product is het gevolg van de aanvullende specifieke uitkering welke niet aanvullend in de begroting is opgenomen. De uitkering loopt via de balanspost Vooruitontvangen Rijksbijdragen (geoormerkt) en hierdoor blijft dit geld wel beschikbaar voor 2017. Vanuit het rijk is daarnaast een uitkering beschikbaar gesteld voor een aanbod voor alle peuters, dit betreft peuters van ouders die niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag en/of bijdrage via de reguliere weg van de gemeente. Deze bij de mei-circulaire ontvangen additionele middelen (zie ook hiervoor product 921) worden voorgesteld om over te hevelen naar 2017.

€ 115.249	Leerplichtwet: De inkomsten betreffen de ontvangen RMC middelen over 2016.
- € 7.994	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Volwasseneneducatie

482 Volwasseneneducatie

Verschil lasten: € 106.591

Bedrag	Toelichting
€ 104.102	Volwasseneneducatie: Met ingang van 2016 worden de middelen voor educatie uitgekeerd aan de centrumgemeente (Almere). De begroting is hier niet op aangepast. Dit heeft geen effect op het saldo omdat de lasten gebaseerd zijn op de ontvangen rijksmiddelen.
€ 2.500	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

482 Volwasseneneducatie

Verschil baten: € -98.735

Bedrag	Toelichting
€- 104.102	Volwasseneneducatie: Met ingang van 2016 worden de middelen voor educatie uitgekeerd aan de centrumgemeente (Almere). De begroting is hier niet op aangepast. Dit heeft geen effect op het saldo omdat de lasten gebaseerd zijn op de ontvangen rijksmiddelen.
€ 7.924	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ -2.500	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

Budgetoverhevelingen 2016

De overhevelingen die we bij deze jaarrekening voorstellen (positief bedrag) of herzien (negatief bedrag) zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief rekeningssaldo op voor de jaarrekening 2016. De voorgestelde budgetten worden overgeheveld naar 2017.

Omschrijving	Bedrag 2016	Wethouder	Afdeling/ programma
Programma 4			
- Budgetoverheveling Aanbod Alle Peuters	24.713	P. van Bergen	MO
Totaal Programma 4	24.713		

Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn

Algemene omschrijving

Het programma omvat het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Structuurvisie Dronten 2030
- Oostkant Dronten Strategische Visie
- Beheerplan Stranden en Voorlanden, 2008-2017
- Groenbeleid- en beheerplan 2010-2015
- Bosbeleidsplan gemeente Dronten 2006
- Algemene Subsidieverordening 2017
- Speelruimteplan 2007
- Erfgoedverordening 2016
- Beheerplan kunst in de openbare ruimte
- Samen in beweging, sportnota Dronten 2014-2017
- Cultuurvisie 2015
- Verordening antidiscriminatievoorzieningen Dronten 2011

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

MFG's in de kernen

Toekomstbeeld 2018

In 2018 zijn er ook in Swifterbant zorgwoningen voor ouderen nabij het centrum gerealiseerd en zijn maatschappelijke voorzieningen en bibliotheek gecombineerd op een locatie. Samen met de inwoners van Biddinghuizen zijn plannen gemaakt en wordt uitvoering gegeven aan het realiseren van MFG fase 2. Het MFG is uitgebreid met vernieuwde voorzieningen voor welzijnsactiviteiten en sport. Streven is dat hier voor elke inwoner van Biddinghuizen iets te vinden en te beleven is. Welzijnsactiviteiten, onderwijs en sport zijn gecentraliseerd: Bibliotheek, sportzaal, basisscholen en het dorps huis liggen bij elkaar. De multifunctionele accommodaties worden door de instellingen, organisaties en inwoners samen beheerd en geëxploiteerd.

Sportbeleid

Toekomstbeeld 2018

We streven er naar het sport- en beweegaanbod uit te breiden. We hebben in 2018 meer mensen die deelnemen aan sport en beweegactiviteiten dan ooit tevoren. Door mensen meer te laten bewegen blijven zij vitaal en gezond, waardoor ze langer zelfredzaam zijn. We hebben de samenwerking tussen organisaties op het gebied van sport, onderwijs en welzijn verbeterd. Tot slot beschikt Dronten in 2018 over (nog steeds) vitale en zelfstandige sportverenigingen die voor vragen en advies terecht kunnen bij het nog te ontwikkelen sportinformatiepunt in de gemeente Dronten.

Burgerparticipatie in de openbare ruimte

Toekomstbeeld 2018

In 2018 vinden inwoners, bedrijven en instellingen participeren in de openbare ruimte normaal. De wegen naar de gemeentelijke organisatie zijn eenvoudig te vinden. Het speelveld is bepaald en de rol van de overheid is gemarkeerd. Inwoners weten wat wel en niet mogelijk is en wat zij kunnen verwachten van de gemeente Dronten en waar de ruimte ligt voor hun initiatieven. Via het platform van wijk- en buurtbeheer (fysiek en sociaal) moeten de eerste signalen vanuit de samenleving opgevangen worden. In 2014 is gestart met een pilot om inwoners de openbare ruimte te laten schouwen via de app Burgerschouw. De eerste resultaten zijn veelbelovend. De komende jaren nemen meer inwoners deel aan deze vorm van kwaliteitsbeoordeling van de openbare ruimte.

Daarnaast dienen de inwoners hun meldingen omtrent de openbare ruimte op een eenvoudige wijze te kunnen blijven doen.

Kunst, cultuur en welzijn

Toekomstbeeld 2018

In 2018 hebben inwoners samen met instellingen een nieuw perspectief op het gebied van kunst, cultuur en welzijn gecreëerd. De betrokkenheid van de inwoner is vergroot. Dit komt tot uiting in de inhoudelijke bijdrage: inwoners worden betrokken bij wat er wordt aangeboden op het terrein van kunst, cultuur en welzijn. Dit heeft een positief effect op het bezoek en bezetting van de diverse Kunst, cultuur en welzijnsactiviteiten.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Aanpassing sporthal 't Dok (invaliden)

Flevostar Dronten is een sportvereniging voor mensen met en zonder beperking (sporters met een beperking, vrijwilligers en trainers met én zonder beperking). De sporthal is niet goed aangepast voor rolstoelgebruikers. Dit geldt met name voor de toegankelijkheid van de hal en de doucheruimte in de kleedkamers. Flevostar heeft de gemeente verzocht de sporthal dusdanig geschikt te maken zodat ook G-sporters hier veilig kunnen sporten. De verbeteringen moeten niet alleen worden gezien vanuit het perspectief van toegankelijkheid en gebruik van de sporthal. Ook om 't Dok snel te kunnen verlaten bij calamiteiten zijn deze verbouwingen en aanpassingen nodig.

Uitgangspunt is dat mensen zelfstandig moeten kunnen functioneren in de samenleving. Sociale contacten zijn hierbij heel belangrijk. De gemeente Dronten is een gemeente waar alle inwoners ongeacht hun leeftijd of fysieke gesteldheid, op een verantwoorde, sociale en laagdrempelige wijze, aan enige vorm van bewegen en sportbeoefening kunnen doen. Dit resulteert er mogelijk in dat er minder beroep wordt gedaan op zorg en hulpverlening.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Ontwikkeling MFG Swifterbant

Op 1 april heeft de Stichting de Oeverwal haar plannen ten aanzien van het MFG Swifterbant gepresenteerd en onderbouwd met visie, draagvlak en financiën. Om tot een daadwerkelijke realisatie te komen dient er een opdrachtgever/exploitant voor 30 sociale huurwoningen te komen. OFW heeft inmiddels aangegeven geen rol te kunnen spelen voor het totale programma van 30 woningen. Deze verkregen input wordt meegenomen bij in het in beeld brengen en uitwerken van alternatieven. De gemeente zal hierbij haar regierol mogelijk verbreden. Gezamenlijk met het bestuur van de Stichting De Oeverwal worden tevens de andere vervolgstappen besproken en in gang gezet. Hierbij blijft de gemeente in de ondersteunende rol en blijft de ontwikkeling een initiatief van de lokale Swifterbantse gemeenschap. Een lijn zoals deze ook het recentelijk door de gemeenteraad vastgestelde accommodatiebeleid is beschreven.

Ontwikkeling fase 2 MFG Biddinghuizen

De stichting en gemeente hebben na de presentatie van het haalbaarheidsonderzoek intensief samen gewerkt aan een verdere uitwerking van het commitment van partijen, de exploitatie en de financiering van MFG 2. Bij deze uitwerking wordt het vastgestelde accommodatiebeleid betrokken. Het resultaat hiervan is/wordt aan de raad aangeboden waarna in 2016, na goedkeuring raad verder wordt gewerkt aan het plan van uitvoering om te komen tot daadwerkelijke realisatie van fase 2. In het plan van uitvoering wordt een definitieve keuze gemaakt voor eigendom, beheer en exploitatie van MFG 2.

Toekomst zwembaden

Er is een toekomstvisie voor de drie gemeentelijke zwembaden opgesteld. Aan de hand hiervan is in mei door de raad besloten nader onderzoek te verrichten naar een kleine nieuwbouw-variant van zwembad Overboord. Er is een klankbordgroep opgericht waarin de gebruikers zijn vertegenwoordigd. Doelstelling is om te komen tot een kleiner nieuw zwembad in een zodanig concept dat deze breed wordt gedragen. Ook is besloten om beide buitenzwembaden in de kernen Biddinghuizen en Swifterbant open te houden en

nader te onderzoeken welke vormen van burgerparticipatie mogelijk zijn. Zowel dorpsbelangen Biddinghuizen als Swifterbant worden nauw betrokken bij de toekomstvisie. Tot slot is besloten om de huur- en exploitatieovereenkomst binnensportaccommodaties inclusief de zwembaden te verlengen met 2 jaar tot en met 31 december 2018. Met de huidige exploitant worden hierover goede afspraken gemaakt.

Sportbeleid

De pijlers van het sportbeleid zijn: ontspanning en ontmoeting, volksgezondheid en citymarketing. In relatie tot de eerste twee pijlers zijn met name de buurtsportcoaches in Dronten van groot belang. Zij bieden volop activiteiten aan voor alle doelgroepen en de buurtsportcoaches leggen de verbinding tussen scholen, sportverenigingen en welzijnsinstellingen. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht bij de sociale wijknetwerken bij de uitwerking van de Dronter Koers. Ook in 2016 gaan we door met de buurtsportcoaches. Voor de jaren vanaf 2017 zal een voorstel 'hoe verder met de buurtsportcoaches' opgesteld worden.

Het Nederlands Clubkampioenschap wielrennen (tijdrijden) vindt ook na 2015, in 2016 en 2017 in Dronten plaats. In november 2014 is hiervoor een overeenkomst tussen de KNWU, de wielervereniging en de gemeente Dronten ondertekend. Hiermee wordt Dronten nadrukkelijk op de (wieler) kaart gezet.

In 2016 gaat de gemeente Dronten zich bezinnen op de uitvoering van de gemeentelijke taken op het terrein van sport. De exploitatie van de gemeentelijke sportaccommodaties is door de gemeente uitbesteed aan commerciële partijen. Onderzocht wordt of de oprichting van een sportbedrijf voor Dronten in de toekomst mogelijkheden biedt de taken op het gebied van sport beter of efficiënter uit te voeren.

Cultuur

Eind 2005 / voorjaar 2016 wordt het document "De kracht van cultuur. Cultuurvisie gemeente Dronten 2015" aangeboden. Na het vaststellen van de cultuurvisie zal in 2016 worden nagegaan in hoeverre de visie kan worden gevolgd door beleidsmaatregelen en een uitvoeringsprogramma.

Erfgoedwet

De nieuwe Erfgoedwet (beoogde ingangsdatum 1 januari 2016) vervangt een aantal bestaande wetten en regelingen op het terrein van het behoud van cultureel erfgoed. Voor het beschermen van monumentale gebouwen verandert de Erfgoedwet de bestaande praktijk niet. Op dit gebied blijft de oude Monumentenwet van kracht tot de komst van de Omgevingswet (verwacht in 2018). Met de Omgevingswet zal monumentenzorg een integraal onderdeel worden van de zorg voor de fysieke leefomgeving. De vergunningverlening voor zowel de monumentale gebouwen als de archeologische monumenten wordt dan een verantwoordelijkheid van het college. Door de komst van de Erfgoedwet is wel een technische aanpassing van de lokale Erfgoedverordening nodig.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Aantal ha dorpsbossen	180	180	186
Kosten instandhouding dorpsbossen per inwoner van Dronten	€ 7,50	€ 7,20	€ 7,40
Aantal speelplaatsen	16	16	16
Aantal recreatiebedrijven in Dronten		± 55	± 55
Aantal dorpshuizen	2	0.00	2
Aantal speelplaatsen	120	120	120
Gemiddelde kosten per speelplaats	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Gemiddeld aantal speeltoestellen per speelplaats	5	5	5
Aantal ha openbaar groen	237	237	240
Kosten instandhouding openbaar groen per inwoner van Dronten	€ 54,00	€ 55,00	€ 56,00
Kosten onderhoud openbaar groen per m2 per jaar	€ 0,95	€ 0,95	€ 0,96
Aantal bibliotheekvestigingen	3	3	3
Aantal leden bibliotheek totaal****	13.595	13.400	13.656
Aantal leden bibliotheek 0-18 jaar****	8.778	8.700	9.112
Percentage bevolking lid bibliotheek	34%	34%	34%

Omvang collectie	63.031	60.000	60.344
Aantal voorstellingen grote zaal de Meerpaal	35	40	43
Bezettingsgraad grote zaal de Meerpaal	38%	50%	49%
Aantal voorstellingen kleine zaal de Meerpaal	22	20	27
Bezettingsgraad kleine zaal de Meerpaal	46%	60%	40%
Aantal binnensportaccommodaties *	11	13	13
Aantal buitensportcomplexen **	4	4	4
Aantal zwembaden	3	3	3
Aantal sportverenigingen gebruik makend van gemeentelijke binnensportaccommodaties	20	20	20

*= 10 gymlokalen/sportzaal/sporthal en zwembad Overboord/ bij de begroting werd uitgegaan van de oplevering gymzalen Perron. Oplevering daadwerkelijk in 2016.

**= 3 voetbalaccommodaties en 1 multi-accommodatie aan de Educalaan; als we hockey, korfbal, atletiek, softbal en de buitenbaden als aparte complexen rekenen, wordt het aantal 10.

***= volgens opgaaf Optisport

****= cijfers per 30 juni 2016, cijfers per 31 december nog niet bekend

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

510 Openbaar bibliotheekwerk

Bibliotheekwerk

Het bibliotheekwerk in de drie kernen van Dronten wordt uitgevoerd door FlevoMeer Bibliotheek. De bibliotheken hebben de opdracht om zich aan te passen aan een veranderende wereld, waarin de functies van de bibliotheek (lezen, leren, informeren, cultuur en debat) belangrijker zijn dan het gebouw, digitale informatie een steeds grotere speelt en het bibliotheekwerk aansluiting zoekt bij andere terreinen, zoals zorg, onderwijs en economie. Deze ontwikkeling zien we terug in activiteiten als Huis voor Taal, passend lezen, ondernemerspunt, kenniswerkplaats, e-book café, iPad café, Mama café, collecties bij zorginstellingen, collecties op scholen en de aanwezigheid van de bibliotheek bij serviceplein, zorgmarkt en dergelijke.

De bibliotheek was in 2016 actief met activiteiten als kikkertiendaagse, boekenweek, kinderactiviteiten, nationale voorleesdag, voorleeswedstrijden, gedichtenwedstrijd, lezingen, leeskringen, Bibliotheek aan Huis en lessen mediawijsheid. Leden van de bibliotheek kunnen ook digitaal informatie lenen, via de digitale bibliotheek en PressReader. De digitale mogelijkheden breiden zich steeds verder uit.

De daling van het aantal leden in de gemeente Dronten is minder dan voorgaande jaren, maar wel is het aantal betalende leden in 2016 licht gedaald, tegenover een stijging van de leden tot 18 jaar. Alle leerlingen van Het Perron zijn automatisch lid van de bibliotheek, doordat de schoolpas meteen ook bibliotheekpas is. In 2016 heeft FlevoMeer een onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke waarde van de bibliotheek. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in 2017 bekend worden.

530 Sport

Aanpassing sporthal 't Dok (minder invaliden)

De technische aanpassingen in 't Dok zijn in het eerste deel van 2016 uitgevoerd. De aanpassingen hebben plaatsgevonden in overleg met het bestuur van Flevostar, de sportvereniging die zich met name richt op het sporten voor mensen met een beperking. De belangrijkste aanpassingen die zijn aangebracht staan hieronder:

- Plaatsen van een lift voor rolstoelgebruikers;
- Verbeteren van de vluchtwegen;
- Aanpassing van de doucheruimten.

Ontwikkeling toekomstvisie zwembaden

De raad heeft besloten nader onderzoek te verrichten naar een kleine nieuwbouwvariant van zwembad Overboord. Voor dit onderzoek is de expertise ingehuurd van Andres CS,

een adviesbureau op het terrein van zwembaden. Bij het onderzoek zijn ook de huidige gebruikers van het zwembad betrokken. In april 2016 is de raad geïnformeerd over de locatiekeuze. In december 2016 is door de raad besloten een nieuw functioneel zwembad te bouwen. De aanbesteding is voorzien in het eerste deel van 2017. Volgens de planning is de oplevering van het nieuwe zwembad voorzien in 2020.

Onderzoek naar haalbaarheid gemeentelijk sportbedrijf

Uit het verkennende onderzoek is gebleken dat een sportbedrijf om exploitatie-technische redenen geen voordelen voor Dronten biedt ten opzichte van de huidige organisatie van de gemeentelijke taken op het terrein van sport. Verder is van belang dat indertijd het beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties op een voordelige wijze is aanbesteed. De gemeente Dronten heeft de mogelijkheid éézijdig de lopende overeenkomsten met Optisport (binnensportaccommodaties en zwembaden) en Donkergroen (buitensportaccommodaties) te verlengen tot en met 31 december 2020. Een eventuele voortijdige aanbesteding van het beheer van de sportaccommodaties levert voor de gemeente Dronten naar alle waarschijnlijkheid een fors financieel nadeel op.

Doorontwikkeling project Sporten en Bewegen in de Buurt

De beschikbare 9 fte's voor de buurtsportcoaches zijn in 2016 ingezet bij vier organisaties (De Meerpaal, Optisport, Optima Forma en MEE IJsseloevers). Ook in 2016 zijn verschillende nieuwe sport- en beweegactiviteiten georganiseerd. Waar mogelijk is de aansluiting bij de Dronter Koers gemaakt. Vanaf 2017 wordt deze laatste ontwikkeling verder vorm gegeven. Alle buurtsportcoaches worden in 2017 ondergebracht bij De Meerpaal.

540 Kunst

Cultuur

In het jaar 2016 zijn activiteitsubsidies cultuur verleend aan Stichting Klassiek Leeft in Flevoland, Joy-4all, Stichting Wende, Stichting Internationaal Zomerfestival, Stichting Trekker Trek en Brassband Almere. Hiermee is een gevarieerd aanbod van culturele activiteiten ondersteund.

Stadsbeiaardier Frits Reynaert heeft in 2016 10 keer een concert gespeeld op het carillon van het gemeentehuis. In september 2016 was er een extra carillonconcert in samenwerking met de Brassband Almere.

Op 14 mei 2016 is het kunstwerk "Infinity" van Koen Vanmechelen gehuldigd in woonwijk De Gilden te Dronten. Het was een feestelijke bijeenkomst in aanwezigheid van de kunstenaar en bewoners uit de wijk. Op 30 april 2016 zijn 18 kunstwerken van de in 2015 overleden kunstenaar Cyril Lixenberg door de erfgenamen in eigendom overgedragen aan de gemeente. Hierdoor zullen deze markante kunstwerken voor de gemeente Dronten behouden blijven. Het onderhoud van de kunst in de openbare ruimte wordt uitgevoerd door het bedrijf Kunstwacht.

De nieuwe Erfgoedwet is 1 juli 2016 in werking getreden. Deze wet vervangt een aantal bestaande wetten en regelingen op het terrein van het behoud van cultureel erfgoed. Voor het beschermen van monumentale gebouwen verandert de Erfgoedwet de bestaande praktijk niet. Op dit gebied blijft de oude Monumentenwet van kracht tot de komst van de Omgevingswet (verwacht in 2019). Gelijk met de Erfgoedwet is een nieuwe lokale Erfgoedverordening in werking getreden.

Op 10 september 2016 heeft de gemeente Dronten meegedaan aan de Open Monumentendag. Er was een wandeling langs een aantal monumenten, waarbij de Stichting Geschiedschrijving Dronten in samenwerking met de buurtsportcoaches van Dronten en andere partijen het verhaal vertelde over de geschiedenis van de bezochte adressen.

De Cultuurvisie 2015 ("De kracht van cultuur") is ons uitgangspunt bij gesprekken met partijen uit de cultuursector. De Cultuurvisie 2015 wordt gezien als een groeidocument. Onze visie zal begin 2017 worden aangevuld met een supplement 2017. Met verschillende raadsfracties is gesproken over de inhoud van het supplement.

Subsidiebeleid

In de maand juni van 2016 is de nieuwe Algemene subsidieverordening 2017 door de raad vastgesteld. Deze verordening vervangt de oude subsidieverordening, die op een aantal terreinen niet meer helemaal actueel was.

De algemene, landelijke regels voor het verstrekken van subsidies zijn vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat specifieke regels voor het verstrekken van subsidies moeten worden opgenomen in 'bijzonder' bestuursrecht, zoals een gemeentelijke verordening en een subsidieregeling.

In de Algemene subsidieverordening 2017 van de gemeente Dronten zijn de lokale regels opgenomen voor het aanvragen, verlenen, verantwoorden en vaststellen van subsidies. De verordening geeft het college de bevoegdheid om in subsidieregelingen meer gedetailleerde regels vast te leggen. De nieuwe verordening treedt in werking treden op 1 januari 2017.

541 Musea

Op 15 december jl. heeft de raad ingestemd met de ontvlechting van de GR Nieuw Land Erfgoedcentrum en de inwerkingtreding van de GR Het Flevolands Archief.

Voor Dronten dient rekening gehouden te worden met een incidenteel bedrag van € 55.033 (2,5%) ten behoeve van suppletie van het tekort op de jaarrekening 2016. Deze suppletie is verwerkt bij deze jaarrekening van de gemeente Dronten.

580 Overige recreatieve voorzieningen

Bremerbaai

Het project Bremerbaai is opgeleverd. Van het oorspronkelijk vanuit het IIVR beschikbaar gestelde budget (inclusief subsidie Kansen voor West) is vanuit dit project nog € 151.024 voor aanvullende maatregelen in de Bremerbaai beschikbaar. De gemeente is in overleg met Gastvrije Meren over inzet van dit restant budget in de Bremerbaai.

Op 11 juni vond het Bremerbaai Festival plaats. Tijdens het festival werd de baai met het strand, het strandpaviljoen en de pier feestelijk geopend met een breed cultureel programma voor het hele gezin. De Bremerbaai heeft de potentie om uit te groeien tot een icoon van de randmeren.

MFG Swifterbant

Eind 2015 is geconstateerd dat voor de realisatie van de plannen voor het MFG Swifterbant de nog niet ingevulde rol van opdrachtgever-exploitant voor de 30 sociale huurwoningen een bottleneck vormde. Met deze constatering zijn alternatieve mogelijkheden van een grotere gemeentelijke rol, als opdrachtgever/eigenaar, van deze 30 sociale huurwoningen in beeld gebracht.

Op 26 mei heeft de raad besloten een investeringskrediet ter beschikking te stellen van € 5.100.000 voor de financiering van de bouw en de exploitatie en beheer van deze 30 sociale huurwoningen. Daarbij is er een amendement aangenomen om het totale project openbaar aan te besteden en is er extra aandacht gevraagd voor het toewijzings- en huurbeleid dat nu voor deze woningen een gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt uit te werken.

Gezamenlijk met de initiatiefnemers (kerken en Stichting de Oeverwal) is er een start gemaakt met de voorbereiding van de aanbesteding. Hiertoe is door de gemeente externe ondersteuning ingehuurd om de voorbereiding van de aanbesteding, waaronder de noodzakelijke contracten tussen de partijen, alsmede de programma's van eisen voor bijvoorbeeld het MFG deel en de sociale huurwoningen uit te werken. Bij een door alle partijen gescoorde set van aanbestedingsstukken is daarbij het voornemen om in de eerste helft van 2017 te komen tot een selectie van een marktpartij die de verdere ontwikkeling en realisatie van het totale bouwprogramma tot uitvoering zal gaan brengen.

MFG Biddinghuizen

Binnen de door de raad gestelde financiële kaders is met de Stichting MFC een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst

heeft de Stichting opdracht verstrekt aan een architect om een in nauw overleg met de toekomstige gebruikers een ontwerp te maken, dat past binnen de financiële kaders. De verwachting is dat in het 1e kwartaal van 2017 een realisatieovereenkomst kan worden gesloten.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 313.409**.

Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:					
510	-1.569	-1.525	-1.593	-1.580	13
511	-236	-263	-264	-258	6
530	-3.343	-2.926	-3.104	-3.200	-96
531	-281	-450	-458	-332	126
540	-78	-90	-101	-77	24
541	-74	-81	-81	-130	-49
550	-305	-323	-323	-304	19
560	-2.757	-2.761	-2.808	-2.824	-16
580	-6.914	-6.698	-6.963	-6.760	203
Subtotaal lasten	-15.557	-15.117	-15.695	-15.465	230
Baten:					
510	41	38	38	38	-
511	-	-	-	-	-
530	1.739	1.537	1.537	1.606	69
531	1	-	-	1	1
540	-	-	-	-	-
541	-	-	-	-	-
550	2	20	20	20	-
560	40	30	30	41	11
580	962	818	818	820	2
Subtotaal baten	2.785	2.443	2.443	2.526	83
Exploitatieresultaat	-12.772	-12.674	-13.251	-12.937	314
Toevoegingen reserve	-699	-651	-897	-902	-5
Onttrekkingen reserve	2.240	1.263	2.006	1.917	-89
Resultaat na mutaties reserve	-11.231	-12.061	-12.143	-11.922	221

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Sport

530 Sport

Verschil lasten: € -95.679

Bedrag	Toelichting
- € 45.200	Zwembad Overboord Dronten: Uitvoering extra groot onderhoud o.a. aan de tegelvloer in de kleedkamers. Deze lasten worden gedekt vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
- € 11.050	Zwembad De Alk te Biddinghuizen: Uitvoering extra groot onderhoud. Deze lasten worden gedekt vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
- € 8.980	Sporthallen 't Dok: Hogere lasten voor elektriciteit zijn de voornaamste oorzaak van de overschrijding.
- € 48.500	Sportzaal De Stal: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze lasten worden gedekt vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
- € 56.800	Exploitatiesubsidie binnensport accommodaties: Door indexering van de bijdrage aan exploitant Optisport ontstaat er een overschrijding.

	Voor de jaren 2018 e.v. zal dit bij de Voortgangsrapportage 2017 worden meegenomen.
- € 10.240	Exploitatie buitensport accommodaties: Hogere beheerslasten van de buitensportaccommodaties. Hier staan ook hogere huuropbrengsten tegenover.
- € 12.230	Brede impuls combinatiefuncties - buursportcoach: Voor de werving van een nieuwe gemeentelijke coördinerend buursportcoach en tijdelijke vervanging zijn extra kosten gemaakt.
- € 22.000	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ 119.300	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

530 Sport

Verschil baten: € 68.961

Bedrag	Toelichting
€ 16.800	Zwembad Overboord Dronten: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 17.800	Zwembad De Alk te Biddinghuizen: Dit betreft in hoofdzaak de uitvoering van (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 16.290	De 5 gymnastieklokalen: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 29.850	Sporthallen 't Dok: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 38.560	Sportzaal De Stal: Dit betreft in hoofdzaak de uitvoering van (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 14.450	Sportzaal De Landing: Met Stichting Kinderopvang Dronten is in 2016 een nieuw contract afgesloten.
€ 42.130	Exploitatiesubsidie binnensport accommodaties: Dit resultaat is de combinatie van hogere huuropbrengsten (€ 32.010) en de onttrekking aan de Voorziening inventaris binnensportaccommodaties ter dekking van de vervangen toestellen (€ 10.110).
€ 13.300	Exploitatie buitensport accommodaties: Hogere huuropbrengsten door een hogere bezetting van de sportvelden.
- € 919	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ -119.300	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

Groene sportvelden en terreinen

531 Groene sportvelden en terreinen

Verschil lasten: € 126.334

Bedrag	Toelichting
€ 92.698	Sportvelden: De stelpost vervangingsinvesteringen van € 92.698 is in 2016 niet benut omdat er geen investeringen zijn gepleegd. Dit wordt in 2017 binnen het nieuwe beheerplan Buitensport meegenomen.
-€ 21.302	Voor brandschade aan een hoogspringinstallatie is in 2015 een uitkering van de verzekering ontvangen en verantwoord in de

	jaarrekening 2015. De vervanging was in 2015 nog niet volledig uitgevoerd wat tot een nadeel van € 21.302 in 2016 heeft geleid.
€ 47.777	Lagere doorbelasting van kapitaallasten € 47.777.
€ 8.668	Lagere doorbelasting van tractie en gereedschappen € 8.668
-€ 1.507	Overigen nadelig.

Kunst

540 Kunst

Verschil lasten: € 24.381

Bedrag	Toelichting
€ 20.000	Stimuleringsbudget Kunstprojecten: Omdat er in 2016 geen Lokale Omroep actief was is er een positief resultaat op dit product.
€ 4.381	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Musea

541 Musea

Verschil lasten: € -49.400

Bedrag	Toelichting
- € 49.400	Musea: Het tekort wordt veroorzaakt door een aanvullende bijdrage aan Nieuw Land Erfgoedcentrum (NLE) conform het vastgestelde liquidatieplan.

Overige recreatieve voorzieningen

580 Overige recreatieve voorzieningen

Verschil lasten: € 202.635

Bedrag	Toelichting
- € 60.150	De Steiger te Swifterbant: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze lasten worden gedekt vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 190.100	Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal): De vaststelling van de subsidie 2015 leidt conform collegebesluit tot een positief resultaat.
€ 4.700	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ 68.000	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

580 Overige recreatieve voorzieningen

Verschil baten: € 2.214

Bedrag	Toelichting
€ 59.075	De Steiger te Swifterbant: Uitvoering (extra) groot onderhoud. Deze baten zijn de dekking vanuit de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.
€ 11.106	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ -68.000	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

Mutaties reserves

Mutaties reserves Programma 5 (per saldo):

€ -93.349

Dit nadeel betreft een niet benodigde onttrekking aan de Bestemmingsreserve zware beschoeiingen.

Bedrag	Toelichting
- € 88.810	De geplande werkzaamheden aan het Ral en Pierland zijn doorgeschoven naar 2017.
- € 4.539	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op verlening bijstand, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang, en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die per 1 januari 2015 zijn overgeheveld naar de gemeente: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Besluit eigen bijdragen en financiële tegemoetkomingen 2013
- Debiteurenbeleid Dronten 2013
- Verordening handhaving sociale zaken 2013
- Ontwikkelingsvisie en aanpak wijk- en buurtbeheer 2011-2015
- Beleid Toezicht en Handhaving kinderopvang en peuterspeelzaalwerk 2013
- Kaderstelling Wet inburgering 2007
- Programma jeugdbeleid 2009
- Beleidskaders herstructurering sociale werkvoorziening 2012
- Drieluik Sociale Visie 2030 (2013)
- Visie Awbz 'samen een eigentijdse aanpak voor Dronten ontwikkelen'
- Visie Jeugdhulp Dronten 2014 - 2017
- Visiedocument Dronten@work 2014
- Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2014
- Vrijwilligerswerk en familiezorg 2015 - 2018
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Dronten 2015
- Verordening jeugdhulp gemeente Dronten 2015
- Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Dronten 2015
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Dronten 2015
- Verordening individuele studietoelage gemeente Dronten 2015
- Re-integratie verordening Participatiewet 2016
- Beleidsplan Armoede

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Transitie Sociaal Domein

Toekomstbeeld 2018

In 2018 zijn wij als gemeente geslaagd in het overhevelen van de nieuwe taken binnen het sociaal domein die met de komst van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet aan de gemeente zijn overgedragen. Deze overheveling vraagt om een sterke verandering in de inrichting van het sociaal domein. In 2018 hebben we hier een flinke slag in gemaakt. We hebben de drie 'transities' integraal aangepakt en onderling heeft kruisbestuiving plaatsgevonden. Ook hebben we de verbinding met andere beleidsvelden die raakvlakken hebben met zorg, jeugdhulp en werk (o.a. gezondheidsbeleid, wonen en zorg, onderwijs, sportbeleid, armoedebelid, jeugdbeleid) effectief vormgegeven. Het doel is om in brede zin de eigen kracht of eigen regie van samenleving, gezin of persoon te behouden of te vergroten. En zo nodig begeleiding, hulp of ondersteuning mogelijk maken voor mensen in een kwetsbare positie.

Jeugdbeleid

Toekomstbeeld 2018

Jongeren ontwikkelen zich zelfstandig in een veilige omgeving tot volwassenen, die hun verantwoordelijkheid nemen en een bijdrage leveren aan de samenleving. Hierbij hebben ze de overheid minimaal nodig, ze vinden zelf hun weg in hun proces tot volwassenheid. Jongeren bepalen zelf van welke verenigingen (sport), instellingen en organisaties zij activiteiten en/of diensten betrekken. Soms hebben jongeren een steuntje in de rug

nodig of dreigen ze op het verkeerde pad terecht te komen. Voor deze jongeren zijn er ondersteuningsmogelijkheden en worden er preventieve activiteiten georganiseerd.

Jeugdwet

Toekomstbeeld 2018

In 2018 bieden we kinderen en jongeren in Dronten die hindernissen ondervinden bij het opgroeien passende ondersteuning. Jeugdigen met opgroekelpunten en ouders met opvoedproblemen worden zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving ondersteund en geholpen. Kindermishandeling wordt voorkomen en bestreden. Tot slot is de uitvoering van de Jeugdwet in 2018 een integraal onderdeel van het sociaal domein.

Participatiewet

Toekomstbeeld 2018

In 2018 hebben zoveel mogelijk mensen werk dat past bij wat zij kunnen. We bieden hierbij ondersteuning voor zowel mensen met een korte als met een langere afstand tot de arbeidsmarkt. Doordat de doelgroepen van de Wsw, de Wajong en de Wwb vanaf 2015 als één doelgroep onder de Participatiewet vallen, wordt de groep mensen die langdurige zorg en ondersteuning van de gemeente nodig heeft groter. De lokale dienstverlening richting werkgevers is verder ontwikkeld en ingebed in de regionale samenwerking. We werken samen met ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden in de arbeidsmarktregio's in Flevoland en Regio IJssel-Vecht.

Minimabeleid

Toekomstbeeld 2018

De gemeente biedt een vangnet voor iedereen die dat nodig heeft, maar vermijdt uitholling van eigen kracht en initiatief door het garanderen van rechten. We zetten laagdrempelige instrumenten in die een beroep op duurdere maatwerkvoorzieningen voorkomen en participatie bevorderen. Voor mensen zonder werk en inkomen werken we ook in 2018 nog steeds met een activerend beleid, dat gericht is op arbeidsparticipatie en begeleiding naar de arbeidsmarkt. Er zijn meer kansen voor kinderen die opgroeien in situaties waar ouders te weinig inkomen hebben om deel te nemen aan sport, spel, kunst en cultuur in Dronten.

WMO 2015

Toekomstbeeld 2018

In 2018 zijn de sociale samenhang, familiezorg, vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Dronten vergroot en wordt huiselijk geweld voorkomen en bestreden. Inwoners met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen worden zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving ondersteund om zelfredzaam te zijn en mee te kunnen doen aan de samenleving. Opvang, zoals maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg, zijn goed en transparant.

Vrijwilligers- en familiezorgbeleid

Toekomstbeeld 2018

In 2018 zijn er voldoende (opgeleide) vrijwilligers die de toenemende vraag naar vrijwilligers kunnen invullen. Het ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers is gevarieerd en maatwerk is mogelijk. De ondersteuning aan vrijwilligers en familiezorgers is op een laagdrempelige, makkelijk toegankelijke manier ingericht met als doel mensen (indien nodig) te ondersteunen totdat zij op eigen kracht weer verder kunnen. De ondersteuning is zo dichtbij mogelijk georganiseerd. Vrijwilligers en familiezorgers zijn belangrijk in het behouden of verwerven van eigen kracht voor zoveel mogelijk hulpbehoevende inwoners van de gemeente Dronten. Daardoor spelen zij ook een rol in het voorkomen van ingewikkelde en langdurige zorg. Juist om deze reden is het belangrijk om niet alleen de geboden ondersteuning door vrijwilligers en familiezorgers te waarderen, maar ook om te voorkomen dat vrijwilligers en familiezorgers overbelast raken en daardoor zelf ondersteuning nodig hebben.

Voor- en vroegschoolse educatie en peuterspeelwerk

Toekomstbeeld 2018

Wij faciliteren het voor en vroegschoolse educatie en peuterspeelzaalwerk. Voor- en vroegschoolse educatie en peuterspeelzaalwerk ondersteunen kinderen vroegtijdig in hun ontwikkeling en verminderen de inzet van (zwaardere) ondersteuning of hulp op latere leeftijd.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Impact

Voor 2016 is er een bedrag van € 180.000 extra gereserveerd. Voor de inhoudelijke discussie verwijzen wij u naar de bestaande ontwikkelingen "transities Sociaal domein" in dit programma. Hier wordt uitgebreid op de uitvoering van de participatiewet ingegaan. Impact is hier een onderdeel van.

Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF)

Vanaf 2010 is er voor de uitvoering van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) een bedrag van ongeveer € 60.000 begroot.

Alleen in 2013 is er naast de € 60.000 nog € 50.000 begroot voor de uitvoering van schuldhulpverlening voor zelfstandigen.

De werkelijke kosten vanaf 2010 waren als volgt:

2010: € 241.000

2011: € 113.000

2012: € 66.000

2013: € 213.000

2014: € 356.000

2015: begroot is € 311.000

De hoogte van het Bbz is sterk conjunctuur gevoelig. Van 2010 tot en met 2013 zijn de tekorten opgevangen uit de recessiemiddelen.

Vanaf 2014 zijn deze middelen vervallen en is het tekort verder opgelopen. Uitgaande van het huidige beeld wordt een afname op korte termijn nog niet verwacht. Dit ongeacht de inzet van het ZLF op het gebied van voorlichting en preventie.

Economisch herstel is in het algemeen in de bijstand veelal pas na twee jaar merkbaar.

Met betrekking tot de uitvoering van het Bbz ziet de gemeente en ook de uitvoerder van de regeling (het Zelfstandigenloket Flevoland) momenteel dat:

- het aantal ondernemers dat een beroep doet op de regeling toeneemt en
- de kosten voor schuldhulpverlening toenemen.

Gezien het historische en huidige perspectief wordt voorgesteld om structureel een bedrag bij te ramen voor de uitvoering van het Bbz.

Op dit moment werkt het ZLF, samen met de deelnemende gemeenten, aan een plan voor integrale aanpak voor de schuldenproblematiek van (ex) zelfstandigen. Daarnaast wordt uitgegaan dat er vanaf 2017 een geleidelijk economisch herstel intreedt. Dit maakt het reëel om een afbouw in de kosten naar de toekomst op te nemen.

Om toch vinger aan de pols te houden zullen wij jaarlijks opnieuw kijken of het financieel perspectief juist is ingeschat.

Vluchtelingenwerk

Elk jaar wordt de gemeenten door het rijk een wettelijk verplichte taakstelling opgelegd voor een aantal te huisvesten statushouders. Het aantal te huisvesten statushouders is de afgelopen jaren sterk gestegen. Van 11 in 2012 naar 70 in 2015. Gezien de stijging in de afgelopen jaren is te verwachten dat de taakstelling voor 2016 hoger (rond de 90) gaat uitkomen.

Om de benodigde maatschappelijke begeleiding te kunnen bieden om de statushouders te kunnen begeleiden is er voor 3 jaren (2016 tot en met 2018) een budget van € 20.000 per jaar nodig. Elk jaar wordt de gemeenten door het rijk een wettelijk verplichte taakstelling opgelegd voor een aantal te huisvesten statushouders. Het aantal te huisvesten statushouders is de afgelopen jaren sterk gestegen. Van 11 in 2012 naar 70 in 2015. Gezien de stijging in de afgelopen jaren is te verwachten dat de taakstelling voor 2016 hoger (rond de 90) gaat uitkomen.

Om de benodigde maatschappelijke begeleiding te kunnen bieden om de statushouders te kunnen begeleiden is er voor 3 jaren (2016 tot en met 2018) een budget van € 20.000 per jaar nodig.

AMIF-aanvraag; (Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds)

In mei heeft het college een AMIF (Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds) aanvraag voorlopig ingediend. De subsidieaanvraag ondersteunt activiteiten die erop gericht zijn om de doelgroep statushouders vanaf het moment van binnenkomst in de gemeente blijvend te motiveren, activeren en de benodigde taalvaardigheden bij te brengen, met als doel het tot stand brengen van een positief integratieproces. Hiermee willen we voorkomen dat statushouders te lang langs de kant van de maatschappij staan. Indien de aanvraag niet wordt toegekend gaat de gemeente de activiteiten in de aanvraag toch uitvoeren zij het niet in volle omvang. Zie hiervoor het raadsvoorstel van september 2015.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016 *Transitie Sociaal Domein*

Sinds 1 januari 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor bijna alle ondersteuning aan mensen die het alleen niet (helemaal) redden op het gebied van werk en inkomen, zorg, welzijn, opvoeding en jeugdhulp. Om al deze taken zo goed mogelijk uit te kunnen voeren werkt de gemeente Dronten volgens de Dronter Koers. Door de aanpak volgens de Dronter Koers werkt de gemeente met haar partners integraal, vraag- en resultaatgericht. Zo willen we samen betere en op de behoefte afgestemde zorg leveren aan onze inwoners (maatwerk).

Zoals ook in de Drieluik Sociale Visie is beschreven, vormt participatie de motor van de samenleving. Om de participerende maatschappij te faciliteren is het concept 'Vraag Elkaar' uitgerold in de gemeente Dronten. Met Vraag Elkaar kunnen inwoners op een laagdrempelige manier informele ondersteuning vragen en aanbieden. Via WijSamen hebben Drontenaren op een positieve manier kennis kunnen maken met allerlei initiatieven uit de Drontense samenleving. Mensen die hierdoor geïnspireerd zijn geraakt kunnen via de website van Vraag Elkaar concreet een dienst vragen of aanbieden. De raad heeft als kader meegegeven dat de transities binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen budgettair neutraal moeten worden uitgevoerd. Daarbij is in de risicoparagraaf als kanttekening geplaatst het reeds bestaande tekort op de exploitatie van het SW-bedrijf Impact en de dekking van de personeelskosten voor de uitvoering van de wettelijke taken van de Participatiewet. In de programmabegroting 2015 heeft de gemeenteraad besloten om voor de periode 2015-2017 een bestemmingsreserve te creëren die als buffer kan dienen in de aanloopfase. Er bestaat namelijk nog (grote) onzekerheid over het feit of de budgetten in 2016 en verder toereikend zijn.

Inmiddels is het rijk bezig om voor de Wmo en de Jeugdwet nieuwe objectieve verdeelmodellen te ontwikkelen. Deze worden naar verwachting vanaf 2016 stapsgewijs doorgevoerd. De invoering van de objectieve verdeelmodellen levert voor Dronten een extra risico op. Weliswaar stijgt het budget voor de Wmo licht, maar voor de Jeugdwet en de Participatiewet worden we geconfronteerd met forse extra kortingen. In de risicoparagraaf en in de tekst hieronder wordt hier per transitie verder op ingegaan. Omdat we bij het schrijven van de programmabegroting nog onvoldoende beeld hebben van de resultaten over 2015 kunnen we hier nog niet aangeven of het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (deels) aangepast moet worden. Voor de Participatiewet (BUIG) zijn in juni al wel aanvullende maatregelen voorgelegd aan de raad. Dit vanwege de voorlopige korting die op basis van het objectief verdeelmodel BUIG (inkomensdeel WWB) is doorgevoerd.

Bij de vierde voortgangsrapportage Transitie Sociaal Domein (over het derde kwartaal) verwachten we meer zicht te hebben op de effecten en resultaten in 2015. Het beeld van 2015 zal worden afgezet tegen het bijgestelde financiële kader uit de meicirculaire. Indien nodig komen we met een apart raadsvoorstel waarin we aanvullende maatregelen zullen presenteren. Planning: commissie en raad eind 2015/ begin 2016.

Transitie Wmo 2015

Met de invoering van de Wmo 2015 is de gemeente vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor onder andere begeleiding en ondersteuning van inwoners met een zogenaamde AWBZ indicatie. Voor de nieuwe taken hebben we in 2015 een bedrag ontvangen van circa € 4.221.000 (meicirculaire 2015). Vanaf 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd. De raad is hierover eind april per brief geïnformeerd.

Zoals beschreven in de raadsbrief eind april heeft het rijk een terechte correctie doorgevoerd, omdat een doelgroep met zware zorg niet is overgeheveld naar de Wmo, maar onder de Wet langdurige zorg (Wlz) is komen te vallen. Deze correctie verloopt budgettair neutraal. Na correctie zien we dat het beschikbare budget voor de Wmo licht stijgt komende jaren. In hoeverre de daling in 2018 doorgezet wordt, moet komende jaren duidelijk worden.

Afgezet tegen de kortingen die het rijk vanaf 2015 heeft opgelegd, is de noodzaak om 'om te buigen' onverminderd groot en blijft de ingezette lijn van het beleidsplan overeind. Ter illustratie: De huishoudelijk hulp is in 2015 gekort met 30,5% (vanaf 2016 korting van 40%). De begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf zijn met 11% gekort. De persoonlijke verzorging is met 15% gekort. De inkomensondersteuning (ivm het afschaffen van de Wtcg/CER gelden) is met 70% gekort. Op de overige taken die worden overgeheveld vindt geen korting plaats.

Bij de doorontwikkeling van de Wmo 2016 blijven we kiezen we voor een innovatieve aanpak: we willen graag de kansen van deze transitie duurzaam benutten. Deze keuze is ingegeven vanuit de ambitie om het sociaal domein in Dronten efficiënter en effectiever vanuit de vraag en het perspectief van inwoners te blijven in te richten.

Transitie jeugdhulp

Voor de nieuwe taken van de Jeugdwet ontvingen we in 2015 een bedrag van € 12.373.103 (meicirculaire 2015). Vanaf 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd. De raad is hierover eind april per brief geïnformeerd.

Alhoewel de korting minder zwaar uitpakt dan bij de introductie van het nieuwe verdeelmodel verwacht, zien we een extra korting op de Jeugdwet oplopend tot bijna anderhalf miljoen. Deze korting komt bovenop de al doorgevoerde korting oplopend tot 15% in 2018. In totaal is in 2018 sprake van een korting van ruim 23%, 8% meer dan de raming in de meerjarenbegroting.

Zoals ook in het beleidsplan omschreven zetten we actief in op preventie om zware (en kostbare) zorg in de curatieve sfeer zoveel mogelijk te voorkomen. Dit beleid zal de komende jaren gehandhaafd blijven. Hoewel de extra korting op het budget doorvertaald wordt naar zowel de lokale jeugdhulp (preventie en ondersteuning) als de regionale jeugdhulp (hulp), blijkt uit de meerjarenbegroting dat naar verhouding het budget voor regionale hulp afneemt en het budget voor lokale jeugdhulp toeneemt. De extra ombuiging moet ook zichtbaar worden in het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van ondersteuning en hulp. De streefgetallen in het beleidsplan Sociaal Domein zullen op basis van het nieuwe meerjarenperspectief bijgesteld worden.

Invoering participatiewet

Naast een bezuiniging op de BUIG waar de raad al over geïnformeerd is, blijkt uit de meicirculaire dat het rijk ook forse kortingen doorvoert op het Participatiebudget; zowel het onderdeel re-integratie, als het onderdeel Wsw. Deze kortingen waren niet voorzien en we zijn aan het analyseren waar het rijk deze kortingen op baseert.

In juni heeft de raad zijn zienswijze gegeven op de aanvullende maatregelen als gevolg van minder inkomsten uit de BUIG. De vraag ligt nu voor of de korting op het Participatiebudget aanleiding geeft tot andere dan de reeds voorgestelde maatregelen. Dit hangt mede af van de resultaten in 2015 (zie voortgangsrapportages Transitie Sociaal Domein). Indien dit het geval is zal daarvoor een separaat raadsvoorstel worden opgesteld. Planning: eind 2015 / begin 2016.

Vanaf 2015 zijn we verantwoordelijk voor een grotere én complexere doelgroep met de samenvoeging van de Wwb, Wsw en een groot deel van de Wajong. De doelstelling is om iedereen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden, bij voorkeur regulier werk. Om alle doelgroepen te ondersteunen is het, gezien de financiële druk van de uitvoering Wsw op het participatiebudget, nodig om de uitvoering van de Wsw om te vormen. Samen

met de gemeente Kampen zijn we op 7 juli 2015 een onderzoek gestart dat moet leiden tot de keuze voor een nieuwe uitvoeringsstructuur WSW/Participatiewet. Deze omvorming moet een gunstig effect hebben op de kosten van de Wsw zodat er voldoende middelen in het Participatiebudget overblijven om de overige doelgroepen te activeren naar werk of een andere vorm van participatie. Hierbij zullen ook de tekorten uit de meicirculaire worden meegenomen. In het beleidsplan is uitgegaan dat de omvorming van de WSW vanaf 2017 een positief effect (invulling moet geven aan het oplossen van het tekort dat in het beleidsplan is opgenomen) zou moeten opleveren in de begroting van het beleidsplan voor de Participatiewet.

Uitvoering WSW; Impact

Bij de kadernota 2016 hebben wij voorgesteld om voor het jaar 2016 rekening te houden met een mogelijke extra bijdrage van € 180.000. Dit op basis van de ervaringen van 2015. Nu laat het zich aanzien dat het jaar 2015 zich positiever ontwikkeld dan ten tijde van het opstellen van de kadernota 2016. Daarnaast zijn de gemeente Kampen en wij bezig met het opstellen van een business case met het doel uitvoering van de nieuwe participatiewet binnen de huidige kaders. Wij verwachten de uitkomsten van de business case in de eerste helft van 2016.

Impact heeft tot op heden nog geen begroting 2016 ingediend. Onze gemeentelijke bijdrage 2016 fixeren wij op het bedrag van 2015. Wij vinden het wel raadzaam om op dit moment voor het jaar 2016 een bedrag te reserveren van € 180.000 voor mogelijk negatieve resultaten aangezien er geen begroting 2016 van Impact is en de uitkomsten van de business case nog onbekend zijn. Daarnaast zijn wij nog volop in gesprek met de partijen om tot een goede uitvoering van de participatiewet te komen waarbij de huidige financiële kaders het uitgangspunt zijn. Uit deze voorgestelde reservering moeten partijen geen rechten ontlenen één en ander is afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken en de business case.

Werkgeverscontactteam en regionale samenwerking

Voor 2016 geldt dat er verder uitvoering gegeven zal worden aan het beleidsplan Participatiewet en de verordeningen. Belangrijk onderdeel hiervan is het voortzetten van het inmiddels stevig gepositioneerde lokale werkgeverscontactteam en de regionale samenwerking in het Werkbedrijf met de gemeenten, UWV en VNO/NCW, FNV en CNV. Samen met de werkgevers en ondernemersvereniging worden werkplekken gevonden voor de doelgroep van de Participatiewet en garantiebanen ingegeven vanuit het sociaal akkoord (zie ook: www.dewerkplek.nu). Het financiële kader van de Participatiewet is krap en gaat gepaard met risico's. Deze worden in de risicoparagraaf samen met de beheersmaatregelen verder toegelicht.

Het college heeft het voornemen uitgesproken om over te stappen naar de arbeidsmarktregio Zwolle. De definitieve stappen voor een toetreding zijn voorzien na besluitvorming van de raad met de vraag om in te stemmen en nadat met betrokken partijen alle relevante aspecten goed hebben afgestemd, de benodigde instemming hebben verkregen, de ontvlechting van de taken die uitgevoerd worden in de arbeidsmarktregio Flevoland helder hebben en de mogelijke risico's en financiële aspecten afdoende in kaart hebben gebracht.

Integraal jeugdbeleid

De gemeente vervult een regierol als het gaat om het thema veiligheid en vrije tijd bij jongeren.

Samen met de politie, de buurtsportcoaches, de straathoekwerkers en de jongerenwerkers wordt geprobeerd een passend aanbod aan activiteiten en voorzieningen te realiseren waardoor overlast door jongeren op een preventieve wijze wordt tegengegaan. Genoemde partijen werken samen in het JIT (Jeugd Interventie Team). Voor 2016 blijft matiging van het alcohol- en middelengebruik één van de speerpunten van het beleid. Samen met de buurtsportcoaches wordt daarnaast gewerkt aan een gezonde leefstijl onder jongeren.

In 2015 is een start gemaakt met een integrale aanpak van radicaliserende (moslim)jongeren. Vertegenwoordigers van scholen, jongerenwerk, politie, het AZC en gemeente hebben tot nu toe vooral geïnvesteerd in kennisvergroting en signaalherkenning. In 2016 wordt de maatregelenmatrix verder ontwikkeld en

geïmplementeerd, zodat alle betrokken partijen weten wat er preventief en repressief aan maatregelen genomen moet worden als de situatie hier om vraagt.

Armoedebeleid

In 2015 is het beleidsplan armoede voor de komende vier jaar vastgesteld. Er is met dit beleidsplan een aantal nieuwe bouwstenen voor het armoedebeleid geïntroduceerd welke in 2016 nader vorm krijgen. Het beleid is gepositioneerd als onderdeel van de Dronter koers. Bij de ondersteuning van inwoners wordt de situatie of probleem van de persoon integraal benaderd. Armoede is een probleem dat bijna nooit op zichzelf staat maar samenhangt met andere problemen. De samenleving en gidsen in de wijknetwerken spelen hierbij een belangrijke rol. Preventief wordt de komende jaren structureel ingezet op jongeren, zelfstandigen en allochtonen middels gerichte voorlichting. Daarnaast wordt samen met maatschappelijke instellingen meer ingezet op vroeg signalering om armoede en schulden te voorkomen. Inwoners met een minimuminkomen kunnen aanspraak maken op een collectieve zorgverzekering en de toegang tot de toegankelijkheidsbijdrage voor maatschappelijke participatie is laagdrempelig georganiseerd door de invoering van een pas voor inwoners van Dronten. Om de maatschappij verder te betrekken in de ondersteuning van mensen met een laag inkomen worden vrijwilligersinitiatieven vanuit de samenleving gestimuleerd. Dit sluit aan op het uitgangspunt van de Dronter koers om samenleving en inwoners meer te betrekken bij ondersteuning van anderen in die samenleving.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Aantal uitkeringsgerechtigden IOAW	29	30	30
Aantal uitkeringsgerechtigden IOAZ	4	5	5
Aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet	602	684	628
Aantal aanvragen toegankelijkheidsfonds	790	780	801
Gemiddelde kosten toegankelijkheidsfonds	172	175	196
Aantal aanvragen inkomenstoeslag	415	365	357
Gemiddelde kosten per toekenning inkomenstoeslag	275	350	292
Aantal aanvragen bijzondere bijstand	818	900	839
Gemiddelde kosten per toekenning bijzondere bijstand	621	650	579
Aantal kinderdagverblijven	9	10	8
Totaal aantal kindplaatsen op de kinderdagverblijven	305	330	240
Aantal locaties van buitenschoolse opvang	14	14	13
Totaal aantal plaatsen op de buitenschoolse opvang	525	550	555
Aantal gastouders	96	110	95
Aantal kindplaatsen bij gastouders	457	470	462
Aantal nieuwkomers en (huisvesting) statushouders	77	90	66 (3
Aantal peuterspeelzalen	8	8	8
Totaal aantal peuterplaatsen op de peuterspeelzalen	192	192	192
Gemiddelde gemeentelijke subsidie/bijdrage per peuter	766	500	781
Wmo			
Aantal inwoners met lopende beschikking/ aanmelding HH	699		758
Aantal aanvragen Wmo huishoudelijke ondersteuning		360	(1
Aantal huishoudens die gebruik maken van huishoudelijke ondersteuning		710	758
Gemiddelde kosten per huishouden aan huishoudelijke ondersteuning in euro's per 4 weken		315	192
Gemiddeld aantal uren per huishouden voor huishoudelijke ondersteuning per jaar		140	(2

Aantal inwoners met lopende beschikking/ aanmelding maatwerk begeleiding	418	384	533
Aantal inwoners met een Wmo voorziening ZIN		1.183	1.539
Aantal inwoners met een Wmo voorziening PGB		693	166
Aantal inwoners met lopende beschikking/ aanmelding individueel vervoer	315		323
Aantal inwoners met lopende beschikking/ aanmelding collectief vervoer	507		625
Aantal aanvragen Wmo collectief vervoer		390	(1)
Aantal aanvragen Wmo vervoersvoorzieningen		115	(1)
Aantal inwoners met lopende beschikking/ aanmelding rolstoel	322		349
Aantal aanvragen Wmo rolstoelen		85	(1)
Aantal rolstoelen die in omloop zijn per 1 januari		330	338
Aantal scootmobielen die in omloop zijn per 1 januari		230	211
Aantal inwoners met lopende beschikking/ aanmelding woonvoorziening	426		227
Aantal aanvragen Wmo woonvoorzieningen		100	(1)
Totaal aantal inwoners met een Wmo-voorziening	1.614		2.090
Jeugd			(6)
Aantal jeugdigen dat gebruik maakt van ambulante jeugd-ggz (regionaal)	466		(7)
Aantal jeugdigen dat gebruik maakt van overig regionaal aanbod			124
Aantal jeugdigen dat gebruik maakt van lokale ondersteuning:	350		532
- Aantal jeugdigden met ondersteuning (ZIN)		342	411 (4)
- Aantal jeugdigden met ondersteuning (PGB)		114	121 (4)
Aantal jeugdigden met J-GGZ (ambulant)		457	329 (4)
Aantal jeugdigden met regionale hulp (overig)		183	60 (5)
Aantal overig residentieel			64

1) Aanvragen worden niet meer geregistreerd

2) Indicatie niet meer in uren

3) Statushouders

4) In verband met de omzetting van PGB naar ZIN zijn er 52 jeugdigen die in 2016 zowel PGB als ZIN hebben ontvangen (achtereenvolgens) in 2016 zijn er 61 jeugdigen die meerdere zorgvormen hebben ontvangen (lokaal dan wel regionaal, gelijktijdig dan wel achtereenvolgens). Het totaal aantal unieke jongeren dat in 2016 een of meer vormen van jeugdhulp heeft ontvangen is 872.

5) Aantal Pleegzorg

6) Met de invoering van de nieuwe Wmo en Jeugdwet per 1-1-2015 zijn de indicatoren aangepast. In lijn met de in beleidsplan Transitie Sociaal Domein beschreven dashboards heeft de raad over het afgelopen jaar rapportages ontvangen met kwantitatieve informatie. De kengetallen hierboven zijn afkomstig uit de 4e kwartaalrapportage transitie sociaal domein.

7) Werkelijk aantal jeugdigen dat gebruik maakt van regionale jeugdhulp is op moment van opstellen jaarrekening nog niet definitief bekend.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

Transities Sociaal Domein overkoepelend

Actualisatie beleid en uitvoering sociaal domein 2016 'van transitie naar transformatie'

Eind april heeft de raad de actualisatie vastgesteld. In dit document is de ingezette koers uit het beleidsplan 2015-2018 verder uitgewerkt voor de komende jaren.

Inkoop

In december 2016 zijn de Overeenkomsten m.b.t. de inkoop Wmo en Jeugd bijgesteld met name op het onderdeel kwaliteit van de ondersteuning en tariefaanpassingen. De wijzigingen gaan in per 1-1-2017.

Verdeelmodellen Jeugd en Wmo

Voor zowel de Wmo als de Jeugdwet werden de financiële middelen in 2015 verdeeld op basis van historisch gebruik. Met ingang van 2016 is overgestapt op een objectief verdeelmodel. Voor Dronten betekent dit met name voor de jeugdhulp een achteruitgang. Waar landelijk gemiddeld 6% op de jeugdbudget wordt bezuinigd, wordt Dronten geconfronteerd met een bezuiniging van ruim 27%. Dit gaat in fasen tussen 2016 en 2019. Voor wat betreft de Wmo is de overstap van verdeling op historisch gebruik naar verdeling op basis van objectieve criteria minimaal (-0,2%).

Bestemmingsreserve

Algemeen

Verantwoordingen van de Aankoopcentrale Almere (regionale jeugd), Sociale Verzekeringsbank (PGB), WMO Support en de productieverklaringen van de aanbieders zijn verwerkt t/m de gegevens die beschikbaar waren op 19-4-2017.

Wmo

Aan huishoudelijke hulp is € 468.435 minder uitgegeven dan geraamd. Aan begeleiding/dagbesteding is € 86.455 minder uitgegeven dan geraamd. Op de huishoudelijke hulp toelage is € 556.877 minder uitgegeven dan geraamd. Het restant van de stelpost Wmo (€ 483.906) is dan ook niet ingezet. Ten aanzien van het overschot HHT wordt u verzocht € 165.000 over te hevelen naar 2017. Het restant van het overschot HHT (€ 391.877) zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Bij WMO uitvoering en algemene voorzieningen zijn de uitgaven € 149.199 minder dan geraamd. Aan inloop GGZ is € 4.924 meer uitgegeven dan geraamd. Aan Eigen Bijdragen is € 7.659 meer ontvangen dan geraamd. Bij WMO huishoudelijke hulp stond nog een negatieve taakstelling van € 33.776 en bij WMO maatschappelijke begeleiding stond nog een positieve taakstelling van € 51.484. Per saldo is aan taakstellingen WMO € 17.708 toegevoegd aan de reserve. Dit alles tezamen maakt dat er vanuit de Wmo een storting in de bestemmingsreserve plaats heeft plaatsgevonden van € 1.600.314.

Jeugd

De jeugdhulp wordt deels lokaal en deels regionaal bekostigd. Op het lokale deel is € 425.140 meer uitgegeven dan geraamd. Dit wordt gedekt door de lokale stelpost van € 356.029 en de positieve taakstelling van € 182.723 uit de circulaire 2016. Per saldo is lokaal € 113.612 minder uitgegeven dan geraamd. Op het regionale deel is € 1.044.297 meer uitgegeven dan geraamd. Dit wordt deels gedekt door een opgenomen vordering op de Aankoopcentrale van € 597.106 in het kader van de solidariteitsafspraken en de beschikbare stelpost regionaal van € 148.048. Per saldo is het regionale tekort € 299.143. Aan het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) is € 36.159 minder uitgegeven dan geraamd. Vanuit de Jeugd wordt per saldo € 149.372 aan de reserve Sociaal Domein onttrokken.

Klachten en bezwaren Wmo en Jeugd

Jeugd

In 2016 zijn in totaal 4 formele klachten (een klacht van een burger richt zich op bejegening of op het proces) ingediend waarvan er 2 (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard.

Er is in 2016 1 bezwaarschrift (bezwaar kan worden ingediend op een afgegeven beschikking) ingediend die niet gegrond is verklaard.

Wmo

In 2016 zijn er in totaal 4 formele klachten ingediend waarvan 2 gegrond zijn verklaard. Er zijn 22 bezwaarschriften ingediend waarvan 7 gegrond zijn verklaard. Van de klachten betreft het 3 klachten wmo nieuw (1 gegrond) en 5 bezwaarschriften (4 gegrond) betreffen wmo nieuw, de overige klachten en bezwaarschriften betreffen wmo oud.

610 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen

Participatiewet-inkomensdeel

In 2015 hebben wij u geïnformeerd over de bezwaarprocedure van de gemeente Dronten met betrekking tot de gebundelde uitkering Participatiewet, Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en de Bijstand voor zelfstandigen (Bbz) 2004.

Het bezwaar was gericht tegen de kansberekening van het ministerie, 523 huishoudens zouden een beroep doen op een bijstandsuitkering.

Op grond van de berekening van de gemeente Dronten zou het aantal van 523 hoger uit moeten vallen. Dit zou betekenen dat de gemeente Dronten een gedeelte van de uitgaven bijstandsuitkeringen zelf zou moeten financieren.

Inmiddels heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het definitieve budget gebundelde uitkering 2015 en de voorlopige budget gebundelde uitkering 2016 bekend gemaakt. Omdat het ministerie ons nog steeds geen inzicht heeft gegeven in de berekening, heeft de gemeente Dronten tegen deze besluiten ook een bezwaar ingediend.

Het ministerie heeft de bezwaren ongegrond verklaard, de gemeente Dronten is zich nu aan het beraden of zij beroep moet instellen bij de rechtbank.

611 Werkgelegenheid

IMPact

IMPact heeft voor 2016 een tekort begroot van € 678.000. Dit is als volgt opgebouwd:

Subsidieverlies Wsw	- € 972.204
Bedrijfsresultaat IMPact	<u>+ € 294.204</u>
Exploitatietekort	- € 678.000

Het eindresultaat 2016 is uitgekomen op een tekort van € 691.000. Het aandeel van Dronten in een exploitatietekort van IMPact is 25%. Van het negatieve verschil van € 13.000 komt 25% (€ 3.250) ten laste van Dronten. Er kunnen geen mensen meer tot de WSW toetreden. Het bestand Dronten blijkt 2,39 Arbeidsjaren (AJ) lager te zijn dan begroot voor 2016 en bedraagt nu 69,13 AJ. Dit leidt tot een voordeel in 2016.

Het bestuur van het Werkvoorzieningschap Kampen en Dronten monitort op grond van maandrapportages de resultaten van IMPact en bespreekt met de directie van IMPact de maatregelen waarmee het tekort verkleind kan worden.

614 Gemeentelijk minimabeleid

Minimabeleid

Het gemeentelijk minimabeleid dat in 2015 is vastgesteld is in 2015 en 2016 geïmplementeerd. De activiteiten van de bouwsteen *Preventie* uit het armoedebesleid zijn eind 2015 in een plan van aanpak beschreven. Het plan van aanpak is samengesteld in overleg met maatschappelijke partijen. Inmiddels zijn de activiteiten uit dit plan opgestart. Zo zijn er projecten gestart door MDF en Huis voor Taal en is ingezet op preventie onder ZZP i.s.m. ZLF. Daarnaast is er contact met scholen om projecten te subsidiëren die zich richten op het voorkomen van armoede en schulden.

De bouwsteen *Vroegsignalering* zet enerzijds in op een training vroegsignalering voor professionals en vrijwilligers. De training gaat in op o.a. hoe herken je in een vroeg stadium armoede en hoe pak je dit aan. Er zijn in de tweede helft van 2016 circa 70 vrijwilligers opgeleid en in het eerste kwartaal van 2017 volgen circa 70 professionals uit de 5 wijknetwerken van de Dronter Koers de iets uitgebreide training vroegsignalering. In 2017 wordt voor iedereen terugkomdagen georganiseerd om vroegsignalering nog beter te borgen in de haarvaten van de maatschappij. Anderzijds zet de gemeente in op vroegsignalering door monitoring van onverzekerde cliënten (zorgverzekering) en cliënten met een betalingsachterstand. Deze lijsten worden onder de aandacht gebracht bij de gidsen Dronten Koers die dit meenemen in de voortgangsgesprekken met de cliënten.

In het kader van de bouwsteen *Vangnetten* heeft een training Minimaregelingen plaatsgevonden voor het maatschappelijk middenveld waarbij 30

organisaties/vrijwilligers de training inmiddels hebben gevolgd. Het doel van de training is dat de mensen die het volgen beter kunnen inschatten wanneer iemand in aanmerking kan komen voor een van de minimaregelingen van de gemeente en beter uitleg daarover kan geven. Daarnaast is een folder ontwikkeld met uitleg over de minimaregelingen die inmiddels breed is verspreid. In 2017 zal deze training worden herhaald.

De bouwsteen vrijwilligersinitiatief is vormgegeven door 'Het beste idee van Dronten'. Er hebben 2 subsidietenders in 2016 plaatsgevonden. Over de eerste subsidietender die in het eerste kwartaal 2016 heeft plaatsgevonden bent u al geïnformeerd; 6 ideeën hebben uiteindelijk gewonnen. Voor de tweede subsidietender van 2016 zijn er 16 interessante ideeën ingediend door inwoners en organisaties. In januari 2017 vindt de beoordeling plaats door een speciale jury, bestaande uit de jonge vrijwilliger van het jaar 2016, een afgevaardigde van het OBD en van de Rabobank en een ambtenaar van gemeente Dronten. Na een positieve beoordeling van een selecte groep van winnaars vindt de definitieve toekenning plaats via een subsidiebeschikking. De winnaars gaan uiterlijk drie maanden na toekenning van de subsidie van start met hun initiatief en hebben de verplichting een korte, inhoudelijke evaluatie van het initiatief in te dienen.

De Collectieve zorgverzekering is eind 2015 geïmplementeerd. Begin 2016 hadden 720 mensen zich aangemeld bij de nieuwe collectieve zorgverzekering De Friesland. De actuele stand eind 2016 voor de collectieve zorgverzekering 2017 is 733.

Het jaar 2016 is het jaar van de invoering van de Pas van Dronten (voorheen Brede Pas). Begin 2016 heeft de aanbesteding plaatsgevonden en in het tweede en derde kwartaal is hard gewerkt aan de invoering van de Pas voor alle inwoners per september 2016. Op 31 december 2016 ontvingen alle bij de gemeente bekende minima een brief met een code voor het tegoed in het kader van de toegankelijkheidsbijdrage. Met deze code wordt het tegoed geactiveerd op de pas van Dronten waarmee culturele en sportieve activiteiten kunnen worden betaald.

Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland

Kortere wachtlijsten Algemeen Maatschappelijk Werk

In 2016 dreigde er een wachtlijst bij MDF te ontstaan bij de uitvoering van de verzoeken om ondersteuning. Om de wachtlijst onder controle te houden is een extra financiële bijdrage aan MDF toegekend. Mede door de extra bijdrage wordt escalatie van problematiek en inzet van duurdere hulp voorkomen.

621 Vluchtelingen/statushouders

Vluchtelingenwerk

In het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom en het daarbij horende uitwerkingsakkoord is afgesproken dat er een extra impuls aan de integratie en participatie van statushouders moet worden gegeven. Begin juni 2016 zijn de inhoudelijke richtlijnen en condities om dit te bereiken bekend geworden. De maatschappelijke begeleiding moest uitgebreid worden met stimuleren van participatie en integratie en daarbij is de participatieverklaring ingevoerd. De participatieverklaring maakt onderdeel uit van het participatieverklaringstraject. De uitvoering van het participatieverklaringstraject moet worden gekoppeld aan de maatschappelijke begeleiding. Halverwege 2016 is er met Vluchtelingenwerk een nieuwe overeenkomst gesloten om aan bovenstaande eisen te kunnen voldoen.

623 Participatiebudget

In 2016 is een projectplan opgesteld met als doel om de verschillende activiteiten in samenhang op te pakken die in de actualisatie van het beleidsplan 2016 zijn genoemd. Er zijn 5 bouwstenen benoemd.

Vanuit de bouwsteen Transformatie gericht op werk is met name ingezet op de trajecten gericht op een soepele overgang van kwetsbare jongeren drempelloos naar werk, doorontwikkeling van het lokale en regionale werkgeversbenadering, de oprichting van het platform Werk en inzet gericht op een nauwere samenwerking met werkgevers in de vorm van een coöperatieve samenwerking.

In 2016 zijn 87 mensen aan een werkplek geholpen middels het lokale werkgeverscontactteam. Van deze 87 mensen die uitgestroomd zijn, hebben 20 mensen een garantiebaanindicatie. De aanbesteding kantinewerkzaamheden zijn in 2016 gegund aan Impact; 6 mensen met een indicatie (4 WSW-ers en 2 mensen met een participatiewet-uitkering) zijn aan het werk geholpen. Tevens stond 2016 in het teken van de meerjarenafspraak met Van der Staay Foodgroup / Freshcare; er is een convenant De Werkplek overeengekomen voor 20 werkplekken (productie en schoonmaak) op de nieuwe vestiging van Freshcare voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er heeft een training gericht op 50+ werkzoekenden plaatsgevonden. Doel was het bijbrengen van sollicitatieskills en netwerken. Van de 13 deelnemers hadden 6 werkzoekenden een participatiewet-uitkering. 5 van deze 6 werkzoekenden heeft binnen een half jaar na de training een werkplek gevonden. In 2016 heeft een eerste verkenning plaatsgevonden met meerdere werkgevers naar een coöperatieve samenwerking om zo werkgevers meer aan zet te krijgen en een extra uitstrooimogelijkheid te creëren voor werkzoekenden; op dit moment hebben tien werkgevers hebben aangegeven om samen met de gemeente te onderzoeken in 2017 op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. De afspraken van het Regionaal werkbedrijf Flevoland (RWF) om in de jaren 2015 en 2016 400 garantiebanen te creëren liggen goed op koers. In Flevoland zijn er tot en met het derde kwartaal van 2016 al 435 extra banen bij gekomen. De ambitie om in Flevoland 400 extra banen te realiseren lijkt daarmee goed haalbaar. De samenwerking in het RWF is goed op dreef. Er zijn diverse gezamenlijke regionale acties opgepakt. De gemeente Dronten heeft samen met het UWV een training gericht op werkzoekenden met een indicatie opgezet. In 6 bijeenkomsten werden werkzoekenden sollicitatieskills en werknemersvaardigheden (inclusief social media) bijgebracht. Van de 9 werkzoekenden hadden 5 een participatiewet-uitkering en 4 een Wajong-uitkering. 5 werkzoekenden hebben een baan gevonden (waarvan 4 met een participatiewet-uitkering) en 2 mensen zijn in (vergevorderde) procedure voor een baan. De website www.flevolandwerkt.info is gerealiseerd, er is ingezet op sectorgerichte aanpak garantiebanen, er loopt een regionale aanvraag voor subsidie voor een onderzoek naar de mogelijkheden om de regionale aanpak te verbreden (o.a. oppakken brede doelgroep) en er zijn meerdere bijeenkomsten voor de uitvoering geweest met als doel opleiding/ontwikkeling en kennisdeling van plaatsen van mensen met een indicatie. De gemeente Dronten heeft zelf als organisatie in 2016 5 werkzoekenden met een participatiewet-uitkering met een indicatie en één Wajonger een werkplek geboden op diverse afdelingen (o.a. communicatie, KCC, afvalinzameling, secretariaat).

In 2016 is naast de reguliere/huidige werkgeversbenadering hard gewerkt aan de oprichting van het gezamenlijk platform werk. De gemeenteraden van Dronten en Kampen hebben in resp. mei en juni 2016 ingestemd met het oprichten van het netwerkplatform. Het samenwerken op het terrein van werk is de eerste fase van de samenwerking. In de tweede fase zal gestreefd worden naar werken vanuit minder locaties en onderzocht worden of samenwerken op meerder taken mogelijk is. Ook wordt onderzocht of bedrijfsonderdelen van Impact in PPS-constructies kunnen worden ondergebracht. Met deze samenwerking hebben de gemeenten een antwoord op de gecombineerde opgave die beide gemeenten hebben om meer mensen en nieuwe doelgroepen naar werk te helpen met fors minder budget. Na een selectieprocedure is op 1 oktober dhr. Post gestart in deze functie. Na een periode van kwartier maken gaat op 1 januari 2017 het Netwerkplatform van start. Het doel van de samenwerking is om op een efficiëntere wijze de inwoners van beide gemeenten die nu geen betaalde arbeid verrichten, te begeleiden naar betaald werk bij reguliere werkgevers. Door de samenwerking ontstaat een schaalgrootte waardoor met meer slagkracht gewerkt gaat worden. We gaan dit bereiken door de werkgeversbenadering als één organisatie op te pakken. We behouden de goede ervaringen die er zijn en bouwen die verder uit. Door een duidelijke taakverdeling en werkafspraken kunnen we meer werkgevers op een hoger niveau bedienen. Het doel is om meer leerwerkplekken en betaalde

arbeidsplaatsen te creëren, die geschikt zijn voor kandidaten die nu nog een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

De bouwsteen Informatievoorziening participatiewet is o.a gericht op het transparant maken van werkzoekenden voor werkgevers en registratie van werkgeverscontacten in WBS. Via de website Dronten.zoektcollega.nl zijn sinds oktober de werkzoekenden transparant gemaakt. Werkgevers kunnen zelf naar (geanonimiseerde) kandidaten voor hun vacatures op zoek op deze website. Daarnaast is het werkgeverscontactteam gaan werken met WBS; een systeem waar de werkgeverscontacten in geregistreerd kunnen gaan worden en vacatures lokaal en regionaal kunnen worden gedeeld.

De bouwsteen Nieuwe trajecten gericht op werk zet in op nieuwe trajecten om mensen nog beter naar werk te begeleiden. Zo hebben de pilot traject aanpak statushouders naar werk en het traject 'Dronten beweegt naar werk' plaatsgevonden. Ten aanzien van de pilot "statushouders" is in april is een eerste groep gestart met het taal-werk traject bij IMPact van zes maanden. Gedurende deze periode is één persoon uitgestroomd naar werk, zijn vier mensen gestart op een werkervaringsplek en is één persoon begeleid naar het starten van een studie. Drie trajecten zijn tussentijds stop gezet en voor de overige 6 personen loopt het traject door. In november is een tweede groep statushouders gestart. De ervaring tot nu toe van de consultants is dat er grote verschillen zitten in taalvaardigheid, leerbaarheid in het algemeen en de belastbaarheid van de deelnemende statushouders. Voor 2017 willen we zelf de groep statushouders, die zich snel lijken te ontwikkelen, voorbereiden op de arbeidsmarkt. In groeps sessies wordt dan o.a. gewerkt aan de cv, de verwachtingen en wensen waarna mensen snel aan werkgevers worden voorgesteld. Voor de groep statushouders waarvan de inschatting is dat er meer tijd nodig is om aan het werk te kunnen, blijven we het taal-werk traject inzetten bij IMPact. Om goed te kunnen bepalen welk maatwerk nodig is, bespreken Vluchtelingenwerk en Sociale Zaken de haalbaarheid van het idee om gezamenlijk een intake te organiseren met als doel om een gezamenlijk plan per statushouder op te stellen. Voor de bekostiging van de taal-werk trajecten bij IMPact worden eerst de resterende middelen voor de pilot ingezet. Als deze middelen uitgeput zijn, bekijken we of er vanuit de extra middelen vanuit het Rijk voor statushouders trajecten kunnen worden ingekocht.

Ten aanzien van de pilot "Dronten beweegt naar werk" is een groep WWB-ers uit het team sociale activering aangemeld voor een traject van 18 weken. Doel was mensen te activeren naar werk. Elke week werden de deelnemers 2 dagdelen per week begeleidt, gericht op bewegen en gezonder leven met als doel mensen in beweging te krijgen en de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen bij voorkeur door betaald werk. Onderdelen van het traject waren o.a. personal training, bewegen (fietsen, wandelen, sport en spel) workshops solliciteren, workshops voeding, workshops stijladvies en begeleiding in het kader van solliciteren. Gedurende het traject zijn er 3 deelnemers die werk hebben gevonden. Drie deelnemers hebben op dit moment meerdere (open) sollicitaties lopen. Bij twee allochtone WWB-ers is het taalniveau fors toegenomen en wordt gezocht naar vrijwilligerswerk. Iedereen heeft persoonlijke vorderingen gemaakt en het zelfvertrouwen is toegenomen. De pilot wordt in januari 2017 afgerond. Op dit wordt bekeken hoe een tweede pilot kan worden gestart in het voorjaar van 2017.

De vierde bouwsteen heeft ingezet op projecten voor een Efficiënte inzet van de middelen met het doel om de tekorten die de komende jaren ontstaan op de Participatiewet terug te dringen. In 2016 is nagegaan op welke wijze de tekorten kunnen worden teruggedrongen. Er heeft in oktober een raadspecial plaatsgevonden en begin 2017 zal de raad een voorstel ter zake ontvangen.

650 Kinderdagopvang

Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagverblijven

De gemeente en Kinderopvang Dronten zijn gestart met de voorbereiding van de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderdagverblijven. De wijze waarop we harmoniseren wordt in 2017 verder uitgewerkt en we streven ernaar dat we per 1 januari

2018 gereed zijn. In 2017 zal aan u een voorstel betreffende de harmonisatie worden aangeboden.

De VVE partners hebben afspraken gemaakt over een nieuwe koers die in 2017 geïmplementeerd wordt, waarbij het belangrijkste speerpunt is dat de middelen het kind volgen. De toeleiding naar een VVE plek is versterkt en de kwaliteit is verbeterd door scholing van de pedagogisch medewerkers.

662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO

De rijksregeling Huishoudelijke Hulp Toelage is uitgevoerd voor ongeveer 150 inwoners. Deze regeling zal ook in 2017 voor het laatste jaar worden voortgezet.

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2016 uitspraken gedaan met betrekking tot de huishoudelijke hulp. Gemeente Dronten is bezig om de huidige werkwijze hierop aan te passen.

Er zijn administratieve voorbereidingen getroffen om de landelijke beleidswijziging rond huishoudelijke hulp in combinatie met de Wlz uit te voeren. Thuiswonende inwoners met een Wlz-indicatie die ook huishoudelijke hulp ontvangen uit de Wmo worden m.i.v. 2017 geheel gefinancierd uit de Wlz. De gemeente is dan voor deze specifieke doelgroep niet meer verantwoordelijk voor het onderdeel huishoudelijke hulp.

Toezicht Wmo:

Het Toezicht op de Wmo voor het onderdeel calamiteiten en geweld is voor de regionale en lokale maatwerktaken van de Wmo belegd bij de GGD.

663 Opvang en beschermd wonen WMO

Regionale samenwerking Wmo

In regionaal verband is gewerkt aan een sluitende aanpak voor “verwarde personen”. Dit is een landelijke opdracht die per regio leidt tot een plan van aanpak. Er zijn diverse werkbijeenkomsten geweest waar alle partijen aan hebben meegewerkt. Het plan wordt in de 1e helft 2017 aangeboden voor besluitvorming door het college.

In juni is het Uitvoeringsplan Vrouwenopvang, huiselijk geweld en kindermishandeling 2016-2017 vastgesteld als onderdeel van het Regionaal Kompas Flevoland 2015-2017.

667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO

De opbrengsten aan eigen bijdragen vallen lager uit dan primair geraamd.

De uitleg voor het achterblijven van de inkomsten uit de eigen bijdrage is tweeledig. Enerzijds wordt de oplossing vaker gevonden in eigen kracht, sociaal netwerk, en/of voorliggende voorzieningen. Anderzijds zijn er (landelijke) signalen dat men af ziet van hulp vanwege de hoogte van de eigen bijdrage (zie ook de slotrapportage 2016).

670 Algemene voorzieningen WMO en Jeugd

Integraal jeugdbeleid

Samen met de politie, de buurtsportcoaches, de straathoekwerkers en de jongerenwerkers is een passend aanbod aan activiteiten en voorzieningen gerealiseerd waardoor de overlast door jongeren op een preventieve wijze is tegengegaan. Genoemde partijen werken samen in het JIT (Jeugd Interventie Team). In Dronten-West is een chillpoint in De Vierlander ingericht, waar een groep van in totaal ruim 70 jongeren onder begeleiding van de jongerenwerkers twee avonden per week bij elkaar komt. De Vierlander is een tijdelijke locatie. In overleg met de jongeren en de jongerenwerkers van de Meerpaal wordt gezocht naar een permanente locatie. Er wordt nauw samengewerkt met de moskeeën in Dronten. Een mooi resultaat is de samenwerking met de Dronten Fatih Moskee op het gebied van de training Diamant die in november 2016 van start is gegaan.

Versterken van algemene voorzieningen

Er zijn diverse bijeenkomsten geweest met het voorveld; organisaties die vrij toegankelijke professionele hulp bieden en organisaties die allerlei vormen van informele ondersteuning bieden. Er is een start gemaakt met het gezamenlijk opstellen van een maatschappelijke agenda. Ook heeft er een inventarisatie plaats gevonden van alle vrij

toegankelijke vormen van hulp en ondersteuning. Samen met het pakket aan ingekochte Wmo maatwerk wordt dit opgenomen in de DronterWijzer; een digitale vindplaats van het actuele aanbod op het gebied van werk en inkomen, zorg, welzijn, opvoeding en jeugdhulp.

Mantelzorgers en organisaties van vrijwilligerswerk zijn ondersteund via de projecten Vraag Elkaar en Mantelkring. Tijdens de dag van de Vrijwilliger, eind 2016, is een prijs uitgereikt aan de jonge vrijwilliger van het jaar in samenwerking met De Meerpaal.

671 Eerstelijnsloket WMO en Jeugd

Uitvoeringskosten WMO en Jeugd

Jeugd

Met de actualisatie beleid en uitvoering sociaal domein 2016 is voorzien in uitbreiding van de interne formatie met een beleidsmedewerker jeugd (ingevuld m.i.v. april 2016) en een juridisch kwaliteitsmedewerker jeugd (ingevuld m.i.v. mei 2016).

Front en Backoffice WMO en Jeugd

De frontoffice voor vragen rondom jeugd wordt gevormd door de praktijkondersteuners Jeugd bij de huisartsen en/of de schoolmaatschappelijk werkers op het Voortgezet Onderwijs en/of de gids Jeugd 0-5 jaar (via het consultatiebureau). Daarnaast zijn er binnen de Dronter Koers allerlei plekken waar ouders/jeugdigen terecht kunnen met hun vragen, zoals bij de Meerpaal Welzijn en het Centrum voor Jeugd en Gezin (zie hieronder).

Toegang&Werkwijze en Preventie Jeugd

Preventie

In 2016 is extra ingezet op preventief aanbod. De aansluiting van de jeugd GGZ op het onderwijs is vormgegeven met de pilot GGZ op school. Het aanbod voor kinderen van 0 tot 5 jaar in Dronten is uitgebreid door de realisatie van de dagbehandeling Beestenboel in Dronten zodat de kinderen niet langer naar Lelystad hoeven te reizen. Ook is in 2016 een gids werkzaam specifiek voor de doelgroep 0-5.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is als ingang voor ouders nog steeds een belangrijke toegangspoort. Er wordt veel gebruik gemaakt van de telefonische contactmogelijkheid en ook de website en de Facebookpagina van het CJG worden goed bezocht. De netwerksamenwerking van alle CJG partners gaat in de backoffice steeds meer op in de netwerksamenwerking van de Dronter Koers, waar sociaal domein breed wordt samengewerkt en niet meer alleen rondom jeugd.

672 PGB WMO en Jeugd

PGB Jeugd

De beleidslijn is gericht op een toereikend en kwalitatief goed niveau van Zorg in Natura (ZIN). Aanbieders die aan de inkoopvoorwaarden voldoen, kunnen zich aansluiten. Hiermee nemen de administratieve lasten voor ouders af en het aanbod en de keuzevrijheid ZIN toe. In 2016 is het eerste effect van dit beleid zichtbaar, 122 jeugdigen hebben gebruik gemaakt van PGB (streefcijfer 114). Dit aantal van 122 is meer dan geraamd, maar omdat veel van deze jeugdigen de overstap naar ZIN hebben gemaakt gedurende het jaar heeft het ingezette beleid het gewenste effect en is het aantal PGB's voor jeugdigen gedaald beneden de 100. De overlap van jeugdigen die in 2016 zowel gebruik hebben gemaakt van PGB als van ZIN (aansluitend) bedraagt 52. De PGB's zijn ingezet op ambulante hulp en bij uitzondering op residentiële hulp (3).

682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd

Ondersteuning ZIN lokaal

Het streefcijfer (2016) voor jeugdigen met lokale vormen van jeugdhulp in de vorm van zorg in natura is 342. In 2016 hebben veel meer jeugdigen gebruik gemaakt van ZIN, in totaal namelijk 452. Deze stijging is een positieve ontwikkeling van in gang gezet beleid en is voor al te danken aan:

- De omzetting van PGB naar ZIN gedurende het jaar waardoor 52 jeugdigen 2x meetellen (ZIN en PGB);
- Een stijging van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van vormen van lokale behandeling en een daling van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugd GGZ;
- Een aantal jeugdigen is met zwaarder lokaal aanbod geholpen waardoor regionale plaatsing is voorkomen.

De ondersteuning die wordt ingezet is gemiddeld zwaarder dan in de ramingen is opgenomen, waardoor op dit onderdeel een financieel tekort ontstaat.

Hulp regionaal

Residentieel en pleegzorg

Het beleid is gericht op meer gebruik van lokale voorzieningen en pleegzorg en minder gebruik van overige residentiële voorzieningen (gezinshuizen en wonen op een groep). Het streefcijfer voor jeugdigen die gebruik maken van deze vormen van jeugdhulp is 183, de realisatie is 124. 60 jeugdigen ontvingen pleegzorg en 64 jeugdigen woonden in groepen of in gezinshuizen.

Aanbieders hebben vanaf 2016 de mogelijkheid om de residentiële hulp ook om te buigen in de vorm van volledig pakket thuis zodat jeugdigen weer eerder thuis kunnen wonen.

De lagere realisatie is een positieve ontwikkeling maar leidt in 2016 toch tot een financieel nadeel omdat het budget 2016 ten opzichte van 2015 ook sterk is gedaald.

Daarnaast hebben we nog geen inzicht in omvang omdat gedeclareerd wordt na afronding van de trajecten en we niet weten hoe zwaar is ingezet voor de jeugdigen.

Jeugd-GGZ

Het streefcijfer (2016) voor het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugd-GGZ is gesteld op 457. Door de uitvoering van de beleidsuitgangspunten is een positieve ontwikkeling in gang gezet, de realisatie van jeugdigen die gebruikt maakt van Jeugd GGZ is veel lager, namelijk 329:

- Met ingang van 2016 is ingezet op het preventief aanbod GGZ op school. Hoeveel jeugdigen met dit aanbod zijn geholpen, zal in de loop van 2017 inzichtelijk worden. De aanname is dat GGZ op school leidt tot minder instroom in de jeugd-GGZ en verbetering van de kwaliteit van de verwijzingen als wel jeugd-GGZ nodig is.
- Meer jeugdigen hebben gebruik gemaakt van lokale vormen van behandeling in plaats van jeugd-GGZ.

De lagere realisatie is een positieve ontwikkeling. Omdat het budget jeugd-GGZ in 2016 sterk is gedaald t.o.v. 2015 leidt dit niet tot financieel voordeel.

683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd

Veilig Thuis en crisis

In 2016 is regionaal ingezet op doorontwikkeling van Veilig Thuis Flevoland en herstel van de crisisopvangcapaciteit. De gemeente Dronten heeft voor de crisisopvang extra middelen beschikbaar gesteld en heeft daarnaast vanwege gebrek aan doorstroom in de crisis gebruik gemaakt van crisishulp bij een lokale aanbieder.

Het aantal meldingen vanuit Dronten bij Veilig Thuis (t/m september), is 241. Het aantal onderzoeken (t/m september) is 37. Het aantal jongeren in Dronten is 9% van het aantal Flevolandse jongeren en het aantal meldingen is 7% van het Flevolandse totaal. Het aantal onderzoeken is 6,5% van het totaal.

Jeugdreclassering en jeugdbescherming

Het regionaal beleid is dat het aantal maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering afneemt en de jeugdhulp in het vrijwillig kader toeneemt. In 2016 (t/m september) is regionaal ook een afname geconstateerd maar dit geldt niet voor Dronten. Het aantal onder toezicht stellingen en jeugdreclassering is in Dronten beperkt en relatief laag (6,3%) het aantal voogdijmaatregelen is echter relatief heel hoog (17,5%). De oorzaak hiervan is dat in Dronten veel voorzieningen in de vorm van gezinshuizen en pleeggezinnen zijn en dat voogdij in Dronten plaatst vanuit andere gemeenten en regio's

(woonplaatsbeginsel). Voor de kosten van voogdij heeft de gemeente Dronten het rijk gevraagd om compensatie. In de meicirculaire 2017 wordt het effect van de compensatie zichtbaar.

687 Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd

Afschaffing ouderbijdrage jeugdhulp

De uitvoeringspraktijk van de ouderbijdrage in de jeugdhulp is in 2015 onderzocht. tijdens de uitvoering van het onderzoek heeft college besloten de inning van de ouderbijdrage bijdrage op te schorten. Op 15 december 2016 is het wetsvoorstel over de ouderbijdrage aangenomen door de Tweede Kamer. College heeft nu definitief besloten geen ouderbijdrage voor jeugdhulp meer te innen en ook geen terugvordering over 2016 te uit te voeren.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 2.401.064**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:					
610	-11.275	-11.291	-11.371	-11.389	-18
611	-2.171	-2.369	-2.222	-2.132	90
614	-2.356	-2.236	-2.471	-2.547	-76
621	-72	-20	-372	-95	277
623	-2.680	-2.164	-2.969	-2.687	282
650	-530	-472	-458	-447	11
661	-657	-598	-598	-650	-52
662	-4.840	-4.372	-5.248	-4.405	843
663	-111	-124	-100	-105	-5
667	-	-	-	-2	-2
670	-1.592	965	-2.071	-1.422	649
671	-4.268	-4.682	-5.203	-4.914	289
672	-2.424	-3.971	-2.477	-1.106	1.371
682	-6.790	-8.039	-6.654	-7.937	-1.283
683	-1.089	-792	-721	-795	-74
687	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	-40.855	-40.165	-42.935	-40.633	2.302
Baten:					
610	9.087	9.220	9.351	9.281	-70
611	18	-	-	-	-
614	79	18	18	74	56
621	32	-	-	90	90
623	-	-	37	37	-
650	137	32	32	29	-3
661	-	6	6	-	-6
662	9	-	-	-	-
663	-	-	-	-	-
667	775	766	600	609	9
670	35	12	18	39	21
671	-	-	-	-	-
672	-	-	-	-	-
682	-	-	-	-	-
683	-	-	-	-	-
687	-	-	-	-	-
Subtotaal baten	10.172	10.054	10.062	10.159	97
Exploitatieresultaat	-30.684	-30.110	-32.874	-30.473	2.401
Toevoegingen reserve	-4.437	-648	-36	-1.717	-1.681
Onttrekkingen reserve	3.593	390	526	562	36
Resultaat na mutaties reserve	-31.529	-30.368	-32.384	-31.629	755

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen

610 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen **Verschil lasten: € -18.237**

Bedrag	Toelichting
€ 132.846	De beoordeling van het debiteurensaldo geeft aan dat de voorziening dubieuze debiteuren verlaagd kan worden met € 132.846. Dit is een voordeel. (zie ook baten debiteuren Sociale Zaken)
-€ 43.798	De lasten Participatiewet Inkomensdeel worden met € 43.798 overschreden. (zie ook baten I-deel, tabel inkomensdeel en mutaties reserves)
€ 18.616	De proces- en griffiekosten voor bezwaar, beroep en hoger beroep zijn in 2016 lager uitgevallen dan begroot. Vanwege wetswijzigingen was de verwachting dat er meer zaken aanhangig gemaakt werden, dit blijkt in 2016 mee te vallen.
-€ 125.902	De lasten Besluit Zelfstandigen (BBZ) worden met € 125.902 overschreden. (zie ook baten en tabel BBZ)

610 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen **Verschil baten: € -70.157**

Bedrag	Toelichting
- € 192.165	Het debiteurensaldo Sociale Zaken is in 2016 met € 192.165 afgenomen. Dit zorgt op dit onderdeel voor een nadeel. (zie ook lasten voorziening dubieuze debiteuren)
€ 7.652	De inkomsten Participatiewet Inkomensdeel zijn € 7.652 hoger dan geraamd. (zie ook lasten I-deel, tabel inkomensdeel en mutaties reserves)
€ 114.356	De inkomsten Besluit Zelfstandigen zijn € 114.356 hoger dan geraamd. (zie ook lasten en tabel BBZ)

Participatiewet-inkomensdeel 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2016	Verschil
<u>Uitgaven Participatiewet (PW)</u>			
Uitgaven inkomensdeel	- 8.259.353	- 8.270.391	- 11.038
Uitgaven IOAW	- 445.810	- 444.298	1.512
Uitgaven IOAZ	- 59.808	- 63.575	- 3.767
Uitgaven BBZ (starters)	- 144.859	- 162.484	- 17.625
Uitgaven loonkostensubsidie	- 50.000	- 62.880	- 12.880
Subtotaal			- 43.798
<u>Inkomsten Participatiewet (PW)</u>			
Doeluitkering	8.840.359	8.840.359	-
Verhaal inkomensdeel	134.014	138.897	4.883
Vorderingen IOAW	471	752	281
Vorderingen IOAZ	325	1.001	676
Vorderingen BBZ	3.503	3.839	336
Overige inkomsten	-	1.476	1.476
Subtotaal			7.652
Resultaat PW inkomensdeel	18.842	- 17.303	- 36.145
Storting/ onttrekking bestemmingsreserve PW (bestemmingsreserve gemaximeerd op € 1.500.000)	- 18.842	17.303	36.145

Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ) 2016	Kosten gemeente Begroot	Werkelijk 2016	Verdeling bijdrage Rijk/ Gem.	Kosten gemeente
Kosten werkzaamheden ZLF (incl. WSNP)	-219.320	-242.596		-242.596
Kosten levensonderhoud	-119.807	-184.944		
Ontvangsten levensonderhoud	28.030	28.176		
	-91.777	-156.768		
rijksvergoeding 75%			117.576	
kosten gemeente 25%	-22.944		-39.192	-39.192
Kapitaalverstrekking	-173.916	-147.905		
Normbaten kapitaalverstrekking	107.239	107.239		
	-66.677	-40.666		
rijksvergoeding 75%			30.499	
kosten gemeente 25%	-16.669		-10.166	-10.166
Normbaten kapitaalverstrekking	108.218	107.239		
Werkelijke ontvangsten	76.626	88.368		
Extra lasten gemeente	-31.592	-18.871		-18.871
Uitvoeringskosten artikel 56, eerste lid, BBZ	-120.012	-169.623		
rijksvergoeding 90%	108.011		152.661	
kosten gemeente 10%	-12.001		-16.962	-16.962
Vaste component doeluitkering	48.792			48.792
Overige ontvangsten vorderingen	696			14.412
	-253.038			-264.584
Totale begroting				-253.038

Overschrijding -11.546

Werkgelegenheid

611 Werkgelegenheid

Verschil lasten: € 90.648

Bedrag	Toelichting
€ 60.732	Voordelig: Impact heeft in werkelijkheid 2,39 AJ minder begeleid dan aangenomen in de begroting 2016.
€ 22.106	Voordeel door lagere gemeentelijke bijdrage dan begroot.
€ 11.060	Overschot uitbestede werkzaamheden op het beleidsterrein WSW. Bij het onderdeel budgetoverheveling wordt u verzocht dit bedrag in 2017 weer ter beschikking te stellen.
-€ 3.250	Nadelig: Begroot verlies 2016 van Impact was € 678.000. Werkelijk verlies 2016 is € 691.000. Het negatieve resultaat van € 13.000 komt voor 25% ten laste van Dronten (€ 3.250)

Gemeentelijk minimabeleid

614 Gemeentelijk minimabeleid

Verschil lasten: € -76.450

Bedrag	Toelichting
-€ 63.942	Het totale armoedebeleid (uitvoering en beleid) heeft aan de uitgavenkant € 63.942 meer gekost. De belangrijkste oorzaken zijn toe te rekenen aan: - Kwijtschelding gemeentelijke belastingen (nadeel) - Bijzondere bijstand bewindsvoering (nadeel) - Individuele bijzondere bijstand (nadeel) - Lasten collectieve zorgverzekering (voordeel) Zie ook baten armoedebeleid.
-€ 12.508	Nadeel aan de uitgavenkant Schuldhulpverlening (inkomsten extra regionale middelen zijn uitgegeven, zie ook baten).

614 Gemeentelijk minimabeleid

Verschil baten: € 55.864

Bedrag	Toelichting
€ 40.811	Meer inkomsten armoedebeleid onderdeel verhaal wet werk en bijstand. (zie ook lasten)
€ 15.053	Meer inkomsten schulphulpverlening door extra regionale middelen. (zie ook lasten)

Vluchtelingen/statushouders

621 Vluchtelingen/statushouders

Verschil lasten: € 277.321

Bedrag	Toelichting
-€ 41.150	Aan vluchtelingenwerk is € 41.150 uitgegeven wat zorgt voor een nadeel aan de uitgavenkant. Aan de inkomstenkant is echter € 90.210 ontvangen van het COA. Per saldo is hier daarom een overschot van € 49.060. Bij budgetoverhevelingen wordt u verzocht dit bedrag over te hevelen naar 2017. (zie ook inkomsten)
€ 318.471	Bij opvang asielzoekers is aan gelden verhoogde asielinstroom en gelden faciliteitenbesluit opvangcentra een voordeel van € 318.471. Bij de budgetoverhevelingen wordt u gevraagd een bedrag van totaal € 420.366 (€ 261.395 Integratie en participatie statushouders & € 158.971 Faciliteitenbesluit Opvangcentra) over te hevelen naar 2017. In de decembercirculaire 2016 (verantwoord onder de Algemene dekkingsmiddelen) zijn aanvullende middelen ontvangen (€ 101.895) die niet meer zijn verwerkt in de begroting. Omdat deze middelen in 2017 worden ingezet is overheveling noodzakelijk.

621 Vluchtelingen/statushouders

Verschil baten: € 90.210

Bedrag	Toelichting
€ 90.210	Voor vluchtelingenwerk is € 90.210 ontvangen van het COA. Aan de uitgavenkant is € 41.150 uitgegeven. Per saldo is hier daarom een overschot van € 49.060. Bij budgetoverhevelingen wordt u verzocht dit bedrag over te hevelen naar 2017 (zie ook uitgaven).

Participatiebudget

623 Participatiebudget

Verschil lasten: € 282.834

Bedrag	Toelichting
€ 62.620	In de slotrapportage 2016 is een bedrag van € 39.500 overgeheveld voor de uitvoering van de pilot 'Brede aanpak statushouders'; het taalwerk traject bij IMPact. Van het totale bedrag dat naar aanleiding van de AMIF-aanvraag beschikbaar is voor de brede aanpak van statushouders resteert nog een bedrag van € 62.620. In deze jaarrekening verzoeken wij u dit bedrag in 2017 weer ter beschikking te stellen ten laste van het jaarrekeningresultaat 2016.
€ 40.000	Vanaf 2016 zijn de kosten voor licht ondersteunende begeleiding opgenomen in de WMO. Dit levert in de re-integratie een besparing op van € 40.000.
€ 65.980	Het project ESF reïntegratie arbeidsmarkt in de regio Flevoland heeft in 2016 € 65.980 minder gekost.
€ 105.405	In 2016 is er bij externe inhuur sprake geweest van ziekte en vervroegde uitstroom door het aanvaarden van functies bij andere werkgevers. Ten gevolge hiervan zijn inhuurcontracten voortijdig beëindigd. Het was niet altijd mogelijk c.q. zinvol, om mensen die tussentijds zijn vertrokken te vervangen. Daarnaast was ook de inhuur van WorkFast lager dan begroot. Het totale voordeel externe inhuur bedraagt € 105.405.
€ 8.829	Overige positieve verschillen.

Van het totale voordeel heeft € 217.944 betrekking op de participatiewet reïntegratie. Dit is toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein (zie mutatie reserves).

Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO

661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO **Verschil lasten: € -51.753**

Bedrag	Toelichting
€ 97.425	Aan woningaanpassingen is € 97.425 minder gedeclareerd dan begroot in 2016. (voordelig)
-€ 149.178	Aan rolstoelen is € 149.178 meer uitgegeven dan begroot in 2016. (nadelig)

Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO

662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO **Verschil lasten: € 843.385**

Bedrag	Toelichting
-€ 33.776	Dit betreft een negatieve taakstelling op Huishoudelijke Ondersteuning conform de stand bij de septembercirculaire 2016. Zie hiervoor ook blz. 28 van de slotrapportage 2016. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.
€ 353.640	Aan Huishoudelijke Ondersteuning (Zorg In Natura) is € 353.640 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein.
€ 556.877	Aan Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) is € 556.877 minder uitgegeven dan geraamd. Bij de overhevelingen wordt u verzocht € 165.000 in 2017 ter beschikking te stellen voor HHT. Het restant van € 391.877 is toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein.
€ 83.417	Aan gehandicaptenvervoersvoorzieningen is € 83.417 minder uitgegeven dan geraamd.
€ 51.484	Dit betreft een positieve taakstelling op Maatschappelijke Begeleiding conform de stand bij de septembercirculaire 2016. Zie hiervoor ook

	blz. 28 van de slotrapportage 2016. Dit bedrag is gestort in de reserve Sociaal Domein.
-€ 168.257	Aan Maatschappelijke Begeleiding (ZIN) is € 168.257 meer uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.

In totaal is op het onderdeel Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO € 594.968 toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein. Zie hiervoor de mutaties reserves met tabel.

Opvang en beschermd wonen WMO

663 Opvang en beschermd wonen WMO **Verschil lasten: € -4.924**

Aan Opvang en beschermd wonen WMO is € 4.924 meer uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO

667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO **Verschil lasten: € -1.946**

Aan compensatie Eigen Bijdragen is € 1.946 betaald. Dit was niet geraamd. Dit bedrag is onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang WMO **Verschil baten: € 9.212**

Aan Eigen Bijdragen is € 9.212 meer ontvangen dan geraamd. Dit bedrag is gestort in de reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

Volledigheid Eigen bijdrage CAK

De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie.

Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Algemene voorzieningen WMO en Jeugd

670 Algemene voorzieningen WMO en Jeugd **Verschil lasten: € 648.961**

Bedrag	Toelichting
€ 483.906	De stelpost WMO is toegevoegd aan de Reserve SD. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 134.091	Aan Algemene Voorzieningen WMO MO is € 134.091 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 24.963	Aan Algemene voorzieningen Jeugd is € 24.963 minder uitgegeven dan

	geraamd.
€ 6.001	Aan Overigen is € 6.001 minder uitgegeven dan geraamd.

670 Algemene voorzieningen WMO en Jeugd **Verschil baten: € 20.237**

Aan inkomsten is bij de Algemene Voorzieningen WMO MO € 20.237 meer ontvangen dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

Eerstelijnsloket WMO en Jeugd

671 Eerstelijnsloket WMO en Jeugd **Verschil lasten: € 289.660**

Bedrag	Toelichting
€ 15.492	Aan uitvoeringskosten WMO is € 15.492 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
-€ 20.621	Aan Front- en backoffice WMO en Jeugd is € 20.621 meer uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 182.723	De positieve taakstelling Jeugd zoals gemeld in de slotrapportage 2016 (blz 28) is gestort in de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 74.917	Aan Toegang en Werkwijze en Preventie Jeugd is € 74.919 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 23.468	Door voornamelijk terugvordering van subsidie 2015 GGD plusproducten heeft het Centrum Jeugd en Gezin € 23.468 minder gekost dan geraamd.
€ 13.371	Bij het opstellen van de begroting is de post Eerstelijnsloket WMO en Jeugd onterecht geïndexeerd voor € 13.371
€ 310	Overig.

PGB WMO en Jeugd

672 PGB WMO en Jeugd **Verschil lasten: € 1.371.350**

Bedrag	Toelichting
€ 114.795	Aan WMO Huishoudelijke Ondersteuning PGB is € 114.795 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 254.712	Aan WMO Maatschappelijke Begeleiding PGB is € 254.712 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 20.981	Bij het opstellen van de begroting is de post Ondersteuning Jeugd PGB onterecht geïndexeerd voor € 20.981.
€ 980.862	Aan Ondersteuning Jeugd PGB is € 980.862 minder uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

Individuele voorzieningen Natura Jeugd

682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd **Verschil lasten: € -1.282.424**

Bedrag	Toelichting
€ 13.194	Bij het opstellen van de begroting is de post Ondersteuning Jeugd ZIN onterecht geïndexeerd voor € 13.194.

€ 356.029	De stelpost Jeugd is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein voor € 356.029. Zie mutaties en tabel reserves.
-€ 1.480.920	De post Ondersteuning Jeugd ZIN is met € 1.480.920 overschreden. Dit bedrag is onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
€ 17.282	Bij het opstellen van de begroting is de post Hulp Jeugd (regio) onterecht geïndexeerd voor € 17.282.
€ 148.048	De stelpost Hulp Jeugd (regio) is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.
-€ 336.057	De lasten Hulp Jeugd (regio) zijn met € 336.057 overschreden. Dit bedrag is onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutatie en tabel reserves.

Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd

683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang
Jeugd

Verschil lasten: € -74.975

Bedrag	Toelichting
-€ 74.975	De lasten Hulp in het kader van veiligheid (regio) zijn met € 74.975 overschreden. Dit bedrag is onttrokken aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd

687 Ouderbijdragen individuele voorzieningen en
opvang Jeugd

Verschil baten: € 392

Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. Zie mutaties en tabel reserves.

Mutaties reserves

Mutaties reserves Programma 6 (per saldo):

€ -1.645.202

Dit nadeel betreft een hogere toevoeging aan de Bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Bedrag	Toelichting
- € 1.668.886	De bestemmingsreserve Sociaal domein dient als buffer voor de transities in de ingroeiperiode 2015-2017. De reserve is ingesteld conform het beleidsplan Transitie. In totaal is € 1.668.886 aan de reserve toegevoegd. De toevoeging wordt voor € 272.117 veroorzaakt door een positieve afwijking 2015. De toevoeging over 2016 bedraagt € 1.396.769. Voor een onderbouwing van de mutatie Reserve Sociaal Domein wordt verwezen naar het jaarverslag programma 6 tabel Storting reserves SD 2016.
€ 36.145	Aan de Reserve Inkomensdeel heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 36.145. In de slotrapportage 2016 (blz 21) stond een storting van € 18.842 die reeds begroot en geboekt is. Uit de jaarrekening blijkt een tekort van € 17.303. De afwijking is daarom € 36.145.
-€ 12.461	Overige

Verloop Bestemmingsreserve Inkomensdeel 2016

Saldo per 1-1-2016		1.033.559
Storting begroting 2016 e.v.	28.121	
Correctie n.a.v. voortgangsrapportage 2016	- 28.121	
Onttrekking n.a.v. voortgangsrapportage 2016	- 3.581	
Vervallen onttrekking slotrapportage 2016	3.581	
Storting slotrapportage 2016	18.842	
Mutatie naar werkelijkheid 2016	- 36.145	
Onttrekking 2016 werkelijk (resultaat Inkomensdeel)		- 17.303
Saldo per 31-12-2016		1.016.256

Storting reserve Sociaal Domein 2016

Lasten WMO	Begroot	Werkelijk	Storting/ Onttrekking
WMO nieuwe taken ZIN	2.385.984	2.554.241	
WMO nieuwe taken PGB	544.831	290.120	
WMO Taakstelling nieuwe taken	51.484		
WMO Huishoudelijk ZIN	1.646.443	1.292.803	
WMO Huishoudelijk PGB	156.657	41.862	
WMO taakstelling Huishoudelijk	-33.776		
WMO HHT	637.507	245.630	
WMO stelpost	483.906		
WMO overig (uitvoering/alg voorzieningen)	960.848	811.649	
WMO inloop GGZ	100.000	104.924	
WMO Eigen Bijdragen	-600.213	-607.872	
Totaal SD WMO 2016	6.333.671	4.733.357	1.600.314

Lasten Jeugd	Begroot	Werkelijk	Storting/ Onttrekking
Toegang, werkwijze en preventie Lokaal	1.635.342	1.560.424	
Ondersteuning PGB Lokaal	1.754.909	774.047	
Ondersteuning ZIN Lokaal	1.384.770	2.865.690	
Stelpost Lokaal	356.029		
Jeugd taakstelling 2016	182.723		
Hulp jeugd Regionaal	4.325.431	4.697.647	
Stelpost hulp jeugd Regionaal	148.048		
Hulp in het kader van veiligheid Regionaal	720.524	795.499	
LTA & overig	409.503	373.344	
Totaal SD Jeugd 2016	10.917.279	11.066.651	-149.372

Lasten Participatie	Begroot	Werkelijk	Storting/ Onttrekking
Re-integratie incl taakstelling	1.332.703	1.114.759	
Totaal SD Participatie 2016	1.332.703	1.114.759	217.944

Totale storting in reserve sociaal domein 2016	1.668.886
---	------------------

-/- = onttrekking, +/- = storting

Overzicht reserve Sociaal Domein stand 31-12-2016

Beginsaldo per 1-1-2016	3.903.685
--------------------------------	------------------

Onttrekkingen 2016

- Beleidsplan SD oorspronkelijk	-294.000 tekort P-wet
- Actualisatie beleidsplan 2016	-183.470 extra tekort P-wet
- Actualisatie beleidsplan 2016	-121.000 Interventieteam/SCP
- Actualisatie beleidsplan 2016	-150.000 Capaciteit bedrijfsvoering
- Actualisatie beleidsplan 2016	-139.243 Capaciteit Jeugdwet
- Jaarrekening 2016	-149.372 Onttrekking Jeugd

Totaal Onttrekkingen 2016	-1.037.085
----------------------------------	-------------------

Stortingen 2016

Jaarrekening 2016	1.600.314 Storting WMO
Jaarrekening 2016	217.944 Storting Participatiewet

Totaal Stortingen 2016	1.818.258
-------------------------------	------------------

Saldo Reserve SD per 1-1-2017	4.684.858
--------------------------------------	------------------

Budgetoverhevelingen 2016

De overhevelingen die we bij deze jaarrekening voorstellen (positief bedrag) of herzien (negatief bedrag) zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief rekeningsaldo op voor de jaarrekening 2016. De voorgestelde budgetten worden overgeheveld naar 2017.

Omschrijving	Bedrag 2016	Wethouder	Afdeling/ programma
Programma 6			
- Budgetoverheveling Integratie en participatie statushouders	261.395	P. van Bergen	MO
- Budgetoverheveling Faciliteitenbesluit Opvangcentra	158.971	P. van Bergen	MO
- Budgetoverheveling Vluchtelingenwerk	49.060	P. van Bergen	MO
- Budgetoverheveling Pilot Brede aanpak statushouders	62.620	P. van Bergen	MO
- Budgetoverheveling Uitbestede werkzaamheden Wsw	11.060	D.M. Vis	MO
- Budgetoverheveling Projectbudget armoedebelid	10.000	P. van Bergen	MO
- Budgetoverheveling Huishoudelijke Hulp Toelage	165.000	P. van Bergen	MO
Totaal Programma 6	718.106		

Programma 7 Volksgezondheid

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel Wmo is programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Register gemeenschappelijke regelingen Dronten 2015
- Gemeenschappelijke regeling 'Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland' 2016
- Gezondheidsnota 2014-2017
- Notitie Vormgeving CJG 2010
- Notitie Doorontwikkeling CJG 2011
- Algemene Subsidieverordening 2010
- Programma Vergunningen & Handhaving 2015-2018
- Windbeleid 2012
- Beleidsnota Duurzaam Dronten 2012-2016
- Stedelijk Waterplan 2006
- Aansluitverordening riolering 2016
- Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2016
- Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2016
- Verordening afvalstoffenheffing 2016
- Afvalbeleidsplan 2021
- Beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Dronten 2015
- Verordening begraafplaatsrechten 2016

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Gezondheidsbeleid

Toekomstbeeld 2018

We willen dat inwoners van de gemeente Dronten zo lang mogelijk gezond blijven en hebben in 2018 randvoorwaarden gecreëerd om hen daarbij te ondersteunen. Hierdoor houden Drontenaren het gebruik van zorg beperkt of stellen ze het uit. De verwachting is dat hierdoor het voorzieningenniveau kwalitatief goed, betaalbaar en toegankelijk kan blijven voor diegenen die het echt nodig hebben.

Huishoudelijke afvalstromen worden zo goed mogelijk gescheiden

Toekomstbeeld 2018

In 2018 worden huishoudelijke afvalstromen zo goed mogelijk gescheiden en realiseert de gemeente Dronten de ambities van het landelijk programma "van afval naar grondstof" en helpt daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De gemeente Dronten heeft de eerste stap van de ambitie (65% afvalscheiding) gerealiseerd en ligt op koers voor de volgende stap: een scheidingspercentage van 75% in 2020. Tot slot is de hoeveelheid restafval per inwoner teruggebracht tot 125 kg. per inwoner.

Schaliegas

Toekomstbeeld 2018

In 2018 is er duidelijkheid uit het landelijk onderzoek door het Ministerie of het grondgebied van de gemeente Dronten nog steeds een mogelijke zoek – en/of winningslocatie voor (proef) boringen of winning van schaliegas is en wat de effecten hiervan zijn voor de maatschappij en haar omgeving.

Waterbeleid

Toekomstbeeld 2018

Door middel van samenwerking in de afvalwaterketen met de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeeland willen we een kwalitatieve verbetering van de afvalwaterketen tegen lagere kosten bewerkstelligen.

Windmolenbeleid

Toekomstbeeld 2018

In 2018 zijn de eerste projecten om extra windmolens te realiseren volop in voorbereiding en mogelijk al gerealiseerd. De gemeente Dronten is qua beleid en organisatie klaar om het proces van opschalen en saneren van windmolens te organiseren. Dit gebeurt in het kader van het te ontwikkelen Regioplan Wind, dat een gezamenlijke ruimtelijk en juridisch kader voor windbeleid in Flevoland is. Daarnaast zijn in 2018 de eerste gemeentelijke windmolens gerealiseerd met behulp van gebiedspartners en participatie vanuit de Dronter samenleving. Vanaf 2017 gaan deze molens een gebiedsgebonden bijdrage opleveren, die ook weer wordt ingezet in het betrokken gebied. Met het realiseren van eigen gemeentelijke windmolens willen we voorzien in de behoeften van niet-molenaars en inwoners om deel te nemen aan duurzame energie-initiatieven. Op deze wijze draagt Dronten bij aan het opwekken van duurzame energie op land en wordt er tevens voor gezorgd dat Dronten op termijn een energie neutrale gemeente is.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Bijdrage programmabureau wind Flevoland (5 jaar a € 90.000 per jaar)

In samenwerking met de gemeente Zeewolde is een subsidieaanvraag ingediend voor het verkrijgen van EFRO-subsidie voor het instellen van een projectbureau Wind, dat vanaf 2016 operationeel dient te zijn. Het projectbureau zal de gemeenten Dronten en Zeewolde ondersteunen bij het daadwerkelijk realiseren van de windparken. Ook deze gemeente dragen een dergelijke bijdrage bij aan het projectbureau. De taken van het projectbureau zijn o.a.:

- Het zorgdragen voor het opstellen van de benodigde overeenkomsten, onderzoeken, vergunningen e.d.;
- Het opstellen van een gezamenlijke strategie en het (mede)voeren van de onderhandelingen met de initiatiefnemers;
- Het samen met de initiatiefnemers en de gemeenschap uitwerken van participatievoorstellen zoals windfondsen ter vergroting van de acceptatie en het draagvlak voor windenergie;
- Meedenken, coördineren en uitvoering geven aan de externe communicatie rondom de afzonderlijke windparken en ook project overstijgend;
- Vanuit de belangen van de gemeenten/provincie meedenken en sparren bij het opstellen van de Rijksinpassingsplannen en het uitvoeren van de daaruit voortkomende acties.

Kennis en ervaring van het projectbureau:

- Het vanuit kennis en ervaring adviseren van de gemeenten bij het realiseren van de beoogde windparken;
- Het inbrengen van de juridische kennis en ervaring op het gebied van privaatrecht;
- Het inbrengen van kennis en ervaring met betrekking tot omgevingsvergunningen en bijbehorend onderzoek, inclusief project-MER.

Het projectbureau wordt ingesteld voor 5 jaar, te beginnen op 1 januari 2016 tot 31 december 2020.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Afvalinzameling en reiniging

De landelijke doelstellingen voor scheiding van afval en hergebruik van grondstoffen zijn aangescherpt; het afvalscheidingspercentage van 65% in 2015 is opgetrokken naar 75%

in 2020. Om deze doelstelling te realiseren is een trendbreuk nodig in zowel de wijze van inzamelen - door introductie van nieuwe inzamelconcepten - als het bewustmaken van de burger om het afval beter te scheiden en daarmee te komen tot een maximaal hergebruik van waardevolle grondstoffen. Daarnaast kan het inbouwen van prikkels een goede ondersteuning zijn om de nieuwe doelstelling te realiseren.

In 2015 wordt onderliggend beleid geformuleerd en vindt oriëntatie plaats op de te maken keuzes voor nieuwe inzamelconcepten. Vervolgens zal In 2016 een start worden gemaakt met de invoering van de nieuwe inzamelconcepten, ondersteund door een gerichte communicatie met de inwoners.

Realiseren van de trendbreuk vergt investeringskosten in de inzamel infrastructuur maar zal ook baten kennen in lagere verwerkingskosten en opbrengsten van diverse fracties. De kosten worden verrekend in de afvalstoffenheffing inclusief de daarbij behorende voorziening

De in 2015 ingevoerde afvalstoffenbelasting op verbranden van huishoudelijk restafval en grof huishoudelijk restafval is in het tarief afvalstoffenheffing opgenomen.

Uitvoering gezondheidsbeleid 2014- 2017

We willen dat alle inwoners van Dronten zolang mogelijk gezond blijven, hiertoe creëren we met het gezondheidsbeleid randvoorwaarden. Concrete uitwerking van gezondheidsbeleid vindt plaats in aanpalende beleidsvelden. In 2016 wordt er specifiek ingezet op de realisatie van het versterken van de zorgketen rond de dementie. In 2015 zijn we gestart met extra aandacht en acties gericht op alcoholmatiging, in 2016 worden deze aandacht voortgezet, maar gaan we ook extra inzetten op het terugdringen van drugsgebruik.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Dekkingsgraad aansluitingen op de route gemeentelijke ophaaldienst	97%	97%	97%
Frequentie huis aan huis kernen ophalen restafval	2-w	2-w	2-w/4-w
Frequentie huis aan huis kernen ophalen groenafval (buitengebied geen groenafvalinzameling)	2-w	2-w	2-w
Frequentie huis aan huis ophalen papier kernen/ resp. buitengebied	4/5 -w	4/5-w	4/8-w
Frequentie huis aan huis ophalen plastic kernen/buitengebied	2-w	1-w	1/2-w
Frequentie afvoer ingezameld glas en textiel via brengcontainers	1-w	1-w	1-w
Ingezameld restafval (via container) in ton	7.600	7.500	6.870
Ingezameld gft (via container) in ton	4.450	4.950	4.675
Ingezamelde hoeveelheden PMD (via zakken) in ton	530		780
Dekkingspercentage tarieven afvalstoffenheffing	100%	100%	100%
Dekkingsgraad aansluitingen woningen op gemeentelijke riolering	100%	100%	100%
Dekkingsgraad bedrijven op gemeentelijke riolering	100%	100%	100%
Aantal begraafactiviteiten per jaar	130	100	123
Gemiddelde kosten per inwoner GGD (raming structureel niveau jaar 2013)	€ 17,20	€ 17,30	€ 16,95
Aantal controles handhaving drank- en horecawet	89	45	58
Percentage hercontrole & vervolgttraject		5%	40%
Aantal vergunningen milieubeheer		OFGV	12
Aantal controles bodemsanering		OFGV	-

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

714 Openbare gezondheidszorg

We willen dat inwoners van Dronten zolang mogelijk gezond blijven. Het gezondheidsbeleid in Dronten creëert daarvoor randvoorwaarden. In 2016 is er specifieke aandacht geweest voor:

- Impuls naar gezonder leven door bevordering deelname aan sportieve en culturele activiteiten;

- De pilot Dronten beweegt naar werk;
- Lokaal sociaal portaal, in 2017 kan een ieder alle zorg- en welzijnsorganisaties, activiteiten en informele samenwerkingen vinden op een website;
- Met Tactus en De Meerpaal is weer aandacht gegeven aan het gevaar van gebruik van alcohol en drugs aan groep 8-leerlingen;
- Er zijn diverse contacten met huisartsen geweest over diverse onderwerpen, met name betreffende de aansluiting Dronter koers.

In het kader van het rijksproject Gezond in de Stad (GIDS) in 2016 hebben wij u op 1 november per brief over de voortgang bericht: In 2016 is uitvoering gegeven aan "Dronten beweegt naar werk". Een programma voor de re-integratie van mensen uit een brede doelgroep 18+. Bewegen, gezondheid en het zoeken en vinden van werk worden in een programma aangeboden. Voor de resultaten van dit project zie [product 623 bouwsteen nieuwe trajecten gericht op werk](#).

Daarnaast zijn de GIDS-middelen ingezet als startbijdrage voor de Pas van Dronten en Sociaal Portaal (ontwikkeling online [sociale kaart](#)), calisthenics park en Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). Deze laatste projecten worden voortgezet in 2017.

721 Afvalverwijdering en -verwerking

In juni 2016 heeft uw raad het gemeentelijk Afvalbeleidsplan 2016 - 2021 vastgesteld met de daarbij uitgesproken ambities m.b.t. duurzaamheid, het voorkomen van afval, het inzamelen van grondstoffen en de daartoe in te zetten middelen. Maar ook welke resultaten beoogd zijn te bereiken. De belangrijkste stap in de uitvoering van het plan zal in 2017 zijn het via "anders naar omgekeerd" inzamelen.

In oktober 2016 is de eerste stap gezet: het in een lagere frequentie (4-wekelijks in plaats van 2-wekelijks) inzamelen van restafval om de inwoners te stimuleren het afval beter te scheiden. In enkele situaties wordt, daar waar nodig, (tijdelijk) maatwerk geleverd (hoogbouw en gezinnen met veel medisch afval).

Tevens is de inzamelfrequentie van PMD in het buitengebied verhoogd naar 2-wekelijks en hebben we besloten vanaf april 2017 ook GFT in het buitengebied te gaan inzamelen. De eerste resultaten van de gewijzigde inzamelfrequentie overtreffen de verwachtingen: de hoeveelheid restafval is in het laatste kwartaal sterk afgenomen tot ca. 125 kg per inwoner (was ca. 190 kg in 2015) en op diverse fracties worden betere scheidingsresultaten geboekt. Ook de financiële verwachtingen worden waargemaakt. De voorbereidingen voor stap 2, de invoering van het omgekeerd inzamelen (inzamelen restafval via ondergrondse containers), zijn gestart. Het grote voordeel voor onze inwoners is dat je dan 24 uur per dag, de week rond, de mogelijkheid hebt om jezelf van restafval te ontdoen. Een snelle invoering daarvan is daarom gewenst.

Inmiddels zijn door ons de processtappen benoemd en de richtlijnen voor keuze van de plaatsing van de ondergrondse containers vastgesteld.

We gaan in 2017 in gesprek met de inwoners om te komen tot een gedragen locatieplan en definitieve keuzes waar de containers zullen worden geplaatst.

Gesterkt door de positieve inzet van onze inwoners zijn wij in de verwachting dat de aangescherpte landelijke doelstelling om in 2020 een afvalscheidingspercentage te realiseren van minimaal 75% met daarbij maximaal 100 kg restafval per inwoner, zal worden gehaald.

Voor ons is daarbij de uitdaging om de kosten van deze nieuwe manier van grondstofinzameling binnen de huidige afval begrotingsruimte op te vangen.

Al deze acties staan ten dienste van de circulaire Economie ([van afval naar grondstof](#)).

722 Riolering (gecombineerd)

In het jaar 2016 is het GRP gemeentelijk rioleringsplan 2016-2021 door de gemeenteraad vastgesteld. De basisopzet voor het GRP is in samenwerking met de SAF (Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland) bepaald. Het GRP van de afgelopen 5 jaar is geëvalueerd, ons areaal is beschreven, de maatregelen zijn bepaald en de kosten/investeringen zijn in kaart gebracht. Tevens is de benodigde rioolheffing berekend. Voor het jaar 2017 gaat de rioolheffing naar een bedrag van € 125,90 per

huishouden, hetgeen een verlaging is van bijna € 20,-. Daarnaast is er een differentiatie aangebracht in de rioolheffing voor bedrijven die grotere hoeveelheden drinkwater innemen. De in het GRP beschreven maatregelen worden ingepland en uitgewerkt in een uitvoeringsplanning voor de periode 2017-2021.

Samenwerking in de afvalwaterketen (SAF)

Afgelopen jaar hebben we als gezamenlijke gemeenten met het Waterschap Zuiderzeeland actief ingezet op het beheer van persleidingen, meten en monitoren, duurzaamheid en innovatie. Deze projecten krijgen hun vervolg in 2017. Samenwerking binnen Flevoland blijkt lonend. De personele kwetsbaarheid wordt verlaagd en kennis wordt beter met elkaar gedeeld. Vooruitlopend op de Omgevingswet is de gemeente Dronten samen met het Waterschap een verkenning gestart naar Slimmer Vergunnen. Doelstelling is om vergunningstrajecten te vereenvoudigen. Dit project moet in 2017 gaan starten.

723 Milieubeheer

Bijdrage projectbureau wind Flevoland (5 jaar à € 90.000 per jaar)

In de zomer van 2016 is gezamenlijk met gemeente Zeewolde een Europese aanbesteding gehouden voor de selectie van de bemensing voor het projectbureau wind. De opdracht is gegund aan adviesbureau Antea. Het projectbureau Wind zal de gemeenten Dronten en Zeewolde (en in 2017 wellicht ook de gemeente Lelystad) ondersteunen bij het versnellen en soepel laten verlopen van het proces om te komen tot het realiseren van de windparken. Zij vormen de schakel tussen de gemeenten en de initiatiefnemers van windmolenprojecten.

Het projectbureau wordt ingesteld voor 5 jaar en is van start gegaan op 1 november 2016.

Toezicht & Handhavingsproject Bliksem

Dit jaar zijn onder regie van VHV twee integrale Toezicht & Handhavingsprojecten "Bliksem" uitgevoerd. Tijdens deze projecten zijn gedurende meerdere dagen gezamenlijk met een aantal handhavingspartners circa 70 bedrijven bezocht op diverse industrieterreinen in de gemeente Dronten. Daarbij heeft integrale inventarisatie en toezicht plaatsgevonden op gebied van milieu, afvalwaterlozingen, bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid, APV en overige gemeentelijke verordeningen. Tevens heeft er signaaltoezicht plaatsgevonden voor andere handhavingspartners. Deze projecten zijn uitgevoerd in nauwe samenwerking met de Politie, OGFV, Brandweer Flevoland en Waterschap Zuiderzeeland. In kader van "Bliksem" zijn in maart 2016 veel bedrijven op het bedrijventerrein aan de Noorderbaan en de Havenweg te Biddinghuizen bezocht. In november 2016 heeft "Project Bliksem avondzicht 2016" plaatsgevonden waarbij controles in de avonduren zijn uitgevoerd op de in werking zijnde bedrijven op alle bedrijventerreinen in de gemeente Dronten. Daarmee is met succes voldaan aan de projectdoelstellingen om op effectieve en efficiënte wijze een integraal en goed inzicht te krijgen van de activiteiten en het bevorderen van het naleefgedrag.

732 Baten begraafplaatsrechten

Met de raad is afgesproken om inzicht te geven in opbouw van de kosten van de leges en een eventuele herijking van de begraafplaatsleges. Dit onderzoek is in 2016 gestart en in Q1-2017 wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ -82.328**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:					
714	-648	-805	-770	-746	24
721	-4.267	-3.761	-3.766	-4.190	-424
722	-2.317	-2.432	-4.632	-2.332	2.300
723	-927	-1.008	-924	-989	-65
724	-574	-542	-547	-548	-1
725	-	-	-	-	-
726	-	-	-	-	-
732	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	-8.733	-8.548	-10.639	-8.805	1.834
Baten:					
714	-	-	-	-	-
721	937	395	477	1.136	659
722	215	382	2.513	229	-2.284
723	8	4	4	5	1
724	2	-	-	-	-
725	3.912	3.880	3.824	3.655	-169
726	2.332	2.565	2.480	2.350	-130
732	478	320	360	364	4
Subtotaal baten	7.884	7.546	9.658	7.739	-1.919
Exploitatieresultaat	-849	-1.001	-982	-1.065	-83
Toevoegingen reserve	-60	-10	-	-	-
Onttrekkingen reserve	-	90	-	-	-
Resultaat na mutaties reserve	-909	-921	-982	-1.065	-83

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Afvalverwijdering en -verwerking

721 Afvalverwijdering en -verwerking **Vershil lasten: € -423.898**

Bedrag	Toelichting
- € 392.962	De grote afwijking zit in de uitbestede werkzaamheden. Verklaring hiervoor bestaat uit een aantal componenten: a. de begroting moet op detailniveau nog opnieuw worden ingericht omdat een strakkere scheiding in de boeking van uitgaven en inkomsten wordt gehanteerd, ook bij samenhangende kosten als bijv. inkomsten oud papier en vergoeding aan de verenigingen. Hiermee is gewacht omdat het beleidsveld volop in beweging is; b. indexering kosten verbranding restafval en overige kosten; c. enkele incidentele kosten als deelname aan project 100-100-100 en advisering bij opstellen Afvalbeleidsplan. d. een betere afvalscheiding door de burger leidt tot 250 ton meer ingezameld PMD-afval en daarmee meer kosten voor de nascheiding à € 264 per ton plus transport (maar leidt ook tot hogere inkomsten).
- € 23.071	De uitgaven laten verder een hoger schadebedrag zien. Dit betreft schade aan en door eigen voertuigen en schade vanuit exploitatie en gebruik milieustraat. Het is een naar een verwachting incidentele verhoging.
- € 7.865	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

721 Afvalverwijdering en -verwerking **Vershil baten: € 659.782**

Bedrag	Toelichting
€ 588.010	Een betere afvalscheiding door de burger leidt tot 250 ton meer ingezameld PMD-afval en daarmee tot meer opbrengsten (maar leidt

	ook tot hogere uitgaven: zie boven).
€ 50.619	De (budgetneutrale) afrekening met de voorziening Afvalstoffen-heffing leidt tot een hogere onttrekking.
€ 21.153	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Riolering (gecombineerd)

722 Riolering (gecombineerd)

Verschil lasten: € 2.300.374

Bedrag	Toelichting
€ 106.100	De opzet en activiteiten op rioleringsgebied zijn in 2016 veranderd na vaststelling van het GRP. Er is derhalve voor 2016 ook nog geen uitvoeringsplanning opgesteld om nieuwe activiteiten uit te voeren. Het GRP diende eerst nog vastgesteld te worden. De kosten zijn daarom ook niet (volledig) gemaakt. Het betreft een éénmalige onderschrijding die per saldo terugvloeit in de voorziening Rioolbeheer.
€ 89.564	Als gevolg van minder rioolaansluitingen (verminderde bouw) zijn de lasten lager uitgevallen.
- € 141.752	Voor het project Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland is de gemeente Dronten penvoerder. De overschrijding van de lasten valt weg tegen de ontvangen bijdragen van de regionale deelnemers.
€ 2.246.462	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de voorzieningen Riolering onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

722 Riolering (gecombineerd)

Verschil baten: € -2.284.100

Bedrag	Toelichting
- € 179.852	Als gevolg van minder rioolaansluitingen (verminderde bouw) zijn de baten lager uitgevallen.
€ 141.752	Voor het project Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland is de gemeente Dronten penvoerder. De ontvangen baten van de regionale deelnemers dekken de gemaakte lasten.
- € 2.246.462	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de voorzieningen Riolering onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de lasten eenzelfde voordeel laten zien t.o.v. de begroting.

Milieubeheer

723 Milieubeheer

Verschil lasten: € -65.246

Bedrag	Toelichting
€ 10.260	Als gevolg van het later realiseren van meetposten in Biddinghuizen dan gepland en dat de meetresultaten over het jaar 2016 in 2017 worden gepresenteerd
€ 13.182	Het voordeel voor bodem- en asbestsaneringen wordt veroorzaakt doordat deze taak voor een gedeelte is overgenomen door OFGV.
- € 34.650	In najaar van 2016 zijn nog facturen ontvangen waardoor de opgenomen overheveling bij de Slotrapportage 2016 moet worden herzien. Wij stellen u daarom voor € 35.000 in te trekken en zo het tekort af te dekken.
- € 57.980	Door het uitbesteden van de asbesttaak aan OFGV zijn nagekomen kosten voor asbest 2015 en 2016 in rekening gebracht.
€ 3.942	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing

725 Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing

Verschil baten: € -169.060

Bedrag	Toelichting
-€ 1.200	2013 Afboeking prognose
-€ 73.000	2014 Afboeking prognose
-€ 66.000	2015 Afboeking prognose
-€13.500	2016 Minder inkomsten dan begroot. Dit wordt verrekend met de voorziening Afvalstoffenheffing

Baten rioolheffing (gecombineerd)

726 Baten rioolheffing (gecombineerd)

Verschil baten: € -129.674

Bedrag	Toelichting
-€2.700	2013 Afboeking prognose
-€ 26.600	2014 Afboeking prognose
-€ 13.800	2015 Afboeking prognose
-€ 87.000	2016 Minder inkomsten dan begroot. Dit wordt verrekend met de voorziening Rioolheffing.

Budgetoverhevelingen 2016

De overhevelingen die we bij deze jaarrekening voorstellen (positief bedrag) of herzien (negatief bedrag) zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Het niet benutten van deze budgetten in 2016 levert een positief rekeningsaldo op voor de jaarrekening 2016. De voorgestelde budgetten worden overgeheveld naar 2017.

Omschrijving	Bedrag 2016	Wethouder	Afdeling/ programma
Programma 7			
- Budgetoverheveling projectbureau wind	-35.000	N. Verlaan	RRB
Totaal Programma 7	-35.000		

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- Vigerende bestemmingsplannen
- Geactualiseerde Woonvisie 2016
- Welstandsnota 2013
- Bouwbesluit 2012
- Nota grondbeleid 2016
- GEO-visie Dronten 2011
- Structuurvisie Dronten 2030 (2012)
- Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten (Afwijkingenbeleid)
- Beleidsnota Studentenhuisvesting (Afwijkingenbeleid)
- Bouwverordening 2002
- Legesverordening 2016
- Procedureregeling planschade vergoeding 2005

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Wonen

Toekomstbeeld 2018

Onze ambitie om realistisch te groeien is in 2018 nog steeds actueel. We willen de huidige en toekomstige inwoners de ruimte bieden om kwalitatief goed te wonen binnen Dronten. Het pro-actief zoeken naar nieuwe concepten en marktpartijen is hierbij een belangrijk aandachtspunt. We hebben een aantal vernieuwende woonconcepten gerealiseerd, waarbij we hebben gestuurd op hoofdlijnen en onderlinge samenhang. Het streven blijft om i.s.m. OFW voldoende sociale woningen te realiseren, waarbij we uit blijven gaan van gevarieerd samengestelde wijken.

Vernieuwende woningbouwlocatie(s) Swifterbant

Toekomstbeeld 2018

In Swifterbant is in 2018 voor de komende 10 jaren voldoende ruimte voor nieuwe woningbouw gerealiseerd, waarbij wonen en natuur met elkaar zijn verbonden. Binnen deze nieuwe locatie(s) is/zijn de voorbereidingen getroffen om te starten met woningbouw.

Hanzekwartier

Toekomstbeeld 2018

In 2014 zijn in het Hanzekwartier de grote gebouwen langs de Lage Vaart gesloopt. In 2018 is daarnaast het nieuwe schoolgebouw voor het beroepsonderwijs van het Almere College, Ichthus College en Landstede gereed. Met het oog op de milieubelemmeringen voor de woningbouw en een voorzichtig herstel van de vastgoedmarkt is langzaam gestart met de bouw van woningen. De eerste woningen zijn in 2018 klaar.

De Graafschap

Toekomstbeeld 2018

De inspanningen voor de komende 4 jaar zijn er op gericht om de woningbouw in De Graafschap echt "aan de praat" te krijgen, waarbij we bouwen naar behoefte.

Vernieuwende woonconcepten in Het Palet

Toekomstbeeld 2018

Binnen Het Palet wordt ruimte op alle fronten gegeven. Deze woonwijk biedt plaats aan ongeveer 600 woningen. In 2018 is er door de gemeente een robuust landschappelijk raamwerk aangelegd (het casco) en binnen dit raamwerk heeft de markt de ruimte gekregen om wooninitiatieven (eventueel in combinatie met zorg of werk) tot ontplooiing te brengen. Het kan gaan om een enkele kavelkoper maar het kan ook gaan om woongroepen op basis van een gemeenschappelijk thema. De reguliere woningbouw is eveneens van start gegaan.

Klaar voor de komst van de Omgevingswet

Toekomstbeeld 2018

In 2018 zijn alle geactualiseerde bestemmingsplannen globaal en flexibel. Hierdoor zorgen we o.a. dat bestemmingsplannen eenvoudiger te begrijpen zijn voor de burger.

Ontsluiting (geografische) informatie richting de samenleving

Toekomstbeeld 2018

De komende jaren willen we meer (geografische) informatie vanuit onze bestaande informatiesystemen digitaal ontsluiten richting de samenleving. Gedacht kan worden aan elementen als welstand, hondenuitlaatkaart, containeropstelplaatsen e.d. Er is een groot aantal informatiebronnen beschikbaar, die ook zeer interessant zijn om te ontsluiten voor de samenleving via onze website. Hierdoor wordt onze dienstverlening vergroot.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Hanzekwartier (herinrichting de Noord)

Momenteel is een herinrichtingsplan voor De Noord in voorbereiding. Het betreft het deel van De Noord inclusief de rotonde met de Oeverloper tot aan de rotonde met de Energieweg/De Morinel. De hoofdrijbaan, de groenstroken, de verlichting en het voet/fietspad aan de oostzijde worden geheel vernieuwd. Het plan ligt letterlijk en figuurlijk in het verlengde van de gewijzigde De Noord tussen het station en de Dronerringweg. Dat deel van De Noord is in 2012 verbeterd.

Het plan voor dit deel van De Noord is ook ter uitvoering van de structuurvisie Hanzekwartier. Hierbij zal ook de oude inrichting met verhardingen van het Ottoplein wordt opgeheven. Hiermee wordt dit deel van het Hanzekwartier tot uitgeefbaar terrein gemaakt.

Op dit moment worden de kosten ingeschat op ca. € 1,1 miljoen. Er zullen gereserveerde onderhoudsgelden worden ingezet, echter dit herinrichtingsplan gaat het regulier onderhoud ver te boven. De gemeente is in overleg met de provincie voor een subsidieaanvraag op basis van de regeling Herstructureringsprojecten bedrijventerreinen/werklocaties. Met de te verwachten cofinanciering (subsidie) van € 325.000 vanuit de provincie en onderhoudsgelden denken wij de werkzaamheden voor het genoemde aanvullende bedrag (€ 300.000) uit te kunnen voeren.

De uitvoering voorzien wij voor het jaar 2016.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Bouwgrondexploitatie

De zware jaren achter ons latend zien we op de woningmarkt bestendige tekenen van herstel. Dit betekent onder meer dat we verwachten dat ook het dieptepunt bereikt is voor wat betreft de opbrengsten van onze grondexploitaties. Het is echter ook zo dat voor een aantal exploitaties, bv De Gilden, De Graafschap, Scholenzon Hanzekwartier en Poort van Dronten, nog steeds sprake is van een nog groot te realiseren deel van de geprognosticeerde opbrengst.

In het Hanzekwartier wordt de realisatie van de Havenkade en bebouwing aan het Koning Willem Alexanderplein onderzocht met ontwikkelaars.

De Gilden/Het Palet

In 2016 vinden in De Gilden op tal van plaatsen bouwwerkzaamheden plaats. Na de crisis op de woningmarkt laat de markt nu weer duidelijk een stijgende lijn zien. In 2016 wordt het Bastion project aan de rand van fase 2 voltooid en zal naar verwachting de bouw een groot rijwoningen project starten aan de spoorzone (30). De ruimtelijke procedure om de bouw van 8 oeverwoningen in de centrale wateras mogelijk te maken wordt begin 2016 afgerond waarna de woningen in verkoop gaan. De particuliere kavels die door de crisis niet aan de markt konden worden afgezet zijn in 2015 via projectontwikkelaars met succes op de markt gebracht waardoor in 2016 ook de nog ontbrekende delen in De Gilden fase 2 woonrijp kunnen worden gemaakt. Het segment dat duidelijk achterblijft betreft de twee onder één kap woningen. In 2016 moet worden gezien of er voldoende perspectief in een aantal van deze projecten zit of dat er, in overleg met de ontwikkelaars, beter kan worden besloten tot een herontwikkeling?

Doordat de bouw nu weer gestaag vordert wordt in 2016 de stap naar Het Palet gemaakt. De aanleg van landschappelijke casco wordt doorgezet en de verwachting is dat de eerste koop-/ realisatieovereenkomsten worden gesloten. De aanleg van het casco, als verbindend openbaar groen, vergt een voorinvestering ter grootte van circa € 1 mln.

De planning is erop gericht dat het gebied van Het Palet dat bedoeld is voor traditionele woningbouw (gelijk aan het aanbod van De Gilden) op 1 januari 2017 bouwrijp is. Op die manier kan er sprake zijn van een doorlopende bouwstroom zonder dat er een vertraging ontstaat door de overstap van De Gilden naar Het Palet. Een aantal maanden eerder (1 september 2016) zal een gebied bouwrijp zijn dat het mogelijk maakt om de succesvolle Wisentzone (vrij kavels en welstandsarm) nogmaals een vervolg te geven.

Omgevingswet

Naar verwachting zal de Omgevingswet in 2018 in werking treden. Als organisatie zullen we hierop in moeten spelen. Vanuit de VNG wordt de volgende planning aangegeven:

2016: verdieping en verbreding

2017: voorbereiding en verandering

2018: realisatie en verankering

Het is niet uitgesloten dat er voor de implementatie van de wet onderzoeks- of uitvoeringsbudget noodzakelijk is. In eerste instantie zal dit zoveel mogelijk uit bestaande budgetten gefinancierd worden. Mocht het noodzakelijk zijn dan zal er in de komende (financiële) rapportages extra aandacht aan dit onderwerp worden besteed.

Wonen/Woonvisie

Ook in Dronten trekt de woningmarkt aan. We zien zowel in de nieuwbouw als bestaande markt een stijging van het aantal verkopen. In eerste instantie vooral in het starterssegment maar geleidelijk aan ook in het midden- en dure segment. Ook het aantal inwoners laat weer een positieve ontwikkeling zien. Hier ligt uiteraard een relatie met de aantrekkende economie c.q. woningmarkt. Zoals in 2013 met de raad afgesproken wordt eind 2015 een nieuwe Woonvisie opgesteld (afronding 1e kwartaal 2016) waarin o.a. deze ontwikkelingen verder worden uitgediept. Niet uitgesloten is dat voor onderzoeksvraagstukken c.q. uitvoeringsactiviteiten budget nodig is. Op dit moment kunnen wij dit nog niet concreet aangeven.

Per 1 juli 2015 is de nieuwe Woningwet van kracht. Hierin is onder andere geregeld dat woningcorporaties naar redelijkheid moeten bijdragen aan de gemeentelijke volkshuisvestelijke opgave, zoals vastgelegd in een actuele Woonvisie. Het jaar 2015 is een overgangsjaar: in 2016 moet de corporatie voor 1 juli 2016 "een bod uitbrengen" op de nieuwe Woonvisie. De Woonvisie moet hiervoor het kader bieden.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Aantal afgegeven omgevingsvergunningen per jaar	397	350	499
Dekkingspercentage tarieven omgevingsvergunningen	71%	66%	86%
Aantal toetsingen welstand per jaar	140	200	200
Nieuwbouwproductie woningbouw volgens de woonvisie/ update voorjaar 2013	114	188	91

Aantal vestigers uit andere gemeenten	3.276	2.500	3.188
Aantal vertrekkers naar andere gemeenten	3.164	2.400	3.169

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

810 Ruimtelijke ordening

Woningbouwstrategie Swifterbant

Begin december heeft het college besloten om het hernieuwde participatietraject in het kader van de woningbouwstrategie op te starten. Het traject is gestart met de werving van een onafhankelijk voorzitter.

822 Overige volkshuisvesting

Wonen algemeen

Eind juni 2016 heeft de raad de nieuwe Woonvisie (2016-2020) 'Groeien met kwaliteit' vastgesteld. In deze visie is vastgelegd hoe de kwaliteiten van het wonen verder versterkt en uitgebouwd gaan worden. Bij de totstandkoming van de visie zijn diverse lokale marktpartijen betrokken. Tevens is samen met OFW een woningmarktonderzoek uitgevoerd. De komende jaren worden de diverse doelen en beleidskeuzes verder uitgewerkt.

Prestatieafspraken met OFW

Conform de herziene Woningwet heeft OFW een zogenoemd 'bod' c.q. activiteitenoverzicht ingediend, met daarin aangegeven welke bijdrage OFW wil leveren aan de realisering van het gemeentelijke volkshuisvestingsbeleid. Gemeente en corporatie hebben hierover overleg gevoerd, met daarbij ook de Huurdersbelangenvereniging als partij. Dit heeft geleid tot nieuwe afspraken voor 2017, die op 14 december 2016 formeel zijn bekrachtigd. In de afspraken komen diverse thema's aan de orde, waaronder voldoende passende woningen voor de doelgroep van beleid, nieuwbouw, inspelen op vergrijzing, bijzondere doelgroepen, leefbare en veilige kernen en duurzaamheid.

Studentenhuisvesting

Naar aanleiding van de problematiek met betrekking tot de huisvesting van studenten in woonwijken is een lijn uitgezet om een veilige en fijne leefomgeving voor zowel studenten als omwonenden te creëren. Er is een gecoördineerde aanpak ontwikkeld tussen de afdelingen VHV, REO, RRB en MO. Door middel van een integrale wijkgerichte aanpak worden de problemen en oplossingen geanalyseerd en kansrijke oplossingen uitgevoerd teneinde de leefomgeving te verbeteren. De frequentie van het aantal controles bij de woningen waarin huisvesting van studenten plaatsvindt is verhoogd. In samenwerking met Brandweer Flevoland wordt gecontroleerd op het voldoen aan de voorschriften van het Bouwbesluit.

Naar aanleiding van een buurtschouw in wijk Dronten Noordoost en aan de hand van een in november 2016 gehouden bewonersavond voor deze wijk zijn verschillende activiteiten georganiseerd. Er is een meldpunt voor klachten en een klachtenregistratiesysteem opgezet. Het merendeel van de klachten is inmiddels naar tevredenheid afgehandeld. Andere zaken die o.a. worden onderzocht zijn de parkeergelegenheid en verkeersveiligheid in de wijk. Er wordt actief gehandhaafd op illegale huisvesting van studenten en het aantal toegestane studenten per woning.

In samenspraak met partijen als politie, OFW en Aeres Hogeschool wordt gekeken welke mogelijke rol deze organisaties op zich kunnen nemen teneinde een goede leefbaarheid in de woonwijken te kunnen bewerkstelligen.

In samenwerking met Communicatie wordt een communicatieplan voor informatievoorziening richting inwoners opgesteld.

Groei aantal inwoners / woningbouwproductie

Op basis van voorlopig cijfers is het aantal inwoners in de gemeente gegroeid met 142 personen. Een uitsplitsing naar natuurlijke groei danwel migratie is op dit moment nog niet beschikbaar. De woningbouwproductie bedroeg 91 woningen. Dit is lager dan de eerdere prognose c.q. doelstelling. Dit heeft o.a. te maken met een aantal projecten in De Gilden, die later gereed komen dan voorzien.

Overigens signaleren marktpartijen en makelaars een sterk aantrekkende markt. Dit geldt niet alleen voor de onderkant van de markt, ook het midden- en dure segment laten een stijging zien, zowel wat betreft het aantal transacties als het stijgen van de prijzen. Marktpartijen verwachten dat zolang de hypotheekrente laag blijft, deze stijgende lijn zich doorzet.

Project oneigenlijk grondgebruik

Sinds 2012 worden particuliere woningbezitters geïnformeerd als zij gemeentegrond grenzend aan hun perceel zonder toestemming van de gemeente in gebruik hebben. Indien mogelijk worden deze gronden te koop aangeboden. In de meeste gevallen is verkoop niet mogelijk vanwege de ligging van de gemeentegronden in de hoofd- en nevenstructuur conform het groenbeleidsplan. Deze gronden dienen in de oorspronkelijke staat teruggebracht te worden.

In totaal is er nu 2.247 m² grond verkocht.

Het project heeft een omvang van circa 400 dossiers, Daarvan zijn er inmiddels 370 afgerond. Er resteren nog circa 30 meer complexe zaken. Bij een laatste inventarisatie zijn er circa 450 nieuwe adressen waar mogelijk sprake is van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond. Deze dossiers worden in een nieuw project opgepakt.

830 Bouwgrondexploitatie

Hanzekwartier (herinrichting De Noord)

Eind 2016 is het herinrichtingsplan voor De Noord nog in voorbereiding. Het betreft het deel van De Noord vanaf de fietsoversteek rotonde met de Oeverloper tot aan de fietsoversteek rotonde met de Energieweg/De Morinel. De hoofdrijbaan, de groenstroken, de verlichting en het voet/fietspad aan de oostzijde worden geheel vernieuwd. Het plan voor dit deel van De Noord is ook ter uitvoering van de structuurvisie Hanzekwartier. De gemeente was in overleg met de provincie voor een subsidieaanvraag op basis van de regeling Herstructureringsprojecten bedrijventerreinen/werklocaties. De subsidie is helaas niet verkregen.

Vooralsnog is het uitgangspunt dat de werkzaamheden binnen het beschikbare budget kunnen worden uitgevoerd. Een deel van de werkzaamheden (opruimen verharding Ottoplein en verleggen bijbehorende kabels en leidingen) worden ten laste gebracht van de grondexploitatie. Bij het opstellen van de grondexploitatie was hier al rekening mee gehouden gezien de onzekerheid van het verkrijgen van de subsidie.

De uitvoering voorzien wij voor het jaar 2017.

De Gilden

Er zijn in 2016 veel 'gaten' die waren ontstaan in de recessieperiode bebouwd. Thans wordt er nog op verschillende locaties gebouwd in De Gilden fase 2. In 2016 is onder andere het Bastion project (44 rijwoningen) afgerond en een project van 30 rijwoningen aan het spoor is voor de helft gerealiseerd. Begin volgend jaar wordt met de tweede helft gestart waarmee het leeuwendeel van de projectmatige woningen De Gilden fase 2 is gerealiseerd. De bouw van de in de programma 8 benoemde oeverwoningen (8) is inmiddels gestart. Alle particuliere kavels (aan de rand van de Smederij) zijn verkocht of onder optie.

Aan de wateras in De Gilden fase 1, deel 3 ligt nog een grote (her)ontwikkelingsopgave. Dit gebied is in drieën gesplitst en er lopen nu met 3 partijen gesprekken over deze opgave. Het project dat op het punt van bouwen staat is een project van 29 nul-op-de-meter (woningen zonder energie rekening) woningen. Deze bevinden zich in het gebied tegenover het centrumgebied van Dronten-west.

In het centrum-gebied van Dronten-west zijn in 2016 afspraken gemaakt met een ontwikkelaar die hier tussen de Beursstraat en de waterpartij 18 rijwoningen gaat realiseren alsmede 29 zorg-appartementen. De benodigde ruimtelijke procedure om de bouw feitelijk mogelijk te maken zal begin 2017 worden opgestart. In 2016 zijn tevens afspraken gemaakt met Bramer over de ontwikkeling van een Lidl supermarkt in combinatie met 20 appartementen met een oriëntatie op de Gildenpenningdreef. Er is overeenstemming over de belangrijkste uitgangspunten van deze ontwikkeling maar de onderhandelingen over de grondprijs zijn nog niet afgerond.

Vernieuwende woonconcepten in Het Palet

Het landschappelijke raamwerk (het 'casco' genoemd in het toekomstbeeld 2018) is inmiddels aangelegd door de gemeente. We nemen veel interesse waar voor de gronden in Het Palet waar 'de markt' zijn eigen gang kan gaan. Met 2 initiatiefgroepen is al een koopovereenkomst gesloten en hetzelfde geldt voor een woon-zorg initiatief met een grootte van ruim 3 hectare (ruim 100 woningen). Daarnaast heeft ook de individuele kavelverkoop een enorme vlucht genomen. De 31 in 2016 op de markt gebrachte kavels, als verlenging van de Wisentzone, zijn allemaal verkocht en begin 2017 komen er nog eens 23 op de markt waarvoor nu een wachtlijst is opgesteld. Voor de delen waar op korte termijn bouwactiviteiten zijn voorzien zijn de gronden bouwrijp gemaakt.

Bouwgrondexploitatie

Eind 2016 zijn de grote erfpachtpercelen van Agrifirm (ruim 5 ha) in het Hanzekwartier overgedragen aan de gemeente. De sloop van de gebouwen op het voormalige Welkoopperceel is dan nog in volle gang. De overdracht van dat perceel aan de gemeente wordt begin 2017 verwacht. In 2016 is de realisatie van de Havenkade, bebouwing aan het Koning Willem Alexanderplein en appartementen aan De Noord onderzocht met ontwikkelaars onderzocht. Voor de Havenkade zijn de onderhandelingen met Van Wijnen Projectontwikkeling voor ca. 145 woningen in een eindfase. Voor het Koning Willem Alexanderplein heeft de ontwikkelaar zich terug getrokken. De 49 woningen (41 appartementen en 8 rijwoningen) aan de Noord naast Woninginrichting Rikken zijn eind 2016 bijna allemaal verkocht. In april 2017 wordt de start bouw verwacht.

Voor de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie wordt verwezen naar het afzonderlijk, nog op te stellen boekwerk/bijlage Grondexploitatie/paragraaf Grondbeleid.

Graafschap

In 2016 zijn 15 starterswoningen opgeleverd en zijn er nog 13 in aanbouw. Verder zijn er nog 6 middeldure koopwoningen in aanbouw. Met de voorbereiding van de bouw van 5 middel dure koopwoningen is gestart. Verder zijn er nog diverse woningbouwplannen in ontwikkeling.

Opvallend is dat vooral de verkoop van vrije kavels achterblijft. Waar de vraag naar vrije kavels in Dronten explosief is gestegen, is er in De Graafschap geen enkele kavel verkocht. Er wordt gestudeerd op maatregelen om ook de verkoop van deze kavels te stimuleren.

Bloemenzoom

De woningbouw in de Bloemenzoom ligt volledig stil. Een door bouwbedrijf Geveke ontwikkeld plan voor de bouw van rijwoningen is in de markt niet aangeslagen en is voor het bedrijf reden geweest om van de ontwikkeling af te zien. Dit betekent dat naar een nieuwe ontwikkelaar wordt gezocht en tevens ook zal worden gekeken in hoeverre de verkoop van de woon-werk kavel kan worden gestimuleerd. Hiervoor is een voorstel in voorbereiding.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ -2.120.970**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Lasten:					
810	-1.505	-1.366	-1.416	-1.182	234
822	-1.777	-1.693	-1.765	-1.768	-3
823	-	-	-	-	-
830	-1.789	-3.662	-2.551	-8.724	-6.173
Subtotaal lasten	-5.071	-6.721	-5.732	-11.674	-5.942
Baten:					
810	24	4	4	62	58
822	169	56	56	108	52
823	634	1.097	1.097	1.027	-70
830	3.955	2.990	2.179	5.959	3.780
Subtotaal baten	4.782	4.147	3.336	7.156	3.820
Exploitatieresultaat	-290	-2.574	-2.397	-4.517	-2.120
Toevoegingen reserve	-2.178	-79	-1.055	-1.090	-35
Onttrekkingen reserve	1.136	300	2.401	2.533	132
Resultaat na mutaties reserve	-1.332	-2.353	-1.051	-3.075	-2.024

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Ruimtelijke ordening

810 Ruimtelijke ordening **Verschil lasten: € 234.101**

Bedrag	Toelichting
€ 234.000	Als gevolg van gewijzigde BBV-voorschriften zijn de voorbereidingskosten geactiveerd op de balans onder Immateriële Vaste Activa (IVA).

810 Ruimtelijke ordening **Verschil baten: € 58.510**

Bedrag	Toelichting
€ 26.000	In 2016 heeft voor enkele ruimtelijke plannen kostenverhaal plaatsgevonden. Deze opbrengsten worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Kostenverhaal.
€ 27.000	Hogere inkomsten bij bestemmingsplannen in opdracht van derden.
€ 5.510	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Overige volkshuisvesting

822 Overige volkshuisvesting **Verschil lasten: € -2.704**

Bedrag	Toelichting
€ 48.000	Er is minder werk uitbesteed dan begroot in 2016 binnen de activiteit Vastgoed en Landmeten.
- € 25.000	Door de complexiteit van de resterende dossiers in het kader illegaal grondgebruik zijn meer kosten gemaakt dan begroot.
- € 34.000	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.
€ 8.300	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

822 Overige volkshuisvesting **Verschil baten: € 51.665**

Bedrag	Toelichting
€20.000	Er zijn meer inkomsten ontvangen dan geraamd doordat de gemeente werkzaamheden voor andere gemeenten heeft verricht in het kader van BGT.
€ 21.000	Hogere huuropbrengsten vanuit de activiteit woonwagencentrum.
€ 11.000	De baten zijn de verkoopopbrengsten van grond vanuit het project Oneigenlijk grondgebruik.
€ 7.651	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van de begroting.
€- 8.300	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de lasten eenzelfde voordeel laten zien t.o.v. de begroting

Bouwvergunningen (Omgevingsvergunning)

823 Bouwvergunningen **Verschil baten: € -69.112**

Bedrag	Toelichting
- € 69.112	Als gevolg van het terugbetalen van onterecht geheven leges voor de omgevingsvergunningen bij studentenhuisvesting en de afhankelijkheid van de binnenkomende aanvragen voor omgevingsvergunningen zijn er minder opbrengsten dan begroot.

Bouwgrondexploitatie

830 Bouwgrondexploitatie **Verschil lasten: € -6.173.628**

Bedrag	Toelichting
€ 2.346.654	De uren van de bouwgronden in exploitatie worden rechtstreeks geactiveerd op de betreffende grondexploitaties. Hierdoor ontstaat een 'fictief' verschil. (In 2016 zijn op de grondexploitaties € 355.814 minder interne uren geactiveerd dan begroot).
- € 8.520.282	Voor de grondexploitatie complex 161 Poort van Dronten 1e fase is een risicovoorziening als beheersmaatregel getroffen ter grootte van het effect op startwaarde van het niet realiseren van alle geraamde opbrengsten na 10 jaar. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel toelichting op de balans onder vlottende activa (onderhanden werk).

830 Bouwgrondexploitatie **Verschil baten: € 3.780.197**

Bedrag	Toelichting
€ 4.000.000	Verlaging van de aanwezige voorzieningen.
€ 100.000	Opbrengsten tijdelijke exploitatie vastgoed.
€ 115.000	Verkoop recht van erfpacht Passage Dronten aan provincie.
- € 100.000	Ontbinding recht van erfpacht Agrifirm Hanzekwartier.
- €334.803	Minder kapitaaloverdracht dan begroot vanuit de grondexploitaties naar de Algemene Dienst. In 2016 is complex 391 congrescentrum Randweg 1 afgesloten.

Mutaties reserves

Mutaties reserves Programma 8 (per saldo): **€ 96.413**
Dit voordeel betreft een hogere onttrekking aan de Bestemmingsreserve
Weerstandsvermogen grondexploitatie en een dotatie aan de Bestemmingsreserve
Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling.

Bedrag	Toelichting
€ 132.200	Onttrekking t.b.v. afwaarderen NIEG gronden CF raadsbesluit Nota Grondbeleid 2016 (B16.002002).
- € 20.800	Bijdragen ontvangen bij het sluiten van anterieure overeenkomsten voor ruimtelijke ordening worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve.
- € 14.987	Totaal overige afwijkingen ten opzichte van begroting.

Programma 9 Algemeen

Algemene omschrijving

Onder dit programma valt de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ), de heffing en invordering van belastingen (exclusief de baten), niet aan andere programma's, c.q. het overzicht algemene dekkingsmiddelen toe te rekenen lasten en baten. De productomschrijvingen zijn gerelateerd aan:

- WOZ;
- kosten heffing en invordering belastingen;
- stelposten;
- saldi kostenplaatsen;
- begrotingssaldo en jaarrekeningresultaat.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

- De uitvoering van de Wet WOZ is geregeld in de Wet Waardering Onroerende Zaken en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten
- Diverse verordeningen op het gebied van belastingen en retributies
- Verordening VROM starterslening 2013
- Accommodatiebeleid 2015
- Verordening bezwaarschriften 2016

Wat wilden we bereiken?

Collegeprogramma 2014-2018

Maatschappelijk vastgoed en accommodatiebeleid

Toekomstbeeld 2018

In 2018 hebben we (een) werkend(e) financieel en inhoudelijk beheersplan(nen) voor onze accommodaties, zijn de kwaliteit en functionaliteit van de accommodaties voor korte, middellange en lange termijn gewaarborgd en vindt er een doelmatig gebruik van onze accommodaties plaats.

Subsidies (cofinanciering)

Toekomstbeeld 2018

Daar waar mogelijk is gebruik gemaakt van subsidiemogelijkheden. Bij goede particuliere initiatieven die de leefbaarheid ten goede komen en waarbij ook geld van andere overheden wordt verkregen, is de gemeente bereid in cofinanciering bij te dragen.

Subsidies (subsidieproces onderbrengen in een SSC)

Toekomstbeeld 2018

De registratie, controle op volledigheid, beschikking, monitoring, rapportage en verlening van subsidies wordt in 2018 in de vorm van een Shared Service Center (SSC) voor de gemeente uitgevoerd. De gemeente beoordeelt de te behalen effecten en resultaten. Het subsidieproces wordt verder door het SSC afgehandeld. Kleine subsidies, die binnen vooraf gestelde kaders en budgetten passen, worden binnen de setting van het SSC volledig afgehandeld.

Bedrijfsvoering in het algemeen

Toekomstbeeld 2018

De gemeentelijke organisatie is als vanouds gericht op de ontwikkeling en uitvoering van de bestuurlijke agenda. Dit collegeprogramma staat daarbij centraal. Geïnspireerd door de toekomstvisie wordt bij het realiseren van de bestuurlijke ambities goed gebruik gemaakt van de bestaande en de nieuwe taken en bevoegdheden die de gemeenten ten deel vielen en vallen. Het wordt als een uitdaging gezien om binnen de door het rijk gekorte middelen tot goede oplossingen te komen. Diensten en voorzieningen komen er meer en meer via co-creatieve werkvormen, in samenspraak met de doelgroepen en de partijen in de samenleving die bijdragen aan de oplossingen die inwoners, bedrijven en instellingen wensen. De methodieken vergen communicatie op maat, waarbij gebruik

gemaakt wordt van nieuwe (digitale) technieken. Ook de gemeentelijke organisatie is onderhevig aan snel opeenvolgende economische en maatschappelijke veranderingen. Dat vergt een flexibele, slagvaardige en kundige gemeentelijke organisatie. Aan bestuurders en ambtenaren worden hoge eisen gesteld. Onze AKTIV-kernwaarden blijven van toepassing (Afspraak is afspraak, Klantgericht, Toekomstgericht, Integer, Veranderingsgezind).

In 2018 zal de organisatiewijziging definitief vorm krijgen, als startpunt voor de verdere doorontwikkeling, om ook in de toekomst adaptief te kunnen reageren op veranderingen die zich in onze samenleving voor doen.

Informatiseringsbeleid

Toekomstbeeld 2018

De overheidsbrede infrastructuur om tot uitwisseling te komen van overheidsinformatie is verder uitgebouwd met o.a. de bouwstenen uit het i-NUP: Mijn.Overheid.nl (aansluiten op Berichtenbox en aansluiten op "Lopende Zaken"), e-Herkenning, Basisregistratie Personen (BRP), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Hierdoor is de informatie die in de dienstverlening en de bedrijfsvoering wordt gebruikt betrouwbaar, actueel en veilig. Informatie veiligheid is vormgegeven conform de richtlijnen van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) en persoonsgegevens worden beschermd conform de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Administratieve lasten bij de inwoners, bedrijven en instellingen zijn verder verminderd door meer koppelingen tussen administraties en het optimaliseren van de werkprocessen (enkelvoudige uitvraag van gegevens en meervoudig gebruik hiervan). In het Sociaal Domein is de informatie-uitwisseling zodanig ontwikkeld dat de doelstelling: één gezin, één plan, één regisseur volledig wordt ondersteund.

Financiën

Toekomstbeeld 2018

Dronten is in 2018 nog steeds financieel gezond, zowel voor wat betreft een sluitende exploitatie als de reservepositie. Financiële tegenvallers leiden niet tot een lastenverzwaring voor de inwoners, instellingen en bedrijven. Voor leges en retributies blijft het bestaande beginsel van kostendekkendheid gelden.

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Het programma Algemeen bevat geen nieuw beleid voor de jaren 2016 en verder.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016 vanuit de Programmabegroting 2016

Geen.

Beleidsindicatoren

Indicatoren/ kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Gewogen gemiddeld rentepercentage leningen gemeente in %	4,27%	4,06%	4,06%
Aantal afdelingen binnen gemeente	9	9	9
Aantal locaties waar gemeentepersoneel is gehuisvest	2	2	2
Percentage rentetoerekening aan eigen financieringsmiddelen	4%	4%	4%
Basis rekenrente gemeente bij financiële vraagstukken	4%	4%	4%
Ombuiging in formatie	0	0	0

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ -1.063.020**. Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Lasten:					
911	-13	-17	-686	-710	-24
922	-248	-504	-248	-300	-52
930	-694	-468	-482	-486	-4
940	-31	-27	-27	-28	-1
960	202	-351	-2.092	-1.756	336
Subtotaal lasten	-784	-1.367	-3.535	-3.280	255
Baten:					
911	218	1.228	1.228	5	-1.223
922	235	16	16	63	47
930	-	-	50	50	-
940	5	-	-	3	3
960	56	-	-	-148	-148
Subtotaal baten	514	1.244	1.294	-27	-1.321
Exploitatieresultaat	-270	-123	-2.242	-3.305	-1.063
Toevoegingen reserve	-109	-109	-420	-420	-
Onttrekkingen reserve	179	180	420	420	-
Resultaat na mutaties reserve	-199	-52	-2.242	-3.305	-1.063

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar

911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar **Verschil baten: € -1.223.030**

Bedrag	Toelichting
-€ 1.222.000	Door de gewijzigde regelgeving BBV kan er ingaande 2016 minder rente worden toegerekend aan het grondbedrijf. Voor de wijzigingen BBV met betrekking tot grondexploitatie is een stelpost opgenomen. Dit nadeel dient dan ook in samenhang met deze stelpost gezien te worden en met taakveld 914 onder Algemene dekkingsmiddelen.

Algemene baten en lasten

922 Algemene baten en lasten **Verschil lasten: € -51.800**

Bedrag	Toelichting
€ 25.000	Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat er in 2016 geen kosten zijn gemaakt voor uitbestede werkzaamheden op dit product.
-€ 26.000	Dit nadeel wordt veroorzaakt door kapitaallasten betreffende extra uitgaven inzake asbestinventarisatie gemeentelijke gebouwen.
€ 62.500	Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat er geen schades zijn verhaald in 2016.
-€ 204.000	Dit nadeel wordt veroorzaakt door Kwijtscheldingen van (belasting) heffingen.
-€ 73.000	Stelpost flexibele schil, in 2016 is er € 32.800 ten laste van deze stelpost gebracht.
-€ 50.000	Stelpost orderuitputting kapitaallasten, in 2016 zijn er geen mutaties ten laste van deze stelpost gebracht.
€ 58.000	Stelpost kapitaallasten onderwyshuisvestingsplannen, in 2016 is er € 7.800 ten laste van deze stelpost gebracht.
-€ 110.000	Stelpost ombuigingen personeel, in 2016 is er € 80.000 ten laste van deze stelpost gebracht.
€ 175.000	Stelpost nog te realiseren overhead, in 2016 is er € 70.000 ten laste

	van deze stelpost gebracht.
€ 81.500	Stelpost indexering, in 2016 is er € 238.500 ten laste van deze stelpost gebracht.

922 Algemene baten en lasten

Verschil baten: € 47.269

Bedrag	Toelichting
€48.000	Het verschil betreft een onttrekking uit de voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst. Op basis van voortgangsrapportages zijn een aantal dubieuze debiteuren van de algemene dienst afgeboekt.

Saldo van kostenplaatsen

960 Saldo van kostenplaatsen

Verschil lasten: € 336.12

Het saldo van de kostenplaatsen worden op programma 9 verantwoord. Dit betreft het saldo van de kapitaallasten en het saldo van de bedrijfsvoering. In feite betreft dit de onderdelen die op de verdeeldienst zijn opgenomen.

Bedrag	Toelichting
-€ 20.000	Administratiekosten. Bij de Slotrapportage 2016 zijn meerkosten cateringpakket Impact van € 25.000 bijgeraamd.
-€ 126.000	Personeelskosten. In 2016 zijn er concernbreed minder personeelskosten in rekening gebracht, voor zowel de gemeentelijke organisatie als de grondexploitatie.
€ 233.000	Automatiseringskosten. Door de actualisatie van de Voorziening is er een voordeel ontstaan.
€93.000	Huisvestingskosten Voorziening gebouwen. Door de actualisatie van de Voorziening gebouwen is er een voordeel ontstaan.
€ 147.657	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de baten eenzelfde nadeel laten zien t.o.v. de begroting.

960 Saldo van kostenplaatsen

Verschil baten: € -147.657

Bedrag	Toelichting
€- 147.657	Door een verplichte technische aanpassing vanuit de accountant wordt de onttrekking aan de Voorziening algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen onder de lasten verantwoord. Per saldo is het effect neutraal omdat de lasten eenzelfde voordeel laten zien t.o.v. de begroting.

Algemene dekkingsmiddelen

In dit deel geven we inzicht in de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen en andere inkomsten kennen in tegenstelling tot heffingen als riool- en afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. Riool- en afvalstoffenheffing worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze (een deel van) de kosten dekken, onder de baten verantwoord. Naast de algemene dekkingsmiddelen lichten we hier de post onvoorzien toe.

Wat wilden we bereiken?

Doelstellingen Kadernota 2016 (nieuw beleid) en Programmabegroting 2016

Nieuw beleid Kadernota 2016 en Programmabegroting 2016

Gevolgen schatkistbankieren

Met ingang van 2014 is er nieuwe wetgeving gekomen ten aanzien van het beleggen van overtollige liquiditeiten. Voor de totstandkoming van de wetgeving rondom het zogenaamde schatkistbankieren mochten de gemeenten hun overtollige liquiditeiten beleggen bij de instellingen die een goed rendement gaven. Dit gold ook voor de gemeente Dronten. Dronten heeft zijn beleid ten aanzien van overtollige liquiditeiten verwoord in het zogenaamde treasury statuut dat aangeeft dat belegging van overtollige liquiditeiten alleen toegestaan is bij instellingen met een triple AAA rating. Het schatkistbankieren heeft het beleggen van overtollige liquiditeiten danig ingeperkt. Belegging is alleen mogelijk bij collega overheden of bij de schatkist. Beide geven geen marktconform rendement.

De gemeente Dronten heeft voor de wetgeving "schatkistbankieren" als gevolg van de verkoop van de NUON-aandelen de overtollige liquiditeiten tijdelijk belegd bij de ABN (deposito). De deposito bij de ABN verloopt halverwege 2019. Het rendement bij de ABN is hoog en het rendement bij instellingen voor schatkistbankieren zeer laag. De markt en het schatkistbankieren heeft tot gevolg dat wij rekening moeten houden met een structureel lager rendement van € 750.000 per jaar (voor het jaar 2019 € 375.000 omdat de deposito halverwege vervalt).

Precariobelastingen kabels en leidingen

De opbrengst van de precariobelasting is eind 2014 structureel verhoogd met een bedrag van € 302.000. In 2014 is juridisch gebleken dat in Dronten ook voor de gasleidingen de Verordening precariobelasting van toepassing is.

Extra opbrengsten onroerende zaakbelastingen windmolens

De ontwikkelingen ten aanzien van duurzame energie volgen elkaar snel op. Een van de ontwikkelingen is windenergie. Ook onze gemeente is druk doende om de windenergie in de polder een boost te geven. Zie onder andere het voorstel om mee te doen aan een programmabureau wind in Flevoland (zie het nieuwe beleid onder programma 8 van deze kadernota 2016). De ontwikkelingen windenergie in de gemeente Dronten zullen tot gevolg hebben dat er nieuwe windmolens worden geplaatst c.q. bestaande windmolens zullen worden vervangen. De windmolens zullen worden betrokken in de onroerende zaakbelastingen en zullen dan ook een extra opbrengst aan onroerende zaakbelastingen genereren. In deze kadernota 2016 is geen rekening gehouden met de extra opbrengst aan onroerende zaakbelastingen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De uitvoering van de ambities vanuit het Collegeprogramma 2014-2018 en de Programmabegroting 2016 wordt hierna per product toegelicht.

938 Baten reclamebelasting

In 2016 is voor het eerst reclamebelasting geheven in het centrum van Dronten. De raad had hiertoe besloten in juni 2015 ten behoeve van het ondernemersfonds binnen het programma Actieplan Centrum (zie programma 3). In december 2016 is gebleken dat de opgelegde belastingaanslagen nagenoeg gelijk zijn aan de raming. De inningskosten van het GBLT voor het uitvoeren van de belastingmaatregel is lager uitgevallen dan de raming. De opbrengst van de reclamebelasting minus de inningskosten is als subsidie uitgekeerd aan stichting Does, zoals vastgelegd in het raadsbesluit van juni 2015 en het

gesloten convenant tussen college en de stichting. Voor 1 juni 2017 zal de stichting formeel verantwoording afleggen aan het college over de besteding van de gelden.

Wat heeft dit gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2016 af met een resultaat van: **€ 427.915.**

Het resultaat lichten we hieronder per product toe (-/- is een nadelig resultaat).

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:					
330	-103	-87	-87	-59	28
913	-	-	-	-	-
914	-576	-443	-443	-360	83
921	-	-	-	-	-
923	-	-	-	-	-
931	-	-	-	-	-
932	-	-	-	-	-
935	-	-	-	-	-
936	-	-	-	-	-
937	-	-	-	-	-
938	-	-	-	-	-
939	-	-	-	-	-
Subtotaal lasten	-679	-530	-530	-419	111
Baten:					
330	1.005	921	892	738	-154
913	98	97	97	96	-1
914	3.635	3.472	3.472	3.888	416
921	32.018	33.094	34.241	34.694	453
923	22.148	20.536	20.638	20.638	-
931	1.708	1.423	1.423	1.418	-5
932	7.591	7.546	7.546	7.406	-140
935	167	182	182	79	-103
936	1.045	1.037	1.037	884	-153
937	273	285	285	259	-26
938	-	-	190	179	-11
939	922	915	915	956	41
Subtotaal baten	70.610	69.508	70.918	71.235	317
Exploitatieresultaat	69.932	68.978	70.389	70.817	428
Toevoegingen reserve	-5.383	-753	-42.783	-42.357	426
Ottrekkingen reserve	7.459	20	41.046	41.046	-
Resultaat na mutaties reserve	72.008	68.245	68.652	69.505	853

Hierna verklaren we per product de afwijkingen tussen Begroting na wijziging 2016 en de werkelijkheid 2016. De belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten worden afzonderlijk toegelicht. Het grensbedrag van toelichting is € 25.000 en hoger.

Nutsbedrijven

330 Nutsbedrijven

Vershil lasten: € 27.938

Bedrag	Toelichting
€ 28.000	Het betreft een voordeel op de kapitaallasten. Door een aflossing van € 345.500 op de achtergestelde lening Vitens zijn de kapitaallasten lager dan begroot.

330 Nutsbedrijven

Vershil baten: € -154.444

Bedrag	Toelichting
€ 150.000	De dividend-uitkering Alliander is voor 2016 lager uitgevallen dan begroot.

Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar

914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar **Verschil lasten: € 82.638**

Bedrag	Toelichting
€37.500	Voorziening de Graafschap 1e Fase. Er zijn minder uitgaven geweest in 2016, waardoor er een voordeel is ontstaan. Een uitgebreide toelichting is te lezen bij de toelichting op de balans.
-€19.000	Voorziening de Gilden 2e fase complex 032. De uitgaven waren niet voorzien in 2016, waardoor er een nadeel is ontstaan. Een uitgebreide toelichting is te lezen bij de toelichting op de balans.
€20.000	Voorziening de Gilden. Er zijn geen uitgaven in 2016 geweest, waardoor er een voordeel is ontstaan. Een uitgebreide toelichting is te lezen bij de toelichting op de balans.
€31.000	Voorziening De Poort van Dronten 1e Fase. Er zijn minder uitgaven geweest in 2016, waardoor er een voordeel is ontstaan. Een uitgebreide toelichting is te lezen bij de toelichting op de balans.

914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar **Verschil baten: € 416.007**

Bedrag	Toelichting
€ 416.000	De rente over het eigen vermogen bedraagt € 3.887.000, zijnde 4% over het saldo reserves en voorzieningen per 1-1-2016 van € 96.925.00 (exclusief Nuon-reserve) Dit voordeel dient in relatie gezien te worden met taakveld 911 programma 9. Zie de toelichting.

Algemene uitkering gemeentefonds

921 Algemene uitkering gemeentefonds **Verschil baten: € 453.580**

De algemene uitkering 2016 is per saldo € 452.000 hoger dan geraamd. De opbrengsten algemene uitkering zijn gebaseerd op de laatste gegevens (decembercircularie 2016). De hogere uitkering wordt veroorzaakt door de bijstelling als gevolg van de decembercircularie 2016 en bijstelling van de basisgegevens voor de berekening van de hoogte van de algemene uitkering over oudere jaren. In jaren is de afwijking ten opzichte van hetgeen geraamd is als volgt:

Bedrag	Toelichting
€ 99.000	Extra inkomsten betreffende verrekenbedrag 2014
€ 31.000	Extra inkomsten betreffende verrekenbedrag 2015
€ 320.000	Extra inkomsten betreffende verrekenbedrag 2016. Door middel van raadinformatiebrieven wordt de raad geïnformeerd over de uitkomsten van alle circulaires. (Mei-September-December)

Onvoorziene uitgaven

De hoogte van de stelpost onvoorzien wordt bepaald door een bedrag per inwoner. Voor Dronten bedraagt het bedrag per inwoner € 3,50 (in totaal € 142.000). In onderstaande tabel is benoemd waarvoor deze stelpost is gebruikt in 2016. Het restant van de stelpost op 31 december 2016 bedraagt € 46.778 en is onderdeel van het rekeningssaldo.

Omschrijving	Datum	Bedrag
Stand post éénmalig onvoorzien 2016 per 1-1-2016	1-1-2016	142.000
Inzet 2016		
- Subsidie toekenning stichting Pro Dronten	11-5-2016	-28.500
- Preventie overlast (brom)fietsen	14-6-2016	-6.000
- Verlenging wethouder tot mei 2016	4-1-2016	-37.562
- Inzet leidinggevende platform netwerkorganisatie Kampen-Dronten	27-6-2016	-12.600
- Art Conservation	13-9-2016	-1.560
- Kunstwerk De Vluchteling	8-11-2016	-9.000
Stand post éénmalig onvoorzien 2016		46.778

Voor de inzet van de post onvoorzien voor de subsidietoekenning stichting Pro Dronten en de verlenging van de tijdelijke vervanging wethouder (beide bedragen boven de grens van € 15.000), is aan de raad reeds via de voortgangsrapportage definitieve goedkeuring gevraagd.

Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren

932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren **Verschil baten: € -140.181**

Bedrag	Toelichting
-€ 8.000	Afboeking prognose 2013
-€ 3.400	Afboeking prognose 2014
-€ 56.000	Afboeking prognose 2015
- € 73.000	Minder inkomsten 2016 conform Jaarrapportage GBLT 2016

Baten forensenbelasting

935 Baten forensenbelasting **Verschil baten: € -102.634**

Bedrag	Toelichting
-€ 14.000	Afboeking prognose 2013
-€ 19.000	Afboeking prognose 2014
-€ 15.000	Afboeking prognose 2015
-€ 55.000	Minder inkomsten 2016 conform Jaarrapportage 2016 GBLT.

Baten toeristenbelasting

936 Baten toeristenbelasting **Verschil baten: € -152.677**

Bedrag	Toelichting
-€ 12.000	Afboeking prognose 2014
-€ 123.000	Afboeking prognose 2015
-€ 18.000	Minder inkomsten 2016 conform Jaarrapportage 2016 GBLT

Baten hondenbelasting

937 Baten hondenbelasting **Verschil baten: € -25.807**

Bedrag	Toelichting
-€6.000	Afboeking prognose 2015
-€18.000	Minder inkomsten 2016 conform Jaarrapportage 2016 GBLT

Baten precariobelasting

939 Baten precariobelasting **Verschil baten: € 41.108**

Bedrag	Toelichting
€ 41.000	Voor precariobelasting is meer ontvangen dan was begroot.

Mutaties reserves

Mutaties reserves Algemene dekkingsmiddelen (per saldo): **€ 425.751**

Dit voordeel betreft lagere toevoegingen aan diverse bestemmingsreserves, conform de actualisatie nota reserves en voorzieningen.

Bedrag	Toelichting
€ 425.000	Verwerking actualisatie nota reserves en voorzieningen.

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane;
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges;
3. De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen, stijgen niet meer dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie (1,4% ten opzichte van 2015). (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 2,0% + prijzen derden 0,8%):2);
4. Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
5. De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kadernota 2016.

Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- De diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Gerealiseerde inkomsten

Voor de lokale heffingen is er per saldo sprake van een nadeel van € 678.800 in het verslagjaar. In de programma's en bij de algemene dekkingsmiddelen wordt dit nader toegelicht.

In de volgende tabel staan de geraamde en werkelijke inkomsten van de lokale heffingen in 2016 samengevat:

Opbrengsten Soort heffing	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Verschil 2016
Onroerende zaakbelastingen	9.299.000	8.969.000	8.824.000	-145.000
Afvalstoffenheffing	3.912.000	3.744.000	3.590.000	-154.000
Rioolrechten	2.333.000	2.480.000	2.350.000	-130.000
Leges:				0
- Burgerzaken	356.000	383.000	429.000	46.000
- Bouwvergunningen	634.000	1.097.000	1.027.000	-70.000
- Overige leges	96.000	63.000	84.000	21.000
(Water)toeristenbelasting	1.045.000	1.037.000	884.000	-153.000
Forensenbelasting	167.000	182.000	79.000	-103.000
Marktgelden	27.000	28.000	24.200	-3.800
Grafrechten	478.000	360.000	364.000	4.000
Hondenbelasting	273.000	285.000	260.000	-25.000
Openbare orde en veiligheid	39.000	40.000	44.000	4.000
Precariobelasting	923.000	915.000	956.000	41.000
Reclamebelasting	0	190.000	179.000	-11.000
Totaal lokale heffingen	19.581.000	19.773.000	19.094.200	-678.800

Onroerende zaakbelastingen

Bij de begroting 2016 is gebruik gemaakt van de WOZ-waarden per 1 januari 2015 van alle woningen/gebouwen in de gemeente Dronten. Deze waarden afgezet tegen de OZB-tarieven leidt tot een begrote opbrengst. Voor 2016 heeft de gemeente € 72.800 minder opbrengsten dan begroot ontvangen voor de OZB eigenaar woningen. Voor OZB gebruiker niet-woningen heeft de gemeente een bedrag van € 44.800 meer ontvangen dan begroot in 2016.

Daarnaast zijn de nog te ontvangen bedragen voor jaren 2013, 2014 en 2015 afgeboekt van de balans. (€ 67.000 nadeel voor OZB eigenaar woningen en € 50.000 nadeel voor OZB gebruikers niet-woningen)

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend. De afvalstoffenheffing heeft in het jaar 2016 € 13.000 minder opgebracht dan begroot. Daarnaast zijn de nog te ontvangen bedragen voor jaren 2013, 2014 en 2015 afgeboekt van de balans. (€ 141.000 nadeel) Dit is geheel verrekend met de betreffende voorziening.

Rioolheffing

De rioolheffing is 100% kostendekkend. De rioolheffing heeft in 2016 € 86.500 minder opgebracht dan begroot. Daarnaast zijn de nog te ontvangen bedragen voor jaren 2013, 2014 en 2015 afgeboekt van de balans. (€ 43.000 nadeel) Het gehele bedrag is verrekend met de betreffende voorziening

(Water)Toeristenbelasting

De opbrengst van de toeristenbelasting in 2016 is € 17.800 minder dan begroot. Daarnaast zijn de nog te ontvangen bedragen voor jaren 2013, 2014 en 2015 afgeboekt van de balans. (€ 135.000 nadeel)

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de recreatiewoning of stacaravan. In het jaar 2016 is er € 55.400 minder binnengekomen dan begroot. Daarnaast zijn de nog te ontvangen bedragen voor jaren 2013, 2014 en 2015 afgeboekt van de balans. (€ 47.000 nadeel)

Marktgelden

Voor een plaats op de weekmarkt dienen leges te worden betaald. Voor het jaar 2016 is € 24.500 ontvangen.

Grafrechten

Voor het jaar 2016 is er € 364.000 aan baten begraafplaatsrechten ontvangen.

Hondenbelasting

Voor de hondenbelasting is in 2016 € 18.400 minder ontvangen dan begroot.

Leges/ tarieven

Uitgangspunt in onze gemeente is dat de leges, rechten en tarieven maximaal kostendekkend zijn. Dit wil zeggen dat de op de belastingplichtige te verhalen kosten in de tarieven dienen te worden opgenomen. Hiertoe wordt de onderzoeksmethode van Adviesgroep Nederlandse Gemeenten van augustus 2013 gehanteerd. Onze tarieven worden steekproefsgewijs aan de hand van deze berekening getoetst en voor titel II is naast de inflatiecorrectie ook een verhoging van 10% doorgevoerd in 2016.

Jaarlijks onderzoekt Vereniging Eigen Huis de bouwleges. Gemeente Dronten staat op plaats 364 voor bouwsommen rond € 10.000 en op plaats 368 voor bouwsommen rond € 130.000. [Onderzoek Vereniging Eigen Huis](#)

De kostendekkendheid van gemeentelijke leges is dynamisch. Veranderingen als gevolg van juridische uitspraken, gemeentelijke organisatie en/of processen dan wel aanpassing van de legestarieven door het Rijk hebben gevolgen voor de kostendekkendheid. Op dit moment voldoen wij met de huidige kostendekkendheid aan de opbrengstennorm van artikel 229b van de Gemeentewet.

Lokale lastendruk

De gemeentelijke lastendruk is sinds 2013 op hetzelfde niveau gebleven. In de volgende tabel staat de gemeentelijke lastendruk van een gemiddelde woning in Dronten:

Belastingsoort	2014	2015	2016
Afvalstoffenheffing	260,40	241,20	241,20
Rioolrechten	146,40	139,80	139,80
<i>Onroerende-zaakbelasting</i>			
- Eigenaar woning 2014 (waarde € 190.000)	297,92		
- Eigenaar woning 2015 (waarde € 178.000)		298,51	
- Eigenaar woning 2016 (waarde € 178.000)			296,55
Totaal lastendruk (zonder eigen woning)	406,80	381,00	381,00
Totaal lastendruk (met eigen woning)	704,72	679,51	677,55

Kwijtscheldingbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de volgende heffingen: afvalstoffenheffing, rioolrechten en hondenbelasting (voor wat betreft de eerste hond). Door de aanscherping van het rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

In totaal is in 2016 voor € 315.100 aan kwijtscheldingen verleend, waar € 312.000 was begroot. Daarnaast is over voorgaande belastingenjaren (2013 t/m 2015) € 63.800 uitbetaald aan kosten.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2009 is het beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing in de nota risicomanagement vastgesteld. In 2010 is een organisatie brede risico-inventarisatie gehouden.

De risico's worden halfjaarlijks geactualiseerd bij de begroting en de jaarrekening. Risico's met een financieel gevolg worden door de concerncontroller beoordeeld en opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf. De risico's zoals voorzien in de begroting 2016 zijn verantwoord en geactualiseerd, mede op basis van de jaarrekening 2015 en de begroting 2017. In verband met de nieuwe taken in het Sociaal Domein is de actualisatie van de nota Risicomanagement uitgesteld. In 2017 wordt een geactualiseerde nota aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als "het vermogen van de gemeente Dronten om onverwachte en niet-reguliere kosten op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en anderzijds uit risico's waarvoor noch voorzieningen zijn getroffen noch verzekeringen zijn afgesloten.

De paragraaf weerstandsvermogen delen wij op in de volgende elementen:

- Weerstandscapaciteit;
- Risico-inventarisatie;
- Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen;
- Een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en control instrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De algemene reserve;
2. De post onvoorzien eenmalig;
3. De stille reserves.

Algemene reserve

In de nota Reserves en voorzieningen 2016 die in juni 2016 door de raad is vastgesteld is het onderscheid in Algemene reserve vrij en Algemene reserve niet vrij besteedbaar vervallen in verband met het niet meer toerekenen van fictieve rente aan reserves. De Algemene Reserve Nuon is ook samengevoegd met de Algemene Reserve. Indien de Algemene reserve substantieel afneemt, verwerken we de structurele rente-effecten in de begroting.

In de nieuwe nota Reserves en voorzieningen 2016 is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting van € 104 miljoen in 2016 moet de buffer dus minimaal € 10,4 miljoen zijn. De Algemene reserves zijn ultimo 2016 in totaal € 51,4 miljoen en dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de komende jaren.

Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen van € 142.000 voor incidentele uitgaven. Hiervan is € 95.222 besteed in 2016 aan 6 onderwerpen en is er € 46.778 overgebleven.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële

waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst)	1-1-2016	31-12-2016
Algemene reserves	17.749.601	51.406.381
Bestemmingsreserves	11.240.487	10.251.990
Onvoorzien	73.000	46.778
Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	29.063.088	61.705.149

De incidentele weerstandscapaciteit is in 2016 fors verhoogd door beleidsaanpassing in de Nota reserves en voorzieningen 2016. Het onderscheid tussen de Algemene reserve vrij aanwendbaar en de Algemene reserve niet vrij aanwendbaar is vervallen.

De bestemmingsreserves in de tabel zijn opgenomen exclusief de dekkingsreserves voor kapitaallasten. In 2016 wordt de incidentele weerstandscapaciteit daarnaast ook exclusief de bestemmingsreserves BTW compensatiefonds en accommodatiebeleid berekend.

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- De onbenutte belastingcapaciteit;
- De post onvoorzien structureel.

Conclusie:

Dronten heeft een structurele weerstandscapaciteit van € 589.000 $(5,1\% + 1,57\% \times € 8.824.000)$ in de exploitatie. Dit betreft de onbenutte belastingcapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

1. Onroerende Zaakbelastingen (OZB);
2. Rioolheffingen en afvalstoffenheffing;
3. Leges en andere heffingen.

Ad. 1: OZB

De OZB is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) tussen gemeenten en rijk wordt jaarlijks de macronorm vastgesteld. Voor 2016 is deze macronorm bepaald op 1,57%.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen, wordt de OZB-stijging vergeleken met de toegestane macronorm. In 2016 was de totale OZB-opbrengst 5,1% lager dan in 2015 (zie tabel). Dat is aanzienlijk lager dan de macronorm. In de paragraaf lokale heffingen is dit verschil toegelicht. In onderstaande tabel is te zien dat er voor 2016 sprake is van onbenutte belastingcapaciteit in de OZB:

Omschrijving	2014	2015	2016	Verschil	Stijging
OZB gebruikers	1.495.000	1.708.000	1.418.000	-290.000	-16,9%
OZB eigenaren	7.009.000	7.591.000	7.406.000	-185.000	-2,4%
Totaal	8.504.000	9.299.000	8.824.000	-475.000	-5,1%
	2,4%	9,3%	-5,1%		

Ad. 2: Rioolheffingen en afvalstoffenheffing

De rioolheffingen en de afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) 2016 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het vGRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 17,8 miljoen per ultimo 2016. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het vGRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen. Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 1,6 miljoen per eind 2016.

Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riool- en afvalstoffenheffing.

Ad. 3: Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Risico-inventarisatie

Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid. Wij gaan uit van de risico-inventarisatie uit de begroting 2016 en de geactualiseerde risico's zoals benoemd bij de jaarrekening 2015 en de begroting 2017. De risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht. Ook wordt aangegeven of het risico zich in 2016 heeft voorgedaan.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
2. Organisatiegebonden risico's (endogene risico's).

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

Risicokaart Dronten

IMPACT (in euro's)

K A N S		< 25.000	25.000 tot 49.999	50.000 tot 99.999	100.000 tot 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
	Zeer groot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4				2	4
	Gemiddeld (41-60%) Score 3		1		4	
	Klein (21-40%) Score 2		1	3	1	
	Zeer klein (1-20%) Score 1	1	1	3	4	3

Leeswijzer: het getal 3 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er drie risico's zijn geformuleerd met impact-score 5 en kans-score 1. Deze drie risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's	Progr	Verwachte kans	Verwachte impact	Eenmalig of structureel	Risicoscore
Exogene risico's:					
Transities Sociaal Domein	6	70%	1.500.000	Structureel	20
Precariobelasting	9	70%	900.000	Structureel	20
Uitkeringen van het Rijk	9	70%	500.000	Structureel	20
Sociale werkvoorziening	6	80%	200.000	Structureel	16
Inkomensdeel WWB	6	70%	250.000	Structureel	16
Regelgeving VPB en BBV	0	50%	200.000	Structureel	12
Leerlingenvervoer	4	40%	50.000	Structureel	6
Bijstand zelfstandigen	6	50%	30.000	Structureel	6
Bodemsaneringen	7	20%	500.000	Eenmalig	5
Minimabeleid	6	10%	50.000	Structureel	3
Renteontwikkelingen	9	10%	50.000	Structureel	3
Endogene risico's:					
Grondexploitatie (risico in alg.dienst)*	8	70%	4.000.000	Structureel	20
Minder Wabo leges bouw	8	50%	100.000	Structureel	12
Kosten ICT	BV	50%	100.000	Structureel	12
Project dienstverlening	0	50%	100.000	Structureel	12
Personele risico's	BV	40%	200.000	Structureel	8
Inkomsten begraafplaats	7	40%	60.000	Structureel	6
Procedures subsidies	5	40%	50.000	Eenmalig	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1%	1.250.000	Eenmalig	5
Garantstellingen HVC	7	10%	970.000	Eenmalig	5
Garantstellingen Impact	6	10%	265.000	Eenmalig	4
Overige garantstellingen	9	5%	190.000	Eenmalig	4
Europese aanbestedingen	BV	10%	150.000	Eenmalig	4

Gladheidsbestrijding	7	20%	100.000	Eenmalig	4
Schade vandalisme	4, 5, BV	40%	30.000	Eenmalig	4
Gebruik accommodaties	5	5%	50.000	Eenmalig	3
Re-integratieprocedure	BV	5%	40.000	Eenmalig	2
Kosten bestuursdwang	Div	10%	15.000	Eenmalig	1
Totaal			11.900.000		

* Risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting >8 risicoscores

Risico Transitie sociaal domein

Toelichting

Het risico is dat de nieuwe taken niet binnen de overgedragen rijksbudgetten kunnen worden uitgevoerd. Onderstaand worden de risico's per transitie nader toegelicht. Het onbekende terrein en de nieuwe doelgroepen brengen risico's met zich mee die zich moeilijk laten vertalen. De uitvoering van de jeugdhulp en de verschillende taken die vanuit de AWBZ zijn overgedragen zijn nieuw voor de gemeente. Ook bij de Participatiewet komen nieuwe doelgroepen op ons af. Bovendien hebben we te maken met forse bezuinigingen.

Het rijk heeft voor de Wmo en de Jeugdwet nieuwe objectieve verdeelmodellen ontwikkeld die gefaseerd ingevoerd zijn per 2016. Dit levert voor jeugdhulp zoals verwacht een stevig tekort op. Ook bij de Participatiewet is een extra korting doorgevoerd.

Beheersmaatregel

Door een goede monitoring van budgetuitputting te organiseren houden we continu zicht op de uitgaven, zodat we snel kunnen bijsturen wanneer dit nodig is. Daarnaast is een bestemmingsreserve transitie sociaal domein gecreëerd (samenvoeging van een drietal bestaande reserves ter hoogte van bijna € 2 miljoen) om overgangskosten in de eerste jaren te kunnen opvangen. Bij de jaarrekening 2015 is € 2 miljoen aan deze reserve toegevoegd. Dit positieve saldo is relatief gezien de forse taakstelling voor komende jaren. Na een ingroei periode van drie jaar zouden de rijksmiddelen structureel toereikend moeten zijn. Ook in deze jaarrekening 2016 wordt een bedrag aan de reserve toegevoegd.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Nee, in 2016 zijn de uitgaven binnen de begroting gebleven. Dronten ontvangt over de hogere uitgaven op de regionale jeugdzorg een bijdrage uit het solidariteitsfonds binnen de centrumregeling.

Risico's transitie Wmo/AWBZ

Toelichting

De transitie Wmo/AWBZ bevat onder meer de volgende risico's:

- Het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo neemt toe;
- Meer gebruik van duurdere zorg dan verwacht;
- Juridische risico's (bezwaarschriften/uitspraken Centrale Raad van Beroep);
- Onvoldoende gebruik van voorliggende algemene voorzieningen;
- Toename van verwarde mensen in schrijnende omstandigheden;
- Toename van ontregelde huishoudens van mensen met verstandelijke beperkingen en/of geestelijke gezondheidsproblemen;
- Faillissement zorgaanbieders.

Beheersmaatregel

- Een deel van ons budget reserveren we voor onvoorziene uitgaven in een stelpost;
- Door de contractering te baseren op kostprijzen betalen we de werkelijke kosten in plaats van de kosten op historische grondslag;
- Opgedane ervaringen worden verwerkt in de inkoopovereenkomsten 2017;

- Professionals worden getraind in systemisch en relationeel werken. Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen worden meer gevonden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Het financiële risico is in 2016 afgenomen door stijgende budgetten. Maar omdat vanaf 2018 weer een daling van het budget wordt voorzien is dit niet structureel.

Risico's Jeugdwet

Toelichting

Met het gefaseerd doorvoeren van het objectieve verdeelmodel in 2016 neemt het financiële risico bij de Jeugdwet behoorlijk toe. Bij de Jeugdwet is er naast het financieel risico (ontoereikend budget) ook sprake van de volgende risico's:

- Juridisch risico: bezwaren en knelpunten PGB's;
- Sociaal risico: uitvoering van beleid geeft niet de gewenste resultaten of leidt tot ongewenste resultaten. Wij volgen in deze beleidsperiode de uitvoering intensief. Ook leggen wij het beleid niet in beton vast, maar zijn wij bereid op basis van de praktijk het beleid tussentijds aan te passen.
- Faillissement zorgaanbieders: De gemeente contracteert aanbieders via de methode bestuurlijk aanbesteden. Wij sturen op een breed palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat ingeval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Nee, de uitgaven Jeugdwet blijven in totaal binnen de begroting, mede door de compensatieregeling op de hogere uitgaven regionale zorg en lagere uitgaven PGB's.

Risico's Participatiewet / herstructurering SW-bedrijf

Toelichting

De financiële kaders van de Participatiewet bevatten onder meer de volgende risico's: de doelgroep wordt groter, vanwege de recessie doen meer mensen een beroep op bijstand en de beschikbare re-integratiemiddelen lopen terug (oplopend tot 21% in 2018). Het Wsw-budget maakt vanaf 1 januari 2015 onderdeel uit van het Participatiebudget. Ook dit brengt risico's met zich mee, omdat de beschikbare middelen voor mensen met een Wsw-indicatie omlaag gaan, de pensioenkosten fors stijgen door het stopzetten van nieuwe instroom, de huidige omzet van het SW-bedrijf onder druk staat en het rijk geen herstructureringsfaciliteit meer beschikbaar stelt. In de kadernota 2014 is aangegeven dat de uitvoering van de Participatiewet binnen de door het rijk beschikbaar gestelde kaders dient plaats te vinden. Een uitzondering hierop zijn de genoemde eventuele exploitatietekorten die gedurende de herstructurering periode 2013-2017 van het SW-bedrijf IMpact zijn benoemd.

In het beleidsplan TSD is voor de Participatiewet een knip gemaakt tussen de jaren 2015 - 2016 en de periode vanaf 2017. Dit in afwachting van de resultaten van de business case uitvoering Participatiewet/ WSW. Inmiddels is berekend dat de business case om te beginnen circa € 70.000 oplevert. Deze bijdrage aan de begroting van de Participatiewet is niet voldoende om het tekort op te lossen. Dit vraagt naar alle waarschijnlijkheid om een heroverweging van het beleidsplan TSD – deel Participatiewet.

Beheersmaatregel

Binnen het project Participatiewet richt 1 onderdeel zich op de business case Participatiewet samen met IMpact en de gemeente Kampen (zie onderstaande toelichting bij sociale werkvoorziening). Daarbij wordt ook meegenomen of er een werkvorm mogelijk is voor de uitvoering van de Wsw en Wwb waarbij we binnen de financiële kaders van de Participatiewet kunnen blijven zodat er meer budget beschikbaar blijft voor re-integratie van de brede doelgroep.

Op grond van het projectplan Participatiewet worden maatregelen uitgewerkt die kunnen leiden tot een heroverweging van het beleidsplan TSD-deel Participatiewet. Bij die maatregelen worden de risico's benoemd en afgewogen.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan:

Nee, in 2016 zijn de kosten participatie (excl. Wsw) binnen het budget gebleven.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap Impact

Toelichting

IMPact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling. Deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMPact. Vanaf 2011 staat de gemeente garant voor geldleningen van IMPact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van IMPact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen. Ter voorbereiding op de Participatiewet heeft IMPact het Ondernemingsplan 2013 – 2017 opgesteld. Dit plan bouwt verder aan het gekozen scenario door de beide gemeenten; arbeidstoeleidingsbedrijf dat allianties aangaat met bedrijven. In dit plan is een meerjarenbegroting opgenomen. IMPact had begroot het jaar 2016 af te sluiten met een verlies van € 678.000. De gemeenten Kampen en Dronten hebben dit tekort bevoorschot in de verhouding 75%-25% om een liquiditeitstekort in 2016 te voorkomen.

Beheersmaatregel

De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij IMPact kritisch o.a. middels maandrapportages. Daarnaast houdt de gemeente zich aan de beleidskaders die ten grondslag liggen aan het gekozen ontwikkelscenario voor Impact: arbeidstoeleidingsbedrijf met allianties. De herstructureringsmaatregelen die IMPact vanaf 2012 invoert richten zich op het optimaliseren van dit uitvoeringsmodel. Dit houdt onder andere in dat de gemeente IMPact ook inzet voor de re-integratie van Wwb-ers. In 2014 is de visie op de uitvoering van de Participatiewet, Dronten@work vastgesteld. Deze visie leidt tot een aantal vervolgetrajecten. Eén daarvan is een business case waarin o.a. gekeken wordt hoe de gemeente de Wsw in de toekomst wil uitvoeren en wat de rol van IMPact hierin is. Daarbij wordt ook meegenomen of er een werkvorm mogelijk is voor de uitvoering van de Wsw en de Wwb waarbij we binnen de financiële kaders van de Participatiewet kunnen blijven. In de business case trekken we samen op met IMPact en de gemeente Kampen.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Ja, het exploitatieresultaat van IMPact voor 2016 komt uit op € 686.000 negatief. Het tekort van IMPact valt hiermee iets hoger uit dan de extra bijdrage die beide gemeenten hebben gedaan. Voor Dronten was deze bijdrage € 169.500 welke in de exploitatiebegroting 2016 als eenmalige last is meegenomen.

Risico inkomensdeel P-wet

Toelichting

Er kunnen begrotingstekorten ontstaan bij hogere uitgaven voor het inkomensdeel P-wet zonder dat daar extra rijksinkomsten tegenover staan. In 2014 werden de effecten van het op slot gaan van de Wsw en Wajong zichtbaar. De instroom van de doelgroep met een zorgperspectief nam toe. Gelijk met de instroom van nieuwe doelgroepen die voorheen in de Wajong en Wsw terecht kwamen, is in 2015 de berekeningssystematiek voor de BUIG aangepast.

Voor 2015 en 2016 is de uitkering flink lager uitgevallen. Voor beide jaren loopt een bezwaar tegen de hoogte van de uitkering, waarvan de basis voor de berekeningsgrondslag niet overeenkomt met onze gegevens. Tekorten tot en met 5 procent zullen binnen de eigen begroting opgelost moeten worden. Voor tekorten tussen de 5 en 10 procent geldt een bijdrage van 50%.

Beheersmaatregel

In 2013 is een overschot op het inkomensdeel P-wet ontstaan dat in de bestemmings-reserve inkomensdeel is gestort. Voor incidentele overschrijdingen wordt deze

bestemmingsreserve ingezet. Deze reserve is echter niet toereikend om meerjarige tekorten op te vangen.

In de uitvoering zetten we optimaal in op de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen en daarmee de uitgaven op het inkomensdeel te beperken.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

De uitgaven op het inkomensdeel zijn 17.000 euro hoger en dit verschil kan gedekt worden uit de bestemmingsreserve inkomensdeel.

Risico precariobelasting nutsnetwerken

Toelichting

Het Rijk heeft al meerdere malen aangegeven de precariobelasting op nutsnetwerken te willen verbieden. In februari 2016 is een wetsvoorstel ingediend waarbij uitgegaan wordt van een overgangstermijn van 10 jaar voor gemeenten die precariobelasting op nutsnetwerken heffen. In februari 2017 is het voorstel in de Tweede Kamer behandeld en grotendeels overgenomen. De verwachting is dat de regelgeving in 2017 definitief wordt aangepast. De overgangstermijn is door de Tweede Kamer teruggebracht naar 5 jaar waarin nog maximaal het tarief 2016 kan worden opgelegd. Ingaande 2022 is er dan sprake van een structureel lagere opbrengst ten opzichte van 2016 van ruim 900.000 euro.

Beheersmaatregel

Op basis van het door de Tweede kamer aangepaste wetsvoorstel wordt nagegaan op welke wijze we de komende 5 jaar omgaan met precariobelasting. Dit mede in relatie tot de ontwikkelingen binnen het lokale belastinggebied.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Nee, de wetswijziging is nog niet vastgesteld en kent een overgangstermijn van 5 jaar ingaande 2017.

Risico Uitkeringen van het rijk

Toelichting

De algemene uitkering gemeentefonds is afhankelijk van de rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af) en van wijzigingen in het verdeelmodel van de algemene uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting.

Beheersmaatregel

In de Programmabegroting 2015 zijn bezuinigingsvoorstellen doorgevoerd om het begrotingstekort 2015 en 2016 af te dekken. Omdat de meerjarenraming sluitend is zijn verdere bezuinigingsmaatregelen nu niet nodig.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Nee, de algemene uitkering is bij de septembercirculaire 2016 in positieve zin bijgesteld waardoor de uitkering hoger uitvalt dan begroot. De uitkering Sociaal Domein is hierin niet meegenomen. De kortingen en financiële effecten daarvan zijn bovenstaand benoemd onder het risico transitie Sociaal Domein.

Risico regelgeving Vpb en BBV

Toelichting

Door wijzigingen in de BBV kunnen o.a. minder rentekosten en algemene kosten worden doorgerekend aan de grondexploitaties. Per 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen (hierna Vpb) in werking getreden. In april 2016 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd.

De wijzigingen hebben negatieve gevolgen voor onze begroting. Een deel van de effecten op onze meerjarenbegroting is doorgerekend en in de slotrapportage 2016 verwerkt. Ondanks dat met name de Vpb al in werking is getreden en de wijzigingen van de BBV zijn vastgesteld, zijn de exacte effecten van al deze wijzigingen nog moeilijk te bepalen. Dit is ook in een raadsbrief in februari 2016 met de raad gedeeld. Het nadelig effect van de overige wijzigingen is op dit moment moeilijk in te schatten. We gaan uit van een maximaal effect van 200.000 euro structureel.

Beheersmaatregel

In de loop van 2017 verwachten we een beter beeld te hebben op de effecten van de overige wijzigingen in het BBV en vanuit de Vpb.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan:

Ja, het nadelige effect over 2016 is in deze jaarrekening verwerkt. De structurele effecten worden in de voortgangsrapportage 2017 meegenomen.

Risico grondexploitatie: risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De stand van de reserve grondexploitatie per 1-1-2016 bedraagt € 1 miljoen. De woningmarkt vertoont een licht herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen zien we de effecten van het huidige lichte economisch herstel nog niet terug in de verkoop van bedrijfskavels.

De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheersmaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) zullen een negatief effect hebben op de geprognosticeerde resultaten. Bij het opstellen van de slotrapportage 2016 en de perspectiefnota 2017 (bij de jaarrekening 2016) zijn deze effecten financieel verwerkt. In november 2016 is een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt.

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden zowel bij de slotrapportage als bij de jaarrekening geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld. In 2014 is een aantal maatregelen genomen om een negatief resultaat op grondexploitaties te beperken. Ook zijn de parameters voor opbrengst- en kostenstijging voor de periode 2013-2017 aangepast. In juni 2016 is de woonvisie 2016-2021 vastgesteld met een indicatief woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

Ja, over 2016 is het resultaat op de grondexploitaties 2,6 miljoen (negatief) waarvan 1,7 miljoen (positief) door afwikkeling complexen en 4,3 miljoen (negatief) door onder andere verhoging van de voorziening Poort van Dronten als gevolg van aangescherpte regelgeving BBV.

Risico leges omgevingsvergunningen

Toelichting

In 2012 is geconstateerd dat de inkomsten op leges omgevingsvergunningen (activiteit bouw) achterbleven. Ook de wetswijziging in november 2014 voor vergunningsvrij bouwen heeft tot een lager aantal aanvragen in 2015 geleid.

Beheersmaatregel

Bij de legesverordening 2016 is besloten de legestarieven omgevingsvergunningen voor 3 jaar (2016-2018) met 10% te verhogen waarmee de maximale kostendekkendheid van deze leges beter wordt benaderd en de inkomsten beter aansluiten bij de begroting.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan

In 2016 zijn de inkomsten iets lager dan begroot (1.027.000 t.o.v. 1.100.000 begroot). Daarmee zijn de inkomsten wel hoger dan in 2015 toen de inkomsten nog incidenteel zijn af geraamd. Dit komt o.a. door een aantal grote bouwactiviteiten in 2016.

Risico kosten ICT

Toelichting

In 2013 is het ICT beheer aanbesteed. De aanbesteding past binnen de budgetten die bij het informatiebeleidsplan 2013-2017 zijn toegekend. Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat de komende jaren zowel incidenteel als structureel hogere kosten ICT noodzakelijk zijn. Naast financiële risico's speelt bij ICT ook het risico informatieveiligheid.

Beheersmaatregel

De manager IM (informatiemanagement) is verantwoordelijk voor beheersing van de ICT budgetten. In 2013 is een ICT-adviesgroep ingesteld die zich richt op ontwikkelingen en prioritering van ICT. In 2017 wordt een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan opgesteld waarbij ook extra middelen worden aangevraagd.

Het informatieveiligheidsbeleid is in juli 2014 door het college vastgesteld. In december 2015 is het informatieveiligheidsplan vastgesteld, waarmee invulling wordt gegeven aan het borgen van informatieveiligheid vanuit de risicoscan die in 2015 is uitgevoerd.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan?

Nee, de overschrijding op het ICT budget van 40.000 euro is binnen de bedrijfsvoerings budgetten opgevangen.

Risico programma dienstverlening/BRP

Toelichting

Er is een risico op hogere lasten als gevolg van ontwikkelingen in het "Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (i-NUP) en aanvullende eisen van het rijk. Een ontwikkeling waarvan de financiële impact op dit moment nog onduidelijk is betreft de modernisering GBA (Basisregistratie Personen = BRP). De gevolgen van dit risico zijn deels structureel en deels incidenteel. De landelijke implementatie van BRP is door het rijk uitgesteld tot 1 juli 2018 waarbij eerst de zogenaamde koploper gemeenten kunnen aansluiten en alle gemeenten uiterlijk in 2020 aangesloten moeten zijn.

Beheersmaatregel

Egem-I en de uitvoering van NUP is ondergebracht in het programma dienstverlening. De programmamanager is verantwoordelijk voor monitoring van het beschikbare budget. Wat betreft de voorbereiding op het BRP wordt in 2017 het proces binnengemeentelijke levering persoonsgegevens geoptimaliseerd om de aansluiting op BRP soepel te laten verlopen.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan?

Nee, een deel van het programmabudget is in verband met nog niet uitgevoerde werkzaamheden overgeheveld naar 2017.

Risico personeel

Toelichting

Afgelopen jaren zijn een 3-tal ambtenaren in hun woonplaats wethouder geworden. Deze ambtenaren zijn met politiek verlof. Op het moment dat zij geen wethouder meer zijn, kunnen zij weer aanspraak maken op een functie bij de gemeente. Aangezien hun functies inmiddels weer zijn ingevuld, worden zij op dat moment boven-formatief wanneer er geen passende functie beschikbaar is. Daarnaast zijn 3 collega's voor een langere periode gedetacheerd. Wanneer deze detachering wordt beëindigd is het ook onzeker of op dat moment een passende functie voor deze collega's beschikbaar is.

Beheersmaatregel

Op het moment dat een collega aangeeft aanspraak te maken op de afspraken binnen het politiek verlof c.q. terugkeergarantie wordt gezocht naar een passende functie. wanneer geen passende functie beschikbaar is, wordt een traject van werk naar werk gestart waarbij een periode van 2 jaar geldt. Zonder resultaat wordt daarna een ww-traject gestart. We kiezen er op dit moment niet voor een voorziening te treffen, aangezien het zeer onzeker is of en wanneer iemand gebruik zal maken van de regeling.

Heeft het risico zich in 2016 voorgedaan?

Nee, in 2016 heeft niemand aanspraak gemaakt op terugkeer na politiek verlof of detachering.

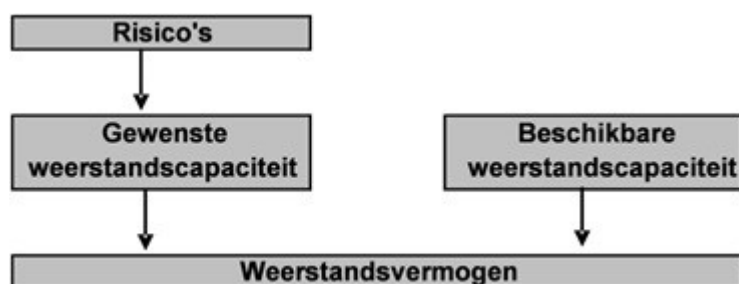
Risico beheer openbare ruimte - vervallen

Toelichting

In 2016 is het beheerplan wegen geactualiseerd (2016-2020). Daarmee is het risico vanuit het vorige beheerplan vervallen. Ook is voor de hogere kosten van onkruidbestrijding in de begroting 2016 een extra budget opgenomen.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2016 berekend op € 11,9 miljoen. Om dat op te vangen, is de benodigde incidentele weerstandscapaciteit dus € 11,9 miljoen. Er is € 61,7 miljoen aan incidentele weerstandscapaciteit beschikbaar (Algemene reserves en vrije Bestemmingsreserves). Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen en de structurele risico's ook voor 3 jaar te kunnen afdekken. De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt ratio weerstandsvermogen genoemd.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de ratio weerstandsvermogen berekend:

Ratio weerstandsvermogen	2014	2015	2016
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	11.640.000	13.400.000	11.900.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	30.478.000	29.062.000	61.705.149
Ratio weerstandsvermogen (*)	2,6	2,2	5,2
Waardering ratio weerstandsvermogen	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio	Waardering
Weerstandsvermogen	
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Het is moeilijk om risico's te kwantificeren in realiteitszin, tijd en geld. Met de aanpak conform de nota Risicomanagement is hier vanaf 2010 verbetering in aangebracht;
- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen 3 jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV moeten opnemen.

Daarnaast zijn met de provincie in het kader van het Convenant Interbestuurlijk Toezicht (IBT) ook afspraken gemaakt over het opnemen van bepaalde kengetallen in de P&C-documenten. Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is.

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de P&C documenten ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjaren-begroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Verloop kengetallen

Kengetallen	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Netto schuldquote	-/- 22%	-/- 16%	-/- 23%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-/- 39%	-/- 32%	-/- 26%
Solvabiliteitsratio	75%	75%	76%
Structurele exploitatieruimte	2,1%	2,1%	3%
Grondexploitatie	17%	22%	15%
Belastingcapaciteit	95%	98%	95%

Toelichting verloop kengetallen

Netto schuldquote:

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. De quote is in 2016 veranderd van -16% naar -23%.

We zijn nog steeds ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. De lichte verandering komt door de verminderende opbrengsten aandelen NUON.

Er is nog een 2e kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen. Deze quote komt voor 2016 uit op -26%, hetgeen ook een lichte verandering is ten opzichte van 2015.

Solvabiliteitsratio:

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen.

Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de

organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen. De solvabiliteitsratio voor 2016 is 76%.

De structurele exploitatieruimte:

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Voor het jaar 2016 is de structurele exploitatieruimte 3%.

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde:

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.

Dronten zat in 2015 met 17% onder de norm. Eind 2016 is het aandeel van de waarde van de grondexploitaties 15%. Dit kengetal is relatief hoog maar goed beheer(s)baar gezien de uitstekende schuldpositie.

De belastingcapaciteit:

De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf lokale heffingen is aangegeven dat de woonlasten in 2016 € 678 bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een woningwaarde van € 178.00.

Het onderzoeksinstituut COELO van de Rijks Universiteit Groningen publiceert jaarlijks een Atlas over de lokale belastingen. Daaruit blijkt dat in 2016 de gemiddelde woonlasten in Nederland € 723 bedraagt, een stijging van 1,1%. In Dronten waren volgens de meting van het COELO de woonlasten € 708, dit is lager dan het landelijk gemiddelde. *(Kanttekening hierbij is dat COELO uitgaat van een woningwaarde van 219.000)*

De norm voor belastingcapaciteit op basis van de COELO-cijfers is verbeterd van 98% naar 95%.

Paragraaf grondbeleid

In dit onderdeel worden 5 invalshoeken van de grondexploitatie nader belicht:

1. Visie op het grondbeleid in relatie tot te realiseren programma;
2. Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
3. Analyse resultaat grondexploitatie 2016;
4. Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar 2016;
5. Ontwikkelingen per complex.

Voor inzicht in het verloop van de boekwaarden en de reserves en voorzieningen grondexploitaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Voor een nadere onderbouwing en toelichting wordt verwezen naar de bijlage Jaarverslag grondexploitatie 2016 / Perspectiefnota 2017 horende bij deze jaarrekening.

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Ond.	Omschrijving	achterliggend document	Status
a.	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Structuurvisie	Structuurvisie 2030	Vastgesteld door de raad november 2012
b.	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
c.	actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie 2) Perspectiefnota 1-1-2017	ad 1) Jaarrekening en begroting jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2016
d.	Onderbouwing geraamde winstneming	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
e.	Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2016	Vastgesteld in de raadsvergadering 23 juni 2016

Visie op het grondbeleid in relatie tot te realiseren programma

Dit onderdeel geeft op hoofdlijnen de inhoud weer van de nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" vastgesteld door de raad op 24 november 2016. Dit is een geactualiseerde versie van de nota uit 2010. Deze actualisatie is mede op verzoek van de raad en advies van de accountant als gevolg van de wijzigingen in de BBV regels. Per 1

januari 2016 wordt de gemeente en dan met name voor het onderdeel de grondexploitatie vennootschapsbelasting plichtig.

Doelstelling

Met de Nota Grondbeleid wil de Gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente bevindt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;
- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;
- Welzijn: het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen.
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente en waar mogelijk de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap.
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristische recreatieve product van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

Kaders

Daarnaast wordt grondbeleid in de gemeente niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie. Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en de wet Markt en Overheid. (deze instrumenten worden in 2019 onderdeel van de omgevingswet). De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Het beleid

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie.

Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondverwerving:
marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan;

- **Financiën:**
wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- **Snelheid/doorlooptijd:**
wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- **Status van het project:**
wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- **Competenties:**
zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.

Nieuwe ontwikkelingen

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van zuiverdere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft hiervoor een 2-tal notities geschreven: notitie Grondexploitaties 2016 en de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016. Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie.

Met name de vroegere categorieën NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) en VGHS (voorraad gronden en hulpstoffen) zijn nu op andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans.

De eerder genoemde categorieën worden daarom ook niet meer verantwoord binnen het onderdeel grondexploitatie. Deze worden nu verantwoord en toegelicht bij de categorieën MVA en IMVA.

Verder is de gemeente en met name de grondexploitatie met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VpB) plichtig.

Woonvisie

De raad heeft op 30 juni 2016 de Woonvisie Groeien met kwaliteit 2016 – 2021 vastgesteld. In de woonvisie wordt aangegeven hoe de gemeente aankijkt tegen de opgaven in het woonbeleid en de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die zij voor de periode 2016-2021 wil bereiken.

In de woonvisie staan de volgende opgaven centraal.

- **Een evenwichtige groei.**
De komende jaren wil de gemeente zich inspannen om de ruimte die er is om te groeien, optimaal te benutten. De ambitie is gericht op een woningbouwproductie van 250 woningen per jaar. Groei is geen doel op zich, maar instroom van nieuwe inwoners draagt bij aan een vitale gemeenschap en versterkt het draagvlak voor de aanwezige voorzieningen. Dat geldt zowel voor de kern Dronten als voor Swifterbant en Biddinghuizen.
- **Inspelen op vergrijzing.**

Hoewel gezinnen nog steeds de grootste groep vormen, bestaat in 2030 naar verwachting ruim 40 % van de huishoudens in de gemeente uit een huishouden van 55 jaar en ouder. Dit vraagt een woningvoorraad die voldoende toegankelijk is.

- Huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen.

Extra aandacht vraagt de huisvesting van bijzondere doelgroepen zoals: studenten, zorgdoelgroepen, spoedzoekers, tijdelijke arbeidsmigranten, vergunning/statushouders en woonwagengedwongen. De komende jaren nemen meerdere van deze doelgroepen in aantal toe. Voor hen moet voldoende en passende huisvesting beschikbaar zijn.

- Leefbare kernen.

Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. In relatie tot het wonen vragen wij nader aandacht voor de spreiding van bijzondere doelgroepen, buurtbemiddeling en het toepassen van het politiekeurmerk veilig wonen.

- Ruimte bieden voor particulier opdrachtgeverschap en collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO)

Dit is voor de gemeente een belangrijke doelgroep; de gemeente wil de individuele woonconsument die voor zelfbouw kiest alle ruimte bieden. Ook worden CPO- initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd.

Grondbeleid van het rijk

De rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft de Tweede Kamer in haar brief d.d. 25 november 2015 geïnformeerd over de visie van het kabinet op het grondbeleid in het licht van de maatschappelijke opgaven. In deze brief geeft zij aan hoe ze het instrumentarium voor het grondbeleid wil verbeteren met een Aanvullingswet Grondeigendom, die zal opgaan in de Omgevingswet.

Voor actief grondbeleid geeft de huidige wetgeving al voldoende instrumenten, zoals onteigening, het voorkeursrecht en herverkaveling in het landelijk gebied. Deze instrumenten zitten nu nog in verschillende wetten. De minister van Infrastructuur en Milieu wil het gebruik van deze instrumenten vereenvoudigen door ze toegankelijker te maken en waar mogelijk te harmoniseren.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

In juli 2014 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu het wetsvoorstel 'Omgevingswet' naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit betreft een omvangrijke stelselwijziging, waarbij het Omgevingsrecht fundamenteel op de schop gaat. 40 sectorale wetten, 117, amvb's en honderden ministeriele regelingen worden vereenvoudigd, versoberd en gebundeld in één samenhangende Omgevingswet. Binnen deze Omgevingswet komt ook het wettelijk kader voor het grondbeleid, zoals de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Crisis en herstelwet en de afdeling grondexploitatie van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt. Naar verwachting blijft de Onteigeningswet als zelfstandige wet bestaan. Er wordt vanuit gegaan dat in 2019 deze wet operationeel wordt, nadat deze door de 2de en 1ste Kamer is goedgekeurd.

Nieuwe projecten/grondexploitaties

Op dit moment is binnen het ontwikkelgebied Hanzekwartier 1 actuele ontwikkeling die mogelijk leidt tot een nieuwe grondexploitatie. Het betreft hier de ontwikkeling van de Havenkade (circa 145 woningen). Binnen Het Palet worden de meerdere nieuwe ontwikkelingsvormen verder uitgewerkt.

De studie naar een mogelijke woningbouwlocatie in Swifterbant zal verder worden vorm gegeven. Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen is een nieuw uitwerkingsplan van toepassing met ruimere ruimtelijke mogelijkheden. Bij de bedrijventerreinen Poort van Dronten 1 en 2 wordt met name de acquisitie voor agrofood gerelateerde bedrijven versterkt.

Analyse resultaat grondexploitatie

Het resultaat van de grondexploitatie over 2016 bedraagt € 2.623.762 (negatief). Dit resultaat zal op onderdelen in het hiernavolgende nader worden toegelicht:

Algemene reserve (grex) 31-12-2015 / 01-01-2016	-1.000.000
--	-------------------

Rentetoevoeging 2016	1,93%
-----------------------------	--------------

Mutaties voorzieningen:	Stand 1-1-2016	Benodigd 31-12-2016	Mutaties 2016	Resultaat 2016
012 Ecu	10.590-	-	10.590-	
032 De Gilden 2e fase	985.770-		985.770-	
034 De Gilden - Het Palet	-		-	
115 De West-kantoren	17.219-	14.505-	2.714-	
161 Poort van Dronten 1e fase	2.006.000-		2.006.000-	
161 Poort van Dronten 1e fase risico VZ 10 jr		8.520.282-	8.520.282	
193 De Ark	-		-	
231 De Graafschap - 1e fase	2.283.419-	1.303.683-	979.736-	
240 De Voor	-		-	
subtotaal	5.302.998-	9.838.471-	4.535.473	
Rente 2016 1,93%	102.348-		102.348-	
Totaal	5.405.346-	9.838.471-	4.433.125	4.433.125

Mutaties exploitatieresultaten:	Afwaardering	Afwikkeling	Verevening	
391 Congrescentrum Randweg 1		1.767.591-		
010 Dronten west hoofdstructuur	83			
508 Ellerveld - Recreatiewoningen	3.905-			
390 Overige gronden Sw.bant	37.951-			
Totaal	41.773-	1.767.591-	-	1.809.363-

voordeel afdracht best.reserve
bovenw. voorz.

-

restant best.reserve bovenw. voorz.

-

0

Resultaat negatief 2016	2.623.762		2.623.762
--------------------------------	------------------	--	------------------

afwikkeling MVA AD (NIEGG/VGHS) RB B16.002409 dd. 24-11-2016

122.838

aanvulling algemene reserves grondexploitaties vanuit algemene reserve algemene dienst

1.746.599-

Algemene reserve (grex) 31-12-2016	0
---	----------

Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar

Activiteiten algemeen

Ten aanzien van de planontwikkeling heeft de focus in 2016 gelegen op de ontwikkeling van De Gilden, Het Palet, De Graafschap en De Poort van Dronten.

De uitvoeringsactiviteiten zijn vooral gericht geweest op het afronden van De Gilden 2e fase, het bouwrijp maken van Het Palet en de infrastructurele werkzaamheden aan de Poort van Dronten.

Per saldo is de boekwaarde van alle gronden in exploitatie ultimo 2016 € 24,8 miljoen. In de onderstaande tabel is dit weergegeven:

Verloop boekwaarden 2016 (x € 1 mln.)	Gronden in exploitatie			
	Woningbouw	Bedrijven-terreinen	Bijzondere bebouwing	Totaal
Boekwaarde 1-1-2016	13,9	5,5	2,9	22,3
Totaal	13,9	5,5	2,9	22,3

Uitgaven

Verwervingen	4,0	1,6	0,0	5,7
Organisatiekosten	1,1	0,3	0,3	1,7
Beheerskosten	0,1	0,0	-0,2	-0,2
Uitvoeringskosten	1,5	2,4	1,1	5,0
Rente	0,3	0,1	0,1	0,4
Afdracht fonds bovenwijks	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal uitgaven	7,0	4,5	1,2	12,6

Opbrengsten

Bijdragen	0,0	-1,6	0,2	-1,4
Subsidies	0,0	0,0	0,0	0,0
Opbrengst grondverkoop	-9,6	-0,9	-0,0	-10,5
Totaal opbrengsten	-9,6	-2,5	0,2	-11,9

Totaal uitgaven/opbrengsten	-2,6	1,9	1,4	0,7
------------------------------------	-------------	------------	------------	------------

Afboekingen, afwaarderingen en afwikkelingen

Afboekingen tlv voorzieningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Afwaarderingen	-0,0	0,0	0,0	0,0
Afwikkelingen	0,0	0,0	1,8	1,8
Totaal afwaardering etc.	-0,0	0,0	1,8	1,8

Totaal mutaties boekwaarde	-2,6	1,9	3,2	2,5
-----------------------------------	-------------	------------	------------	------------

Boekwaarde 31-12-2016	11,3	7,5	6,1	24,8
------------------------------	-------------	------------	------------	-------------

In bovenstaande tabel is het verloop van de boekwaarden op hoofdlijnen te zien. De categorieën NIEGG en VGHS zijn per 1-1-2016 opgeheven. In de raadsvergadering van november 2016 heeft u conform de gewijzigde BBV-regelgeving besloten om de categorieën NIEGG en VGHS te verantwoorden onder de MVA en IVA. Daarbij heeft u een tweetal beleidsstukken opnieuw vastgesteld zijnde de Nota Grondbeleid 2016 en de Nota Kostenverhaal 2016.

Daarnaast zijn de volgende grondexploitaties gedurende het jaar herzien:

- Gewijzigde grondexploitatie Scholenzone (123), besluit januari 2016;
- Gewijzigde grondexploitatie De Gilden fase 1 (031), besluit december 2016;
- Gewijzigde grondexploitatie Het Palet (034), besluit december 2016;
- Gewijzigde grondexploitatie Dronten West Centrumgebied (015), besluit december 2016.

Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de Staat van boekwaarden 2016 en de toelichtingen, opgenomen onder hoofdstuk 4 "Ontwikkelingen per complex" opgenomen in bijlage jaarrekening 2016 Grondexploitatie/ perspectiefnota 2017.

Activiteiten algemeen

Grondverwerving

In 2016 is voor € 4,0 miljoen aan gronden aangekocht voor de ontwikkeling van Het Palet.

Uitvoeringswerkzaamheden

In 2016 waren een aantal noemenswaardige bestekken in uitvoering:

Bestekken 2016		
Complex	besteknr.	project
371 Bloemenzoom woon/werk	11	TAW Bloemenzoom
032 De Gilden 2e fase	16	TAW Gilden 2e fase Waterpas 2e deel
173 Havenkom	20	
123 HZ-Scholenzone	23	TAW Morinel
391 Congrescentrum Randweg 1	26	REC Bosweg-uitbreiding Jehova's
032 De Gilden 2e fase	28	TAW Gilden 2e fase Wijnverlater
034 De Gilden Het Palet	29	GROEN inzaai en inplant Palet-Groene casco
034 De Gilden Het Palet	31	GROEN beplantingsplan Wisenttocht
231 De Graafschap 1e fase	33	TAW Aanleg persleiding Graafschap
034 De Gilden Het Palet	35	
034 De Gilden Het Palet	36	
030 De Gilden hoofdstructuur	52	
032 De Gilden 2e fase	53	Dempen watergang tbv waterwoningen

BRM = Bouwrijpmaken

TAW = Terreinafwerking

REC = Reconstructie

Deze uitvoeringsbestekken zijn binnen de daarvoor bestemde onderdelen van de exploitatieopzetten/beschikbare kredieten uitgevoerd.

Grondprijzen

De grondprijzen worden vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten genoemd in de door het college vastgestelde grondprijzennota. De gehele nota is in december 2013 geactualiseerd en vastgesteld door het college. Jaarlijks worden middels een door het college te besluiten "grondprijzenbrief" wijzigingen op deze nota vastgesteld. De grondprijzen zijn voor het jaar 2017 niet geïndexeerd ten opzichte van 2016.

Grondverkoop

Binnen het onderdeel Woningbouw heeft in 2016 grondverkoop voornamelijk plaatsgevonden in de plannen De Gilden 1e en 2e fase, Het Palet en De Graafschap 1e fase.

De verkopen (exclusief derden) van de afgelopen 7 jaar inzake bedrijventerreinen laten het volgende beeld zien:

Verkochte hoeveelheid Bedrijventerrein (inclusief woon-werk kavels)	2010	2011	2012 **	2013	2014	2015	2016
Hectares	2,6	2,4	0,2	0,5	0,0	0,0	1,1
Verkoopopbrengst	1.707.645	1.467.391	273.569	362.112	-	-	898.558
Gem. prijs per m2	66,45	61,14	124,86	66,05	0,00	0,00	83,73

** dit betreft verkoop 2 woon werk-kavels (Korenmaaiër)

Het afgelopen jaar is er voor 1,1 hectare aan bedrijventerrein verkocht.

De in de tabel genoemde prijzen betreffen de gemiddelde verkoopprijzen. Voor de bedrijventerreinen gelegen in Biddinghuizen en Swifterbant liggen de prijzen lager dan voor de bedrijventerreinen in Dronten.

Exploitatieopzetten

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties herzien en op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. De voorliggende Perspectiefnota 2017 wordt aan de gemeenteraad aangeboden in het kader van de Jaarrekening 2016.

Perspectief grondexploitatie

Met de Perspectiefnota 2017 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties. Hiervoor is, naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims, uitgaven op de overige gronden en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezige weerstandsvermogen) bepaald. Deze stand wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van ca. € 34,6 mln. Dit is een verbetering van € 10,1 mln. ten opzichte van het opgerente resultaat van 2016 naar startwaarde 1-1-2017 (zie bijlage II Perspectiefnota 2017).

Hierin zijn door de raad genomen besluiten verwerkt:

- Gewijzigde grondexploitatie Scholenzon (123), besluit januari 2016;
- Wijziging BBV regelgeving, besluit november 2016;
- Gewijzigde grondexploitatie De Gilden fase 1 (031), besluit december 2016;
- Gewijzigde grondexploitatie Het Palet (034), besluit december 2016;
- Gewijzigde grondexploitatie Dronten West Centrumgebied (015), besluit december 2016.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen. Voorbeelden zijn het in 2014 afgeronde woningbouwproject De Kaai, het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

Risico's

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitatie een buffer aanwezig te zijn van € 10,45 miljoen, bestaande uit € 10,4 miljoen algehele exploitatierisico's en € 0,05 miljoen projectgebonden risico's.

Voorzieningen en reserves

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Tevens is er een voorziening gevormd voor het risico op de grondexploitatie Poort van Dronten na 10 jaar. Op basis van de Perspectiefnota 2017 worden de te treffen voorzieningen per 1-1-2017 verhoogd met € 4,4 mln.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten, de exploitatierisico's en risico's op overige gronden geeft het toekomstige weerstandsvermogen van de grondexploitatie weer.

Vorig jaar was de stand van het toekomstige weerstandsvermogen € 19,9 miljoen. Het toekomstige weerstandsvermogen van € 30,8 miljoen ligt, als gevolg van de gewijzigde BBV/regelgeving, ruim boven het gewenste niveau van € 4,8 miljoen (vorig jaar € 6,7 miljoen).

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2016 begijferd op € 4,8 miljoen. Deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component "herontwikkelingskosten", zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Stand per 1-1-2017

Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)

woningbouw	-6.755.865	
bedrijventerreinen	-16.769.056	
bijzondere bebouwing	-11.066.675	
Resultaat exploitaties	A -34.591.595 pos	-34.591.595

Risico's

algeheel expl. risico's bij 0,5% minder opbr.stijging	2.600.000	
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar -10%)	400.000	
risico geen opbrengststijging woningbouw 10 jaar	1.800.000	
risico algehele korting van 5% op woningbouw	2.800.000	
beheersmaatregel risico 20% v.d. opbrengsten > 10 jaar	2.800.000	
	10.400.000	
projectgebonden risico's	50.000	
	B 10.450.000 neg	10.450.000

Totaal stand exploitaties		-24.141.595
----------------------------------	--	--------------------

Reserves, voorzieningen en claims

Algemene reserve grex 1-1-2016 (inclusief rente 2016)	-1.000.000	
Resultaat grondexploitatie 2016 (positief)	2.623.762	
Afwikkeling MVA AD (NIEGG/VGHS) RB B16.002409 d.d. 24-11-2016	122.838	
	1.746.599	
dotatie / aanvulling algemene reserve grex	0	
	1.746.599	
Dotatie aanvulling reserve grex vanuit algemene reserve AD	-1.746.599	

Stand algemene reserve per 31-12-2016	0		
bestemmingreserves	-1.888.683		
voorzieningen bouwgrondexploitatie	-1.318.189		
Risicovoorziening Poort van Dronten 1e fase > 10 jaar	-8.520.282		
Aanwezige vermogen per 31-12-2016	-11.727.153		
claims op algemene reserve	0		
claims op bestemmingsreserve	258.483		
	C -11.468.670 pos		-11.468.670
Toekomstig weerstandvermogen		A+B+C	-35.610.266
Gewenst weerstandvermogen			4.790.000
Saldo (voor resultaatbestemming)			-30.820.266

Doordat alle exploitaties in eenzelfde uniforme wijze zijn opgenomen, kan eenvoudig een verschillenanalyse met de gegevens van 2016 worden gemaakt. Daarom is de perspectiefnota in aanvulling op de jaarrekening een instrument, waarmee jaarlijks de grondexploitaties nauwlettend kunnen worden geanalyseerd en aangestuurd.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende nota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020;
- Beleids- en beheerplan bruggen en kunstwerken 2016-2021;
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017;
- Beleidsplan dorpsbossen gemeente Dronten 2006-2015;
- Beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2012-2016;
- Beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden 2008-2017;
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2006-2015;
- Groenbeheerplan gemeente Dronten 2010-2015;
- Speelruimteplan gemeente Dronten 2007-2016;
- Gemeentelijk Riolerings Plan 2017-2021;
- Bomenbeleidsplan gemeente Dronten 2012-2022;
- Bomenbeheerplan gemeente Dronten 2012-2016;
- Accommodatiebeleidsplan 2015.

Op 1 juni 2017 wordt een nieuw groenbeleidsplan ter vaststelling aan de raad aangeboden. Het nieuwe groenbeleidsplan is een samenvoeging van het oude groenbeleidsplan, beleidsplan dorpsbossen en bomenbeleidsplan. Na vaststelling door de raad komen deze drie oude beleidsplannen te vervallen.

De vervolgstappen vanuit het nieuwe groenbeleidsplan is het actualiseren van het groenbeheerplan, beheerplan dorpsbossen en bomenbeheerplan. Deze actualisatie staat voor tweede helft 2017 en 2018 op de planning.

Het beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen gaat hierbij ondergebracht worden in het beheerplan dorpsbossen.

Het Speelruimteplan is nog steeds actueel en goed bruikbaar. Hiervoor wordt geen nieuw plan opgesteld.

Het accommodatiebeleidsplan is in ontwikkeling en wordt in de periode tot en met 2020 samen met de PO-scholen, gelegen in het centrum, opgesteld.

Wegenbeheer en verhardingen

In 2016 is het beheerplan wegen vastgesteld. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is de CROW-norm voor centra, fiets- en voetpaden. Voor alle overige wegen is dat CROW laag-niveau. Inspecties vinden elk jaar plaats (naast de reguliere schouw die meerder keren per jaar plaatsvindt). In programma 2 staan de grotere projecten genoemd die uitgevoerd zijn in 2016.

Riolering

In 2016 is het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld voor de periode 2016-2021. Het GRP houdt naast de zorgplicht voor afvalwater tevens een zorgplicht voor hemel- en grondwater in. Voor de zorgplicht afvalwater gaat de hoofdtak naar gedegen beheer. In het GRP zijn de nieuwe maatregelen beschreven waar de komende jaren uitvoering aan wordt gegeven. De onderstaande projecten zijn in 2016 uitgevoerd:

- Plaatsing van een gemaal in De Graafschap in Biddinghuizen;
- Vervanging van een persleiding bij het gemaal Educaanlaan;
- Vervanging van het elektrotechnische deel van het gemaal aan De Ploegschaar.

Openbaar groen

Het openbaar groen is in 2016 conform het afgesproken kwaliteitsbeeld in het groenbeheerplan onderhouden.

In 2016 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente. Dit groenbeleidsplan, waarin tevens het beleid op de dorpsbossen en het bomenbeleidsplan wordt geïntegreerd, wordt in 2017 afgerond en vastgesteld.

Dorpsbossen

De beheer- en onderhoudsmaatregelen in de dorpsbossen zijn in 2016 uitgevoerd op basis van hetgeen is vastgelegd in het beleidsplan dorpsbossen en beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten

Het beleid op de dorpsbossen wordt in 2017 geïntegreerd in het nieuw op te stellen Groenbeleidsplan gemeente Dronten.

Speelvoorzieningen

In 2016 zijn de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het beheerplan spelen. Het beheer is hiermee op orde en voldoet aan de geldende veiligheidsnormen.

Openbare verlichting

In 2013 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de nieuwe beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bij einde levensduur van de huidige verlichting deze te vervangen voor LED-verlichting. Aanvankelijk zou de vervanging in 2014 starten om te komen tot LED-verlichting. Door aanbestedingsproblemen in 2014 is het uitvoeringsprogramma doorgeschoven naar 2015 en 2016. Inmiddels is de achterstand ingelopen is wordt er weer conform oorspronkelijke uitvoeringsprogramma gewerkt. In 2016 zijn de volgende buurten voorzien van LED-verlichting:

Mastvervanging:

- De Baan in Biddinghuizen.

Armatuurvervanging:

- De Landmaten in Dronten;
- Industrie Noord en Hanzekwartier in Dronten;
- Kampbuurt in Swifterbant.

Bruggen, steigers en vlonders

In 2016 is een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) vastgesteld. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen. Projecten die in 2016 zijn uitgevoerd zijn:

- Damwand vervangen in Swifterbant;
- Vervangen scanner op de fietsbrug De Knip;
- Diverse klein onderhoudswerkzaamheden;
- Inspecties van alle civieltechnische Kunstwerken.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In juni 2015 is het accommodatiebeleidsplan door de gemeenteraad vastgesteld.

Hiermee is een beheercyclus voor de komende decennia vastgelegd, die in periodes van 5 jaar concreet wordt uitgewerkt. In 2016 is hieraan verder uitvoering gegeven. In programma 4 staan de acties beschreven betreffende onderwijshuisvesting en in programma 5 voor de zwembaden, sportaccommodaties, de Meerpaal en de beide MFG's.

Beleid stranden

Om te komen tot een Beheer- en onderhoudsplan, wordt nu een beleidsplan stranden opgesteld, waarmee invulling wordt geven aan programma 3 van het collegeprogramma. Hierin wordt onderzocht hoe de stranden voor nu en in de toekomst recreatief succesvol kunnen zijn. Hiertoe wordt in beeld gebracht welke ontwikkelingen er rondom de stranden spelen en wat er voor nodig is om het beheer en onderhoud straks beter te kunnen organiseren. In 2017 wordt dit beleidsplan voorgelegd aan de Raad, waarna het onderdeel beheer en onderhoud verder uitgewerkt kan gaan worden.

Paragraaf bedrijfsvoering

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd. Dronten ontwikkelt nog steeds, sociaal, ruimtelijk en qua dienstverlening aan de ingezetenen. Ontwikkeling vergt ook geld e.a. middelen. Tegelijk is er bewustzijn in de organisatie dat met de beschikbaar gestelde middelen zuinig moet worden omgegaan. En dat aan het gezond maken en houden van de financiële toekomst van Dronten ook vanuit de bedrijfsvoering een wezenlijke bijdrage moet worden geleverd. Slimme keuzes maken om met afnemende middelen toch zo goed als mogelijk door te ontwikkelen. Dat is de beweging die wij maken.

Organisatieontwikkeling

In maart 2016 heeft het college besloten tot de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie van Dronten en tot een daarvoor benodigde organisatiewijziging. In juni zijn daarvoor intern twee kwartiermakers geworven die beoogd directeur worden in de gewijzigde organisatie. Na het aantreden van de kwartiermakers/ beoogd directeuren is in de tweede helft van het jaar gestart met het ontwerpen en het tot uitvoering brengen van het proces van uitwerking hoofdstructuur van de organisatie en de bijbehorende ontwikkelagenda. Deze twee opdrachten krijgen hun beslag in 2017.

De ontwikkelingen zijn tot nu toe binnen de bestaande bedrijfsvoering middelen bekostigd.

Bij de voortgangsrapportage 2016 is een frictiebudget beschikbaar gesteld om personele frictiekosten in de jaren 2016-2018 op te kunnen vangen.

Human Resource Management

Ontwikkelingen in de organisatie volgen elkaar in rap tempo op, zowel op het strategische vlak als op het operationele vlak. De HRM afdeling heeft in 2015 en 2016 veel energie gestoken in het op orde brengen van de basis en de organisatieontwikkeling. Daardoor is er niet veel ruimte voor een goede doorontwikkeling van het team, waardoor strategisch opdrachten aan het team later zijn/worden opgepakt dan gewenst. Bij de prioritering van de opdrachten moesten er een aantal worden doorgeschoven naar 2017. Een geringe uitbreiding van de capaciteit, vastgesteld bij de behandeling van de Kadernota 2017, zal in 2017 worden geëffectueerd. Daarmee kunnen lopende zaken, de organisatieontwikkeling en de daaruit voortvloeiende vernieuwde HRM-agenda beter worden ondersteund.

Individueel keuzebudget (IKB)

Het jaar 2016 stond voor HRM grotendeels in het teken van de implementatie van het individueel keuzebudget (IKB). De invoering hiervan is voor elke gemeente een verplichting.

Vanaf 1 januari 2017 beschikt iedere gemeenteambtenaar over het IKB. Het IKB is opgebouwd uit de eindejaarsuitkering, vakantietoelage, levensloopbijdrage en 14.4 uur bovenwettelijk verlof. Gezamenlijk komt dit uit op een bedrag ter hoogte van 16.3% van je salaris. Het IKB is inzetbaar voor o.a. het kopen van verlof, extra inkomen door uitbetaling van het opgebouwde budget of het financieren van bijvoorbeeld een opleiding. HRM was de trekker van dit project. Het IKB is succesvol geïmplementeerd doordat er verbinding is gezocht binnen en buiten de organisatie.

De succesfactor kan gezocht worden in de afdelingsoverstijgende samenwerking en de goede relatie met de lokale medezeggenschap. Daarnaast hadden wij veel baat bij het delen van kennis en ervaring binnen de samenwerkingsverbanden Samenwerken in Flevoland (SwiF) en de Talentenregio. Naar de toekomst toe willen wij nog meer voordeel halen uit de samenwerkingsverbanden. Immers, samenwerking is de sleutel tot succes.

Investors in People (IIP)

In het kader van de organisatieontwikkeling is IIP momenteel geparkeerd. In 2017 wordt beoordeeld of het programma doorgang zal vinden. De opbrengst van de nulmeting en diverse medewerkersbijeenkomsten wordt in ieder geval meegenomen in de organisatieontwikkeling.

Wet Banenafspraken

Meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag! Dat is het doel van de Banenafspraken. In Flevoland wilden we in 2015 en in 2016 400 van deze banen realiseren; 250 banen bij werkgevers en 150 banen bij de (Rijks)overheid. Dit is voor de overheid en het bedrijfsleven een verantwoordelijkheid die ook veel kansen biedt! Het college heeft begin 2016 middels een besluit aangegeven dat zij zich in de jaren 2016-2017 hard willen maken om 4 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (met of zonder indicatie) een plekje binnen de gemeente Dronten te geven. Dit in de vorm van een pilot.

De gemeente Dronten heeft die kans meteen gegrepen door het afgelopen jaar vier garantiebanen te creëren voor mensen met een indicatie. De doelstelling van deze pilot is hiermee ruimschoots binnen de 2 jaar al bereikt! Begin 2017 zal daarom vervroegd de pilot worden geëvalueerd. Bekeken zal worden of en hoe we verdere invulling kunnen geven aan de ambitie om als één van de grootste werkgevers binnen de gemeente Dronten mensen met een indicatie een plekje binnen de werkende maatschappij te geven (zie ook programma 6 Participatiebudget).

Formatie 2016

In de begroting 2016 is de incidentele uitbreiding (pilot 2014/2015) van 1 fte bij het team juridische zaken structureel vastgesteld om blijvend voldoende invulling te kunnen geven aan de juridische kwaliteitszorg. Verderop in deze paragraaf wordt nader ingegaan op de juridische kwaliteitszorg.

Daarnaast is incidenteel 1,5 fte formatie beschikbaar gesteld binnen de afdeling sociale zaken voor een teamleider (0,5 fte) en een inkomensconsulent (1,0 fte). Dit in afwachting van de lopende onderzoeken (business case en Netwerk Kampen/Dronten) waarover in de loop van 2017 nadere besluitvorming wordt verwacht.

In de slotrapportage 2015 is 0,5 fte voor het borgen van de interne controle ingaande 2016 toegekend. Deze formatie uitbreiding is per 1 juli 2016 gerealiseerd. Daarnaast is in deze periode besloten bij de actualisatie van het Sociaal Domein 2 fte versterking te realiseren. In het 4e kwartaal 2016 heeft het college besloten om binnen het sociaal domein een deel van de inhuur om te zetten in formatie per 1 januari 2017. Dit betreft zowel formatie op de P-wet, Wmo als de Jeugdwet.

Een viertal collega's zijn langdurig ziek geweest (5,14% ziekteverzuim) en één collega is kosteloos gedetacheerd aan Agro & Food (bijdrage in persoon ipv €). Verder hebben we een viertal stagiaires en twee trainees ondersteund en gecoacht. Deze oorzaken hebben geleid tot extra kosten en/of inzet van vervangend personeel.

Salariskosten inclusief inhuur personeel in € 1

Omschrijving personeelslasten	Primitieve begroting 2016	Tussentijdse bijstelling	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Verschil 2016
Salarissen en sociale lasten huidig personeel	19.350.667	565.563	19.916.230	19.313.567	602.663
Vergoeding raadsfracties	32.697	385.553	418.250	394.407	23.843
Vergoeding van derden voor eigen personeel	-391.154	-18.900	-410.054	-397.144	-12.910
Inhuur van extra formatie	2.502.074	458.006	2.960.080	3.319.236	-359.156
Inhuur ziektevervanging en vacatureruimte	0	40.000	40.000	1.137.168	-1.097.168
Tijdelijk personeelsbudget	144.886	36.536	181.422	-49.316	230.738
Verschil					-611.991

Planning & control

Eind 2015 is een onderzoek gestart naar een ondersteunend informatiesysteem voor de P&C cyclus waarbij in het voorjaar 2016 na een aanbesteding de keuze is gevallen op LIAS. LIAS is in het 2e halfjaar 2016 geïmplementeerd voor het opstellen van de P&C documenten. Deze jaarrekening is volledig in het systeem LIAS opgebouwd. De begroting 2017 is in november 2016 ook al via dit systeem digitaal aangeboden.

Rechtmatigheid

In 2016 is na een aanbesteding door de raad een nieuwe accountant geselecteerd voor de accountantscontrole over de boekjaren 2016 en 2017. De auditcommissie is vanuit de raad gesprekspartner voor de accountant.

Naar aanleiding van de quick scan interne controle is in het 3e kwartaal 2015 een verbeterplan interne controle uitgewerkt. Dit verbeterplan geeft verdere maatregelen aan die in 2016 zijn opgepakt. Door de gemeenteraad is bij de slotrapportage 2015 besloten 0,5 fte extra formatie per 1 januari 2016 toe te kennen om de kwaliteit op interne controles te borgen. Deze extra formatie op de functie coördinator interne controle is per 1 juli 2016 gerealiseerd.

Naast het organisatie brede interne controleplan is er een specifiek interne controleplan voor het sociaal domein. Eind 2016 hebben we in samenspraak met de nieuwe accountant afspraken gemaakt om de rechtmatigheid beter te kunnen borgen. Mede door zelf een steekproef controle op levering uit te voeren zijn we minder afhankelijk van de controleverklaringen van derden (regio/SVB).

Financieel beleid

In juni 2016 is een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld. Daarnaast is in december 2016 een aangepaste financiële verordening 2017 door de raad vastgesteld in verband met de gewijzigde BBV regels. De uitrol van de verplichtingen-administratie in het zaakstelsel verwachten we in 2017 te kunnen doorvoeren. Een structureel sluitende meerjarenbegroting is het uitgangspunt voor het financiële beleid van de gemeente. Het financiële beeld is sterk aan verandering onderhevig. De raad heeft bij de begroting 2015 gekozen voor een aantal bezuinigingsmaatregelen om voor 2015 en 2016 een sluitende begroting te hebben met meerjarig nog een tekort. Mede door de positieve bijstelling van het gemeentefonds in de septembercirculaire 2016 is er weer sprake van een sluitende meerjarenbegroting (2017-2020) waardoor bij de begroting 2017 geen aanvullende bezuinigingsmaatregelen hoefden te worden vastgesteld.

Bezuinigingen op de bedrijfsvoering

Vanuit de bezuinigingen 2012-2015 staat alleen de ombuiging in relatie tot het KCC van 40.000 euro nog open in verband met het nog niet realiseren van een KCC. Het KCC wordt medio 2017 gerealiseerd waarbij we verwachten dan ook de bezuiniging te kunnen realiseren.

In 2012 is een taakstelling voor overhead opgenomen naar aanleiding van de samenwerking OFGV en GBLT. Met de raad is afgesproken deze taakstelling op overhead in verband met vermindering van formatie te verrekenen met uitbreiding van formatie. Door de invulling van nieuwe formatie o.a. op het sociaal domein is deze taakstelling in 2015 volledig ingevuld en is er op dit moment sprake van een positief saldo op de taakstelling overhead waaruit extra overheadkosten kunnen worden gedekt.

In 2013 is een taakstelling personeel grondexploitatie vastgesteld. Deze taakstelling is inmiddels deels ingevuld. Het deel dat nog niet is gerealiseerd kan in 2016 worden gedekt door het positieve saldo op de taakstelling overhead. We verwachten deze taakstelling in 2017 volledig te realiseren.

Vanaf 2016 is een nieuwe taakstelling bedrijfsvoering opgenomen in relatie tot omdenken in taken van 150.000 euro. Daarvan is in 2016 80.000 gerealiseerd op de taak accountmanagement. We verwachten in 2017 en 2018 het restant van de taakstelling te kunnen realiseren op een aantal andere taken. De taken die in de kadernota 2015 zijn benoemd om te onderzoeken blijken niet allemaal via omdenken te kunnen worden

verminderd. In 2016 heeft het college besluiten genomen op de taken sport (onderzoek sportbedrijf) en veiligheid. Hierop bleek geen taakvermindering te kunnen worden doorgevoerd door het anders te organiseren.

Taakstellingen	2016
Taakstelling omdenken (2015-2018) en KCC 2015	-190.000
Gerealiseerd 2016 1 fte REO	80.000
Nog te realiseren: omdenken 70.000 en KCC 40.000	-110.000
Taakstelling grex 2014-2017	-168.000
Gerealiseerd 2014 REO 0,89 fte en 2016 REO 0,2 fte	95.570
Nog te realiseren in 2017	-72.430
Taakstelling overhead stand 1/1/2016 (in 2013 254.000 voor 12,7 fte GBLT/OFGV)	105.247
gerealiseerd 2016 formatie uitbreidingen en Sociaal Domein tijdelijk	111.600
verrekening overhead op gerealiseerde bezuinigingen	-41.800
Positief saldo voor overhead om in te zetten voor extra kosten overhead	175.047

Concerncontrol

Vaste onderdelen van concerncontrol zijn risicomanagement, advisering op de financiële planning & controlcyclus, aanspreekpunt accountant en auditcommissie en het uitvoeren van 213a Gemeentewet onderzoeken. Naast advisering bij de financiële planning & control is in 2016 aandacht besteed aan de borging van de interne controle en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Daarnaast is de concerncontroller verantwoordelijk voor monitoring van de bezuinigingen.

Onderzoek 213a GW doelmatigheid en doeltreffendheid

In 2016 is het geplande onderzoek 213a niet uitgevoerd omdat in 2016 door het college voorrang is gegeven aan een onderzoek naar het proces hulpmiddelen WMO. De rapportage van dit onderzoek is in mei 2016 opgeleverd.

Verkenning deelneming aan Shared Service Centre Zwolle

De colleges van gemeente Dalfsen en Dronten hebben de samenwerkingsmogelijkheden met het SSC Zwolle (inmiddels omgedoopt tot ONS (OmriNgd door Service)) verkend en zijn tot de conclusie gekomen dat de business case onvoldoende aanknopingspunten geeft om toe te treden tot de bedrijfsvoeringssamenwerking (Personeel- en salarisadministratie, Inkoop en ICT).

Juridische kwaliteitszorg

In 2016 is met name ingezet op kennisvergroting. Daartoe zijn een tweetal lezingen verzorgd door Nysingh advocaten (actualiteiten bestuursrecht en actualiteiten jurisprudentie Wet maatschappelijke ondersteuning).

Daarnaast is er een training gegeven over het schrijven van goede besluiten. Doel is om door middel van betere schriftelijke besluitvorming het aantal (gegronde) bezwaren en beroepen te doen verminderen.

Tevens is aan nieuwe beleidsmedewerkers in een training 'bestuursvoorstellen' de ins en outs van het schrijven van met name een collegevoorstel (op basis van een vastgesteld format) uitgelegd.

De leden van het Juridisch Vakberaad hebben deelgenomen aan de door de Ministeries van BZK en VenJ georganiseerde conferentie over de responsieve rechtsstaat. Hoe ga je als overheid met de burger om; hoe communiceer je met elkaar; hoe betrek je de burger bij overheidshandelen en -besluitvorming?

Naast kennisvergroting is met name ook voor de kwaliteit van de gemeentelijke regelgeving (in de volle breedte) aandacht geweest. Dit zal uitmonden in een nieuwe

concernrichtlijn 'regelgeving' die begin 2017 aan de directie ter vaststelling zal worden voorgelegd.

Tenslotte is het Juridisch Vakberaad met alle managers in gesprek gegaan om de verwachtingen/wensen over en weer als het gaat om juridische kwaliteitszorg inzichtelijk te maken.

Communicatie en digitale dienstverlening

Met de implementatie van de nieuwe website medio 2016 is een start gemaakt met device onafhankelijke informatievoorziening en dienstverlening. De achterliggende systemen zijn toekomstbestendig waar het gaat om verdere uitbouw van digitale dienstverlening, wat de komende jaren verder vorm zal krijgen.

Paragraaf verbonden partijen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente is deelnemer in de volgende verbonden partijen, zoals vennootschappen (NV of BV), gemeenschappelijke regelingen (GR), stichtingen en verenigingen. Aansluitend aan deze tabel treft u een overzicht per verbonden partij aan. In dit overzicht is een link op productniveau naar de programma's toegevoegd (vooruitlopend op de gewijzigde BBV-regels vanaf begroting 2017). In het product zijn de beleidsdoelstellingen van de verbonden partij uitgewerkt.

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang 2016
Alliander N.V.	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 0,357% aandelen	Dividendopbrengst 2016 € 303.397
Vitens N.V.	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 98.457 aandelen	Dividendopbrengst 2016 € 377.090
Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten (IMPact)	GR	Bestuur GR	Bijdrage totale WSW 2016 € 2.105.075
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 48 aandelen	De gemeente staat garant voor een geldlening van de N.V. Voor deze garantiestelling heeft de gemeente in 2016 een provisie van € 95.910
Erfgoedcentrum Nieuw Land	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 130.033
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Vereniging	Lid VNG	Jaarlijkse bijdrage op basis van inwoneraantal ± € 52.374
Technofonds Flevoland	BV	Lid algemeen bestuur	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen
Regionale Sociale Recherche	GR	Lid bestuuroverleg	Jaarlijkse bijdrage 2016 o.b.v. het aantal cliënten per 1 januari 2016 € 78.531

Coöperatie Gastvrije Randmeren	Coöperatie	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 21.311
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 531.387
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 651.762
GGD Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 731.408
Veiligheidsregio Flevoland	GR	Lid veiligheidsbestuur	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 1.326.663
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2016 € 98.150

Alliander N.V.
[Programma 3](#)
[Product 330](#)

Hoofdkantoor Alliander:
 Bellevue, Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken. Energie is essentieel voor ons welzijn en onze welvaart. Zonder energie kunnen we onze huizen niet verwarmen, koken, lesgeven, communiceren, het verkeer veilig houden of treinen laten rijden en ons financiële systeem draaiende houden. Energie maakt wonen, werken en reizen mogelijk. Zonder energie staat alles stil. Het is de zuurstof die onze samenleving draaiende houdt.

Bestuurlijk belang

Aandeelhoudersovereenkomst Nuval-platform

De gemeente Dronten is aandeelhouder in Nuon/Vattenvall (handelsbedrijf), Alliander (netwerkbedrijf) en aandeelhouder in Vitens.

Nuval staat voor Nuon (Nu), Vitens (v) en Alliander (al). Aandeelhouders uit Flevoland en Gelderland nemen samen deel aan dit platform.

Website Alliander

Financieel belang Alliander			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Dividendopbrengst	454.000	564.089	303.397
Eigen vermogen	3687 mln		3864 mln
Vreemd vermogen	4039 mln		3871 mln
Solvabiliteit	55,7%	> 30%	58,5%
Resultaat	235 mln	233 mln	282 mln

Vitens N.V.
[Programma 3](#)
[Product 330](#)

Vestigingsplaats Vitens N.V.:

Postbus 1205
8001 BE Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie en visie

Vitens wil water voor mensen laten werken. Door te zorgen voor een voortreffelijke dienstverlening, handige producten en diensten en betrouwbare informatieverstrekking. Daarom zoeken we voortdurend naar verbeteringen. Waar iedereen zijn voordeel mee kan doen, de klant, het milieu, de economie en de maatschappij. Daarom gaan we de dialoog aan over de rol van drinkwater, over thema's als duurzaamheid en innovatie, zowel nationaal als internationaal.

Bestuurlijk belang

Aandeelhoudersovereenkomst Nuval-platform

De gemeente Dronten is aandeelhouder in Nuon/Vattenvall (handelsbedrijf), Alliander (netwerkbedrijf) en aandeelhouder in Vitens.

Nuval staat voor Nuon (Nu), Vitens (v) en Alliander (al). Aandeelhouders uit Flevoland en Gelderland nemen samen deel aan dit platform.

Website Vitens

Financieel belang Vitens			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Dividendopbrengst	286.000	265.834	377.090
Eigen vermogen	471,7 mln		489,1 mln
Vreemd vermogen	1242,7 mln		1249,2 mln
Solvabiliteit	27,50%	>25%	28,1%
Nettoresultaat	55,4 mln		48,5 mln

IMpact

Programma 6

Product 611

Vestigingsplaats IMpact:

IMpact Dronten

De Boorn 15

8253 RA Dronten

T: 0321 32 85 60

E: info@impact.nl

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Missie en visie

IMpact maakt werken mogelijk. Dat is onze missie.

Gegarandeerd vermogen om te werken

Om het werken mogelijk te maken ondersteunt en begeleidt IMpact mensen met en zonder arbeidsbeperking in de regio Kampen en Dronten naar de arbeidsmarkt. De ontwikkeling die daarvoor nodig is, organiseren en faciliteren wij. Dat doen we met ons eigen werkleerbedrijf en inzet van en advies over (maatwerk) re-integratietrajecten en -instrumenten. Op deze manier werken wij aan een zo groot mogelijke integratie van werknemers in de arbeidsmarkt. Het is ons streven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een optimale arbeidsparticipatie te krijgen.

Bestuurlijk belang

IMPact is het arbeidstoeleidingsbedrijf die voor de gemeente Kampen en Dronten uitvoering geeft aan de Wet Sociale Werkvoorziening en de Wet werk en bijstand. IMPact is een stichting en legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

Algemeen bestuur: Het Algemeen Bestuur van IMPact bestaat uit wethouders Sociale Zaken van de gemeente Kampen en Dronten en Economische Zaken van de gemeente Kampen. De wethouder Sociale Zaken van Kampen is voorzitter van het bestuur.

Raad van Advies: Daarnaast werkt IMPact met een Raad van Advies. Een orgaan dat een platform biedt aan IMPact voor strategisch en praktisch advies. Het fungeert als denktank en klankbord voor IMPact. De Raad van Advies is vertegenwoordigd door ondernemers en ervaringsdeskundigen uit de regio Kampen en Dronten.

Website IMPact

Financieel belang IMPact			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	2.144.120	2.388.041	2.105.075
Eigen vermogen	434.000	431.000	429.000
Vreemd vermogen	12.707.000	12.700.000	12.065.000
Resultaat	0	0	5

HVC

Programma 7

Product 721

Vestigingsplaats HVC:
Jadestraat 1, 1812 RD Alkmaar

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder N. Verlaan

Missie

HVC is een toonaangevend nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen. Onze opdracht is om de deelnemende overheden te helpen met het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. Wij kiezen voor oplossingen met een zo hoog mogelijk milieurendement tegen verantwoorde kosten, waarbij financiële opbrengsten terugvloeien naar de maatschappij. Wij richten ons op lokaal beschikbare bronnen en aanvullend op bronnen buiten ons verzorgingsgebied. We zetten ons ondernemerschap in om bestuurlijke doelen te vertalen in concrete oplossingen. Innovatie, creativiteit en samenwerking zijn daarbij kernwaarden. HVC staat als maatschappelijk betrokken organisatie midden in de samenleving. Wij hechten aan educatie en een open communicatie over onze activiteiten en milieuprestaties. HVC is een bedrijf waar mensen belangrijk zijn. Samen investeren we om het beste uit onszelf en het bedrijf te halen.

Visie

Afval bestaat voor het grootste deel uit potentieel nuttige grondstoffen. In een tijd waarin grondstoffen steeds schaarser worden, is het niet verantwoord om deze te verspillen. Daarom zien we het als onze opdracht om deze grondstoffen uit ons afval terug te winnen en te hergebruiken. Het restafval waaruit geen grondstoffen terug te winnen zijn, zetten we door middel van verbranding om in duurzame energie. Daarmee besparen we CO2 en neemt de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af. Daarvoor ontwikkelen we ook projecten die gebruikmaken van alternatieve energiebronnen, zoals wind- en zonne-

energie.

Bestuurlijk belang

HVC heeft 46 aandeelhoudende gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.

Website HVC

Financieel belang HVC			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse provisie	97.728	97.000	95.910
Eigen vermogen	82 mln		89,6 mln
Vreemd vermogen	624 mln		679,9 mln
Resultaat	13,5 mln		7,6 mln

Erfgoedcentrum Nieuw Land

Programma 5

Product 541

Vestigingsplaats erfgoedcentrum:
Oostvaardersdijk 113, 8242 PA Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie

De missie van Nieuw Land is in de ruimste zin actief en attractief informeren van een breed scala van doelgroepen over het cultureel erfgoed van Flevoland en het Zuiderzeeproject in al zijn aspecten, passend in de Nederlandse traditie van inpoldering, winning van nieuw land, ontwikkeling en inrichting van een maatschappij.

Visie

Nieuw Land wil bezoekers actief verleiden om met andere ogen naar Flevoland te kijken.

Bestuurlijk belang

Erfgoedcentrum Nieuw Land (Nieuw Land) is een Openbaar Lichaam volgens de Gemeenschappelijke Regeling. Partners van Nieuw Land zijn:

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- Provincie Flevoland;
- Stichting Bevolkingsonderzoek in de Drooggelegde Zuiderzeepolders;
- Stichting Nieuw Land;
- Gemeente Dronten;
- Gemeente Lelystad;
- Gemeente Urk;
- Gemeente Zeewolde;
- Waterschap Zuiderzeeland.

website erfgoedcentrum Nieuw Land

Financieel belang erfgoedcentrum			

	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	74.100	80.633	130.033
Eigen vermogen	106.746		0
Vreemd vermogen	6.967.763		5.459.000
Resultaat	-97.425		32.000

VNG

[Programma 0](#)
[Product 005](#)

Vestigingsplaats VNG:
Nassaulaan 12, 2514 JS Den Haag

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester A.B.L. de Jonge

Visie VNG

De bestaansgrond van de VNG: Samen met alle gemeenten stáát de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur.

Doelen en ambities

De VNG zet de trend in het binnenlandse bestuur en bereikt zichtbaar resultaat voor raad, college en ambtenaren.

Bestuurlijk belang

Samen met alle gemeenten stáát de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokale bestuur. De VNG zet de trend in het binnenlandse bestuur en bereikt zichtbaar resultaat voor gemeenteraad, college en ambtenaren. Taken: Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners. Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen (pro actief) en advisering aan individuele leden (op verzoek). De platformfunctie wordt uitgeoefend via de VNG-commissies, Provinciale Afdelingen, congressen, studiedagen en ledenraadplegingen. Management en medewerkers van de VNG overleggen regelmatig met besluitvoorbereiders van departementen en provincies. Zo vindt in een vroeg stadium beïnvloeding, in voor gemeenten gunstige zin, van wet- en regelgeving plaats. Deze belangenbehartiging zet zich voort in het gehele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. De VNG initieert bestuurlijk overleg waarbij een delegatie van VNG-bestuurders en directieleden onderhandelt namens de gemeenten met ministers en staatssecretarissen. De VNG-belangenbehartiging richt zich ook op Tweede en Eerste Kamer en belangrijke maatschappelijke organisaties. In de veelvuldige contacten tussen de VNG en haar mede- overheden (Rijk, provincies en waterschappen) vervult het bestuurlijke overleg een belangrijke rol.

[website VNG](#)

Financieel belang VNG			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse contributie	50.324	50.000	52.374
Resultaat	949.000	800.000	nmb

Technofonds Flevoland

[Programma 3](#)

[Product 310](#)

Vestigingsplaats MKB & Technofonds Flevoland:

Het Ravelijn 1

8233 BR Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Missie en visie

Risicokapitaal voor groei en innovatie.

Het Technofonds Flevoland B.V. is in 2000 opgericht met het doel om als revolverend fonds risicodragend kapitaal te vertrekken aan veelbelovende startende en doorstartende MKB-bedrijven in de regio Flevoland die moeilijkheden ondervinden bij het financieren van hun initiatief in de markt. Het gaat hierbij om investeringen in ondernemingen ter bevordering van technologische en innovatieve ontwikkelingen.

Bestuurlijk belang

Naast Dronten zijn de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.(OMFL) aandeelhouder. Alle aandeelhouders hebben een vertegenwoordiger in de raad van commissarissen die uit 5 leden bestaat.

[website Technofonds Flevoland](#)

Financieel belang

Een exploitatietekort wordt in eerste instantie ten laste gebracht van de agioreserve van het Technofonds. Eventuele resterende tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de deelnemende gemeenten en de OMFL. De fondsomvang van het Technofonds Flevoland bedraagt € 9,9 miljoen.

Financieel belang Technofonds			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Aandelenkapitaal	277.000	277.000	277.000
Eigen vermogen	15 mln	11,9 mln	nnb
Vreemd vermogen	0,2 mln	0,3 mln	nnb
Fondsomvang	9,9 mln	9,9 mln	9,9 mln
Resultaat	-0,2 mln		729.953

Regionale Sociale Recherche

[Programma 6](#)

[Product 610](#)

Vestigingsplaats Sociale Recherche:

Stadskantoor

Lübeckplein 2

8017 JZ Zwolle

of

Stadhuis

Grote Kerkplein 15

8011 PK Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Missie en visie

Het doel van de gemeenschappelijke regeling is samenwerking op het terrein van het voorkomen en opsporen van fraude binnen het sociaal domein.

Bestuurlijk belang

De gemeenschappelijke regeling "Regionale Sociale Recherche" is een samenwerkingsverband van 9 gemeenten (Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Olst/Wijhe, Ommen, Zwartewaterland en Zwolle) die in 2004 is aangegaan voor onbepaalde tijd. De Regionale Sociale Recherche is gevestigd in Zwolle. De portefeuillehouder Sociale Zaken participeert in het Bestuurlijk Overleg.

website regionale Sociale Recherche

Financieel belang

De Regionale Sociale Recherche wordt jaarlijks gefinancierd door de deelnemende gemeenten op basis van het aantal uitkeringen per 1 januari (peildatum 01-01-2016 655 klanten). Jaarlijks wordt een begroting en een rekening voorgelegd.

Financieel belang Sociale Recherche			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	87.249	71.600	78.531
Resultaat	-	-	-

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Programma 5

Product 560

Vestigingsplaats Gastvrije Randmeren:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Missie en visie

Gastvrije Randmeren heeft als doel de kwaliteit van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken. Het werkgebied van de coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.

Bestuurlijk belang

Een zestiental gemeenten zijn lid van de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren. Genoemde wethouder heeft zitting in de Algemene Ledenvergadering, het hoogste orgaan van de coöperatie. Rijkswaterstaat Midden-Nederland en Waterschap Vallei & Veluwe zijn adviserend lid van de Algemene Ledenvergadering.

Het bestuur van Gastvrije Randmeren wordt gevormd door:

- Voorzitter: de heer G. Dijksterhuis (wethouder gemeente Zeewolde);
- Lid: de heer W. Heinen (wethouder gemeente Bunschoten);
- Lid: de heer J. de Jong (wethouder gemeente Harderwijk).

[website coöperatie Gastvrije Randmeren](#)

Financieel belang Gastvrije Randmeren			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse contributie	21.000	22.800	21.311
Eigen vermogen	4,4 mln	4,4 mln	
Vreemd vermogen	12,1 mln	12,1 mln	
Resultaat	81.054		729.953

GBLT

[Programma 9](#)

[Product 930](#)

Vestigingsplaats GBLT:
Lübeckplein 2, 8017 JZ Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Missie

Wij heffen en innen belastingen en geven uitvoering aan basisregistratieve taken voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten.

Visie

GBLT is toonaangevend in Belastingen.

Bestuurlijk belang

Zij hebben samenwerkingsovereenkomsten met minimaal 8 gemeenten en/of met andere overheden/samenwerkingsverbanden.

[website GBLT](#)

Financieel belang GBLT			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	693.759	581.699	531.387
Eigen vermogen	1.235.000		2.727.000
Vreemd vermogen	2.000.000		0
Resultaat	75.037		2.024.000

OFGV

[Programma 7](#)

[Product 723](#)

Vestigingsplaats OFGV:
Botter 15, 8232 JC Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Missie en visie

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek heeft oog voor en bevordert de omgevingskwaliteit. De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is dé dienst die in Flevoland en een gedeelte van de provincie Noord-Holland, namelijk Gooi en Vechtstreek, in opdracht van de deelnemende partijen gemeenten en provincies, adequaat uitvoering geeft aan vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek wordt door de deelnemers beschouwd als hun eigen milieuafdeling.

Bestuurlijk belang

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek wordt bestuurd door een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). Gemeenten en provincies zijn opdrachtgever van de omgevingsdienst en vormen dan ook samen het Algemeen Bestuur. In het Dagelijks Bestuur zitten de vertegenwoordiger van de provincie Flevoland en van de gemeenten Huizen, Bussum, Lelystad en Noordoostpolder. De stemverdeling in het AB is gebaseerd naar rato van de ingebrachte financiële bijdrage per deelnemende partij aan de gemeenschappelijke regeling.

website OFGV

Financieel belang OFGV			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	629.941	649.248	651.762
Eigen vermogen	2.363.833	1.800.000	2.015.101
Vreemd vermogen	3.063.451	3.800.000	2.070.973
Resultaat	608.133	0	729.953

GGD

Programma 7

Product 714

Vestigingsplaats GGD:
De Ketting 12 of Installatieweg 34
8251 LD Dronten of 8251 KP Dronten

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Deelnemende gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder (NOP), Urk en Zeewolde.

Missie en visie

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de Flevolandse inwoners onder het motto van "Een leven lang gezond"! GGD Flevoland verleent diensten voor zes gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Bestuurlijk belang

Algemeen bestuur: iedere deelnemer heeft 1 vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.

Dagelijks bestuur bestaat uit 6 leden.

website GGD

Financieel belang GGD			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	666.925	708.417	713.408
Eigen vermogen	6.439.199	5.444.898	6.145.256
Vreemd vermogen	4.537.206	2.710.437	3.664.844
Resultaat	899.299	0	-293.943

VRF

[Programma 1](#)

[Product 120](#)

Vestigingsplaats VRF:

Gordiaandreef 101, 8233 AB Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester Mr. A.B.L. de Jonge

Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie, Brandweer Flevoland en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.

Missie

De gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland en de Regiopolitie Flevoland streven naar een veilig leef- en werkgebied door onder meer het beperken van fysieke risico's en het adequaat handelen bij incidenten, rampen en crises. De Veiligheidsregio Flevoland fungeert hierbij als een netwerkorganisatie en kennisplatform.

Visie

'Door goede samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de Regiopolitie Flevoland en andere (overheids-)diensten en instellingen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en een goede voorbereiding binnen deze organisaties, wordt voldaan aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken, waardoor de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid kan worden geboden.' De vier kolommen werken daartoe onderling en met andere diensten en instellingen eendrachtig samen en richten zich op het gemeenschappelijke belang van een veiliger leef- en werkomgeving. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid bij de burger.

Bestuurlijk belang

- Gemeente Almere, de heer F. Weerwind Voorzitter, portefeuille veiligheidsbureau
- Gemeente Dronten, de heer A.B.L. de Jonge, portefeuille Bedrijfsvoering
- Gemeente Lelystad, mevrouw M. Horselenberg, portefeuille Brandweer
- Gemeente Noordoostpolder, de heer A. van der Werff, portefeuille GHOR
- Gemeente Urk, de heer P.C. van Maaren, portefeuille Bevolkingszorg
- Gemeente Zeewolde, de heer G.J. Gorter, portefeuille Gemeenschappelijke meldkamer en informatievoorziening

[Website Veiligheidsregio Flevoland](#)

Financieel belang VRF			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	1.317.604	1.326.663	1.326.663
Eigen vermogen	7.299.763	8.192.598	8.551.924
Vreemd vermogen	4.852.632	10 mln	3.949.342
Resultaat	1.418.587	0	-37.192

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland

Programma 6

Product 670

Vestigingsplaats centrumregeling Sociaal Domein Flevoland:
Stadhuisplein 1, 1315 HR Almere

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

Eind 2016 heeft de raad kennis genomen van het evaluatie document 'Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland, stand van zaken' en besloten de regionale samenwerking via de huidige Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland voort te zetten. In 2017 wordt een besluit genomen over de uitvoering en uitvoeringsvorm van de regionale samenwerking in de komende periode.

Missie en visie

Het belang van deze regeling is het vorm geven van de samenwerking tussen de gemeenten op het terrein van de Jeugdwet en de Wmo. Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.

Bestuurlijk belang

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

website centrumregeling Sociaal Domein

Financieel belang Sociaal Domein Flevoland			
	werkelijk 2015	begroot 2016	voorlopig 2016
Jaarlijkse bijdrage	nvt	66.317	98.150
Resultaat	nvt	0	nbn

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beleidsvoornemens worden fors aan banden gelegd door de invoering van het schatkistbankieren. De beperkingen voortvloeiende uit deze wet hebben voor de gemeente grote financiële consequenties. Inmiddels is er landelijk een discussie gaande dat de gevolgen van deze wet voor sommige gemeenten wel heel er nadelig uitvallen. Deze discussie volgen wij op de voet. De gemeente heeft tot dusver het verlies voortvloeiende uit de regeling genomen. In de toekomst (jaar 2020) is er het risico dat bij een gelijkblijvende situatie dat de gemeente wederom een aanzienlijk verlies moet incasseren.

Zoals hiervoor aangegeven wordt de beheersing van de financieringsportefeuille vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2016 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 104 miljoen (begroting 2016) = € 8,8 miljoen.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe

meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.
De gemeente blijft voor 2016 binnen de gestelde renterisiconorm.

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de subsidiebeleidsregels. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Bestaand beleid

Voor het jaar 2016 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidiebeleidsregels 2016.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kende in 2016 de volgende categorieën subsidie: basissubsidie, incidentele activiteitensubsidie en structurele activiteitensubsidie.

Verstreckte subsidies 2016

In de tabel onderstaande tabel zijn de verstreckte subsidies weergegeven. De meeste activiteitensubsidies worden jaarlijks geïndexeerd. Indexering is echter geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een index noodzakelijk maken. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger.

Product in onze begroting	Prod.	Omschrijving	Begroot 2016	Werkelijk 2016
Overige verkeersmaatregelen te land	210 o.a.	Veilig Verkeer Nederland	20	0
Onderwijsbegeleiding	480 o.a.	stichting WSNS	32	31
Voor- en vroegschoolse educatie	480		493	573
Lokaal Onderwijsbeleid	480		15	1
Openbare bibliotheken	510 exploitatie bibliotheek en huisvesting		1511	1521
Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	510 exploitatie bibliotheek		15	15
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	511 structureel		15	57
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	511 incidenteel		24	24
Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	511 o.a.	bureau gelijke behandeling	33	31
Stimulering sport	530 structureel		22	6
Stimulering sport	530 incidenteel		34	3
Stimuleringsbudget Kunstprojecten	540		20	0
Kunst in openbare ruimte	540		8	8
Bevordering recreatie en toerisme	560 o.a.	VVV	19	15
Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	560		15	15
4 mei herdenking	560		10	10
Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	580 exploitatie, rente en aflossing		4537	4347
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	614		435	370
Subsidie vluchtelingenwerk	621		0	15
Beleidsontwikkeling en -advisering kinderopvang	650 peuterspeelzaalwerk		306	272
Opvang en beschermd wonen WMO	663		126	93
Algemene voorziening WMO MO	670 structureel		39	38
Algemene voorziening WMO MO	670 incidenteel		37	7
Algemene voorziening Jeugd	670 vanaf 2016 deel via inkoop		81	28
Centrum voor Jeugd en Gezin	671		750	684
Wijk- en buurtbeheer	671 buurtbemiddeling		41	41
Natuur- en milieueducatie	723		1	0
Totaal begroot respectievelijk werkelijk uitgegeven in 2016			8641	8203

Paragraaf informatisering

Er wordt een steeds groter beroep gedaan op onze informatievoorziening mede door (digitale) gegevensuitwisseling vanwege decentralisaties van het Rijk naar de gemeente en samenwerking/gegevensuitwisseling met andere organisaties en overheden. Dit maakt het voor de gemeente noodzakelijk dat de diverse ontwikkelingen en de onderlinge samenhang duidelijk meerjarig verwoord staan in één integraal document: Het informatiebeleidsplan. In mei 2015 heeft de raad het geactualiseerde informatiebeleidsplan 2013-2017 met een doorkijk naar 2018 en 2019 vastgesteld.

Informatiebeleidsplan 2013-2017

Het informatiebeleidsplan is ons stuurinstrument, sluit aan op de visie en doelstellingen van de organisatie en is onderverdeeld in een zevental thema's. Deze thema's zorgen voor een scherpere sturing op de ambities en de prioritering van de verschillende projecten:

1. Dienstverlening;
2. Zaakgericht werken;
3. Gegevensmanagement;
4. Het Nieuwe Werken;
5. Vakspecifieke ontwikkelingen;
6. Professionalisering ICT;
7. Informatieveiligheid.

Hieronder volgt een korte uitleg per thema en worden de resultaten uit 2016 benoemd.

Dienstverlening

Het thema Dienstverlening is gericht op het gemeentebreed verbeteren van de dienstverlening van de gemeente Dronten aan burgers en bedrijven. Binnen dit thema worden alle activiteiten opgepakt die nodig zijn om de verschillende klantcontactkanalen aan te laten sluiten op het Klant Contact Centrum (KCC). Voor de inhoudelijke activiteiten binnen dit thema verwijzen we mede naar Programma 0 'Verbetering Dienstverlening 2015-2018'.

- Technisch gezien zijn de volgende activiteiten afgerond:
- Vervanging pinautomaten t.b.v. contactloos betalen;
- Realisatie van de koppeling met Bredepas;
- Inrichten van Internet pc's bij de balies.

Zaakgericht werken

In 2016 is met het zaaksysteem Mozard zaakgericht werken verder uitgerold in de organisatie. Gezien de vele activiteiten is er per 1 januari 2017 (structureel) een tweede functioneel beheerder Midoffice in dienst getreden, om het zaakgericht werken verder uit te rollen en te beheren. Dit project zaakgericht werken zal ook in 2017 actief bijdragen aan de verbetering van de dienstverlening en informatievoorziening. Verder is er vanuit het project Zaakgericht Werken een bijdrage geleverd aan het onderbrengen van de website van de gemeente in het zaaksysteem Mozard en is er een start gemaakt met de inrichting van de digitale handtekening.

Het zaaksysteem biedt daarnaast ook de functionaliteit van klantcontactstelsysteem ten behoeve van ons Klant Contact Centrum (KCC). Hiermee kunnen medewerkers van het KCC klanten eenduidige, kwalitatief betere en nog betrouwbaardere informatie verstrekken.

Gegevensmanagement

Gegevensmanagement is o.a. belangrijk voor de doorontwikkeling van het stelsel van basisregistraties en het beheren van de kernregistraties. Het stelsel is daarbij opgebouwd uit administratieve data en geografische data. Specifieke aandachtspunten hierbij zijn integratie en het bewaken van de kwaliteit en het beheer van de gegevens. Met de invoering van het zaaksysteem kunnen burgers hun aanvraag via dit systeem volgen voor een aantal diensten die door de gemeente geleverd worden.

In 2016 zijn de volgende activiteiten afgerond:

- E-Herkenning intern;
- Koppelingen applicatie Infosupport met Suite4SociaalDomein;
- Koppeling applicatie Infosupport met Mozard;
- Koppeling Key2Vergunningen met Omgevingsloket (OLO).

Daarnaast zijn de volgende activiteiten opgestart die een doorloop in 2017 kennen:

- Aansluiting NHR;
- Aansluiting E-Herkenning extern.

Het Nieuwe Werken

Medio 2016 is gestart met een integrale verkenning op hoofdlijnen naar de wijze waarop enkele elementen van Het Nieuwe Werken (HNW) binnen de gemeente Dronten van meerwaarde kunnen zijn. Hierin zijn de bricks-, de bytes- en de behaviour-kant van Het Nieuwe Werken belicht. Vanuit de afdeling Informatiemanagement is in 2016 gestart met het onderdeel 'bytes', waarbij wordt verkend in hoeverre we met de werkplekvervanging een werkplek kunnen aanbieden die het meer plaats- en tijdonafhankelijk werken beter ondersteunt, en het samenwerken aan documenten beter faciliteert. Uiteraard is en wordt hierbij ook gekeken naar de eisen die dat aan de ICT-omgeving en de fysieke werkomgeving stelt.

Vakspecifieke ontwikkelingen

Naast de de gemeentebrede thema's is er natuurlijk ruimte voor ontwikkeling van de vakspecifieke afdelingen voor zover deze niet onder de gemeentebrede thema's vallen. In dit kader zijn in 2016 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Afronding van de implementatie van het JCC (applicatie t.b.v. het KCC);
- De inrichting van de locatie Dukdalf voor de afdeling MO;
- De implementatie van de applicatie LIAS t.b.v. team FIN;
- Herinrichting van de scanstraat t.b.v. Corsa i.c.m. Mozard;
- Inrichting van Mobile Device Management is opgestart, wordt in 2017 afgerond;
- Inrichting van Identity Access Management is opgestart, wordt in 2017 afgerond.

Professionalisering ICT

Dit onderdeel gaat enerzijds over het op orde houden van de fysieke ICT voorzieningen (hardware, software en netwerk) en anderzijds over de professionalisering van de ICT organisatie. Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens hebben continu aandacht. In 2016 is het informatiebeveiligingsplan als afgeleide van het in 2015 geaccordeerde Informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld.

In 2016 is de verkenning van een mogelijke deelname in de GR Shared Service Centre (SSC) ONS samen met de gemeente Dalfsen afgerond. Op dit moment zitten de gemeente Kampen, Zwolle en de provincie Overijssel in het SSC ONS. Eind 2016 heeft het college het besluit genomen geen deelnemer te worden van de GR SCC ONS.

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens krijgen binnen Dronten en aansloten ketenpartners een steeds grotere betekenis. Daarnaast is zowel op nationaal als Europees niveau nieuwe wet- en regelgeving ontwikkeld, zoals de Europese Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de invoering van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Deze ontwikkelingen zijn en worden intern verwerkt in o.a. een daarvoor aanwezig Information Security Management System (ISMS), in de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) m.b.t. uit te voeren beveiligingsmaatregelen en aangescherpte juridische randvoorwaarden bij o.a. het opstellen van bewerkersovereenkomsten met derde partijen.

In 2016 is Dronten twee maal getroffen door een ransomware aanval, wat heeft geresulteerd in het treffen van aanvullende geavanceerde technische beveiligingsmaatregelen. Tevens is bij herhaling een bewustwordingsoproep aan de organisatie gedaan om op de juiste wijze met verdachte e-mails om te gaan.

Bewust en op veilige wijze omgaan met ICT-middelen is van groot belang gelet op de mogelijke risico's. Om die reden is in 2016 een 'iBewustwordingsprogramma' gestart met een doorloop in 2017. Onderdeel daarvan is o.m. een organisatie brede Phishingmailtest. In het kader van Informatiebeveiliging en het in 2016 goedgekeurde Informatiebeveiligingsplan zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Aanschaf Multifunctionele Printers in de organisatie met pas beveiliging;
- Personeelsingang De Reest voorzien van een paslezer / toegangscontrole;
- Beveiligingsprocedure Incidentmeldingen en datalek meldingen ingericht;
- Opstellen draaiboek ICT-calamiteiten;
- Aanvullende voorzieningen ter beveiliging van data- en email-verkeer;
- Toepassing extra controle SMS passcode bij gebruik systeem bij thuiswerken;
- Toepassing beveiligde e-mailvoorziening in Sociaal domein;
- Beter doorgevoerde beveiligingseisen gebruik mobiele apparaten, o.a. door encryptie van de harde schijf;
- Uitgevoerde bewustwording campagne v.w.b. gebruik wachtwoorden.

De in 2016 beoogde verdere uitbouw van de in het ISMS aanwezige kwaliteitscirkel (PDCA) heeft vertraging opgelopen doordat de toenmalige leverancier de applicatie niet doorontwikkelde op nieuwe ontwikkelingen. Hiervoor wordt een vervangende applicatie aangeschaft.

4 Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Bij het opstellen van de balans hebben wij de volgende uitgangspunten gehanteerd: De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De geactiveerde kosten onder immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs (gedefinieerd als zijnde de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (gedefinieerd als zijnde de aanschaffkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend). Met ingang van 1-1-2016 worden voorbereidingskosten (voorafgaand aan de vaststelling van een grondexploitatie, dan wel kosten welke voor kostenverhaal in aanmerking komen) geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Voor 2016 werden deze voorbereidingskosten onder NIEGG geactiveerd, dan wel opgenomen in de begroting. De afschrijvingstermijnen zijn in beginsel 5 jaren (zie artikel 10 van de financiële verordening vastgesteld in de raad van november 2016).

De bijdragen aan activa in eigendom van derden betreft een bijdrage aan een investering door een derde die bijdraagt aan de publieke taak en die kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft. Het afschrijvingstermijn voor de bijdrage aan de activa van derden bedraagt maximaal de gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs, zonodig vermindert met de overheidsbijdragen. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Per 1 januari 2016 is sprake van een wijziging van de waarderingsgrondslagen. De gemeenteraad heeft 24 november 2016 besloten om de stelselwijziging voorkomend uit de gewijzigde verslaggevingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) te verwerken. De bestaande boekwaarden van de grondexploitaties zijn per 1-1-2016 niet herrekend. De stelselwijziging is doorgevoerd in de beginstand (1-1-2016). Gezien de bijzondere omstandigheden onderliggend aan de verwerking van deze stelselwijziging staat de Commissie BBV het toe dat herrekening van verliesvoorzieningen per 31-12-2016 toereikend is. Per 1-1-2016 blijven balanswaarden (en de gevormde voorzieningen

per 31-12-2015) van toepassing. Eventuele effecten op het vermogen zijn dan ook niet verwerkt in het eigen vermogen per 1-1-2016.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair medio begrotingsjaar afgeschreven conform de aangegeven afschrijvingstermijnen in artikel 10 van de financiële verordening (vastgesteld in de raad van november 2016). Deze afschrijvingstermijnen komen overeen met de verwachte levensduur. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 01-01-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Op gronden en terreinen, met uitzondering van sport- of speelterreinen, wordt niet afgeschreven.

Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan € 20.000 worden geactiveerd. Activa met een verkrijgingsprijs kleiner dan € 20.000 kunnen worden geactiveerd. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

In afwijking op het bovenstaande worden vaste activa, die op 31 december 2003 op een andere wijze zijn gewaardeerd en afgeschreven dan gesteld in dit artikel, volgens de op dat moment aanwezige boekwaarde voor de rest van de periode afgeschreven, volgens de gehanteerde afschrijvingsmethodiek.

Materiële vaste activa in openbare ruimte met maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en de reeds gespaarde bedragen voor toekomstige investeringen, conform art. 44 lid 1 d) geactiveerd waarna de kapitaallasten in de exploitatie worden meegenomen.

In afwijking op het bovenstaande worden vaste activa, die op 31 december 2003 op een andere wijze zijn gewaardeerd en afgeschreven dan gesteld in dit artikel, volgens de op dat moment aanwezige boekwaarde voor de rest van de periode afgeschreven, volgens de gehanteerde afschrijvingsmethodiek.

Erfpachtgronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden in beginsel gewaardeerd tegen de nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht, met uitzondering van de deelnemingen. De deelnemingen worden met ingang van 2000 gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. In dat geval zal de marktwaarde worden gehanteerd.

Vlottende activa

Voorraad gronden (Onderhanden werk)

Er is sprake geweest van een schattingswijziging als gevolg van gewijzigde BBV-regelgeving. Vanwege deze gewijzigde verslaggevingsregels is de disonteringsvoet, rentepercentage aangepast en zijn er beheersmaatregelen getroffen voor grondexploitaties met exploitatieduur langer dan 10 jaar. De schattingswijziging is in het lopende boekjaar doorgevoerd. Dit betekent dat effecten zijn verwerkt in het resultaat 2016.

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat op startwaarde getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2016: 2%).

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van januari 2017 en de daarbij behorende besluitvorming omtrent de uitgangspunten, parameters en risico's. Eventuele significante aanpassingen van de uitgangspunten en/of significante financiële consequenties worden, conform de afgesproken financiële spelregels uit hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid 2016 (vastgesteld in de raadsvergadering van 24 november 2016), aan u voorgelegd ter besluitvorming.

Uiteraard betreft deze waardering van de grondexploitaties een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt geëvalueerd bij de jaarrekening en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan muteren. Indien de parameters waarmee gerekend wordt naar inzicht van het college aanpassing behoeven wordt dit, in de slotrapportage voorafgaand aan de jaarrekening, ter besluitvorming voorgelegd.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Methode van resultaatbepaling is als volgt: verlies wordt direct gecompenseerd middels een voorziening. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Bij omvangrijke en langlopende complexen wordt het systeem van tussentijdse winstneming toegepast onder de volgende voorwaarden:

- Geen grote onzekerheden in nog te realiseren opbrengsten.
- Aanwezigheid van actuele exploitatiebegrotingen.
- Resultaat per deelplan bepalen indien actuele deelplancalculaties aanwezig zijn en indien tevens inzicht bestaat in het totaal van alle deelplannen.
- Er een helder criterium aanwezig is om de voortgang te kwantificeren (aantal verkochte m², gerealiseerde kosten in relatie met begrote kosten).

In alle andere gevallen zal winst, in principe, pas bij gereedkomen van het complex worden verantwoord. Onder het gereedkomen van het complex wordt verstaan: minimaal 95 % van de kavels zijn uitgegeven en 90 % van de kosten zijn uitgegeven.

Uitzettingen

De debiteuren en overige vorderingen zijn tegen de nominale waarde opgenomen, vermindert met de voorziening getroffen voor dubieuze debiteuren.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Conform besluit nota reserve en voorzieningen 2016 wordt met ingang van 2016 geen rente meer toegerekend aan de reserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. Aan de voorziening wordt jaarlijks een toevoeging gedaan voor inflatiecorrectie (vastgesteld bij de begroting). De voorziening voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen wordt jaarlijks aangepast aan de geactualiseerde actuariële berekeningen aan de hand van de rekenrente en sterftetabel.

Vaste schulden

De langlopende verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Vlottende schulden

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Balans per 31 december 2016 (voor bestemming van het resultaat)

ACTIVA	Gemeente 31-12-2016	Gemeente 31-12-2015
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	462.727	232.725
- bijdrage aan activa in eigendom van derden	11.447.309	10.632.481
Materiële vaste activa		
- investeringen met economisch nut	39.654.398	41.210.892
- investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	3.396.578	5.439.702
- invest in openb. ruimte met maatschappelijk nut	5.833.279	5.093.502
- erfpachtsgronden	234.981	234.982
Financiële vaste activa		
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	38.027	38.027
- leningen aan deelnemingen	1.730.000	2.075.500
- overige langlopende geldleningen	16.216.825	16.431.519
- overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar)	23.076.905	21.574.571
Totaal vaste activa	102.091.029	102.963.901
Viottende activa		
Voorraden		
- onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)	14.979.174	17.017.060
Uitzettingen (looptijd korter dan 1 jaar)		
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	10.476.608	15.260.020
- vorderingen op openbare lichamen	4.822.654	4.745.041
- overige vorderingen	9.075.185	7.040.307
Liquide middelen		
- bank	780.823	34.086
Overlopende activa	4.190.858	1.490.402
Totaal viottende activa	44.325.302	45.586.916
Totaal-generaal	146.416.331	148.550.817
Bedrag waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	-	-

PASSIVA	Gemeente 31-12-2016	Gemeente 31-12-2015
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- algemene reserves	54.929.051	43.565.494
- bestemmingsreserves	24.565.915	26.334.906
- resultaat exploitatie na bestemming	-3.522.670	9.364.293
Voorzieningen		
- voorzieningen AD	29.790.359	31.060.701
- voorzieningen GB	0	17.219
Vaste schulden (looptijd langer dan 1 jaar)		
- onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.648.732	29.084.024
Totaal vaste passiva	132.411.387	139.426.637
Flottende passiva		
Flottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)		
- overige schulden	4.878.963	2.393.949
- Banksaldi BNG	0	176.024
Overlopende passiva		
- Overlopende passiva	7.787.454	5.702.252
- Overlopende passiva (vooruitontvangsten rijksregelingen)	798.527	851.955
- Eénmalige last (vakantiegeld ivm IKB)	540.000	-
Totaal flottende passiva	14.004.944	9.124.180
Totaal-generaal	146.416.331	148.550.817
Totaalbedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	256.515.637	269.057.912

Toelichting op de balans

Vaste activa

Conform de besluitvorming in november 2016 omtrent de BBV-wijzigingen zijn voormalige categorieën NIEGG en VGHS-gronden per 1-1-2016 opgeheven en zijn de boekwaarden hiervan, geactiveerd als Immateriële vaste activa (voorbereidingskosten), materiële vaste activa (waarde van de gronden), dan wel afgeboekt (overige kosten). De gemaakte kosten in 2016 zijn eveneens via deze systematiek geactiveerd.

Immateriële activa

De immateriële activa zijn onder te verdelen in kosten van sluiten van geldleningen/ saldo (dis)agio en de kosten van onderzoek en ontwikkeling. De gemeente heeft zowel kosten van onderzoek en ontwikkeling, als bijdragen aan activa eigendom van derden geactiveerd op de balans. Het totale balansbedrag per 31 december 2016 bedraagt € 11.910.036.

Het verloop van de immateriële activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop immateriële vaste activa:								
Nr.	Omschrijving	Boek- waarde 1-1-2016	Wijziging nieuwe BBV	Inves- teringen	Desinves- teringen/ inkomsten	Afschrij- vingen/ Aflossing	Afwaar- dering	Boek- waarde 31-12-2016
14	kosten onderzoek en ontwikkeling	0	232.725	729.953	0	499.951	0	462.727
	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	10.632.481	1.096.060	0	281.232	0	11.447.309
		0	10.865.206	1.826.013	0	781.183	0	11.910.036

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn onder de immateriële activa opgenomen in de balans. In de Jaarrekening 2015 stonden deze nog onder de financiële activa.

De investeringen/desinvesteringen in 2016 zijn:

Specificatie immateriële vaste activa:		
Omschrijving	Investerings	Desinvesteringen
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
Locatie steenberg	499.951	0
Flevomanege De Zuid vanaf 2016 IVA	2.409	0
Wisentweg vanaf 2016 IVA	2.386	0

Vorbereidingskosten Zuiderzee op zuid	46.351	0
Vorbereidingskosten Hanzekwartier	178.856	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden		
Nieuwbouw schoolgebouw stationszone	562.777	0
Aankoop grond onderwijszone	0	0
Aanpassing bestaande gebouwen	0	0
Nieuwbouw sporthal stationszone	504.972	0
Inrichting sporthal stationszone	28.311	0
	1.826.013	0

Materiële vaste activa

De vaste materiële activa wordt onderverdeeld in vaste activa met een economisch nut en in vaste activa met een maatschappelijk nut.

Vaste activa met een economisch nut

Het verloop van de vaste activa met een economisch nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Nr	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	wijziging nieuwe BBV	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijving / Aflossing	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan actief	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2016
22	Gronden en terreinen	3.657.823	5.614.480	1	92.737	0			9.179.567
30	Bedrijfsgebouwen	27.863.731		113.716		1.480.753			26.496.694
34	Grond-, weg- en waterbouwk.werken	1.144.519		16.478		136.018			1.024.979
38	Vervoermiddelen	430.873		251.145		116.672			565.346
42	Machines, apparaten en installaties	1.317.498		407.089		432.760			1.291.826
46	Overige	1.087.710		258.310		250.034			1.095.985
	Totaal	35.502.153	5.614.480	1.046.739	92.737	2.416.237	0	0	39.654.397

De investeringen/desinvesteringen in 2016 zijn:

Specificatie materiële activa met een economisch nut:

Omschrijving	Krediet 2016	Investerings	Desinvesteringen	Restant
Gronden en terreinen				
Poort van Dronten hoofdstructuur	0	1	0	-1
Dronterringweg	0	0	92.737	92.737
Bedrijfsgebouwen				

4 kleedkamers ASVD korfbal	94.000	102.591	0	-8.591
2e school Dronten West bouw sportzaal	0	11.125	0	-11.125
Grond-, weg- en waterbouwk.werken				
Sportpark burg Dekker Dronten 7 jaar	15.435	15.435	0	0
Sportpark burg Dekker Dronten 10 jaar	1.044	1.044	0	0
Vervoermiddelen				
aanschaf Nissan E-NV200h VHV	19.000	19.025	0	-25
aanschaf Nissan E-NV200h RRB	19.000	22.385	0	-3.385
Autonr. 3 containerauto DAF 07-03 VVI 2015	98.000	108.231	0	-10.231
Auto 35 FO-05-12 (vvi 2013)	29.000	31.114	0	-2.114
VVI 2016 auto 28 open	60.342	46.441	0	13.902
VVI 2016 auto 34 open	10.000	23.950	0	-13.950
Machines, apparaten en installaties				
Aanschaf I-Pads commissieleden	9.000	8.943	0	57
Implementatie Midoffice inhuur 2e firap 2008	24.000	26.935	0	-2.935
VVI 2016 Nido Borstel HF 25	4.500	4.500	0	0
Tachymeter (VVI 2015, RIB)	22.022	22.022	0	-0
Telefooncentrale VVI 2010	15.300	1.165	0	14.135
Vaatwasser gem.huis (vvi 2014)	6.884	6.884	0	0
inventaris keuken de Reest	5.043	5.043	0	-0
Smartphones VVI 2016	18.852	18.852	0	-0
ICT-plan 2013-2017 hardware 5 jaar 2013	49.000	58.817	0	-9.817
ICT-plan 2013-2017 software 5 jaar 2013	22.000	23.330	0	-1.330
ICT-plan 2013-2017 hardware 3 jaar VVI 2014	13.000	12.543	0	457
ICT-plan 2013-2017 hardware 5 jaar VVI 2014	4.000	3.440	0	560
ICT-plan 2013-2017 software 5 jaar VVI 2014	10.848	10.848	0	-0
ICT-plan 2013-2017 software 5 jaar VVI 2015	30.000	26.879	0	3.121
ICT-plan 2013-2017 hardware 3 jaar VVI 2016	25.526	25.526	0	0
ICT-plan 2013-2017 hardware 5 jaar VVI 2016	20.000	11.953	0	8.047
ICT-plan 2013-2017 software 5 jaar VVI 2016	29.343	29.343	0	0
Laadzuilen 3 stuks	14.061	16.514	0	-2.453
Laadpalen elektrische auto's	0	6.776	0	-6.776
Blokpers PD/34/20 225kw	120.000	53.775	0	66.225
Containers 3 stuks draaiklep Links (VVI 2015)	33.000	33.000	0	0
MVA Overige				
Maatregelen Dronten-Zuid/Barrage	110.000	105.180	0	4.820
MFG B'huizen éénmalige investeringen BWN 33/2009	73.000	75.654	0	-2.654
Meubilair VVI 2015	14.000	14.240	0	-240
Meubilair VVI 2016	19.796	18.538	0	1.258

Bureaustoelen VVI 2016	25.000	25.022	0	-22
Investerings nieuwe medewerkers VVI 2016	19.796	19.675	0	121
Totaal	1.083.792	1.046.739	92.737	129.790

Bij de activa Dronterringweg is het recht van erfpacht verkocht aan de provincie ten behoeve van de Passage. Deze grondverkoop heeft geleid tot een desinvestering van € 92.737.

Vaste activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het verloop van de vaste activa met een economisch nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop materiële activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	Investerings	Desinvestering	Afschrijving/Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2016
	MVA waar heffing tegenover 48 staat EN	5.439.702	36.006	0	2.079.130	0	3.396.578
	Totaal	5.439.702	36.006	0	2.079.130	0	3.396.578

De investeringen/desinvesteringen in 2016 zijn:

Specificatie materiële activa met een economisch nut met heffing:				
Omschrijving	Krediet 2016	Investering	Desinvestering	Restant
VVI 2016 auto 14 open	20.000	17.506	0	2.494
VVI 2016 auto 62 Open	20.000	18.500	0	1.500
Totaal	40.000	36.006	0	3.994

Voor een verdere specificatie verwijzen wij u naar de staat van activa in het bijlagenboek.

Vaste activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Het verloop van de vaste activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop materiële activa met een maatschappelijk nut:							
Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	Inves- teringen	Des- investering /inkomsten	Afschrij- vingen /aflossing	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2016
20	Gronden en terreinen	38.286			6.848		31.438
28	Bedrijfsgebouwen	0	0		0		0
32	Grond-, weg- en waterbouwk.werken	4.942.690	986.201		232.537		5.696.355
40	Machines, apparaten en installaties	2.337			570		1.767
44	Overig	110.189			7.620		102.570
	Totaal	5.093.503	986.201	0	247.575	0	5.832.130

De investeringen/desinvesteringen in 2016 zijn:

Specificatie materiële vaste activa met een maatschappelijk nut:				
Omschrijving	Krediet 2016	Investering	Desinvestering	Restant
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken				
Rehabilitatie FP Ansjovisweg	150.000	176.252	0	-26.252
doorsteken fietspad Educalaan	25.070	25.070	0	-0
MFG B'huizen infrastructuur BWN 33/2009	3.713	9.144	0	-5.431
Rehabilitatie Zeeasterweg	104.000	62.542	0	41.458
Rehabilitatie Sprengerlaan	210.000	189.691	0	20.309
Rehabilitatie Ellerweg	180.000	178.936	0	1.064
Passeerstroken	214.000	214.992	0	-992
Fazantendreef	68.000	72.875	0	-4.875
De Noord	4.670	4.670	0	0
Lage Vaart	50.000	52.030	0	-2.030
Totaal	1.009.453	986.201	0	23.252

Voor een verdere specificatie verwijzen wij u naar de staat van activa in het bijlagenboek.

Overheveling van kredieten

De openstaande kredieten bedragen per 31 december 2016 € 4.259.332. Van dit bedrag wordt € 4.056.112 overgeboekt naar 2017.

Overheveling kredieten 2016 boven de € 50.000	Begrote uitgaven plus wijzigingen 2016	Werkelijke uitgaven geboekt 2016	Over-te boeken uitgaven naar 2017
Omschrijving			
Vergaderstoelen raadzaal VVI 2016(K)	60.000	-	60.000
Aanschaf zonnepanelen de Reest(K) 2016	204.000	-	204.000
ICT-plan 2013-2017 software 5jr VVI 2014(K)	85.000	10.848	74.152
ICT-plan 2013-2017 software 5jr VVI 2016(K)	189.880	29.343	160.537
auto 24 VVI 2014(K)	58.500	-	58.500
VVI 2016 Valtra trekker met omkeerinrichting(K)	103.000	-	103.000
2e School Dronten West, bouw sportzaal(K) 2012	57.000	-	57.000
Rehabilitatie de Noord(K) 2016	442.000	4.670	437.330
Doorsteken fietspad Educalaan(K) 2015	60.000	-	60.000
Locatie Steenberg(K) 2015	494.192	432.244	61.948
Aankoop bestaande gebouwen(K)	885.442	-	885.442
Sportpark Sw'bant 2013 vervanging 30 jaar(K)	100.000	-	100.000
Sportpark de Schelp B'huizen termijn 15 jaar(K)	78.620	-	78.620

Barak renovatie(K) 2015	70.000	-	70.000
MFG B'huizen Infrastructuur BWN 33/2009(K)	60.000	3.713	56.287
MFG B'huizen verlichting BWN 33/2009(K)	62.488	-	62.488
MFG B'huizen modernisering Koetshuis BWN 33/2009(K)	750.000	-	750.000
VVI 2016 auto 29 kleine veegmachine(K)	100.000	-	100.000
diversen Investerings < 50.000	772.711	95.093	676.808
Totaal	4.632.833	575.911	4.056.112

Erfpachtsgronden

Het verloop van de erfpachtsgronden is:

Erfpachtsgronden							
Nr	Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2016	Invest- eringen	Des- investeringen	Afschrij- vingen/ Aflossing	Afwaar- dering / Winstneming	Boekwaarde 31-12-2016
85	Woonbebouwing	33.513	0	0	0	0	33.513
85	Industrie- en winkelbebouwing	118.268	0	0	0	0	118.268
85	Bijzondere bebouwing	83.202	0	0	0	0	83.202
	Totaal	234.982	0	0	0	0	234.982

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt onderverdeeld in kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, leningen aan deelnemingen en overige verbonden partijen, overige langlopende geldleningen en overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar).

Het verloop van de financiële vaste activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2016	Investe- ringen	Inkomsten	Afschrij- vingen/ Aflossing	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2016
Omschrijving						
Kapitaalverstrekking aan:						
- deelnemingen	38.027	0	0	0	0	38.027
Leningen aan:						
- deelnemingen (Vitens)	2.075.500	0	0	345.500	0	1.730.000
- overige langlopende leningen	16.431.515	500.000	0	714.698	0	16.216.818
Overige uitzettingen met een looptijd > 1jaar	21.574.571	1.646.153	0	143.818	0	23.076.905
Totaal	40.119.613	2.146.153	0	1.204.016	0	41.061.750

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden worden onderverdeeld onderhanden werken, gereed product en handelsgoederen en vooruitbetalingen.

[Onderhanden werken \(bouwgronden in exploitatie\)](#)

Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- rentepercentage bedraagt 1,93%;
- kostenindexatie bedraagt 3% voor de eerste 10 jaar, na 10 jaar wordt met 4% gerekend;
- opbrengstenindexatie bedraagt 2% voor de eerste 10 jaar, na 10 jaar wordt geen opbrengstenindexatie meer toegepast.

Op basis van het gemotiveerde besluit van de raad d.d. 24 november 2016 kennen de projecten De Gilden - Het Palet (034), Business Zone Delta 1e (151) en 5e fase (155), De Poort van Dronten 1e (161) en 2e (162) fase, Oldebroekerweg (285), Tarpan (382), Hanzekwartier - Scholenzzone (123) en Bloemenzoom woon/werk (371) een looptijd langer dan de voorgeschreven maximale looptijd van tien jaar. Het BBV schrijft voor dat u voor deze grondexploitaties een expliciet besluit neemt en aanvullende beheersmaatregelen opneemt. Deze besluiten heeft u bij de behandeling van de BBV-wijzigingen in de raad van november 2016 genomen.

Door uitgaven, ontvangsten en afwikkeling is de boekwaarden van de in exploitatie zijnde complexen toegenomen met € 2,5 mln (hiervan is 1,8 mln winstneming).

De categorieën NIEGG en VGHS zijn bij raadsbesluit 24 november 2016 opgeheven. De VGHS-gronden worden vanaf 1-1-2016 in de balans opgenomen onder de categorie MVA. De planvoorbereidingskosten uit de NIEGG (€ 232.725) zijn naar IVA overgebracht, de waarde van grond is geactiveerd onder MVA en € 94.259 is afgeschreven.

Verloop voorraden	Boekwaarde	Wijziging	Investe-	Desin-	Afschrij-	Afwaar-	Boekwaarde
Omschrijving	1-1-2016	nieuwe BBV	ringen	vesteringen	vingen/ Aflossing	dering	31-12-2016
Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)	326.987	-232.728	0	0	94.259	0	0
Grond- en hulpstoffen (VGHS)	5.614.478	-5.614.478	0	0	0	0	0
Totaal	5.941.465	-5.847.206	0	0	94.259	0	0

Naast rente- en organisatiekosten zijn de belangrijkste mutaties in de boekwaarde:

1. Woningbouw
 - Aankoop gronden Het Palet;
 - Woonrijp maken De Gilden 2e fase.
2. Winkel- en bijzondere bebouwing
 - Geen bijzonderheden.
3. Industrierterreinen
 - Aanleg infrastructuur Poort van Dronten.

In onderstaande tabel is het verloop van de bouwgronden in exploitatie weergegeven.

Complexen in exploitatie Omschrijving	Boekwaarde voor voorz. 31-12-2015	Correctie voorzieningen	Boekwaarde na voorz. 31-12-2015	Mutatie op boekwaarde 1-1-2016	Boekwaarde balans 1-1-2016	Mutaties 2016 Vermeer- deringen		Afwikkeling complexen	Boekwaarde voor voorz. 31-12-2016	Correctie voorzieningen	Boekwaarde na voorz. 31-12-2016
Woningbebouwing											
1.0 Dronten-west hoofdstructuur	1		1		1	83	0	-84	0		0
3.0 Dronten West De Gilden	-1.431.709		-1.431.709		-1.431.709	200.707	0		-1.231.002		-1.231.002
3.1 De Gilden 1e fase	-615.717		-615.717		-615.717	171.689	31.851		-412.177		-412.177
3.2 De Gilden 2e fase	2.385.605	985.770	1.399.835		1.399.835	776.631	-5.438.883		-2.276.647		-2.276.647
3.4 De Gilden 4e fase	9.249.394		9.249.394		9.249.394	5.155.992	-2.610.524		11.794.862		11.794.862
12.5 Heuvelpark - De Noord	49.420		49.420		49.420	22.118	0		71.538		71.538
12.6 HZ-Ottoplein					0	23.260	0		23.260		23.260
17.1 Deelgebied Park	-3.507.597		-3.507.597		-3.507.597	-38.566	-570.065		-4.116.228		-4.116.228
17.3 Locatie Havenkom-zuid	-461.340		-461.340		-461.340	192.890	23.750		-244.700		-244.700
19.3 De Ark - woonzorgzone	148.545		148.545		148.545	2.867	0		151.412		151.412
23.1 De Graafschap 1e fase	7.607.356	2.283.419	5.323.937		5.323.937	430.255	-990.057		7.047.554	1.303.683	5.743.871
24.0 De Voor	472.331	0	472.331		472.331	25.425	0		497.756		497.756
subtotaal	13.896.289	3.269.189	10.627.100	0	10.627.100	6.963.351	-9.553.928	-84	11.305.628	1.303.683	10.001.945
Winkel- en bijzondere bebouwing											
1.2 ECU - wonen / werken	901.486	10.590	890.896		890.896	34.852	0		936.338		936.338
1.5 Dronten-west Centrumgebied	1.114.215		1.114.215		1.114.215	75.961	0		1.190.176		1.190.176
11.5 Kantoorvilla's De West	-166.367	0	-166.367		-166.367	79.952	-4.038		-90.453	14.505	-104.958
12.3 H'kwartier-Scholenzone	361.053		361.053		361.053	583.866	0		944.919		944.919
27.1 Driehoek Baan wonen / werken	257.734		257.734		257.734	5.504	0		263.238		263.238

37.1 Bloemenzoom wonen / werken	-585.091		-585.091		-585.091	274.050	0		-311.041		-311.041
39.1 Congrescentrum Randweg 1	-2.071.626		-2.071.626		-2.071.626	307.835	-3.800	1.767.591	0		0
508 Ellerveld - Recreatiewoningen	1		1		1	-3.905	0	3.904	0		0
509 Ellerveld - Evenemententerrein	3.056.339		3.056.339		3.056.339	-159.283	222.594		3.119.650		3.119.650
subtotaal	2.867.744	10.590	2.857.154	0	2.857.154	1.198.832	214.756	1.771.495	6.052.827	14.505	6.038.322
Industrieterreinen											
15.1 Business-zone Delta 1e fase	-775.753		-775.753		-775.753	-4.266	-55.936		-835.955		-835.955
15.3 Business-zone Delta 3e fase	-456.920		-456.920		-456.920	2.378	0		-454.542		-454.542
15.5 Business-zone Delta 5e fase	-1.663.238		-1.663.238		-1.663.238	-438	-55.872		-1.719.548		-1.719.548
16.1 Poort van Dronten fase 1	10.457.538	2.006.000	8.451.538		8.451.538	433.694	-332.500		10.558.732	8.520.282	2.038.450
16.2 Poort van Dronten fase 2	0		0		0	4.048.186	-1.645.313		2.402.873		2.402.873
28.5 Oldebroekerweg	-1.269.023		-1.269.023		-1.269.023	-15.364	0		-1.284.387		-1.284.387
38.2 Tarpan	-753.800		-753.800		-753.800	63	-454.250		-1.207.987		-1.207.987
subtotaal	5.538.804	2.006.000	3.532.804	0	3.532.804	4.464.253	-2.543.871	0	7.459.186	8.520.282	-1.061.096
Totaal gronden in exploitatie	22.302.837	5.285.779	17.017.058	0	17.017.058	12.626.436	-11.883.043	1.771.411	24.817.641	9.838.470	14.979.171
						743.393					

In onderstaande tabel zijn de opgebouwde boekwaarden, nog te realiseren kosten en opbrengsten, alsmede de resultaten op start en eindwaarde weergegeven.

Complex	1-1-2017 Boekwaarde	Nominaal		- = voordeel		+ = nadeel	
		Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2017		Jaar	Startwaarde('17)
		Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde			
Woningbouw							
010 Dronten west hoofdstructuur	-	-	-	-	2017	-	-
030 De Gilden hoofdstructuur	1.231.002-	503.033	-	770.446-	2019	726.009-	
031 De Gilden 1e fase	412.177-	1.484.712	2.125.000	1.186.244-	2023	1.032.697-	
032 De Gilden 2e fase	2.276.647-	3.378.069	1.686.014	612.059-	2018	588.292-	
033 De Gilden Wisentzone	-	-	-	-	2017	-	-
034 De Gilden - Het Palet	11.794.862	19.764.663	33.400.773	1.757.008-	2028	1.385.389-	
125 Heuvelpark De Noord	71.538	102.976	850.328	694.315-	2018	667.354-	
126 HZ-Ottoplein	23.260	608.140	640.000	6.020-	2018	5.786-	
171 Heuvelpark De Helling	4.116.227-	552.455	-	3.922.962-	2021	3.553.147-	
173 Havenkom	244.697-	224.291	-	23.176-	2018	22.276-	

193 De Ark	151.409	1.108.760	1.317.808	84.209- 2022	74.775-
231 De Graafschap 1e fase	7.047.553	3.506.625	9.391.803	1.527.473 2024	1.303.683
240 De Voor	497.757	12.000	518.237	4.058- 2019	3.824-
subtotaal woningbouw	11.305.628	31.245.725	49.929.963		6.755.865-

Bedrijventerreinen

151 Delta 1e fase	835.954-	95.076	533.056	1.567.126- 2027	1.260.382-
153 Delta 3e fase	454.542-	200.376	524.432	836.560- 2020	772.853-
155 Delta 5e fase	1.719.548-	1.041.466	6.354.926	9.598.700- 2036	6.459.650-
161 Poort van Dronten fase 1	10.558.733	4.374.024	17.497.211	800.003- 2040	497.379-
162 Poort van Dronten fase 2	2.402.873	506.099	3.584.871	802.512- 2028	632.775-
285 Oldebroekerweg 1e fase	1.284.387-	225.178	1.997.104	4.179.939- 2034	2.926.624-
382 Tarpan	1.207.987-	222.170	3.678.003	6.786.630- 2040	4.219.393-
subtotaal bedrijventerreinen	7.459.188	6.664.388	34.169.603		16.769.056-

Bijzondere bebouwing

012 ECU woon/ werk	936.337	225.838	1.210.560	40.880- 2020	37.767-
015 Dronten west centrumgebied	1.190.177	1.483.872	5.110.200	2.735.228- 2024	2.334.491-
115 De West-kantoren	90.452-	105.000	-	15.393 2019	14.505
123 HZ-Scholenzone	944.920	1.087.103	7.514.768	7.001.223- 2030	5.306.052-
271 Driehoek Baan woon/werk	263.238	6.000	271.674	- 2020	-
371 Bloemenzoom woon/werk	311.040-	535.167	2.504.367	2.777.959- 2027	2.234.210-
391 Congrescentrum Randweg 1	-	-	-	- 2017	-
508 Ellerveld - Recreatiewoningen	-	-	-	- 2017	-
509 Ellerveld - Evenemententerrein	3.119.650	343.000	4.507.842	1.290.295- 2021	1.168.660-
subtotaal bijzondere bebouwing	6.052.829	3.785.980	21.119.411		11.066.675-

TOTAAL	24.817.645	41.696.093	105.218.978		34.591.595-
---------------	-------------------	-------------------	--------------------	--	--------------------

In bovenstaande tabel is te zien dat complex 161 Poort van Dronten 1e fase een looptijd kent tot 31-12-2040. Deze lange looptijd komt grotendeels voort uit bijstelling van de uitgifteprognose van 4,0 hectare naar 2,0 hectare gemeentebreed (na vaststelling complex 162 Poort van Dronten 2e fase 2,4 ha gemeentebreed) waarvan 0,5 hectare door derden wordt ontwikkeld. Voor de eerste 10 exploitatiejaren in de grondexploitatie 161 Poort van Dronten is gemiddeld 0,75 ha van de te verdelen 1,9 ha per jaar ingerekend. Conform de prognose van de grondexploitatie Poort van Dronten 1e fase (complex 161) resteert na 10 jaar nog 11,3 ha om uit te geven. Dit komt overeen met een nog te realiseren opbrengstenpotentie na 10 jaar van circa € 11 miljoen. De Poort van Dronten 2e fase (complex 162) kent een 'vaste' fasering van 0,4 ha per jaar en is daarmee binnen 10 jaar (volgens de prognose) gerealiseerd. De overige grondexploitaties uit de categorie industrieterreinen (zijnde Businesszone Delta 1e, 3e en 5e fase, Oldebroekerweg en Tarpan) hebben elk per 31-12-2016 een

negatieve boekwaarde (gunstig). Deze boekwaarde is dusdanig gunstig dat alle nog te maken kosten hieruit gedekt kunnen worden. Er is voor deze grondexploitaties dus geen risico aan de opbrengstenkant.

In november 2016 zijn beheersmaatregelen door de raad vastgesteld om deze risico's te beperken. Als beheersmaatregelen is besloten om na 10 jaar geen opbrengstenindexering meer toe te passen, de indexering van de kosten met 1% te verhogen en 20% van de nog te realiseren opbrengsten na 10 jaar als risico mee te nemen in het weerstandsvermogen van de grondexploitatie. Als gevolg van nadere uitleg van het BBV door de commissie BBV aan de accountant in het voorjaar 2017 heeft onze accountant bij de controle van de jaarrekening aangegeven dat we voor de Poort van Dronten 1e fase (complex 161) een risicovoorziening van 8,52 miljoen moeten opnemen in de jaarrekening. Deze voorziening wordt op de balans aan de activazijde in mindering gebracht op de boekwaarde van de grondexploitatie van de Poort van Dronten 1e fase. Deze risicovoorziening heeft tot doel de omvang van het geïnvesteerd vermogen te beperken en daarmee de risico's verkleinen op onvoldoende dekking vanuit (nog te realiseren) grondexploitatiebaten. Dit was ten tijde van de besluitvorming omtrent de bovengenoemde beheersmaatregelen en de slotrapportage 2016 niet te voorzien. Deze risicovoorziening wordt als volgt berekend: na 10 jaar opbrengsten eruit (kosten laten zitten) en wanneer er een tekort op de startwaarde van de grondexploitatie ontstaat, vormt dit de hoogte van de risicovoorziening. De voorziening wordt jaarlijks herzien omdat de 10-jaarstermijn voortschrijdend is.

Gereed product en handelsgoederen

De gemeente Dronten heeft geen gereed product en handelsgoederen geactiveerd.

Uitzettingen (looptijd korter dan 1 jaar)

De uitzettingen worden onderverdeeld in vorderingen op openbare lichamen, verstrekte kasgeldleningen, rekening courant met niet financiële instellingen, overige vorderingen en overige uitzettingen.

Schatkistbankieren

Per 31 december 2016 bedraagt het bedrag van schatkistbankieren van de gemeente Dronten: € 10.476.608.

Drempelbedrag

Overtollige middelen worden aangehouden in de schatkist. Ministerie van BZK. Eén uitzondering hierop is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor gemeente Dronten is dat voor 2016 € 780.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2016 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2016 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2016 (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	780			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-222	894	1.425	534
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.002	-	-	246
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	114	645	-
(1) Berekening drempelbedrag 2016					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	104.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	104.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000					
	Drempelbedrag	780			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-19.980	81.354	131.100	49.128
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-222	894	1.425	534

Vorderingen op openbare lichamen

Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van de vorderingen op openbare lichamen: € 4.822.654.

Overige vorderingen

Per 31 december 2016 bedraagt het saldo van de overige vorderingen: € 9.075.185. Dit saldo bestaat uit:

- Debiteuren € 7.266.425
- Debiteuren sociale zaken € 3.145.896
- RC SVN startersleningen - € 98.194
- Voorzieningen dubieuze debiteuren AD - € 1.809.697
- Vooruit betaald aan crediteuren € 489.557

- Nog te ontvangen creditfacturen € 81.198

Verstrekke kasgeldleningen

Per 31 december 2016 zijn er geen kasgeldleningen verstrekt aan derden.

Rekening courant met niet-financiële instellingen

De gemeente Dronten heeft per 31 december 2016 geen rekening courantverhouding met een niet financiële instelling.

Overige uitzettingen

De gemeente heeft geen overige uitzettingen.

Liquide middelen

Het totaalbedrag aan vrij beschikbare liquide middelen van de gemeente Dronten bedraagt per 31 december 2016 € 780.823. Dit saldo bestaat uit:

- Overige BNG rekeningen € 758.523
- Rabobank en ING € 22.300

Overlopende activa

De stand van de overlopende activa bedraagt per 31 december 2016 € 4.190.858.

Dit saldo bestaat uit:

- Transitoria nog op te leggen toeristenbelasting € 550.000
- CAK inning eigen bijdrage sociaal domein € 161.000
- Nog te ontvangen legesinkomsten € 182.000
- Kruisposten Jeugd regionaal € 1.706.278
- Kruisposten SVB/PGB's Wmo € 398.821
- Kruisposten SVB/PGB's Jeugdwet € 1.055.410
- Enkele overige posten € 137.350

De negatieve saldi die vorig jaar op deze post zijn gepresenteerd maakten ten onrechte onderdeel uit van de balansstand overlopende activa. Vanaf dit jaar presenteren we deze saldi onder de overlopende passiva. Voor de vergelijkbaarheid van de balans per 31 december 2015 en ultimo 2016 is ook de balansstand 2015 aangepast. De nieuwe balansstand 2015 is hoger geworden: € 1.490.402. De balansstand was € 1.219.447. Het verschil met de gecontroleerde en gewaarmerkte jaarrekening 2015 betreft dus: € 270.955.

Buiten de balans verantwoorde vorderingen

De Gemeente Dronten heeft voor het indienen van de aangifte vennootschapsbelasting 2016 uitstel aangevraagd via de Belastingconsulenten regeling (de Becon-regeling). Dit betekent dat de aangifte 2016 uiterlijk voor 1 mei 2018 zal moeten worden ingediend. Het geschatte resultaat is negatief (-/-€ 1,6 mln.). Dit verlies kan met toekomstige resultaten worden verrekend (9 jaar).

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente Dronten bestaat uit het eigen vermogen Algemene dienst en het eigen vermogen Bouwgrondexploitatie. Beide delen zijn weer onderverdeeld in Algemene reserves, Bestemmingsreserves en resultaat exploitatie. Zie de volgende tabel.

Opbouw Eigen Vermogen	Saldo per 1-1-2016	Resultaat- bestemming 2015	Toevoe- gingen 2016	Rentetoe- rekening 2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12-2016
Algemene dienst:						
- Algemene reserve	43.565.494	8.364.294	36.115.300	0	33.993.199	54.051.889
- Bestemmingsreserves	24.391.619	0	2.253.601	0	3.967.985	22.677.235
- Resultaat exploitatie na bestemming reserves	7.017.905	-7.017.905	777.710	0	1.676.618	-898.908
Totaal Algemene dienst	74.975.018	1.346.389	39.146.611	0	39.637.802	75.830.216
Bouwgrondexploitatie:						
- Algemene reserve	0	1.000.000	9.372		132.210	877.162
- Bestemmingsreserves	1.943.289	0	0	0	54.606	1.888.683
- Resultaat exploitatie na bestemming reserves	2.346.388	-2.346.388	0	0	2.623.762	-2.623.762
Totaal Bouwgrondexploitatie	4.289.677	-1.346.388	9.372	0	2.810.578	142.083
Totaal Eigen Vermogen	79.264.695	1	39.155.983	0	42.448.380	75.972.299

In de volgende tabel is het verloop van alle reserves in het verslagjaar weergegeven. Daarna wordt per reserve een korte toelichting gegeven. Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.

Naam reserve	Saldo per 1-1-2016	Resultaat- bestemming 2015	Toevoe- gingen 2016	Rentetoe- rekening 2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12-2016
Algemene reserve						
Algemene reserve vrij aanwendbaar	9.572.295	8.364.294	36.115.300	0	0	54.051.889
Algemene reserve niet vrij aanwendbaar	5.271.603	0	0	0	5.271.603	0
Algemene reserve niet vrij NUON gelden	20.544.290	0	0	0	20.544.290	0

Algemene reserve NUON vrij aanwendbaar	8.177.306	0	0	0	8.177.306	0
Totaal Algemene reserves	43.565.494	8.364.294	36.115.300	0	33.993.199	54.051.889
Bestemmingsreserves algemene dienst						
Bestemmingsreserve asbestsanering gem. gebouwen	262.253	0	0	0	0	262.253
Bestemmingsreserve co-financiering	88.089	0	0	0	88.089	0
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	10.281.898	0	0	0	1.111.261	9.170.637
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	78.291	0	0	0	5.691	72.600
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	2.198.681	0	0	0	268.784	1.929.897
Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds	546.100	0	0	0	358.000	188.100
Bestemmingsreserve de Reest	592.260	0	0	0	16.519	575.741
Bestemmingsreserve herstelkosten glasschade	62.414	0	0	0	62.414	0
Bestemmingsreserve werkgevers- / werknemersactiviteiten	62.700	0	0	0	0	62.700
Bestemmingsreserve onderwijsstation	454.081	0	57.012	0	0	511.093
Bestemmingsreserve startbijdrage Bovenbouw VWO	109.959	0	0	0	109.959	0
Bestemmingsreserve WWB inkomensdeel	1.033.559	0	18.842	0	36.145	1.016.256
Bestemmingsreserve verbetering dienstverlening 2015-2018	137.389	0	34.378	0	0	171.767
Bestemmingsreserve stimulering arbeidsplaatsen	337.587	0	0	0	337.587	0
Bestemmingsreserve nieuwbouw Overboord	802.685	0	0	0	50.000	752.685
Bestemmingsreserve Bermversteving	23.356	0	0	0	23.356	0
Bestemmingsreserve Bijdrage N23/N305/Passage Dronten	1.943.353	0	188.000	0	493.353	1.638.000
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	85.069	0	32.200	0	0	117.269
Bestemmingsreserve MFG 2 Biddinghuizen	362.900	0	20.000	0	0	382.900
Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten	319.512	0	0	0	20.000	299.512
Bestemmingsreserve recessiemaatregelen	29.736	0	0	0	29.736	0
Bestemmingsreserve zware beschoeiingen	90.437	0	0	0	0	90.437
Bestemmingsreserve ICT	103.731	0	0	0	0	103.731
Bestemmingsreserve Nationaal UitvoeringsProgramma (NUP)	34.378	0	0	0	34.378	0
Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering	137.934	0	0	0	35.000	102.934
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	29.172	0	675	0	0	29.847
Bestemmingsreserve bovenplanse verevening	0	0	5.000	0	0	5.000
Bestemmingsreserve bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	0	0	20.750	0	0	20.750
Bestemmingsreserve accommodatiebeleid	280.410	0	207.858	0	0	488.268
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	3.903.685	0	1.668.886	0	887.713	4.684.858
Totaal Bestemmingsreserves Algemene dienst	24.391.619	0	2.253.601	0	3.967.985	22.677.235

Naam reserve	Saldo per 1-1-2016	Resultaat- bestemming 2015	Toevoe- gingen 2016	Rentetoe- rekening 2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12-2016
<i>Algemene reserve Bouwgrondexploitatie</i>						
Algemene reserve grondexploitatie (vrij)	0	1.000.000	9.372		132.210	877.162
Totaal Algemene reserve grondexploitatie	0	1.000.000	9.372	0	132.210	877.162
<i>Bestemmingsreserves bouwgrondexploitatie</i>						
Bestemmingsreserve kerkplein Biddinghuizen	54.606	0	0	0	54.606	0
Bestemmingsreserve MFG Swifterbant	258.483	0	0	0	0	258.483
Bestemmingsreserve financiële buffer GREX het Palet	1.630.200	0	0	0	0	1.630.200
Totaal Bestemmingsreserves bouwgrondexploitatie	1.943.289	0	0	0	54.606	1.888.683
<i>Reserves rekeningsaldi</i>						
Reserve rekeningsaldi algemene dienst	7.017.905	-7.017.905	777.710	0	1.676.618	-898.908
Reserve rekeningsaldi grondexploitatie	2.346.388	-2.346.388	0	0	2.623.762	-2.623.762
Totaal Reserves rekeningsaldi	9.364.293	-9.364.293	777.710	0	4.300.380	-3.522.670

Toelichting reserves algemene dienst

De Algemene reserves van de Algemene dienst bestond uit vier delen. Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen is deze onderverdeling opgeheven. Hieronder worden de inmiddels opgeheven vier delen toegelicht.

Algemene reserve vrij aanwendbaar

Deze algemene reserve dient als bufferfunctie voor onvoorziene incidentele uitgaven die noodzakelijkerwijs doorgang moeten vinden.

Algemene reserve niet-vrij aanwendbaar

Deze reserve is in 2016 opgeheven bij de Nota Reserves en Voorzieningen 2016.

Algemene reserve NUON niet-vrij aanwendbaar

Deze reserve is in 2016 opgeheven bij de Nota Reserves en Voorzieningen 2016.

Algemene reserve NUON vrij aanwendbaar

Deze reserve is in 2016 opgeheven bij de Nota Reserves en Voorzieningen 2016.

Toelichting bestemmingsreserves algemene dienst

Hieronder wordt een korte inhoudelijke toelichting gegeven op de Bestemmingsreserves van de Algemene dienst.

Bestemmingsreserve asbestsanering gem. gebouwen

Deze reserve dient ter dekking van de kosten van de in het boekjaar uitgevoerde asbestsaneringen. In 2016 waren er geen mutaties.

Bestemmingsreserve co-financiering (opgeheven)

Deze reserve was ter dekking van projecten waarin ook anderen deelnemen. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten-West

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds

Deze reserve is ingesteld ter egalisering van de effecten van het BTW compensatiefonds op de investeringen. Conform begroting wordt tot en met 2018 jaarlijks een bedrag onttrokken in lijn met de invoering van het BTW compensatiefonds en de effecten hiervan na 17 jaar zijn structureel verwerkt in de begroting. De Bestemmingsreserve vervalt na 2018. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve de Reest

Deze dekkingsreserve is ter dekking van 2/3e deel van de afschrijvingen/aflossingen. De mutaties zijn gemaakt conform de vastgestelde onttrekkingen bij de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve herstelkosten glasschade (opgeheven)

Deze reserve dient ter egalisatie van de onverzekerde glasschade. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve werkgevers- / werknemersactiviteiten

Deze reserve is ingesteld om extra kosten voor werkgevers- en werknemersactiviteiten op te vangen. Er waren geen mutaties in 2016.

Bestemmingsreserve onderwijsstation

Deze reserve is ter dekking van éénmalige kosten voor de realisering van het onderwijsstation (nieuwe VMBO-locatie). Conform begroting is er tot en met 2016 jaarlijks € 57.000 aan de reserve toegevoegd. De financiële afwikkeling vindt plaats in 2017, waarna de reserve kan worden opgeheven en de resterende middelen kunnen worden overgeheveld naar de Algemene reserve c.q. de structurele vrije middelen van de gemeente.

Bestemmingsreserve startbijdrage Bovenbouw VWO (opgeheven)

Deze reserve is gevormd om scholen ruimte of een startbijdrage te geven om in schooljaar 2008/2009 te starten met bovenbouw VWO. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve Participatiewet inkomensdeel (voorheen WWB inkomensdeel)

Deze reserve is ingesteld om mogelijke nadelige effecten in het inkomensdeel Participatiewet te kunnen opvangen en wordt gevoed als er in enig jaar een overschot is. Indien er in een ander jaar tekorten zijn worden deze onttrokken aan de reserve voor zover er saldo is. Bij de slotrapportage werd verwacht € 18.842 te kunnen storten. Bij de jaarrekening is gebleken dat € 17.303 onttrokken moest worden. De lasten in het inkomensdeel waren in 2016 hoger dan de baten.

Bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening (voorheen flankerend beleid EGEM-I)

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten voor het realiseren van de strategische doelen voor de verbetering van de dienstverlening. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is er € 34.378 aan deze reserve toegevoegd afkomstig van de opgeheven reserve Nationaal Uitvoerings Programma (NUP).

Bestemmingsreserve stimulering arbeidsplaatsen (opgeheven)

Deze reserve is ingesteld ter dekking van een subsidieregeling voor het stimuleren van arbeidsplaatsen. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve nieuwbouw Overboord

Deze reserve dient ter dekking van kosten die mogelijk voortvloeien uit een toekomstige renovatie/nieuwbouw van het zwembad Overboord. In 2016 is € 50.000 aan de reserve onttrokken in verband met onderzoek naar het nieuwe zwembad.

Bestemmingsreserve Bermversteving (opgeheven)

Deze reserve is ter dekking van kosten bermbeton conform uitvoeringsprogramma bermversteving. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve Bijdrage aanleg N23 /N307/passage Dronten

Deze reserve is ter dekking van de gemeentelijke bijdragen voor de realisatie van de N23/N307 en de passage van de N23 bij Dronten. Aanvullend is € 133.000 gereserveerd uit de BDU-gelden Verkeer en Vervoer (zie balanspost bij vooruit ontvangen Rijksbijdragen). De mutaties op deze reserve hebben conform de besluitvorming bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 en de correctie hierop bij de Voortgangrapportage 2016 plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve bedrijfsvoering

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de eenmalige kosten voor de bedrijfsvoering (o.a. kosten voor het meerjarenprogramma "Koersen op dienstverlening 2010-2015". Bij de Nota reserves en voorzieningen is besloten om deze bestemmingsreserve breder op te zetten om ook eenmalige ontwikkelingen zoals een organisatie ontwikkeling te kunnen financieren. In 2016 is € 32.200 aan de reserve toegevoegd, afkomstig van de Voorziening WKR, conform de Nota reserves en voorzieningen 2016.

Bestemmingsreserve Multifunctioneel Gebouw (MFG) 2 Biddinghuizen

Deze reserve is voor de incidentele kosten voor de realisering het MFG 2 in Biddinghuizen. Conform de begroting is in 2016 aan deze reserve € 20.000 toegevoegd als jaarlijkse toevoeging.

Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten

Deze reserve is ter dekking van projecten binnen het programma duurzaam. Er waren in 2016 twee onttrekkingen (totaal € 20.000) betreffende de programmakosten van dit jaar en de inzet van projectassistentie.

Bestemmingsreserve recessiemaatregelen (opgeheven)

Deze reserve is ter dekking van tekorten om de effecten van de recessie te kunnen opvangen. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve zware beschoeiingen

Deze reserve is ter dekking van kosten voor het vervangen van zware beschoeiingen van Ral en Pierland. Er waren geen mutaties in 2016, deze wordt in 2017 verwacht.

Bestemmingsreserve ICT

Deze reserve dient om fluctuaties in de uitgaven van het informatieplan 2012-2015 op te vangen. Er waren geen mutaties in 2016.

Bestemmingsreserve Nationaal UitvoeringsProgramma (NUP) (opgeheven)

Deze reserve is ter dekking van kosten voor de uitvoering van het NUP. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening.

Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering

Deze reserve dient om incidentele knelpunten op het gebied van inburgering op te vangen. De onttrekking in 2016 van € 35.000 heeft betrekking op extra subsidie aan vluchtelingenwerk.

Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen

Deze reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2013 voor het kostenverhaal grondexploitaties. In 2016 is een bedrag van € 675 aan verhaalde kosten opgeboekt. Met deze verhaalde kosten kan een gedeelte van de bovenwijkse voorzieningen worden gefinancierd.

Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening (nieuw)

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 voor bovenplanse verevening. Hierbij worden de verhaalde kosten weer ingezet bij andere ruimtelijke plannen om zo de gewenste ruimtelijke doelstelling (bijv. sociale woningbouw) te realiseren. In 2016 is hiervoor een bedrag van € 5.000 opgeboekt.

Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling (nieuw)

Deze reserve is ingesteld bij de Nota reserves en voorzieningen 2016 voor het bijdragen aan ruimtelijke ontwikkeling bij anterieure overeenkomsten. In 2016 is hiervoor een bedrag van € 20.750 opgeboekt.

Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid

Deze reserve is ingesteld bij de voortgangsrapportage 2014 om nieuw accommodatiebeleid vorm te geven, ter dekking van toekomstige kapitaallasten die voortvloeien uit het accommodatiebeleidsplan ten aanzien van het gemeentelijk vastgoed. Conform begroting is in 2016 € 207.858 toegevoegd.

Bestemmingreserve Sociaal Domein

De bestemmingsreserve Sociaal domein dient als buffer voor de transities in de ingroeiperiode 2015-2017. De reserve is ingesteld conform het beleidsplan Transitie. In totaal is in 2016 € 1.668.886 aan de reserve toegevoegd. In totaal is, conform besluitvorming en raming, € 887.713 aan de reserve Sociaal Domein onttrokken. Voor een onderbouwing van de storting wordt verwezen naar het jaarverslag programma 6 tabel Storting reserves SD 2016.

Toelichting op Algemene reserve Grondexploitatie

Deze reserve is bedoeld als risicobuffer voor de grondexploitaties. Het jaarresultaat voor de grondexploitaties bedraagt € 2.623.762 (negatief). Bij besluit B16.002409 heeft u reeds besloten de afwaardering MVA gronden van € 122.838 te doen ten lasten van het voornoemde jaarresultaat grondexploitaties.

Bestemmingsreserve Grondexploitaties

Bestemmingsreserve kerkplein Biddinghuizen

De herinrichting van het centrum Biddinghuizen in het kader van het winkelcentrum is afgerond. Bij besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016 is deze reserve per direct opgeheven. Het resterende saldo van 2016 is conform de nota toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve MFG Swifterbant

Deze reserve is voor de incidentele kosten voor de realisering het MFG in Swifterbant. Er waren geen mutaties in 2016.

Bestemmingsreserve financiële buffer GREX het Palet

Deze reserve dient om mogelijk incidentele tegenvallers bij de ontwikkeling van het complex Het Palet binnen de grondexploitatie De Gilden op te kunnen vangen. Er waren geen mutaties in 2016.

Voorzieningen

De voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen van de gemeente en worden onderverdeeld in voorzieningen algemene dienst en voorzieningen bouwgrondexploitatie. De stand van de voorzieningen per 31 december 2016 bedraagt € 29.790.360 (algemene dienst) en € 9.838.470 (grondexploitatie).

In de volgende tabel staat een overzicht van het verloop van de voorzieningen.

Naam Voorziening	Saldo per 1-1-2016	Resultaat- bestemming 2015	Toevoe- gingen 2016	Inflatie correctie 2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12-2016	Type Voorziening	Plan Periode	Vasstelling	Corsa nummer
Voorzieningen Algemene dienst										
Voorziening onderhoud wegen	5.899.751	0	2.200.673	46.545	2.650.844	5.496.125	B	2016-2020	26-5-2016	B16.000849
Voorziening algemeen onderhoud gem. gebouwen	3.461.142	0	681.893	33.735	427.321	3.749.449	B	2015-2020	28-5-2015	B15.000481
Voorziening renovatie openbare verlichting	1.357.197	0	517.309	5.761	626.336	1.253.931	B	2013-2017	28-3-2013	B13.000199
Voorziening onderhoud/beheer Riolering	0	0	400.000	0	0	400.000	B	2016-2021	26-5-2016	B16.000616
Voorziening rioolbeheer	17.588.297	0	804.337	136.129	2.127.244	16.401.519	C	2016-2021	26-5-2016	B16.000616
Voorziening afvalstoffenheffing	1.720.783	0	0	13.087	212.301	1.521.569	B	2012-2016	11-9-2012	B12.001673
Voorziening onderhoud bruggen	220.919	0	229.320	1.478	198.637	253.080	B	2012-2016 2017-2021	28-06-2012 15-12-2016	B12.000792 B16.002407
Voorziening inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties	42.628	0	50.000	72	60.117	32.583	B	-	-	-
Voorziening APPA	647.676	0	0	5.598	0	653.274	A			
Voorziening WKR	32.200	0	0	0	32.200	0	A			
Voorziening wachtgeld wethouders	78.371	0	0	627	51.000	27.998	A			
Voorziening eigen risico personeel	11.738	0	0	94	11.000	832	A			
Totaal Voorzieningen Algemene Dienst	31.060.702	0	4.883.532	243.126	6.397.000	29.790.360				
Voorzieningen dubieuze debiteuren Algemene dienst										
Voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst	294.514	0	109.191	2.381	48.403	357.683	A			
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	1.546.400	0	26.289	12.171	132.846	1.452.014	A			
Totaal Voorzieningen dubieuze debiteuren AD*	1.840.914	0	135.480	14.552	181.249	1.809.697				

(*) Verrekend met boekwaarde overige vorderingen

Totaal Voorzieningen Algemene dienst	32.901.616	0	5.019.012	257.678	6.578.249	31.600.057
---	-------------------	----------	------------------	----------------	------------------	-------------------

Naam Voorziening	Saldo per 1-1-2016	Resultaat-bestemming 2015	Toevoe-gingen 2016	Inflatie correctie 2016	Onttrek-kingen 2016	Saldo per 31-12-2016	
Voorzieningen bouwgrondexploitatie dekking investeringen							
Voorziening De Graafschap 231	2.283.419	0	0	44.070	1.023.806	1.303.683	A
Voorziening De Poort van Dronten 161	2.005.999	0	0	38.716	2.044.716	0	A
Voorziening ECU	10.591	0	0	204	10.794	0	A
Voorziening de Gilden complex 032 (2e fase)	985.770	0	0	19.025	1.004.795	0	A
Voorziening de West kantoorvilla's complex 115	17.219	0	0	332	3.046	14.505	A
Voorziening MFG Swifterbant huurwoningen	0	0	0	0	0	0	A
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	0	0	8.520.282	0	0	8.520.282	A
Totaal Voorzieningen Bouwgrondexploitatie	5.302.998	0	8.520.282	102.347	4.087.157	9.838.470	
Verrekend met boekwaarde Grondexploitaties	-5.285.779					-9.838.470	
Restant Voorziening Grondexploitaties**	17.219	0	8.520.282	102.347	4.087.157	0	

(A) Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

(B) Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt

(C) Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor heffing wordt geheven

(*) de voorzieningen dubieuze debiteuren (€ 1.809.697 ultimo 2016) zijn op de balans verrekend met de nog openstaande debiteuren. Deze zijn dus geen onderdeel van de voorzieningen Algemene dienst.

Toelichting op Voorzieningen Algemene dienst

Voorzieningen onderhoud wegen, bruggen, gebouwen en openbare verlichting

Deze voorzieningen zijn ingesteld om de onderhoudskosten meerjarig te dekken. Bij ieder onderdeel is een meerjarig onderhoudsplan beschikbaar. Die onderhoudsplannen worden vijfjaarlijks herzien. De storting in de voorziening is gebaseerd op het meerjarige onderhoudsplan. De onttrekking in 2016 is op basis van het werkelijk uitgevoerde onderhoud en nagenoeg gelijk aan de begroting. Daarnaast is bij nadere analyse gebleken dat het saldo van de Voorziening Wegen t.o.v. de langjarige verplichtingen te hoog is. Omdat de

voorziening eenzelfde omvang dient te hebben als de onderliggende verplichtingen, valt dit bedrag op aandringen van de accountant vrij. Dit heeft geen effect op de uitvoerbaarheid van het lopende Beheerplan Wegen 2016 - 2020 omdat de aanwezige middelen in de voorziening nu weer volledig aansluiten bij de opgenomen verplichtingen.

Voorziening rioolbeheer

De voorziening riolering is gebaseerd op het geactualiseerde GRP in 2016 en dient ter dekking van de investeringen in de riolering. De voorziening wordt gevoed met een deel van de inkomsten uit de rioolheffing en dient op lange termijn voldoende te zijn om onderhoud aan en investeringen in vervanging en renovatie van het rioolstelsel te dekken. Het exploitatieoverschot van ruim € 119.218 is in 2016 aan de voorziening toegevoegd.

Conform de nieuwe notitie riolering (november 2014) van de commissie BBV is de bestaande voorziening rioolbeheer van circa € 17 miljoen opgesplitst in twee delen: een spaarvoorziening voor toekomstige investeringen (€ 16,6 miljoen) en een egalisatievoorziening voor beheer en onderhoud (€ 0,4 miljoen).

Voorziening afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is dat de afvalbeheerskosten (inclusief BTW en kwijtschelding) worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Aangezien soms sprake is van forse schommelingen in inkomsten en uitgaven is deze voorziening ingesteld ter egalisatie van de afvalstoffenheffing. In 2016 is per saldo het exploitatietekort van € 212.301 onttrokken.

Voorziening inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties

De voorziening inventaris binnensportaccommodaties is ter egalisering van de kosten voor de aanschaf van sportmaterialen en -toestellen. In 2016 zijn de werkelijke lasten onttrokken.

Voorziening APPA

De voorziening APPA is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen van enkele oud-wethouders. Voor de overige oud-wethouders zijn andere pensioenregelingen getroffen (pensioenverzekeringen, pensioenen zijn afgekocht of de pensioenverplichtingen zijn in de lopende exploitatiebegroting gedekt). Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de volgende indicatoren:

- Berekeningsdatum 31-12-2016;
- Leeftijdsterugstelling m/v 5/1 of v/m 3/3 ([levensverwachting berekening](#));
- Rekenrente 0,864% (ipv 1,629% vorig jaar).

In 2016 is alleen de correctie voor inflatie en prijsstijging toegevoegd.

Voorziening werkkostenregeling (WKR) (opgeheven)

Deze voorziening is opgeheven bij de besluitvorming van de Nota reserves en voorzieningen 2016. Het resterende saldo (€ 32.200) is toegevoegd aan de reserve Bedrijfsvoering en de jaarlijkse storting is omgezet in een jaarlijks budget.

Voorziening Wachtgeld wethouders

Onder deze voorziening vallen de frictiekosten door wachtgeld, op basis van de wachtgeldregelingen die zijn opgenomen in cao's en waarop politici bij ontslag mogelijkerwijs aanspraak maken. In verband met de verplichtingen in 2016 is er een onttrekking gedaan van € 51.000.

Voorziening Eigen risico personeel

Deze voorziening is ter dekking van de lasten voor de bovenformatieve status van een collega die arbeidsongeschikt was en wat inmiddels door UWV is opgeheven. In verband met de verplichtingen in 2016 is er een onttrekking gedaan van € 11.000.

Voorziening Dubieuze debiteuren (algemene dienst en sociale zaken)

De voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst dient ter dekking van vorderingen van belastingdebiteuren en andere debiteuren. Er is in 2016 een totaalbedrag van € 181.249 voor dubieuze debiteuren afgeboekt. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de benodigde stand van de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken berekend. Het extra benodigde bedrag is bijgestort. Beide voorzieningen zijn op de balans gesaldeerd met de post debiteuren.

In 2016 zijn daarnaast extra stortingen (€ 135.480) geweest vanuit de exploitatie voor vuilophaal en -afvoer, riolering en lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen.

Storting correctie voor inflatie en prijsstijging

Aan de voorzieningen is in 2016 0,8% vanuit de exploitatie toegevoegd als een correctie voor inflatie en prijsstijging.

Naam Voorziening	Saldo per 1-1-2016	Resultaat- bestemming 2015	Toevoe- gingen 2016	Inflatie correctie 2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12-2016
Voorzieningen bouwgrondexploitatie dekking investeringen						
Voorziening De Graafschap 231	2.283.419	0	0	44.070	1.023.806	1.303.683
Voorziening De Poort van Dronten 161	2.005.999	0	0	38.716	2.044.716	0
Voorziening ECU	10.591	0	0	204	10.794	0
Voorziening de Gilden complex 032 (2e fase)	985.770	0	0	19.025	1.004.795	0
Voorziening de West kantoorvilla's complex 115	17.219	0	0	332	3.046	14.505
Voorziening MFG Swifterbant huurwoningen	0	0	0	0	0	0
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	0	0	8.520.282	0	0	8.520.282
Totaal Voorzieningen Bouwgrondexploitatie	5.302.998	0	8.520.282	102.347	4.087.157	9.838.470
Verrekend met boekwaarde Grondexploitaties	-5.285.779					-9.838.470
Restant Voorziening Grondexploitaties**	17.219	0	8.520.282	102.347	4.087.157	0

(**) de voorzieningen grondexploitaties zijn op de balans gesaldeerd met de boekwaarde van de grondvoorraden (zie verderop). Door de contante-waarde berekening zijn kleine verschillen ontstaan die als voorziening op de balans zijn blijven staan. Voor nadere details zie de nota reserves en voorzieningen 2016 en het bijlageboek bij deze

jaarrekening. Conform de voorschriften van het BBV worden de grondexploitaties gediscoteerd met het meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie in de Eurozone (2%).

Tekstuele toelichting op voorzieningen grondexploitatie

Bij de jaarlijkse herberekening van de grondexploitaties is duidelijk geworden op welke grondexploitaties exploitatietekorten worden verwacht. De gemeente heeft (verlies)voorzieningen getroffen om deze verwachte exploitatietekorten op te vangen. Zie ook de paragraaf grondbeleid.

De voorzieningen grondexploitaties dienen ter dekking van het huidige tekort op de exploitaties.

Per saldo zijn de voorzieningen grondexploitaties in 2016 met € 4,4 miljoen toegenomen. Er is een nieuwe voorziening gevormd voor het risico Poort van Dronten als uitvloeisel van de aangescherpte regelgeving BBV. De volgende voorzieningen zijn vrijgevallen:

- 012 ECU;
- 032 De Gilden 2e fase;
- 161 Poort van Dronten 1e fase.

Vaste schulden (looptijd langer dan 1 jaar)

De vaste schulden van de gemeente bestaan uit onderhandse geldleningen afgesloten bij de B.N.G. de stand van de onderhandse geldleningen per 31 december 2016 bedraagt € 26.648.732. Voor een specificatie van de onderhandse geldleningen verwijzen wij u naar de bijlage staat van geldleningen in het bijlagenboek behorende bij deze jaarrekening. Er is totaal in 2016 € 1.181.975 aan rente betaald voor de onderhandse geldleningen. De rentepercentages voor de onderhandse geldleningen fluctueren tussen de 3,46 en 5,13 procent.

Vlottende passiva

Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)

De vlottende schulden van de gemeente bestaan uit kasgeldleningen, bank, giro en overige schulden (crediteuren). In onderstaande tabel is stand van de vlottende schuld aangegeven.

Vlottende schulden (looptijd korter dan 1 jaar)	Stand	Stand
Omschrijving	31-12-2016	31-12-2015
Bank		
- BNG	0	176.024
Overige schulden:		
- Crediteuren algemene dienst	4.515.771	2.303.402
- Waarborgsommen	363.192	90.548
Totaal	4.878.963	2.569.973

Overlopende passiva

De overlopende passiva van de gemeente bedraagt per 31 december 2016 € 7.787.454. Dit saldo bestaat uit:

• Transitoria te betalen	€ 5.232.463
• Kruisposten info support	€ 1.305.085
• Nog af te dragen aan fiscus	€ 110.298
• Saldo tussen rekening sociale zaken	€ 578.561
• Parkmanagemant Poort van Dronten	€ 309.550
• Saldo tussen rekening belastingdienst/loonheffing	€ 254.931
• Enkele overige posten	€ 3.433

Zie de toelichting op de post Overlopende activa. De stand van deze balanspost per 31 december 2015 is aangepast. De nieuwe balansstand 2015 is hoger geworden: € 5.702.252. De balansstand was € 5.431.297. Het verschil met de gecontroleerde en gewaarmerkte jaarrekening 2015 betreft dus: € 270.955.

Vooruit ontvangen rijks gelden

De vooruit ontvangen rijks gelden betreft het overschot van de rijks gelden die besteed moeten worden aan de uitvoering voor specifieke geormerkte taken. Als de gemeente het ontvangen geld niet aan deze taken besteedt, moet het worden terugbetaald. Het saldo van vooruit ontvangen rijks gelden bedraagt € 798.527 per 31 december 2016. In de volgende tabel staat een overzicht van het verloop per regeling in het boekjaar.

Vooruitontvangen Rijksbijdragen 2016 (geormerkt)	Saldo per 1-1-2016	Toevoe- gingen 2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12-2016
Vooruitontvangen RMC gelden	140.094	96.097	116.412	119.779
Vooruitontvangen Verkeersmaatregelen (BDU-infra)	423.079	207	35.102	388.184
Vooruitontvangen VVE (Onderwijs Achterstanden Beleid)	43.260	583.673	590.611	36.322
Vooruitontvangen Halte-toegankelijkheid (BDU-Halte)	245.522	8.720	0	254.242
Totaal Vooruitontvangen Rijksbijdragen	851.955	688.697	742.125	798.527

Toelichting

- RMC-gelden zijn voor de leerplicht-activiteiten. De mutaties en eindstand sluit aan op de bijbehorende accountantsverklaring 2016 (deze verantwoording loopt niet via onze SiSa verantwoording);
- BDU-infra en BDU-halte: BDU voor de provincie is met ingang van 2016 vervallen. Hiervoor in de plaats komt de ASF van de provincie. De BDU-regeling kent een overgangperiode van drie jaar met een separate verantwoording van de BDU-middelen via het SiSa-systeem. Vanaf 2016 zijn er daarom geen rijksinkomsten meer toegevoegd. De gesubsidieerde uitgaven 2016 voor infra zijn onttrokken (€ 26.510). Voor halte zijn er in 2016 geen uitgaven in dit kader geweest. Om aansluiting te krijgen met de vaststellingsbeschikking 2015 van de Provincie is er een correctie gemaakt tussen de BDU-infra (€ 8.592 onttrokken) en BDU-halte (€ 8.592 toegevoegd). Daarnaast is de toegekende rente bijgeschreven;

- Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE): het verschil tussen de rijksbijdrage en de subsidiabele kosten (via peuterspeelzaalwerk) is hier weergegeven.

Totaalbedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt

De stand van de gewaarborgde leningen van de gemeente bedraagt per 31 december 2016 afgerond € 256.515.637. De grootste garantstellingen betreffen Oost Flevoland Woondiensten (€ 241.588.000), afvalbedrijf HVC (€ 9.889.830) en Impact (€ 2.573.176), CAH Vilentum Hogeschool / STOAS (€ 1.893.215), Redepassage (€ 171.416), Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (€ 400.000).

De gemeente staat voor 25% garant voor de leningen die Oost Flevoland Woondiensten vanaf 2001 is aangegaan via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

De gemeente heeft hier een achtervangfunctie. Dat wil zeggen dat de gemeente alleen het risico loopt een renteloze lening aan het Waarborgfonds te moeten verstrekken als OFW niet aan de verplichtingen voldoet en het vermogen van het WSW onvoldoende is om dat af te dekken. Dit risico wordt als erg klein ingeschat. Zie ook de risicoanalyse in de paragraaf weerstandsvermogen.

Naam rechtspersoon	Object van de garantiestelling	Totaal 01-01-2016	Totaal 31-12-2016	Nieuw 2017	Gemeentelijk Aandeel in %	Toelichting oorspr.bedrag
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	623.085	608.570	0	100	674.887
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	851.324	834.398	0	100	911.500
Stichting Impact	nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	1.175.417	1.130.208	0	100	1.356.250
CAH Dronten	Nieuwbouw lening ABN Amro	1.999.875	1.893.215	0	100	3.200.000
Vereniging van Eigenaren Beheer Redepassage	Redepassage Dronten lening ING	355.900	160.450	0	100	1.800.000
Vereniging van Eigenaren Beheer Redepassage	Redepassage Dronten lening ING (in 2 leningdelen)	78.341	10.966	0	100	
HVC Alkmaar	Middelen bedrijfsvoering (garantstelling als aandeelhouder)	9.590.970	9.889.830	0	100	11.030.000
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Garantstelling gelden derden beheer (eis DNB)	400.000	400.000	0	100	400.000
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	253.983.000	241.588.000	0	25	309.956.000
Bank Nederlandse Gemeenten	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	0	0	6.000.000	50	6.000.000
Insurance SA. AG	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	0	0	4.500.000	50	4.500.000

Totaal	269.057.912	256.515.637	10.500.000	339.828.637
--------	-------------	-------------	------------	-------------

Voor details van de gewaarborgde leningen verwijzen wij u naar het bijlagenboek van de jaarrekening 2016.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Overzicht van baten en lasten in de rekening

Voor het details van dit overzicht van baten en lasten verwijzen wij naar de programmaverantwoording. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat voor alle onderdelen van de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening moet worden opgenomen. Strikt formeel behoort de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening tot de jaarrekening en niet tot het jaarverslag. Wij zouden dus op deze plek, net als de afgelopen jaren, dezelfde tabellen met de cijfers per programma en de daarbij behorende toelichting op moeten nemen. De commissie BBV heeft deze dubbeling erkent en heeft aangegeven dat indien de jaarstukken bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening gezamenlijk in één document wordt aangeboden het is toegestaan te volstaan met een verwijzing in de programmarekening.

Vandaar op deze plek de verwijzing dat de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording aan het einde van ieder programma en deze analyse maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2015	Primitieve Begroting 2016	Begroting na wijzigingen 2016	Rekening 2016	Vershil 2016
Lasten:						
0	Algemeen Bestuur	-6.564	-6.787	-6.736	-6.723	13
1	Openbare orde en veiligheid	-3.158	-3.230	-3.227	-3.185	42
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-9.938	-10.660	-10.907	-8.059	2.848
3	Economische Zaken	-1.174	-1.009	-1.589	-1.543	46
4	Onderwijs	-5.781	-6.002	-6.184	-5.829	355
5	Cultuur en recreatie	-15.557	-15.118	-15.694	-15.464	230
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	-40.856	-40.164	-42.936	-40.632	2.304
7	Volksgezondheid	-8.733	-8.547	-10.640	-8.805	1.835
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-5.071	-6.721	-5.732	-11.674	-5.942
9	Algemeen	-784	-1.367	-3.536	-3.279	257
Subtotaal lasten		-97.616	-99.605	-107.181	-105.193	1.988
Baten:						
0	Algemeen Bestuur	884	809	797	913	116
1	Openbare orde en veiligheid	151	111	126	138	12
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	3.409	3.030	3.277	1.302	-1.975
3	Economische Zaken	261	146	130	147	17
4	Onderwijs	960	855	957	1.028	71
5	Cultuur en recreatie	2.785	2.443	2.443	2.527	84
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	10.172	10.054	10.062	10.159	97
7	Volksgezondheid	7.884	7.546	9.658	7.740	-1.918
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	4.781	4.147	3.335	7.157	3.822
9	Algemeen	513	1.244	1.294	-26	-1.320
Subtotaal baten		31.800	30.385	32.079	31.085	-994
Saldo: Algemeen Bestuur		-5.680	-5.978	-5.939	-5.810	129
Saldo: Openbare orde en veiligheid		-3.006	-3.119	-3.101	-3.048	53
Saldo: Verkeer, vervoer en waterstaat		-6.529	-7.630	-7.630	-6.757	873
Saldo: Economische Zaken		-913	-863	-1.459	-1.396	63
Saldo: Onderwijs		-4.821	-5.147	-5.226	-4.801	425
Saldo: Cultuur en recreatie		-12.772	-12.674	-13.251	-12.937	314
Saldo: Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk		-30.684	-30.110	-32.874	-30.473	2.401
Saldo: Volksgezondheid		-849	-1.001	-982	-1.065	-83
Saldo: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		-290	-2.574	-2.397	-4.517	-2.120
Saldo: Algemeen		-270	-123	-2.242	-3.305	-1.063
Totaal programma's		-65.814	-69.219	-75.101	-74.109	992

Lasten Algemene Dekkingsmiddelen:

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is					
Algemene uitkeringen					
Dividend					
Saldo van de financieringsfunctie					
Overige Algemene dekkingsmiddelen	-679	-529	-529	-419	110

Baten Algemene Dekkingsmiddelen:

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	2.407	2.419	2.609	2.357	-252
Algemene uitkeringen	54.167	53.630	54.879	55.332	453
Dividend	1.005	921	892	738	-154
Saldo van de financieringsfunctie					
Overige Algemene dekkingsmiddelen	13.032	12.538	12.538	12.808	270

Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	69.932	68.978	70.389	70.817	428
---	---------------	---------------	---------------	---------------	------------

Uitgaven Onvoorzien		-142	-47		47
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting		-	-	-	-

Totaal saldo van baten en lasten (resultaat voor bestemming reserves)	4.118	-383	-4.759	-3.292	1.467
--	--------------	-------------	---------------	---------------	--------------

Toevoegingen reserves	-13.323	-2.579	-46.447	-47.743	-1.296
Onttrekkingen reserves	18.570	3.741	47.367	47.512	145

Gerealiseerde resultaat (na bestemming reserves)	9.365	779	-3.838	-3.522	316
---	--------------	------------	---------------	---------------	------------

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten 2016

Het BBV (art.19-c en 28-c) bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening, een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV worden incidentele posten gekenmerkt als baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het zijn vooral de uitschieters die er echt toe doen. Het gaat bij de bedoelde voorschriften om transparantie en inzicht te krijgen in de variabele posten in de begroting en meerjarenraming.

Incidentele baten en lasten Jaarstukken 2016 (bedragen x 1.000)	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Programma 0		
Project verbeteren dienstverlening (meerjarenplan)	-241	-29
Cofinanciering Leader	-150	0
Project duurzaam Dronten	-220	-20
Vrijval referendum	27	59
Verbeteren kasprocedure	-30	0
Lagere inhuur burgerzaken	20	9
Taakmutatie uitkeringsjaar 2016 meicirculaire, onderdeel referendum	-70	-70
Overhevelingen 2016	878	0

Programma 1		
Aanpak criminaliteit	-59	-59
Samenwerken veiligheid	-11	-14
Radicalisering	-19	-6
Overschot Integraal Veiligheidsplan 2016-2019	20	47
Extra inkomsten evenementenleges	15	20

Programma 2		
Onderzoeksbudget verbinding Swifterbant	-15	-15
Fietspad de Zuid	-300	0
Parkeren Hondsdraf	-25	-1
Inrichting Ral en Pierland	-88	0
Versteviging wegbermen	-113	-113
BWN 9 OV-aanschaf fietsen	-33	-32
Bijstelling onttrekking voorziening overheveling onderhoud Ral en Pierland	-22	0

Passage ontwikkeling N23/N307 correctie vrijval bestemmingsreserve	-188	-188
Bijstelling onttrekking voorziening wegen	0	700
Overhevelingen 2016	721	0

Programma 3		
Actieplan Centrum Dronten	-10	-10
Budgetoverheveling Oostkant Pleisterplaatsen van 2016 naar 2017	80	4
Budgetoverheveling Actieplan Centrum van 2016 naar 2017	350	0
Meerkosten SEA groep Bedrijventerreinen Spelwijk	-20	-20
Overhevelingen 2016	619	0

Programma 4		
Bijstelling leerlingenvervoer	-80	-80

Programma 5		
Aanpassing sporthal 't Dok	-33	-13
Onderzoek zwembaden	-50	-24
Overhevelingen 2016	691	0

Programma 6		
Impact	-180	-100
ZLF	-190	-190
Septembercirculaire Verhoogde asielinstroom	-160	-160
Overhevelingen 2016	388	0

Programma 7		
Bijdrage programmabureau Wind Flevoland	-90	-90
Inzet adviseur windmolenbeleid	-20	-20
Resultaatbestemming Omgevingsdienst Flevoland Gooi & Vechtstreek 2015	50	50
Inhaalslag verlengingen grafrechten	40	40
Overhevelingen 2016	187	0

Programma 8		
Inrichting Hanzekwartier	-300	0
Woonvisie	-35	-35
Project oneigenlijk gebruik gemeenteground	-30	20
Verlaging voorziening grondexploitatie	0	4.000
Nieuwe voorziening risico Poort van Dronten	0	-8.520
Overhevelingen 2016	375	0

Programma 9		
Formatie sociale zaken teamleider	-40	-42
Inkomensconsulent	-80	-90
CAO loonstijging incidenteel	-196	-196
Invoering Individueel Keuze Budget (IKB)	-540	-540
Storting voorziening personele frictie vraagstukken	-800	0
Septembercirculaire Verhoogde asielinstroom, budgettair verwerkt	160	160
Afboekingen prognoses voorgaande jaren nog op te leggen belastingaanslagen	0	-777
Overhevelingen 2016	150	0

Totaal van de incidentele baten en lasten per programma 2016		
Correctie Budgetoverhevelingen 2015 naar 2016 totaal programma's	-5.007	0

Totaal incidenteel		
	4.673	6.345

Dekking uit bestemmingsreserves	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Programma 0		
Bestemmingsreserve EGEM-I	66	0
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	6	0
Bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds	200	20
Programma 2		
Bestemmingsreserve N23	188	188
Programma 5		
Bestemmingsreserve renovatie OZD	50	24
Bestemmingsreserve zware beschoeiingen (v.a. 2010)	88	0
Totaal van de incidentele mutaties in reserves 2016	598	232
Incidentele last na onttrekking bestemmingsreserves	4.075	6.113

Overzicht van structurele reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (Bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Overzicht Structurele Bestemmingsreserves						
Naam reserve	Saldo per 1-1-2016	Onttrek- kingen 2016	Saldo per 31-12- 2016	Onttrek- kingen 2017	Onttrek- kingen 2018	Onttrek- kingen 2019
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	10.281.898	1.111.261	9.170.637	395.587	395.587	395.587
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	78.291	5.691	72.600	5.691	5.691	5.691
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	2.198.681	268.784	1.929.897	118.086	118.086	116.083
Bestemmingsreserve de Reest	592.260	16.519	575.741	16.519	16.519	16.519
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	13.151.130	1.402.255	11.748.875	535.883	535.883	533.880

WNT-verantwoording 2016 Gemeente Dronten

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeente Dronten van toepassing zijnde regelgeving: art. 1.2.1.c gemeenten.

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

Minister Plasterk heeft in oktober 2015 een brief gestuurd aan de gemeenten, waarin hij hen oproept om bij te dragen aan de verdere opbouw van het register van WNT-instellingen.

WNT-register

Het WNT-register bevat instellingen die onder de Wet normering topinkomens (WNT) vallen.

In het WNT-register staan de rechtspersonen die onder de WNT vallen, waaronder de gemeente Dronten. De volgende grondslag/ status is gepubliceerd:

- [WNT-register](#).

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor gemeente Dronten is € 179.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	R. Kool	D. Petrusma
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
Fictieve dienstbetrekking?	nee	nee
Individueel WNT-maximum	179.000	179.000
Beloning	100.463	80.655
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	13.750	10.690
Subtotaal	114.213	91.345
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging 2016	114.213	91.345
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015		
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1	1
Beloning	97.985	78.676

Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	14.794	11.101
Totaal bezoldiging 2015	112.779	89.777

format WNT

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

3a. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

Niet van toepassing.

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT is de website van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ([Wet normering topinkomens](#)) als uitgangspunt gehanteerd.

Single Information Single Audit (SISA)

Deze bijlage wordt sinds 2006 verplicht opgenomen in de jaarrekening, op basis van de gelijknamige Algemene Maatregel van Bestuur. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de besteding van door het Rijk verstrekte specifieke uitkeringen. Voorheen werd daarover per uitkering afzonderlijk verantwoording afgelegd. Met het opnemen van deze bijlage in de jaarstukken wordt beoogd de verantwoording te vereenvoudigen, ondermeer doordat een afzonderlijke controleverklaring achterwege kan blijven; deze wordt opgenomen in de accountantsverklaring over de jaarrekening.

De specifieke uitkeringen waarvoor in dit overzicht in 2016 verantwoording wordt afgelegd zijn:

- D9 - Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 (OAB);
- E27B - Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden;
- G2- Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016;
- G3 - Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (excl. levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2016.

Voor de wijze waarop de SISA-informatie in het jaarverslag moet worden opgenomen, heeft het Rijk een format en indicatoren vastgesteld. Op de volgende pagina's treft u dit overzicht aan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 573.324	€ 0	€ 17.287	€ 43.260	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 2007097 - Directe uitkering	€ 26.510	€ 0		
			2 2007099 - Halteplan	€ 0	€ 0		
			3 2007101 - Rente	€ 0	€ 0		
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
			1 2007097 - Directe uitkering	€ 26.510	€ 0		Nee
			2 2007099 - Halteplan	€ 0	€ 0		Nee
			3 2007101 - Rente	€ 0	€ 0		Nee

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen- tedeel 2016 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 8.270.391	€ 138.897	€ 444.298	€ 752	€ 63.575	€ 1.001
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent- edeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 162.484	€ 3.839	€ 0	€ 62.880	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent- edeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 184.944	€ 147.905	€ 28.819	€ 88.368	€ 169.623	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			

Bijlage Financiële positie/ structureel evenwicht

Gemeente Dronten

(bedragen x 1.000)

FINANCIËLE POSITIE			W	BG	W
STRUCTUREEL EVENWICHT			2015	2016	2016
TOTAAL					
	totaal baten	abs	102.693	99.893	102.320
	totaal lasten	abs	-98.576	-100.127	-105.612
	resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	4.117	-234	-3.292
	onttrekking reserves (baten)	abs	11.848	3.741	47.512
	dotatie reserves (lasten)	abs	-6.601	-2.579	-47.743
	resultaat reserves	abs	5.247	1.162	-231
	totaal baten (na bestemming reserves)	abs	114.541	103.634	149.832
	totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-105.177	-102.706	-153.355
	totaal resultaat (na mutatie reserves)	abs	9.364	928	-3.523
INCIDENTEEL					
	totaal baten	abs	5.303	0	5.135
	totaal lasten	abs	-2.745	-2.447	-11.480
	incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	2.558	-2.447	-6.345
	onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	abs	2.745	2.447	232
	dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	abs	-295	0	0
	incidenteel resultaat reserves	abs	2.450	2.447	232
	totaal baten (na bestemming reserves)	abs	5.008	0	5.135
	totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-0	0	-11.248
	totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	abs	5.008	0	-6.113
STRUCTUREEL					
	totaal baten	abs	97.390	99.893	97.185
	totaal lasten	abs	-95.831	-97.680	-94.132
	structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	1.560	2.213	3.053
	onttrekking reserves (baten)	abs	9.103	1.294	47.280
	dotatie reserves (lasten)	abs	-6.306	-2.579	-47.743
	structureel resultaat reserves	abs	2.797	-1.285	-463
	totaal baten (na bestemming reserves)	abs	91.084	97.314	49.442
	totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-86.728	-96.386	-46.852
	totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	abs	4.357	928	2.590
Structurele exploitatie ruimte (BBV)		%	2,1	2,1	3,0